

epravo.cz

MAGAZINE

Právnícká firma roku 2018

str. 18

&

Popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem jako nevykonatelné

str. 38

&

Úrok z nezákonně uložené peněžitě sankce po novele č. 170/2017 Sb.

str. 84

&

Na co je třeba myslet při M&A transakci

str. 113

4

2018

Zlepšení nezná hranic.

Na operativní leasing od

14 800 Kč

bez DPH měsíčně.

Mercedes-Benz Třída C, uvedená splátka je platná pro plátce DPH na dobu 36 měsíců při nulté navýšené splátce ve výši 5 % z ceny vozidla bez DPH a proběhu 15 000 km/rok. Pojištění je osvobozeno od DPH. Kombinovaná spotřeba 4,1–9,8 l / 100 km, emise CO₂ 111–219 g/km. Hodnoty emisí CO₂ byly naměřeny a jsou uváděny v souladu se směrnicí 1999/94/ES. Údaje se nevztahují na konkrétní vozidlo a nejsou součástí nabídky, slouží výhradně pro porovnání s jednotlivými typy vozidel. Foto je pouze ilustrativní a nemusí přesně zobrazovat zvolenou výbavu vozu.

úvodník šéfredaktora

názor

- 5 Už zase teritorialita
- 7 Mizející advokát
- 8 Právo v roce 2018, aneb jen pár opomíjených pro osvěžení
- 10 Vánoční daňové balíčky
- 11 Ententýky
- 13 Konečně absolutní spravedlnost
- 14 Věcný záměr civilního řádu soudního

právnícká firma roku

- 18 Právnícká firma roku 2018

Profil

- 32 Pavelka Partners
- 37 Asociace rodinných firem (ARF)

z právní praxe

- 38 Popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem jako nevykonatelné
- 41 Vybrané právní aspekty „vrácení“ zboží koupeného spotřebitelem v internetovém obchodě (e-shopu)
- 47 Kvalifikační problém a uplatnění práv ze zahraničního cenného papíru v České republice
- 51 Jak lze nenápadně zneužít právo
- 53 Vliv rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci odpovědnosti pojišťovny za nemajetkovou újmu na českou soudní praxi, aneb odvolávám, co jsem odvolal a slibuji, co jsem slíbil?
- 59 Zástupce právnické osoby, která je členem voleného orgánu družstva a požadavek členství v družstvu ve vztahu k zástupci této právnické osoby
- 62 Výklad SDEU ohledně společného správcovství Facebooku a provozovatele fanouškovské stránky ve světle GDPR
- 65 Podílení se na činnosti vs. podílení se na řízení společnosti s ručením omezeným
- 69 Přípustnost soukromého záznamu jako důkazního prostředku u dopravních přestupků
- 73 Pověřenec pro ochranu osobních údajů coby podnikatelský produkt
- 77 Navrhované změny výdeje vakcín v kontextu ověřování pravosti léčiv
- 81 Zpracování údajů zaměstnanců založené na čtečkách otisků prstů
- 84 Úrok z nezákonně uložené peněžitě sankce po novele č. 170/2017 Sb.
- 87 Možnosti nákupu v návaznosti na již uskutečnou investici dle ZZVZ, aneb limity použití jednacího řízení bez uveřejnění z důvodu autorskoprávní ochrany
- 90 Současné výkladové problémy v oblasti zpracování cookies dle GDPR
- 95 Posouzení vlivu na ochranu

99

osobních údajů – novinky ve výkladu čl. 35

- 97 Nález finančního arbitra: Životní pojištění s investiční složkou
- 99 Kdy právnická osoba „ví“ o právně významné skutečnosti?
- 103 (Ne)nulové oddlužení ve víru pozměňovacích návrhů
- 109 Odvolání a vzdání se vedoucího pracovního místa ve světle judikatury
- 113 Na co je třeba myslet při M&A transakci
- 115 Vybrané aspekty elektronické komunikace v zadávacím řízení
- 118 Výše škody v trestním zákoníku de lege ferenda
- 121 Právní závěry ve znaleckém posudku v civilním soudním řízení
- 122 Exekuční řízení není další fází nalézacího řízení
- 123 Manažerské motivační programy: (nejen) právní cesta k lepšímu fungování managementu
- 127 K věčnému tématu užití fotografií zveřejněných na internetu
- 131 Embedovaný odkaz ve světle nové rozhodovací praxe
- 135 Mezinárodní příslušnost soudů v případě spotřebitele, který uzavřel rozdílovou smlouvu
- 139 Nejvyšší soud nově ke smluvní pokutě z konkurenční doložky
- 143 Compliance management systém jako podmínka pro vyvinění z trestní odpovědnosti právnické osoby
- 146 Nakládání s rodnými čísly v kontextu GDPR
- 148 Zahraniční e-shopy pro české spotřebitele zejména s ohledem na náležitosti provozování e-shopu výhradně ze zahraničí

judikatura

- 151 Z aktuální judikatury

lifestyle

- 160 BOSS IS BACK. Zcela nové BMW X5
- 163 Bříza & Trubač
- 166 Je "notářským zápisem" podle § 776 odst. 2 ZOK vždy jen notářský zápis sepsaný českým notářem?
- 167 Nejúspěšnější sportovně-charitativní aplikace už pomohla 1000 projektům. Přispěla přes 73 miliony korun
- 168 Začátek roku bude v Dubaji plný zábavy
- 170 Jak se děti vyrovnávají s rozvodem rodičů
- 174 Private Jet: Jste to Vy, kdo určuje datum a čas odletu!
- 176 Nový wellness hotel v Jeseníku!
- 178 Asociace rodinných firem (ARF)
- 180 Slovenka ze Žiliny dobývá Evropu
- 182 Mercedes-Benz GLE. Revoluce v terénu
- 184 Heslovitě o správném nastavení hesel
- 186 TPA již 25 let poskytuje poradenské služby
- 188 Litigation finance jako výnosná investiční příležitost
- 189 Příklad dobré praxe: Korunní 810 – od zanedbaného areálu a nefunkčního SVJ k prosperitě, revitalizaci a vybudování funkční komunity
- 192 Energetické zpracování odpadů – příležitost pro odpovědné investování
- 194 Měníme trh hotovostních půjček a překvapíme také novými produkty
- 196 Přísnější pravidla ochrany osobních dat platí od května. Pomoci může i pojištění kybernetických rizik
- 198 Zeitgeist Asset Management rozšíří v Praze nabídku nájemního bydlení
- 199 AFI EUROPE zkolaudovala kancelářský komplex AFI Vokovice
- 200 Expo Real: boom realitního trhu pokračuje

I právní praxe potřebuje inovovat.

Konečně bezpečný cloudový nástroj, který přináší
právním kancelářím pořádek a efektivitu.

4 důvody proč používat SingleCase

Ušetříme čas vám i vašim zaměstnancům

- Výkaz vytvoříte do 30 vteřin, z mobilní aplikace jedním pohybem palce.
- Integrovaná fakturace a napojení na účetní systémy ušetří vaši kanceláři 1 - 2 dny měsíčně.

Všechny podklady k práci najdete na jednom místě

- Spisy, wordové dokumenty, outlook mail, termíny, úkoly, kontakty, datovka, ISIR, OR, InfoSoud, ARES, výkazy, účetnictví, obchodní rejstřík...
- Vše, co potřebujete najít, máte za dvě kliknutí na monitoru či displeji.

Budete 100% mobilní

- Systém je přístupný kdykoliv a odkudkoliv.
- Dostanete se do kompletní agendy z tabletu nebo mobilu.

Nástroj je uživatelsky jednoduchý a rychlý

- Náš systém zvládne používat každý i bez pokročilých počítačových znalostí. Stačí vám hodinový úvod.
- Systém je intuitivní a přehledný.
- Náš systém funguje v reálném čase, veškeré změny se do něj propisují ihned.

Vyzkoušejte na 30 dnů zdarma!

SingleCase již věří více jak 200 právních kancelářích v České republice.

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
PELIKÁN KROFTA KOHOUTEK

HLADKY • LEGAL

vrána & partners
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

GHS
LEGAL

SEDLAKOVA
LEGAL

bányaiová
vožehová
advokátní kancelář / law office

CEE Attorneys

P

BRICHTA & PARTNERS

TEMPUS

SingleCase

info@singlecase.cz
www.singlecase.cz

ÚVODNÍK ŠÉFREDAKTORA

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou poslední číslo EPRAVO.CZ Magazine roku 2018. Na přelomu roku je namístě se ohlédnout za rokem končícím. Jaký byl? Když se na to podívám optikou člověka, který dvacet let žije v prostředí trhu právních služeb, tak se vlastně v loňském roce kromě hořečky GDPR nestalo vůbec nic mimořádného. Byl to klidný rok se standardním počtem přesunů a změn. Byl to navíc rok poměrně zajímavého růstu.

Možná jeho závěr byl akčnější, než bývá zvykem. Mnohé překvapil rychlý odchod Bořivoje Líbala a jeho týmu z PwC Legal. Už v prvním pololetí loňského roku ale byly na trhu informace o tom, že by měl Bořivoj Líbal změnit své působíště. Během roku se objevily informace o tom, že ekonomické výsledky PwC Legal nejsou z pohledu skupiny ideální. To, co se stalo v závěru loňského roku, tak bylo podle mého

názoru přirozeným vyústěním vztahů, které tam byly. Ale o budoucnost týmu Bořivoje Líbala se nebojím. Žijeme v době totálního hladu po kvalitních právnících. A bývalý tým PwC Legal kvalitní rozhodně je.

Vloni na jaře se ke mně dostala informace o tom, že se ke konci roku mohou u Weil Gotshal & Manges chystat nějaké změny. Paradoxně se toto téma velmi oživilo před Právníckou firmou roku. Někteří konkurenti Weil Gotshal & Manges nás informovali o jejich konci. Samozřejmě je výsledek jiný a těžko říct, co to znamená. Karel Muzikář a jeho kolegové si podle mne poradili dobře. Odkup původní firmy, kdy zůstává její historie, účel i smlouvy a její přejmenování na název Skils je asi dobré řešení. Nakolik to bude mít vliv na zahraniční síťovou práci zatím nevíme. Z pohledu pozice kanceláře na českém trhu je to určitě nejrozměš-

ší řešení, které se mohlo stát. Myslím, že až v přespříštím roce uvidíme na ekonomických výsledcích advokátní kanceláře Skils, nakolik se změna projevila na jejich tržbách. Osobně bych se obával spíše odlivu síťové zahraniční klientely než klientů lokálních. Na druhou stranu se nepochybně zbavili řady lokálních konfliktů zájmu a mohou i růst.

Třetí novinkou konce roku byla zpráva o spojení Eversheds Shuterland s Dvořák Havel & Partners. Pro kancelář a její klienty je to určitě dobrá zpráva. O tom, proč odešli Eversheds v roce 2014 z trhu, můžeme jen spekulovat. Spolehlivě ale vím, že s Dvořák Hager & Partners spolupracují Eversheds na poměrně těsné bázi již několik let. Jde tak o vyústění procesu jejich hlubší spolupráce do této podoby.

Přeji Vám vše dobré ●

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
ředitel mediální a vzdělávací skupiny
EPRAVO.CZ

Vydává:
epravo.cz, a. s., IČ: 26170761

Sídlo redakce:
Dušní 10, 110 00, Praha 1

Telefon:
277 009 912

E-mail:
info@epravo.cz

Šéfredaktor:
Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
miroslav.chochola@epravo.cz

Obchodní a marketingové oddělení:
Jakub Karas
jakub.karas@epravo.cz

Grafický design a zpracování:
Ondřej Netrh
Lucie Chocholová

Registrace:
MK ČR E 17011 pod č. j. 11769/2006 ze dne
31. 8. 2006, ISSN 1802-1492

Fotografie na obálce:
Petr Gebauer

Vydavatelství využívá fotografického servisu
Shutterstock.com a redakce

Vychází 4x ročně, přetisk povolen jen se
souhlasem redakce

Právnická firma roku kategorie Trestní právo

Působíme v **Praze, Přerově a Bratislavě.**

Vyřešíme Vaše spory – **civilní i trestní.**

Řešíme také právo **obchodní, občanské, pracovní a rodinné.**

Zahraniční klienti nám nejsou cizí. Své služby nabízíme také
ve **světových jazycích.**

Jsme členem mezinárodní advokátní sítě **International Jurists**,
můžeme tak pomoci klientům po celém světě.

**& Brož
Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Kontakty

telefon: 224 941 946

e-mail: advokati@akbsn.eu

Sídlo

Sokolská 60

Praha 2, 120 00

Naše názory můžete sledovat také na www.facebook.com/brozsokolnovak

www.akbsn.eu

Už zase teritorialita

Nic nemám, na mně si nic nevezmete. Také si vzpomínám, jak se ten můj známý tehdy ptal, jestli má vůbec cenu toho lotra žalovat. Báł se, že si za soudní poplatek obstará akorát papír, se kterým si bude moct vytapetovat toaletu. Až teď, u jeho dalšího zaměstnavatele, strhnou tomu dlužníkovi posledních dvacet tisíc, skoro se stydím přiznat, že na úhradu zbytku nákladů včetně odměn advokáta a exekutora, hra skončí. A můj známý si z toho všeho nejspíš odnesl poučení, že půjčovat se nemá, ale v právním státě se člověk svého nakonec domůže. Byť to může trvat dlouho.

Ne každý případ je takový, ale na rozdíl o těch neokomunistů, co už zase razí princip, že z cizího krev neteče, soudím, že takhle a podobně to vypadá takřka ve všech exekucích kauzách. A úplně ve všech exekucích předcházeli rozsudek a úplně ve všech nejdřív někdo musel přijít o něco, na co měl nárok a dlužník nejevil ochotu mu to nahradit. I jízda na černo je krádež sui generis. I půjčka uzavřená z blbosti nebo kvůli pořízení blbosti je pořád závazek. Připomínat v časopise, který čtou asi jenom právníci, že dluhy nevyrábějí ani advokáti, ani exekutoři, ale dlužníci, je asi zbytečné. To jen jako oslí můstek k problému. Problémem je další pokus o zakotvení teritoriality exekutorů. Něčeho, o čem již zmínění neokomunisté nezakrytě tvrdí, že to zpomalí exekuce. A na co se těší někteří exekutoři, protože už nebude práce podle toho, jak je kdo schopný, ale stát ji bude pěkně rovnoměrně distribuovat. A distribuovat se bude pravidelně, i když budou usnesení soudu padat exekutorům z okna, protože nebudou stíhat.

Zastánci přidělového systému a celoživotních jistot pro exekutory nemají jediný racionální argument, proč by se dosavadní systém měl měnit. Do omrzení jen opakují, že jinde je také teritorialita. Anebo, že samotné rozhodování o meritů věci je v rukou státu, který na exekutory převedl část svých pravomocí. A tak by si prý exekutoři neměli konkurovat v obchodním boji a být úředními osobami. Na pozadí téhle mantry je ovšem zřetelně slyšet pomlaskávání při vidině šoupaček, které budou těmhle posledním spravedlivým strkat ti, kteří budou chtít, aby se jejich kauze věnovali přednostně. A k ničemu jinému monopol jednoho nebo dvou okresních exekutorů nemůže vést.

Úplně nejpitomější je pak hláška, podle které teritorialita exekutorů zastaví obchod s pohledávkami. Tedy něco, co je běžné, zákonné a dokonce obvyklou obchodní praktikou. Ale neokomunisté si ji nepřejí. Nejsou schopni prosadit zákaz převodu pohledávek doufají, že je fakticky zatrhne teritorialita exekutorů a následné zpomalení vymáhacího procesu. Jinak tedy explicitní klacek přes cestu vymožitelnosti práva. Ale co s těmi pohledávkami? Když se s nimi nebude obchodovat, zbydou věřiteli. A tomu je pak teritoriálně organizování exekutorů vymohou rychleji? Jak se rozezná primární věřitel od toho, který si pohledávky koupil? Anebo spíš, jak ho rozeznají exekutoři? Po čichu? Nebo bude mít úřední potvrzení? Odpověď je jasná. Nijak. Ale dál. Má to znamenat že věřitel s jednou pohledávkou bude mít přednostní obsluhu? Tedy mají být věřitelé více pohledávek nějak speciálně diskriminováni? Samé otázky a žádné odpovědi. Stejně jako v socialismu. Nebudou sice boháči, zato budeme všichni stejně chudí.

Jen vysvětlení, a to už je pouze mé, subjektivní. Čerpám pro něj z rodinného stříbra, jehož součástí bylo poučení o tom, že kdo šetří, má za tři. A když má za čtyři, tak mu to znárodní. Znárodnit se dá různě, nejen ukrást fabriku nastojato. Případně stejně díru v zemi, co se z ní tahá uhlí. Ale také měnovou reformou, anebo tím, že věřiteli zbudou pohledávka a oči pro pláč. Protože za účelem sociální se nevymáhá vůbec, anebo tak pomalu, že to je k ničemu.

Tohle všechno bychom si měli uvědomovat a také připomenout pokaždé, když někdo přijde s tím, že by exekutoři měli být teritoriálně místně příslušní. V našich podmínkách to je jen nezodpovědný socialistický experiment. ●

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.
člen představenstva České advokátní komory

**Brož
& Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Předseda spolku Člověk v tísni hlásal v nedávném internetovém video-rozhovoru, že za miliony dluhů, nasekaných občany tohoto státu, odpovídá vláda, která cosi zanedbala, pokud jde o odměny advokátů a exekutorů. Jinak řečeno, za ty dluhy můžou primárně zmínění advokáti a exekutoři, sekundárně vláda, která tu nenažranou smečku nedržela na dost krátkém a pevném řetězu.

Do brunátna rozhořčená tvář páně předsedova jasně signalizovala, že pokud tu show rychle nestopnou, vystřihne ještě básničku o boháčích, co měli paláce, ale teď jsou z nich ozdravovny. Z těch paláců, samozřejmě. Kteroužto veršovanou apoteózu krádeže nám za bolševika tloukli do hlavy. Kdyby ještě žila Švorcová, což pro ty mladší, byla komunistka, až se ohýbaly koleje, mohli se s panem předsedou klidně držet za ruce a žužlat si navzájem své partajní knížky. Nejlépe pak vázané v kůži buržoustů.

Mudrovat o demonstraci závisti v zemi, kde uhynulá koza, je-li sousedova, je pro mnohé pozhledným větším, než vlastní výhra v loterii, by asi bylo ztrátou času. Shodou okolností ale v mém počítači asi o týden později přistálo usnesení o pokračování exekuce u nového plátce mzdy. Exekuci nařídil soud v roce 2007 a ten exekutorský upír na nebohém dlužníkovi sedí dodnes. Shodou okolností si na toho, nyní již jistě zcela vysátého nebožáka, zabředlého do dluhové pasti, docela dobře vzpomínám. Půjčil si tehdy od mého známého docela slušné peníze a na výzvy k vrácení a hrozby soudem reagoval smíchem zločince.

Private Placement Life Insurance Swiss Life

Private Placement Life Insurance (PPLI) je unikátní řešení, které usnadňuje mezigenerační transfer finančního majetku. Majetek zahrnutý do produktu PPLI má, na rozdíl od svěřenského fondu, své jasné právní vlastníky a jeho vznik a správa jsou administrativně i nákladově nenáročné.

Výhody PPLI

- Právo na pojistné plnění není předmětem dědického řízení.
- Délka trvání produktu není omezena a sjednává se na dobu neurčitou.
- Může být ukončen kdykoliv na žádost pojistníka.
- Umožňuje čerpání části finančních prostředků z podílového účtu.
- Vstupní věk je v rozmezí 0 až 70 let, s možností prodloužení.

Pro koho je řešení určeno

Produkt PPLI je určen klientům, kteří hledají nákladově efektivní řešení předání majetku dalším generacím s minimálními náklady a administrativou. Minimální výše vkladu je 5 milionů korun.

SwissLifeSelect.cz

premium@swisslifeselect.cz

SwissLife
Select

Mizející advokát

Jakkoliv se to může zdát, tváří v tvář rostoucímu počtu absolventů právnických fakult, konstantně vysokého počtu advokátního koncipientů a stále novým zápisům do matriky advokátního stavu, je nejvíc ohroženou skupinou na právní poli praktický advokát. Takový advokát, který zastupuje svoje klienty u soudu, poskytuje jim rady a je nadosah v nejbližším okresním městě, na hlavní ulici středu města velkého. Tam kde bydlí lidé se svými každodenními starostmi, kam jezdí za prací, kde žijí. S praktickým advokátem je to jako se zubním lékařem, nebo abych byl přesnějším zubním lékařem-praktikem.

Vychovat totiž advokáta, stejně tak jako zubního lékaře, který dovede ošetřovat, tedy poskytovat právní pomoc v první linii, je nesmírně složité, časově i finančně náročné, odborně problematické.

Vzpomínám si v této souvislosti na článek z devadesátých let, který jsem četl v Bulletinu advokacie, ve kterém popisoval dnes slavný advokát činný v renomované advokátní kanceláři, která nese i jeho jméno, kterak seděl v kantýně nadnárodní advokátní kanceláře v Londýně, kde působil na praxi a získával rozumu. Odpověděl tak rozhovor dvou kolegů advokátů u vedlejšího stolu ohledně koupě nemovitosti pro jednoho z nich na hypotéku a poměrně věrně popisoval, že z rozhovoru vyplynul pro ně jediný a trochu nepochopitelný závěr. Totiž že by těm kolegům poradil, aby si vzali na svůj právní problém a sepsání kupní smlouvy advokáta. Ano, to je přesně popis stavu, který nastal.

Převážná většina advokátů se začala ve značné míře specializovat, což samo o sobě není nic závadného. Další advokáti působí zejména na poli skutečných právních služeb korporátních, v korporátních kancelářích, takže skutečná advokacie spočívající ve výkonu sepsání kupní smlouvy, zastoupení ve věci rozvodu, či snad standardní pře vyplývající ze sousedských vztahů nebo trestní obhajoba začíná pomalu mizet.

Na vině je objektivní náročnost toho, co znamená být klasický advokát. Vedle náročnosti shora zmíněné, tedy odborné a časové je zde i náročnost finanční. Musíte totiž za nesrovnatelně nízké nejisté příjmy odevzdávat vysoké komplexní výkony. A to v situaci, kdy vaše jednání musí být výraznou současně sociologickou pomocí, spojenou s širokými znalostmi etických předpisů advokáta a obecné lidské slušnosti a morálky. Jako běžný advokát se pohybujete totiž v úzkém rámci poměrně omezeného okruhu žadatelů o právní službu, takže vaše poskytování právních služeb je omezeno mnohem vyšším rizikem kolize se zájmy někoho, koho jste zastupoval, se stálým rizikem kolize morální, tedy nemůžete zastupovat někoho proti někomu, koho dobře znáte, jelikož to obecně bylo vnímáno jako neslušné. Navíc je na vás důsledně kladen požadavek skutečně komplexní znalosti právního řádu, nikoliv do úplných detailů, avšak dostatečně fundované, abyste byl schopen posoudit zdánlivě obyčejné jednání dopadající do mnoha oblastí práva. Kupříkladu takový rozvod a úprava poměrů k nezletilým dětem vedle práva rodinného též nese daňové aspekty, poradu v otázkách sociálních dávek, ale též práva správního ve věci školy, školky a práva trestního ve věci toho, jak se vypořádat s přístupem některých rodinných příslušníků klienta k protistraně. Tedy jinými slovy je požadována reálná praxe, široká zkušenost. Ta, kterou nemůžete nabýt za krátkodobě několikaměsíční stáž u trestního právníka nebo v kanceláři orientující se na právo správní. Prostě jako zubař ho musí vidět 1000 chrupů, musíte mít za sebou roky zkušenosti, abyste se mohl osamostatnit.

To co bývalo zvykem, tedy společná kancelář advokátů, kde starý a zkušený kolega bývá zdrojem rad a zkušeností, jak to v právu chodí, jak co dělat, naráží na smyslnou představu samostatné právní praxe a nebýt ten "mladej" v době, kdy už všichni vaši vrstevníci jsou vedoucími všech možných obchodů či firem okolo vás. Býtí advokátem praktickým pak znamená také

vycházet dobře se soudy a orgány státu, ke kterým chodíte, s věcmi svých klientů, jako respektovaný profesionál. Přičemž vybudovat si tuto pověst, a současně nebýt podlézavý, nebo dokonce servilní, či typ všechno zařídím, je též náročné. Navíc řada praktiků, kteří by vás byli ochotni něco takového učit, se s prostou redukcí věku výrazně snižuje. Nemluví o tom, jak se snižuje počet těchto praktiků tím, že v důsledku stále se zvyšujícího počtu zákonů a zaplělování právního řádu prostě na advokacii v tom pravém slova smyslu rezignovali.

Ano, je tady řešení. Služby advokáta se výrazně zdraží a jedna hodina vaší práce bude pokrývat jak všechny shora uvedené lidské náklady, tak vám zajistí klidně placení vaší kanceláře a jejího odpovídajícího vybavení. Ovšem pokud spočítáte, jaký je to náklad, zjistíte, že chybí druhá stránka věci, a tou je klientela, která je ochotná a hlavně schopná vámi požadované ceny zaplatit. Nelze se pak divit, že vás ještě začne odrazovat různé vinklaření, které je českému právnímu prostředí tak vlastní. Pokud k tomu přidáte přístup státních orgánů a soudů, které se často tváří, že advokát je trochu škodnou, o kterou je někdy si třeba otřít úřední topánek, je celkový závěr nasnadě.

V této úvaze není prostor po více než pro popis stavu, který nezadržitelně nastává. Dopad na obecnou spravedlnost je také více než zřejmý. Až vymizí dostatečný počet advokátů, snad se dostaneme politicky k tomu, že bude třeba nastavit podmínky, které nás přivedou do stavu, který je v Rakousku nebo v Německu. Tam, kde komplexní systém právní pomoci, přístup advokátní komory, obecná očekávání právníků vstupujících do profese, a – to zdůrazňuji – přístup státu k advokátům, jako integrální esenciální součásti celého systému bude takový, že místo praktického advokáta bude prestižní vyznamenání, o nějž se budou absolventi právnických fakult ucházet. ●

Článek byl ve zkráceném znění uveřejněn LN.

JUDr. Václav Vlk, advokát, partner

Advokátní kanceláře Moreno Vlk & Asociados

Moreno Vlk & Asociados
Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law
Praha | Madrid | Bratislava

Právo v roce 2018, aneb jen pár opomíjených pro osvěžení

Rok je už zase za námi a při tom zběsilém tempu života lze jen stěží stihnout nastudovat horu právních předpisů, jimiž jsme bombardováni navzdory slibům politiků, jak legislativa zeštíhlí. Funguje to asi stejně jako jojo efekt u obézních, pardon, myšleno politicky korektně, prostorově výraznějších jedinců. Snahou je upravit vše a pokud možno co nejpodrobněji, abychom přesně pochopili, jak se chovat, jednat či nejednat, co se smí a co ne, a rovněž kam a kdy a proč a za kolik atd. Vyznat se ve změní předpisů nám pomáhají či střídavě nepomáhají novináři, rozhlas, televize, odborné články, semináře, internet a prostě vše, kde je o právu zmínka. Slabým článkem všech informačních zdrojů je, že nejsou dostatečně komplexní a téměř vždy se zaměřují jen na úzké vybrané téma. Z jejich pohledu jde o téma významné, nosné, na které se vrhne velká skupina skutečných či domnělých odborníků a tím na ně upoutá pozornost široké veřejnosti. Současně ovšem takto utrpí jiné oblasti, které si zaslouží rovněž pozornost, nicméně z hlediska atraktivity mají kouzlo zhruba na úrovni programů večerních zpráv všech českých televizí bez rozdílu (na což mohou mít ovšem milovníci černé kroniky a dalších katastrof jiný názor). To je důvodem, proč jsem se rozhodl nabídnout čtenářům alespoň nepatrný výčet toho zajímavého, co se v roce 2018 na poli práva událo. Kdo čeká cenné informace na téma GDPR nebo bezplatné pomoci advokátů, bude zklamán, o těchto novinkách jsem již psal v předchozích příspěvcích, a ani se nebudu zabývat novelou daňového řádu, zvýšením příspěvku na činnost advokátní

komory (jakkoliv by se na toto téma hodil samostatný článek) či novým trestným činem maření spravedlnosti a jinými podobnými notoricky známými tématy, nýbrž se omezím na již slibované, poněkud pozapomenuté právní skvosty.

Legislativní smršť byla v roce 2018 zahájena vyhláškou o žádostech a oznámeních k výkonu činnosti podle zákona o platebním styku. Pro ty, kdo ji nečetli, má 21 stran, 24 paragrafů a není to příliš srozumitelné čtení. Dobré je si zapamatovat, že kdo chce podobnou činnost vykonávat, ať se připraví, že občas o něco musí požádat a jindy zase něco oznámit. V prvním případě pak počká, zda jeho žádosti bude vyhověno, ve druhém se už nemusí o nic starat, ledaže mu je vytčeno, že jeho oznámení nebylo shledáno dostatečným.

Významnějším předpisem je pozměňující vyhláška o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření původce bakteriální kroužkovitosti bramboru a původce bakteriální hnědé hniloby, jejíž význam spatřuji v tom, že většina populace alespoň občas brambory konzumuje. A ti, kteří je dokonce pěstují, by měli zpozornět dvojnásobně. No vlastně spíš ještě víc, takže mnohonásobně.

Pokud najdou v bramboře kroužky nebo hnědou bramboru, ať si předpis pozorně přečtou celý a nespokojí se s tímto praktickým průvodcem.

Dalším předpisem, který stojí za zmínku, je vyhláška o doplňcích stravy a složení potra-

vin. Jak z ní lze pochopit, stravu je dovoleno doplňovat vitamíny, minerály (nikoliv těžkými a ve větších kusech), anebo jinými látkami s výživovým nebo fyziologickým účinkem. Opačně není dovoleno při označování doplňků těmto kromě jiného přisuzovat vlastnosti týkající se prevence, léčby či vyléčení lidských onemocnění. Jinými slovy, tvrzení, že doplněk stravy na pleť ji zjemní a zbaví vrásek do 3 týdnů, může fungovat u kojence, nicméně na obale by se uvádět rozhodně nemělo. V této souvislosti mě napadá paralela s proslulými řasenkami známé firmy, které slibují prodloužení řas o 33 procent za předpokladu, že je používáte alespoň 13 týdnů. Zde však nejde o doplněk stravy, proto více nerozebírám.

Krásným příkladem ovšem mohou být doplňky stravy ke zvýšení hladiny testosteronu, podotýkám, že mužského. Feministky promínou, ledaže by si přály chlupatější tváře i paže. Zvláštní podkapitolou jsou pak doplňky stravy na erekci, jimiž se trh jen hemží. Z toho, co není dovoleno při označování doplňků stravy, jak zmíněno výše, je možné dovodit, co od nich lze rozumně očekávat. Jistý druh slabosti, resp. spíše ohebnosti neléčí ani nevy-léčí, a dokonce ani nepomáhá, pokud se jimi budeme cpát preventivně. K čemu jsou tedy dobré? To si netroufám říct, ale kdo ví, třeba zaberou úplně nečekaně, například zastaví průjem.

Vyhláška upravuje rovněž podmínky použití některých látek v doplňcích s uvedením nejvyššího přípustného množství za den, které kolísá od 10 gramů u jakési červené rýže až do

2000 gramů u kotvičníku (ejhle, prý skvělý na erekci). Zakázaných látek při výrobě potravin je hodně, třeba 15 jich začíná na A! Celkem je jich 117 a pokud bych je vyjmenoval, nemusím se už mořit s psaním těchto řádek, avšak to by bylo příliš laciné, a proto pokračuji. Pro zvědavější je zde jen několik příkladů zakázaných látek v potravinách: tabák (návykový), koníček, bolehlav (logicky...), pelyněk (hořký!), Plamínek (asi hořlavina) – jako jediný psán velkým počátečním písmenem, aneb nejde o překlep z mé strany, jedovatice (asi jedovatá), puchýřnatec jedovatý (komentáře netřeba), kýchavice (rovněž bez komentáře) a vladimira Souliejova (možná slavná travička?). Ani zde nejde o překlep při psaní malých a velkých písmen, aneb kdo se v tom má vyznat.

Dost bylo stravy, vzhůru k jiným oblastem! Třeba k vodě a pozměňovací vyhlášce na hygienické požadavky na vodu. Nikoliv leda-jakou, nýbrž teplou, i - to je takový malý kvíz, jak jste pozorní – ...studenou? Nikoliv, nechali jste se nachytat, správná odpověď zní - pitnou! Předpis jsem hlouběji nezkoumal, ale usuzuji, že u studené vody s hygienou až tolik zápolit nemusíme. Což je fajn hlavně v zimě, kdy na nás stejně zamrzne dřív, než se stihneme osušit. V jednom z paragrafů se píše o postupu vypracování posouzení rizik a hodnocení jeho výsledků. Předpokládám, že se týká vody teplé, resp. spíše vařící, kde je riziko akutní.

Od vody přejdeme k vínu a pozměňovací vyhlášce, kterou se stanoví seznam vinařských podoblastí, vinařských obcí a viničních

tratí. Jeden z mála předpisů, u něhož se Vám budou sbíhat sliny. Za sebe považuji za skvělý doplněk stravy a pro zvýšení podpory domácích produktů uvádím, že 40 vinařských podoblastí je v Čechách, 30 na Moravě, 118 na Slovácku, 70 patří do Pavlovické a 90 do Znojemské oblasti. A pak že je právníčina suchá věda.

Praktické je Sdělení Ministerstva vnitra o vyhlášení seznamu hraničních přechodů, které doporučuji nastudovat při zahraničních cestách, což není nutné u letecké přepravy, kde si hranice ani nevšimnete, jak rychle ji proletíte.

S ohledem na mou snahu nepřesáhnout prostor vymezený pro tento příspěvek, beztak jen ochuzující čtenáře o nejnovější poznatky ze skutečné právní vědy v její hloubce i šíři, si dovoluji zakončit vyhláškou o vydání mincí po 20 Kč při příležitosti výročí republiky s konstatováním, že jsou již beznadějně vyprodány. Dobrá zpráva na úplný konec, ty staré 20 Kč mince ovšem nadále platí a dostanete je v každém obchodě, někdy i bez fronty.

A o dalších skvostech naší legislativy zase někdy příště... ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát
Vejmelka & Wunsch s. r. o.

 VEJMELKA & WUNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE

Vánoční daňové balíčky

Tento příspěvek píšou ke konci listopadu. Pomalu se blíží advent, čas předvánočního rozjímání, svařeného vína, (snad i) sněhových vloček pomalu se snášejících na střechy domů... a čas pravidelné nejistoty, zda se podaří do konce roku schválit novely daňových zákonů v podobě tzv. daňového balíčku a jakou bude mít nakonec podobu.

Nechci teď rozebírat jednotlivá ustanovení, která se, možná, budou měnit. Nemohu se však bez dalšího smířit s novou tradicí, která podnikatelskou veřejnost každoročně staví do role dětí, které do poslední chvíle nevědí, co jim Ježíšek letos nadělí. Hlavní roli v tomto příběhu hraje ministerstvo financí, byť by letos bylo laciné a nesprávné jej kritizovat za průtahy, tzv. daňový balíček byl letos připraven poměrně brzy. Jde o pravidelné, každoroční změny daňových předpisů. Přitom bychom mohli předpokládat, že legislativní návrh předložený (a schválený) loni, předloni, předpředloni atd. byl tím nejlepším, co mohli legislativci ministerstva financí vytvořit a že nebude nutné daňové zákony záhy znovu přepracovávat a doplňovat. Jistě, nemalou zásluhu na tom mají evropské předpisy, povinná transpozice a harmonizace však není jediným, a bohužel ani převážným, důvodem opakovaných novelizací. Odborná veřejnost opakovaně plédovala za nový zákon o daních z příjmů, jehož stávající legislativní úroveň je opravdu tristním odstrašujícím příkladem, jak právní norma vypadat nemá (teď nehodnotím obsah, ale především formu). Namísto tolik potřebného nového zákona je ten starý, novelizovaný více než stokrát (sic), opět vylepšován a doplňován.

Daňové zákony jsou předpisy, v nichž by se v zásadě měl vyznat, jestli ne každý občan, tak určitě každý podnikatel. Jistě, vždy budou složité obchodní transakce, které budou mít i složité daňové právní řešení, ale o tom neho-

vořím. Drobné daňové úniky, neboli tzv. šedá ekonomika, jsou u nás dlouhodobě tolerovány. Stát se proti tomu snaží bojovat kontrolními hlášeními i elektronickou evidencí tržeb, což jsou nástroje, jejichž účinnost je do určité míry omezená. Může zafungovat obava dotyčného podnikatele, pokud zákazníka nezná, typicky v restauracích nebo maloobchodech, zda nejde o skrytou kontrolu správce daně. Základem boje proti šedé ekonomice však musí být nesouhlas zákazníků s tím, že by se měl podnikatel vyhnout placení daní, tj. netolerování podnikání bez účtenek. Toho však nelze dosáhnout jen restrikcemi a příkazy, ale především jednoduchými a srozumitelnými daňovými předpisy na straně jedné (tj. vím, co mám platit) a rozumnými výdaji státu na straně druhé (neboli vím, proč to mám platit). Pokud bude nastolen stav, kdy alespoň jedna skupina lidí bude vnitřně srozuměna s tím, že je správné platit daň, bude tato skupina současně netolerantní k jednání typu „Bez faktury to bude o dvacet procent levnější“.

K letošním Vánocům nám nový (jednoduchý a srozumitelný) zákon o daních z příjmů naši zákonodárci již nenadělí, budeme rádi, když stihnou schválit projednávaný balíček dostatečně včas, abychom se na novou úpravu mohli v rozumné legisvakanční lhůtě připravit. Ale blíží se i Nový rok, kdy si lidé dávají různá předsevzetí. ... Tak třeba k těm příštím Vánocům...

Hezký advent ●

JUDr. Monika Novotná,

partner, advokát

Rödl & Partner

členka představenstva České advokátní komory

Rödl & Partner

Ententýky

Jedním ze zásadních právně-politických témat dneška je novelizace právní úpravy tzv. oddlužení. Řeč se vede a médií prošla řada prohlášení z úst více či méně odborných a z jistoty, se kterou jsou navrhovaná řešení předkládána jako zcela jasná, spolehlivá problém jednoznačně řešící, jde spíše hrůza z věcí příštích.

Kdo jsou vlastně účinkující v tomto podivném rozpočítadle?

Především dlužníci – v současném pojetí zákonodárců oběti, kteří se z různých katastrofických příčin dostali do dluhové pasti (což je situace popisovaná jako něco mezi rakovinou a pákistánským vězením) a jaksi samo sebou se předpokládá, že se do složité životní situace dostali bez vlastního zavinění. Samozřejmě, že pociťuji solidaritu se spoluobčany, kteří se dostali do neštěstí, ale vězte, že bez svého zavinění se do uvedené situace dostala jen menší část dlužníků. Většina se stala obětí vlastního nezodpovědného přístupu k peněžním prostředkům, někdy v kombinaci s touto či onou formou závislosti. Je tedy otázka, zda by nebylo namísto uvažovat přece jen o poněkud diferencovaném přístupu. Osobní bankrot je sice věc veskrze nemilá, ale není to sám o sobě zločin ani nakažlivá choroba. Neměl by to ale být automatický poukaz na bonus.

Dále jsou zde věřitelé – a přesto, že věřím na to, že dluhy mají být placeny a právo důsledně vymáháno, je třeba říci, že zdaleka ne všechny dluhy vznikly korektně a v souladu se zákonem, byť důkazní situace je téměř vždy velmi obtížná. Lichva je považována za trestný čin po celou dobu, co praktikuji právo (což je několik desetiletí), nicméně pokud se budete o věc zajímat blíže, tak stěží najdete někoho, kdo by v reálném životě zažil orgány činné v trestním řízení důsledně stíhat lichváře a lichvu a to přesto, že je to je činnost považovaná za nepřijatelnou a odpornou již od středověku.

Třetí zájmovou skupinou jsou insolvenční správci – tedy profesionálové, kteří celé schéma budou z větší části realizovat. Je jistě správné, aby za svou práci byli řádně honorováni plně i v případě, že výnos insolvence nepostačí ani zdaleka na odměnu insolvenčního správce. Stát sice nepostupuje stejně vůči jiným odborníkům v právní branži (například u exekutorů dochází běžně ke krácení odměny exekutora i pod zákonný rámec). Zažil jsem předsedkyni senátu, která úplné krácení odměny exekutora uplatněné zcela korektně dle tarifu odůvodnila tím, že exekutor je přece podnikatel a tak musí nést také ztráty. Takže mám trochu obavy, aby podobná vychytralost nenapadla i nějakého zákonodávce.

A konečně je tu stát. Ten má pochopitelně zájem na tom, aby se situace řešila, protože o celou skupinu dlužníků, kteří jsou dnes, na oddlužení nedosáhnou, (zejména proto, že nesplátí ve stanovené době dnes povinnou minimální částku) se musí postarat dávkami v hmotné nouzi, příspěvky na bydlení a podobně. Ne nějakými imaginárními penězi, ale skutečnými, penězi nás všech daňových poplatníků. A pokud se mají peníze tolik potřebné na školství, zdravotnictví a opravu silnic využít na beztržnou sanaci něčích dluhů, byl bych opravdu rád, aby byla stanovena přesná a jednoznačná pravidla pro oddlužení a ta přísně dodržována (nerad bych aby „upřímná snaha splatit dluhy“ byla posuzována soudy či insolvenčními správci zcela volně) a také by asi nebylo šťastné, aby liberální odpouštění dluhů umožnilo komukoliv se dostat do takové situace opakovaně. ●

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb,
advokát a nezávislý rozhodce
člen představenstva České advokátní komory

D&O pojištění se se na českém pojistném trhu nabízí více než 20 let. I přes výrazný nárůst počtu těchto pojistek v posledních letech stále významně zaostáváme za Západem....

Pojištění odpovědnosti managementu, pro které se i u nás standardně používá označení D&O pojištění (z anglického Director's & Officer's Liability), se na českém trhu nabízí již déle než dvacet let. Již po roce 1995 se začaly objevovat první produkty nabízející pojistnou ochranu manažerům společností. První D&O pojištění sem přinesly pobočky velkých zahraničních pojistitelů a dlouhou dobu zde byla jejich nabídka takřka jediná a určená zejména velkým společnostem, často se zahraničním vlastníkem. To dnes již dávno neplatí a D&O pojištění tu nabízí řada pojistitelů lokálních i zahraničních.

Současně riziko manažerského pochybení platí stejně pro firmy velké i SME segment, a to nezávisle na činnosti podnikání. Na největší růst zájmu o tento produkt měla vždy změna legislativy, konkrétně nejvíce poslední novelizace Občanského zákoníku a nový Zákon o obchodních korporacích, které od ledna 2014 přinesly další zpřísnění odpovědnosti členů orgánů společností a zvýšení rizika souvisejícího s výkonem jejich funkce. Od té doby výrazně vzrostl zájem o D&O pojištění a současně rapidně narostl počet sjednaných pojistek. Přesto je u nás stále pojištěný jen každý přibližně desátý český manažer, přičemž řada z těch, kteří nejsou pojištěni, si dostatečně neuvědomuje svá rizika neomezené odpovědnosti za škodu pro případ jejich pochybení. V Británii či Německu je přitom informovanost a D&O propojištěnost výrazně vyšší – okolo 40 %, v USA dokonce prakticky 100 %!

Náhled na riziko pozice člena orgánu (zejména pozice tzv. „statutára“) a souvisejícího D&O pojištění se u nás pomalu, ale jistě mění, a dnes už i u nás se řada manažerů působících ve vedení firem často již při přijímacích pohovorech aktivně ptá na možnost sjednání D&O pojištění, respektive někdy to mají přímo jako podmínku přijetí funkce a nástupu.

Riziko výkonu funkce člena orgánu je postaveno na tzv. „péči řádného hospodáře“, což je termín velice obecný a jeho výklad může být vnímán velice široce. Na rozdíl od zaměstnance, který je chráněn Zákonem o práci a jeho odpovědnost je omezena do výše 4,5násobku měsíčního platu, člen statutár-

ního nebo kontrolního orgánu společnosti ručí za svá případná manažerská pochybení neomezeně celým svým osobním majetkem, odpovědnost má objektivní s důkazním břemenem na své straně a v případě kolektivních orgánů je tam ještě atribut solidárního ručení.

Pojištění D&O cílí na členy orgánů všech společností, bez ohledu na velikost či obor podnikání. Posledním trendem v České republice je, že se o produkt začínají zajímat i šéfové malých a středních podniků. Škodu za miliony totiž může svým rozhodnutím způsobit i vedení malé firmy. Na rozdíl od velkých firem, kde mají aparát právníků a jiných poradců interních či externích, na které se může manažer obrátit o radu, to v menších firmách často leží tíha všech manažerských rozhodnutí čistě na členech orgánů bez možnosti odborné konzultace s někým dalším. V porovnání s tímto rizikem se roční pojistné na úrovni necelých 15 tisíc Kč (příklad pro malou společnost a limit 10 mil. Kč) jeví jako velice rozumný náklad.

Díky D&O pojištění mohou být členové orgánů společnosti bez obav i přesto, že mají legislativou uloženy rozsáhlé povinnosti, jejichž neúmyslným porušením mohou způsobit rozsáhlou škodu. Pojištění samotné kryje, kromě způsobené finanční škody, rovněž i náklady právního zastoupení pojištěných osob při projednávání vzneseného nároku před soudem a řadu dalších nákladů, jako např. náklady na PR, náklady na šetření, náklady na

poradce a náklady na kauci. Pojistnou smlouvu sjednává standardně jako pojistník společnost, přičemž pojištěna je osobní odpovědnost členů orgánů společnosti jako fyzických osob. Okruh pojištěných osob zahrnuje standardně všechny minulé, současné a budoucí členy orgánů společnosti.

V dnešní době se D&O pojištění sjednává pro všechny typy korporací, zejména společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, družstva výrobní a zemědělská, ale rovněž pro tzv. neziskovky jako např. spolek či nadace. Specifickou formou D&O pojištění je krytí pro členy orgánů v bytových družstvech a SVJ.

S tím, jak narůstá na významu regulace v mnoha oblastech podnikání, přibývají nám nové zákony, předpisy a nařízení, roste právní povědomí v celé společnosti a celkově působíme ve vysoce konkurenčním a dynamickém prostředí, tím samozřejmě narůstá i odpovědnost manažerů a riziko jejich pochybení.

Věděli jste například, že i dnes hodně diskutované téma GDPR má poměrně významný přesah do odpovědnosti managementu firem, a tím pádem i do D&O pojištění?

Ing. Michal Pilecký

**Produktový manažer
společnosti RENOMIA
www.renomia.cz**

Konečně absolutní spravedlnost

Četl jsem úvahy o tom, kdo by měl být obětován samořiditelným autem v případě, když bude střet nevyhnutelný. Úvahy rozhodně zajímavé a evidentně nikoliv akademické, to tím spíše, když si vzpomeneme na zatím snad jednu z prvních obětí samořiditelného auta, kdy se jednalo skoro o popravu ve jménu plynulosti provozu. Z hlediska práva je rozhodně na co se těšit, obzvláště když budeme vědět, kdo půjde první na řadu. Předpokládám, že kritéria budou muset být zřejmá, neboť není možné účastníku silničního provozu upírat legitimní očekávání ohledně jeho předpokládané úmrtnosti. A jaké to bude mít dopady na oblast pojištění. Důchodci budou do budoucna nepojistitelní, jen to bude chtít nějak vyřešit otázku zdravotní péče, která bude muset být ze strany chybujících osob plně hrazená, protože dojde-li k nehodě, a umělá inteligence přece nebude dělat chyby, někdo to zaplatit musí. Zajímavé také bude sledovat, jak si společnost poradí s deštěm, sněhem a větrem, připustíme-li, že vozidla by mohla být teoreticky ovlivňovaná vnějšími vlivy.

Ale co doprava, tam jsou přece jen určité komplikace technického charakteru, ale co kdybychom umělou inteligenci použili v jednodušších oborech, jako třeba právo.

Konečně, pokud by se eliminovaly různé detaily, alespoň by se eliminoval lidský faktor a praktická realizace práva by mohla být správně nelidská (pochopitelně ve správném úhlu pohledu, tudíž srozumitelná, vylučující možnost omylu, měřící všem stejně, bez možnosti slitování), tedy přesně taková, jak si většina společnosti přeje a menšina tomu mlčenlivě přitakává. Jaký by to byl přece krásný pocit hrdě očekávat trest a vědět, že jsem si ho zasloužil a byť jsem to, co jsem udělal, udělal jako hlupák, fakticky jsem to tak nechtěl, ale co naplat, polehčující okolnosti by nebyly

a analogie by byla nepřipustná... Konečně by mohl nastat ten správný řád, protože jinak, jinak co? Lezli bychom po stromech.

Po praktické stránce jednoduché, advokátů by nebylo třeba a mohli by se přeškolit na servisní pracovníky, zpracovávající data. Totéž současná justice, k čemu by nám byla... Otázkou by ale asi pouze bylo, jakým způsobem umělou inteligenci použít, zda by se jednalo o jednotný systém, který by centralizoval data a z hlediska případného diktátora – osvíceného soudruha či demokrata (nehodící se škrtni) by bylo snadnější jeho chod kontrolovat (pochopitelně nemůžeme nechat vše na strojích a je potřeba z hlediska zachování základních lidských práv mít určitou skupinu osob s právy umožňujícími vstup do systému). Uvedená pojistka lidským faktorem by pak zajišťovala, aby nemohlo dojít ze strany umělé inteligence v případě nějakého nepříjemného selhání ke zkrácení práv otroků – občanů (nehodící se škrtni). Nebo druhou možností by bylo systém decentralizovat, což by také umožnilo vyšší počet gubernátorů – demokratických zástupců (nehodící se škrtni). Ve druhém případě by to také byla větší výzva, protože by to znamenalo fakticky pustit umělou inteligenci proti sobě a možná by se vidělo, co by to udělalo.

Řešením by také byla globální celosvětová dohoda, že část planety to bude dělat tak a část tak, a model těch, kteří přežijí bude použit i v budoucnosti.

Každopádně je to výzva, vědět takhle v hrubých obrysech co nás čeká.

(V českých realitách by se to dalo ukončit slovy „nevážil sis mě, půjdeš k Turkovi“). ●

Mgr. Jaroslav Vaško

Věcný záměr civilního řádu soudního

Ministerstvo spravedlnosti České republiky zveřejnilo koncem roku 2017 Věcný záměr civilního řádu soudního.

Základním argumentem pro kompletní rekonstrukci občanského soudního řízení je skutečnost, že současný občanský soudní řád byl přijat již v roce 1963, v jiných společenskopolitických poměrech, a i přes četné novelizace, ke kterým došlo po roce 1989, je stávající občanský soudní řád velmi nepřehledný, v mnoha ohledech si protiče a především nesleduje jednotnou koncepci. Zároveň předpis nereaguje na posun ve společenské ekonomické realitě společnosti, a v mnoha ohledech tak za tímto vývojem zaostává.

Česká advokátní komora si je vědoma zásadního významu klíčového civilního procesního předpisu pro advokátní praxi a spoluodpovědnosti České advokátní komory za konečnou podobu civilního procesního předpisu. Proto se ČAK rozhodla aktivně zapojit do legislativních prací. ČAK vytvořila zvláštní pracovní komisi pro rekonstrukci civilního práva procesního, jako zvláštní poradní orgán představenstva. Do této komise byli pozváni přední odborníci na procesní právo z řad advokátů, soudců i akademiků. Cílem sekce pro rekonstrukci civilního práva je připravit připomínky k věcnému záměru nového civilního řádu soudního.

Přestože práce odborné komise nebyla dosud ukončena a nebyl zpracován konečný společ-

ný výstup, je možné již v této fázi prezentovat některé zásadní názorové připomínky k věcnému záměru nového civilního řádu soudního¹.

Ideová východiska nového civilního řádu soudního

Věcný záměr ČŘS se přiklání k sociálnímu (pozn. na rozdíl od liberálního) konceptu civilního řízení, tak jak je prezentován zejména rakouským civilním procesním řádem. Ačkoliv členové komise ČAK nepovažují liberální koncept za absolutně historicky překonaný, když jeho projevy lze doposud zaznamenat v právních úpravách mnoha států Evropy, směřování k sociální koncepci civilního řízení lze vytknout především to, že tento příklon by neměl vést k převzetí úpravy procesního práva z jednoho sousedního státu, ale spíše k vytyčení základních zásad civilního procesu a jejich dalšího promítání do jednotlivých institutů civilního práva procesního. Při přípravě nového civilního řádu soudního, by se návrh koncepce neměl opírat pouze o jednu nebo druhou teoretickou koncepci, ale při vypracování návrhu je nutné zohlednit i veškerá doporučení Rady Evropy, primární a sekundární evropské právo, mezinárodní smlouvy, judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a principy Undetroit o nadnárodních civilních řízeních.

Podle názoru komise není v tomto směru Věcný záměr dostatečně propracovaný. Bez důkladné analýzy evropských úprav, doporučení EK k fungování civilního procesu, bez analýzy trendů, dává Věcný záměr před-

nost převzetí osvědčených pravidel rakouského procesu, jež mají přes všechny novelizace původ v konceptech konce 19. století. Mimochodem některá řešení (zejména uplatnění principu tzv. materiálního řízení či vedení sporu) rakouského c.ř.s. měla za nedostatečná již komise vedená univerzitním profesorem Václavem Horou, která v polovině 30. let 20. století připravila čsl. kodifikaci civilního procesu.

Předmět právní úpravy

V prvním z nich se omezuje předmět právní regulace podle věcného záměru na civilní sporný proces. Úprava ostatních druhů civilního procesu se ponechává zvláštním předpisům.

Věcný záměr počítá s tím, že vzniknou zvláštní předpisy ohledně rozhodčího řízení, zvláštní řízení soudní (takzvaná nesporná řízení), jak je tomu doposud. Nově se počítá s předpisy k hromadným žalobám, pravomoci a příslušnosti a obsazení soudu a doručování. Ve srovnání s dosavadní úpravou občanského soudního řádu a jejím rozsahem jde tedy spíše o dekodifikaci. Např. pokud jde o hromadné žaloby, věcný záměr institut hromadných žalob podrobněji neupravuje a počítá se samostatným právním předpisem, což považujeme za problematické rozhodnutí. Tento nový institut bude zcela jistě využívat řady procesních institutů a bude postaven na obdobných zásadách řízení, proto by měl být součástí věcného záměru, nikoliv jeho samostatným doplněním. V řízení ve věci hromadné žaloby totiž půjde jen o variantu

civilního řízení, jejíž největší odlišností bude skupinový účastník, samotné řízení však proběhne způsobem spíše standardním.

Věcný záměr vychází dále z myšlenky důsledného oddělení nalézacího, vykonávacího a insolvenčního či likvidačního řízení. Chybí analýza, proč tomu tak má být a zda je to vůbec koncept správný. Přitom v některých zahraničních úpravách, například v pravidlech pro projednávání věcí před britskými obchodními soudy, se již dlouhodobě prosazuje trend plynulého přechodu nalézacího řízení do řízení exekučního. Cílem je tu dosáhnout nejen přiznání pohledávky nebo jiného práva, ale i jeho nuceného vymožení.

Stejně tak vyčlenění jednotlivých otázek příslušnosti a pravomoci do samostatného předpisu není nezbytně problematické, ale je na místě tyto otázky řešit zároveň s přijímáním civilního řádu soudního. Otázka místní a zejména věcné příslušnosti je klíčovou otázkou fungování celé úpravy civilního procesu. Bez znalosti toho, který soud bude rozhodovat v prvním stupni, lze obtížně posuzovat nespočet otázek, které se týkají například povahy opravných prostředků ve vztahu k rozhodnutí soudu prvního stupně (apelace versus kasace), existence řádných a mimořádných opravných prostředků, včetně povahy dovolání a třeba dokazování a připouštění novot v jednotlivých fázích řízení. To samé se dá říci ohledně právní úpravy doručování. Například v případě otázky doručování platebního rozkazu a obecně

dokumentů, které se dle dosavadní úpravy doručují do vlastních rukou, nelze úpravu doručování odtrhnout od základního předpisu pro civilní řízení. Jedna z nejcitlivějších otázek současného civilního procesu, a to fikce doručení, musí být novým právním předpisem nějakým způsobem řešena a nelze ji při přípravě předpisů zcela opomenout.

K vypuštění části páté OSŘ

Autoři věcného záměru navrhuji odstranění duality přezkumu rozhodnutí správních orgánů, kdy podle současné právní úpravy jsou tato rozhodnutí přezkoumávána jednak ve správním soudnictví podle soudního řádu správního, a jednak v civilním řízení soudním podle pravidel obsažených v 5. části OSŘ.

Pracovní komise ČAK považuje tento krok za krok zpět, a to k úpravě před rokem 2002, kdy správní soudy přezkoumávaly také ta rozhodnutí správních orgánů, kterými bylo zasaženo do soukromého subjektivního práva účastníků. V první řadě je třeba zdůraznit, že řízení podle části 5. OSŘ a řízení podle soudního řádu správního jsou ovládány zcela jinými procesními zásadami.

S ohledem na soukromoprávní předmět sporu má řízení podle části 5. OSŘ výrazné prvky přezkumného řízení v plné jurisdikci ze strany nezávislého soudu, k jejichž popření by zrušením části páté OSŘ mohlo dojít, a to zřejmě i v rozporu s článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod.

Procesní způsobilost

Návrh vychází z rozdělení procesní způsobilosti fyzických osob a „ostatních“. To odpovídá tomu, že pouze fyzická osoba je reálně schopna projevit vůli, respektive pouze ona je nositelem svéprávnosti, na kterou je procesní způsobilost tradičně navázána. Systém procesní způsobilosti však musí být propracován tak, aby nepůsobil obtíže, což u některých dílčích otázek tak, jak jsou nastaveny, může nastat.

Procesní způsobilost fyzických osob – návrh vychází ze zcela nové koncepce, v souladu s kterou má mít procesní způsobilost jen ten, kdo je nositelem plné svéprávnosti. Tuto novou koncepci také rozsáhle odůvodňuje. V základních principech je to určitě krok správným směrem, odpadne problém s nezletilými a osobami, které nemají plnou svéprávnost. Současně však návrh, tak jak je koncipován, může zamezit přístupu těchto osob k soudu. Vzniká otázka, zda je skutečně udržitelné, aby platilo, že nezletilý je v oblasti hmotného práva omezeně svéprávný, tj. podle své rozumové a volní vyspělosti má způsobilost k určitým právním jednáním, ale nemůže sám před soudem uplatňovat práva z nich vyplývající.

Návrh ČRS totiž argumentuje i zahraničními právními úpravami s tím, že v Německu je procesní způsobilost vázána na schopnost zavazovat se a ta není stejná jako právní úprava české svéprávnosti nezletilých. Ale i v Německu obecně platí, že má-li ve vztahu

NEJLEPŠÍ DOSÁHNOU NA VRCHOL.
VÝJIMEČNÍ SE NA NĚM UDRŽÍ.

PRK PARTNERS / ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ 25 LET

Dlouhodobě obstát v konkurenci těch
nejlepších vyžaduje neustálý vývoj
a pružné reagování na nové výzvy.

Každý den se vyvíjíme, abyste u nás našli
jistoty, které oceňujete – spolehlivost,
kvalitu a váš zájem vždy na prvním místě.

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2013
WINNER

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2014
WINNER

Member
LexMundi
World Ready

www.prkpartners.com
Praha / Bratislava / Ostrava

k předmětu řízení nezletilý svéprávnost, má procesní způsobilost. Je otázkou, zda je skutečně správné nastavení právní úpravy, podle které ve hmotném právu může být podle § 33 OZ nezletilému umožněno samostatné podnikání a v této oblasti mu též „přiznána“ svéprávnost, tento nezletilý však z důvodu nedostatku plné svéprávnosti nebude oprávněn sám svá práva u soudu hájit.

Koncentrace řízení

Koncentrace řízení je z našeho pohledu současnou klíčovou otázkou civilního procesu. Její právní úprava byla poznamenána několika změnami a vyústila nakonec v nepřehlednou změť ustanovení, která je obavou účastníků a – jak plyne z praxe – i mnoha soudců. Právě z praxe plyne přehlížení nebo cílené obcházení zákona v průběhu řízení ze strany účastníků i soudců všemožnými vynalézavými postupy. Takový stav je nutné napravit, a to jak z důvodu zachování hospodárného průběhu civilního řízení sporného, tak z důvodu základních zásad právního státu, mezi které bezpochyby patří postup soudů v souladu se zákonem, tedy i procesními předpisy a nikoliv jejich obcházení. Dosavadní fungování koncentrace řízení podlamuje důvěru v civilní řízení.

Za stávající situace a zkušeností z praxe máme za to, že není na místě zavádět pouze koncentraci soudcovskou (viz bod 150. Věcného záměru). Takový postup podle našeho názoru povede k tomu, že toto ustanovení bude zcela neživotné. Vzhledem k tomu, že Věcný záměr navrhuje povinnost přípravného roku, navrhuje naopak, aby již konec přípravného roku způsobil alespoň v určitém rozsahu koncentraci řízení a znemožnil v této míře přinášení novot. U řízení, kde se nebude přípravný rok konat, je možné soudcovskou koncentraci ponechat.

Neexistence koncentrační hranice (které jsme svědky v důsledku obcházení současné úpravy) podle našeho názoru nutně povede k protahování řízení a to často cílenému zpravidla ze strany účastníka, který tuší meritorní neúspěch ve věci. Vzhledem k tomu, že je zaváděn advokátní proces, považujeme takový postup za dostatečnou garanci spravedlivého projednání věci, i když bude zachována, resp. nově zavedena jistá koncentrační hranice.

Advokátský proces

Záměr zavádí povinné zastoupení advokátem v civilním soudním řízení jako pravidlo,

ze kterého existují výjimky. Jde o princip, který platí v řadě vyspělých evropských zemí a platil i v našich zemích až do roku 1949. Zastoupení advokátem představuje standardní pojistku fungování kontradiktorního civilního soudního procesu a zajišťuje reálnou ochranu práv účastníků řízení, rovnost zbraní a procesní ekonomie řízení.

Existují v zásadě jen dva způsoby, jak zabránit faktické nevymahatelnosti práva jen z důvodu neznalosti pravidel fungování procesu. První z nich představuje poučovací povinnost soudu, druhou advokátský proces. Poučovací povinnost soudu však koliduje s principem nestrannosti soudu a rovnosti účastníků řízení. Soud má plnit roli nestranného arbitra, nezainteresovaného na výsledku sporu. Poučení nesmí zvýhodňovat žádného z účastníků řízení. Soud také vůči poučované straně nenese odpovědnost za správnost poskytnuté rady. Pro výsledek sporu má konečně význam i znalost hmotného práva, o jehož obsahu soud podle dnes platné úpravy nesmí účastníka řízení poučovat. To se týká například frekventované možnosti vznést námitku promlčení.

Všechny zmíněné nevýhody poučovací povinnosti soudu odstraňuje druhé z možných řešení. Advokátský proces zajišťuje rovnost zbraní účastníků řízení. Ti mají v případě advokátského procesu každý na své straně osobu, znalou jak hmotného, tak i procesního práva. Poučení, které poskytuje advokát svému klientovi, může být dostatečně individualizované, konkrétní a také důvěrné. Advokát je vázán kromě zákona i stavovskými předpisy a je pojištěn pro případ svého pochybení. V zemích s advokátským procesem soudce nevystupuje z role nezávislého arbitra a nezvýhodňuje jedny účastníky sporů oproti druhým.

Povinné zastoupení advokátem však musí být doplněno odpovídajícím nárokem nemajetných osob na bezplatné právní zastoupení advokátem. To je nezbytnou součástí tohoto systémového řešení.

Mediace resp. soudem nařízené první setkání stran s mediátorem

Navrhovaný věcný záměr zcela vypouští úpravu mediace, resp. institutu povinného prvního setkání stran s mediátorem. K tomuto konceptu vyjádřila negativní stanoviska sekce ADR České advokátní komory, která naopak apeluje na výslovnou opravu mediace v novém ČŘS.

Závěr

Revize civilního procesu se jeví jako nezbytná a žádoucí. Za základní důvod, který v minulosti vyvolal naléhavou potřebu rekodifikace civilního práva procesního, pak lze jednoznačně označit přípravu nového občanského zákoníku. Rekodifikace základního procesního předpisu civilního práva, tzn. občanského soudního řádu, zde měla probíhat od určitého momentu souběžně. Tímto určitým momentem zde byl moment, kdy dostala úprava hmotného práva konsolidovanou podobu, která vzešla z nezbytných odborných diskusí, neboť jen na takto ucelenou podobu hmotného práva bylo možno příslušnou procesní úpravou efektivně navázat.

Za další důvod pak lze označit i skutečnost, že je současné nalézání řízení stále poznamenáno koncepcí jednotného procesu, ale též důvod spočívající v požadavku na celkové zefektivnění, zjednodušení a zrychlení civilního soudního řízení a v neposlední řadě též důvod spočívající v průtazích řízení, které jsou způsobeny účelovým jednáním účastníků řízení, kteří našli zákonnou oporu pro prodlužování řízení svévolnými námitkami, které postrádají věcné i procesní nebo dokonce ústavněprávní odůvodnění.

Je nepochybné, že rekodifikační proces je běh na dlouhou dobu, nicméně je potřeba se jednoho dne na startovní čáru postavit a zkusit tento proces dotáhnout dokonce. ●

Mgr. Robert Němec, LL.M.,
advokát a partner

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
místopředseda představenstva České advokátní komory

Poznámky:

- ¹ V tomto článku byly použity příspěvky členů komise ČAK pro rekodifikaci civilního řádu soudního JUDr. Bureše, JUDr. Dejla, JUDr. Doležalové, JUDr. Kovářové, Mgr. Němce, JUDr. Pavloka, Mgr. Sedláčka, Mgr. Stanislava a JUDr. Žižlavského, které byly pro účely tohoto článku zkráceny a upraveny.

Právnícká firma roku 2018

Společnost EPRAVO.CZ vyhlásila již jedenáctý ročník firemního žebříčku Právnícká firma roku. Záštitu nad letošním ročníkem převzalo Ministerstvo spravedlnosti ČR a záštitu nad galavečerem převzala již tradičně Česká advokátní komora. Výsledky firemního žebříčku Právnícká firma roku 2018 byly slavnostně vyhlášeny 5. listopadu 2018 v prostorách pražského paláce Žofín za účasti zástupců předních advokátních kanceláří a osobností české justice. Vítěze určila nezávislá skupina hodnotitelů z řad firem a institucí a rovněž pořádající společnost EPRAVO.CZ, která činnost právníků v České republice monitoruje dlouhodobě. Na základě aktuálního ročníku vznikl, tak jako v minulých letech, žebříček advokátních kanceláří působících v České republice.

Výsledky 11. ročníku firemního žebříčku Právnícká firma roku

Hlavní cena / Odborné kategorie / Zvláštní kategorie

Hlavní cena

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ

Vítěz kategorie: WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO DOMÁCÍ KANCELÁŘ

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Odborné kategorie

PRÁVO OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Vítěz kategorie: WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o.
advokátní kancelář

DEVELOPERSKÉ A NEMOVITOSTNÍ PROJEKTY

Vítěz kategorie: Dentons Europe CS LLP, organizační složka

FÚZE A AKVIZICE

Vítěz kategorie: Clifford Chance Prague LLP, organizační složka

RESTRUKTURALIZACE A INSOLVENCE

Vítěz kategorie: ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

Vítěz kategorie: WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o.
advokátní kancelář

BANKOVNICTVÍ A FINANCE

Vítěz kategorie: PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

KAPITÁLOVÉ TRHY

Vítěz kategorie: Allen & Overy (Czech Republic) LLP,
organizační složka

TELEKOMUNIKACE A MÉDIA

Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

PRÁVO INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Vítěz kategorie: MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

PRACOVNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář s.r.o.

SPORTOVNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

TRESTNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ PROJEKTY

Vítěz kategorie: ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

DAŇOVÉ PRÁVO

Vítěz kategorie: Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Zvláštní kategorie

REGIONÁLNÍ PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU

Vítěz kategorie: Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneri s.r.o.

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU – ČESKÁ FIRMA NA MEZINÁRODNÍCH TRZÍCH

Vítěz kategorie: DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO BONO / CSR

Vítěz kategorie: CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s. r. o.,
advokátní kancelář

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU ZA NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY

Vítěz kategorie: TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2018 - VÝSLEDKOVÁ LISTINA

Hlavní cena

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ

Vítěz kategorie: WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO DOMÁCÍ KANCELÁŘ

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Odborné kategorie

PRÁVO OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Velmi doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- DLA Piper Prague LLP, organizační složka
- Glatzová & Co., s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář s.r.o.
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Vítěz kategorie: WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.
- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Nedelka Kubáč advokáti s.r.o.
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Doporučované

- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
- DLA Piper Prague LLP, organizační složka
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

DEVELOPERSKÉ A NEMOVITOSTNÍ PROJEKTY

Vítěz kategorie: Dentons Europe CS LLP, organizační složka

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.
- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář

Doporučované

- ACHOUR & PARTNERS advokátní kancelář, s.r.o.
- Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář s.r.o.
- Giese & Partner, s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

FÚZE A AKVIZICE

Vítěz kategorie: Clifford Chance Prague LLP, organizační složka

Velmi doporučované

- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Konečná & Zacha, s.r.o., advokátní kancelář
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

RESTRUKTURALIZACE A INSOLVENCE

Vítěz kategorie: ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Velmi doporučované

- CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- DLA Piper Prague LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Giese & Partner, s.r.o.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

Vítěz kategorie: WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.
- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.
- ACHOUR & PARTNERS advokátní kancelář, s.r.o.
- CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s.
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Glatzová & Co., s.r.o.
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář
- TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

BANKOVNICTVÍ A FINANCE

Vítěz kategorie: PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Velmi doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář

- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s.
- DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

KAPITÁLOVÉ TRHY

Vítěz kategorie: Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka

Velmi doporučované

- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
- DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář

TELEKOMUNIKACE A MÉDIA

Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Velmi doporučované

- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
- Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Glatzová & Co., s.r.o.
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- NIELSEN MEINL, advokátní kancelář, s.r.o.
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Advokátní kancelář ERHARTOVÁ VÍTEK & PARTNERS
- CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář
- CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s.
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.
- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
- Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář
- Čermák a spol.
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s.
- DLA Piper Prague LLP, organizační složka
- HLADKY.LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.
- PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

PRÁVO INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Velmi doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Jansa, Mokřý, Otevřel & partneři s.r.o., advokátní kancelář
- NIELSEN MEINL, advokátní kancelář, s.r.o.
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.
- Advokátní kancelář ERHARTOVÁ VÍTEK & PARTNERS
- Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář
- BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s.
- MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- SEDLAKOVA LEGAL s.r.o.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Vítěz kategorie: MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.
- BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

Doporučované

- Advokátní kancelář ERHARTOVÁ VÍTEK & PARTNERS
- Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
- ACHOUR & PARTNERS advokátní kancelář, s.r.o.
- ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.
- DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
- HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI
- HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

PRACOVNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář s.r.o.

Velmi doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s.
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.
- PPS advokáti s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- Randl Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
- VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ advokátní kancelář s.r.o.

Doporučované

- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Glatzová & Co., s.r.o.
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

SPORTOVNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.
- BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- Radostová & Co.
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Doporučované

- ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.
- DLA Piper Prague LLP, organizační složka
- MORENO VLK & ASOCIADOS
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- PPS advokáti s.r.o.

TRESTNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Gřivna & Šmerda, s.r.o.
- Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.
- Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- SEIFERT A PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.
- TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.

Doporučované

- Advokátní kancelář Nespala, s.r.o.
- Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář
- Mgr. Miroslav Krutina, advokát
- MORENO VLK & ASOCIADOS
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ PROJEKTY

Vítěz kategorie: ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Velmi doporučované

- CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s.
- DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář s.r.o.
- FORLEX s.r.o., advokátní kancelář
- Giese & Partner, s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář
- Urban & Hejduk s.r.o., advokátní kancelář

DAŇOVÉ PRÁVO

Vítěz kategorie: Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Velmi doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Ambroz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Nováková + Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
- PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Squire Patton Boggs s.r.o., advokátní kancelář

Zvláštní kategorie

REGIONÁLNÍ PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU

Vítěz kategorie: Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.
- FORLEX s.r.o., advokátní kancelář
- HLADKY.LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- Jansa, Mokřý, Otevřel & partneři s.r.o., advokátní kancelář
- KVB advokátní kancelář s.r.o.
- PPS advokáti s.r.o.
- SEDLAKOVA LEGAL s.r.o.

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU – ČESKÁ FIRMA NA MEZINÁRODNÍCH TRZÍCH

Vítěz kategorie: DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

Velmi doporučované

- ACHOUR & PARTNERS advokátní kancelář, s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO BONO / CSR

Vítěz kategorie: CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s. r. o., advokátní kancelář

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU ZA NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY

Vítěz kategorie: TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

Děkujeme partnerům Právnícké firmy roku 2018

PHILIP MORRIS ČR

*Právo obchodních společností – HAVEL & PARTNERS
David Neveselý a Ondřej Florián*

*Právo hospodářské soutěže – WEIL, GOTSHAL & MANGES
Jiří Kindl*

*Developerské a nemovitostní projekty – Dentons
Jan Šolc (zleva), Markéta Tvrdá a Michal Hink*

*Fúze a akvizice – Clifford Chance
Alex Cook*

*Restrukturalizace a insolvence – ŽIŽLAVSKÝ
Michal Žižlavský*

*Řešení sporů a arbitráže – WEIL, GOTSHAL & MANGES
Roman Vojta a Karolína Horáková*

Bankovníctví a finance – PRK Partners
Norbert Hink (vlevo) a Jan Ditrych

Kapitálové trhy – Allen & Overy
Petr Vybíral

Telekomunikace a média – ROWAN LEGAL
Josef Donát (vlevo) a Martin Janoušek

Duševní vlastnictví – HAVEL & PARTNERS
Ivan Rámeš (vlevo) a Robert Nešpůrek

Právo informačních technologií – ROWAN LEGAL
Josef Donát (vlevo) a Michal Nulíček

Veřejné zakázky – MT Legal
Petr Novotný (zleva), Milan Šebesta a Tomáš Machurek

Pracovní právo – Dvořák Hager & Partners
Veronika Odrobinová a Tomáš Procházka

Sportovní právo – KŠD LEGAL
Lucie Ježková a Marek Bílej

Trestní právo – Brož & Sokol & Novák
Tomáš Sokol, Jiří Novák a Václav Chum

Energetika a energetické projekty – ŘANDA HAVEL LEGAL
Jan Havel (vlevo) a Martin Řanda

Daňové právo – Rödl & Partner
Miroslav Kocman (zleva), Monika Novotná a Jakub Šotník

Regionální právnícká firma roku – JELÍNEK & Partneři
Dana Libochowitzová (zleva), Pavel Jelínek a Tereza Jelínková

Právnícká firma roku – česká firma na mezinárodních trzích – DBK PARTNERS
Petr Burzanovský (zleva), Vladimíra Knoblochová a Ondřej David

Právnícká firma roku Pro Bono / CSR – CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ
Jakub Hollmann

Právnícká firma roku za nejlepší klientské služby – TaylorWessing e|n|w|c advokáti
Erwin Hanslík

Právnícká firma roku pro mezinárodní kancelář – WEIL GOTSHAL & MANGES
Karel Muzikář (druhý zleva)

Právnícká firma roku pro domácí kancelář – HAVEL & PARTNERS
Jaroslav Havel (druhý zleva)

**Jste advokát a chcete se dále
vzdělávat?**

**Další vzdělávání advokátů na
epravo.cz/advokat**

epravo.cz

Váš partner na cestě právem

www.epravo.cz

PPS
advokáti

Důvěra a podpora našich klientů, stejně jako pracovní nasazení a výsledky celého našeho týmu jsou hlavními faktory dosavadního úspěšného fungování završeného ziskem ocenění » **Právníká firma roku pro regionální kancelář** « v soutěži pořádané společností EPRAVO.CZ

Na trhu právních služeb od roku 2002

Hradec Králové

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové
Tel: +420 495 512 831-2

Praha

Římská 14
120 00 Praha 2
tel. +420 224 237 905

Vysoké Mýto

Jiráskova 154
566 01 Vysoké Mýto
tel. +420 465 423 200

Rychnov nad Kněžnou

Poláčkovo náměstí 85
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.+420 494 321 351

Kolín

Chelčického 1380
280 02 Kolín
tel. +420 777 783 098

www.ppsadvokati.cz

Nenechte to plavat.

Financování sporů šité na míru.
Pro advokáty i jejich klienty.

LitFin poskytuje individualizovaná finanční řešení litigací jednotlivcům, korporacím i advokátním kancelářím. Díky silnému kapitálovému zázemí dokážeme financovat obchodní spory, rozhodčí spory, hromadné soudní spory, spory v oblasti pracovního a rodinného práva, a snížit tak vaše rizika. Zakládáme si na přístupu s nejvyšší úrovní důvěry a integrity.

**Více než financování, jsme vašimi
litigačními partnery.**

Pavelka Partners,

mladá kancelář s duší zkušeného matadora

Advokátní kancelář Pavelka Partners byla založena před třemi roky jako kancelář butikového typu se zaměřením a důrazem na české rodinné firmy, jejich vlastníky a rodiny. V současné době podporuje své klienty ve všech hlavních oblastech práva, tedy od strukturace rodinného majetku a mezigeneračního převodu, oblasti fúzí a akvizic, přes otázky korporátního práva a financování až po spornou agendu a podporu v procesních záležitostech.

Advokátní kancelář a advokacii však nevidí jen jako právo a právní poradenství. Advokát by dle nich měl být pro klienta strategickým poradcem. Ukázal se tento přístup jako správná cesta? A jak uplynulé tři roky vidí zakladatelé této mladé kanceláře s dynamicky rostoucím potenciálem?

Jaké byly Vaše začátky?

Jan Pavelka (J.P.): Máme za to, že tři roky po založení je ten správný čas na chvíli se zastavit a porozhlédnout. Na začátku to samozřejmě byla výzva. Tak jak to na každém správném začátku musí být.

Ondřej Plánička (O.P.): Původně jsme začínali ve dvou, v jedné kanceláři. Dnes je nás celkem 22. Když se Vám daří a máte vedle

sebe skvělé lidi, tak čas prostě letí. Někdy i rychleji, než by si člověk přál.

J.P.: Původně jsme si říkali, že chceme kancelář udržet na týmu maximálně 20 právníků. Již dnes máme právníků 16.

Proč právě 20? Co Vás vede k tomuto číslu?

O.P.: Říká se tomu školní třída nebo výletní autobus. Není náhoda, že i ve školách je optimální číslo kolem 20. Do tohoto počtu můžete firmu vést opravdu jako rodinnou. Máte přehled o jejích jednotlivých členech, kterým můžete dát i větší svobodu a zároveň jsou vazby v kanceláři osobnější. Navíc nad tento počet musíte změnit jak systém vedení a řízení, tak přístup.

J.P.: Vzhledem ke zkušenosti nás obou z největších kanceláří je tato cesta přesně to, čemu se snažíme vyhnout. Preferujeme osobní přístup před anonymitou. Bylo by směšné nazývat se butikovou kancelář pro rodinné firmy, a přitom sám být korporace.

Ze 2 na 22 za 3 roky. Nemáte obavy z toho, že je Vaše kancelář příliš mladá?

O.P.: Musíme přiznat, že občas narážky na naši mladost slyšíme. Považujeme to však za jednu z našich výhod. Jednak není náš tým zatížen špatnými návyky. Zároveň mají členové našeho týmu rozsáhlé zkušenosti z mezinárodních a úspěšných českých advokátních kanceláří. Jsou to mladíci s dušemi zkušených matadorů.

J.P.: Portfolio našich klientů je roztržštěné. Náš největší klient tvoří méně jak 10 % našeho obrátu. Tento pocit je zkrátka k nezaplacení. Nejsme tedy na nikom závislí. Nejsme ničím spin-off

Advokacie jako strategické poradenství. Co tím myslíte?

O.P.: Vážíme si našich klientů a práce, která za nimi stojí. Poskytovat jen právní služby dle nás nereflktuje jejich poptávku. Člověk musí klientovi a jeho firmě porozumět, pochopit, kde ho tlačí bota, co mu chybí, nebo co ho trápí. Naším klientům se tak snažíme být oporou nejen v právním poradenství, ale i při jejich strategickém rozhodování, například jestli část portfolia prodat, rozšířit nebo restrukturalizovat. Moderní právník má být tak trochu i psycholog a sociolog. Zejména v případě péče o rodinné firmy je vyžadován všeobecný přehled a byznysové myšlení.

J.P.: Vzhledem k zaměření naší kanceláře na rodinné firmy, restrukturalizace a mezigenerační převody majetku, požadavky našich klientů u práva teprve začínají. Klient se v dnešní době kouká po strategickém a komplexním poradenství. V tomto ohledu pak spolupracujeme s řadou odborníků jak na

českém trhu, tak na mezinárodní úrovni. Ať se jedná o asset management, investice, otázky bezpečnosti firem ale i rodiny, daňovou problematiku, personalistiku nebo concierge služby, s našimi partnery nás spojuje osobní přístup, profesionalita a diskretnost.

O.P.: A právě tyto hodnoty dnes podle nás ve velkých kancelářích již jen těžko najdete. V 50 a vícečlenném týmu prostě o diskretnosti a osobním přístupu nemůže být ani řeč. Na druhou stranu je pravda, že velké kanceláře mají své neoddiskutovatelné výhody. Tyto k nim ale jednoznačně nepatří. Velká kancelář nemůže být butikem. Stejně tak jako rodinná kancelář jen stěží bude servisovat mezinárodní řetězec na regionální úrovni.

Dá se v advokátní kanceláři s tak osobním přístupem vlastně specializovat?

J.P.: Samozřejmě že ano a specializace je dle nás nezbytností. Samotné právo je tak obsáhlé, že nikdo nemůže kvalitně obsáhnout všechna jeho zákoutí a specializace. V kanceláři tak dáváme důraz na vztah a vazbu s klientem, každý jednotlivý kolega je pak obecně zodpovědný za klienta a jeho spokojenost. V případě jednotlivých dotazů pak pro klienta pracují další kolegové, dle jejich příslušné specializace.

O.P.: Fakticky má naše kancelář dnes již všechny specializace, které vidíme na trhu u ostatních kanceláří. Vždy ale klademe absolutní důraz na to, aby klient měl jednotný kontakt, tedy jakéhosi „advokáta nablízko“, který je mu vždy k ruce. Ten si k sobě do týmu přibírá ostatní kolegy podle potřeby. A to třeba i nás dva. Jsme hrdí na to, že dnes v kanceláři již máme klienty, u kterých není oním „advokátem nablízko“ ani jeden z nás.

Nemáte při takto nadstandardních vztazích obavy z případného „odlivu“ klientely?

J.P.: Nikoli a věříme, že právě a jen tato cesta je ta správná. Máme výborné a férové kolegy a jako takoví si zaslouží odpovídající zacházení, odpovídající důvěru a s ní i spojenou odpovědnost. Věříme, že jsou to právě naši mladší kolegové, kteří mají mít nadstandardní vztah s klientem a jeho úplnou důvěru. Ve chvíli, kdy se začnete obávat, že vás někdo přeroste, vytvoří si vztah s klientem a s klientem odejde, tak přemýšlíte špatně, ustrnul jste a profesně umíráte.

O.P.: Přesně tak, pokud by to někdo udělal, svědčilo by to s největší pravděpodobností o dvou věcech. První by byl neoddiskutovatelný pro-klientský přístup tohoto kolegy a důvěra klienta. Druhá pak hypotetická nespokojenost s prostředím nebo ohodnocením. Tak jako tak bychom s největší pravděpodobností ani na chvíli neváhali danému kolegovi s rozjezdem nové kanceláře pomoci.

J.P.: Co se týče ohodnocení, právě z tohoto důvodu jsme se rozhodli značnou část marže naší kanceláře rozpustit do našich kolegů, a to právě formou motivačního schématu. To fakticky funguje tak, že čím blíže kolega s klientem je, tím vyšší je jeho motivační složka. V případě advokáta nablízko a nového klienta nebo nových zakázek, je tento kolega odměňován z celkové fakturace. Snažíme se tak advokacii navrátit tam, kam podle nás patří. K samostatnosti advokátů a perfektnímu pro-klientskému a byznysovému přístupu.

O.P.: Jsme hrdí na to, že všichni naši seniorní kolegové by bez debat byli na otevřeném trhu samostatní a úspěšní. Věříme, že úspěch naší kanceláře je společným úspěchem. I když je náš přístup nejspíš moderní a mírně nekonvenční, věříme, že dle hesla „Břídilové reagují. Lídr předvídá.“ je zkrátka nejlepší vytvořit si vlastní trh sám. ●

Pavelka s.r.o., advokátní kancelář
Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Tel.: +420 734 240 302
e-mail: office@pavelkapartners.cz
www.pavelkapartners.cz

DISKRÉTNOST. OSOBNÍ PŘÍSTUP. DŮVĚRA.

ZAMĚŘENÍ NA ČESKÉ RODINNÉ FIRMY, JEJICH VLASTNÍKY A RODINY.

Právní poradenství, Strategické rozhodování
Daňová problematika, Personalistika
Trust & wealth management
Concierge služby

Mgr. Jan Pavelka, LL.M.

advokát & partner

Jan se dlouhodobě zaměřuje především na problematiku korporátního práva se zaměřením na přeměny a prodeje společností, finanční právo a mezinárodní daňové plánování. Podílel se na řadě komplexních restrukturalizací významných lokálních i mezinárodních holdingových uskupení.

Vedle fúzí a akvizic, práva obchodních společností, právního poradenství v rámci transakcí s výrazným daňovým aspektem a evropského práva se specializuje i na poskytování komplexních poradenských služeb pro privátní klientelu.

Po studiu strávil dva roky jako koncipient v advokátní kanceláři Novák & Sabolová. Následně v roce 2008 přešel do významné české advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners, nejprve na pozici koncipienta a následně na pozici vedoucího advokáta. Působil v oddělení korporátního práva. Poslední 4 roky se pak věnoval především privátním a VIP klientům kanceláře.

Dnes je jedním z nejvýznamnějších odborníků pro oblast svěřeneckých fondů. Jeho oblíbenou disciplínou je mezigenerační převod majetku a práce pro rodinné firmy. Je zároveň předsedou Asociace Rodinných Firem.

Mgr. Ondřej Plánička

advokát & partner

Ondřej se specializuje především na otázky korporátního práva, skupinových restrukturalizací, oblast přeměn a prodejů společností a s tím související problematiku akvizičního, post-akvizičního a podnikového financování. Má zkušenosti z projektů v ČR i zahraničí, klientům poskytuje komplexní poradenství v otázkách právní a daňové struktury.

V rámci podpory privátní klientely se Ondřej dále věnuje otázkám struktury a předání rodinného majetku, problematice odpovědnosti manažerů a manažerským motivačním schémátům.

Po studiu pracoval na pozici koncipienta v mezinárodní advokátní kanceláři Dentons, poté v roce 2011 nastoupil do týmu PwC Legal. Zde se specializoval na poradenství privátní klientele a českým rodinným firmám. ●

“ Víte, že jenom než dojde k soudu o běžný byt 3+1 v hodnotě 3 mil. můžete klidně zaplatit 230.000 Kč na různých poplatcích? Víte, že i jedna neproplacená faktura může být pro Vaši živnost likvidační? ”

Jak by se vám líbilo:

- ✓ Kdyby za Vás někdo převzal náklady sporu?
- ✓ Mít 1.000.000 korun na každý Váš případ?
- ✓ Mít 24 hod. 365 dní v roce právníka na telefonu?

D.A.S. PRÁVNÍ OCHRANA

SKVĚLÁ SLUŽBA, KTERÁ VÁM V ŽIVOTĚ OCHRÁNÍ ZÁDA

Nic netajíme a klienti nám věří

92%

Podílíme se téměř 92 % na nákladech celého trhu pojištění právní ochrany.

4x
více

Na jednu pojistnou událost vydáme průměrně 4x více peněz než ostatní!

Jednička na trhu

Jako jediní nabízíme krytí nákladů právní ochrany až do výše 1 000 000 Kč na každou pojistnou událost

Nezávislost a specializace

Kdy děláte věci správně a dokážete více? Když to děláte dlouho, jste nezávislí a specializovaní. A to my jsme. Už 100 let.

Služba pro každého

A cena? Např. komplexní balíček právní ochrany celé rodiny stojí 750 Kč na měsíc. Za telefon možná platíte i víc...

Asociace rodinných firem (ARF)

Jak řídit a spravovat rodinná bohatství?

Ambasadoři ARF

Jsme hrdí na podporu našich ambasadorů. Jsou to právě oni, kdo pomáhají ARF více se zaměřit na regiony a zpřístupnit tak ARF i regionálním rodinným firmám. Právě v nich vidíme budoucnost a sílu rodinných firem v rámci naší republiky. Velké díky tak patří Martině Vítkové ze společnosti NWT, Zdeňku Pelcovi ze společnosti GZ Media nebo Jindřichu a Ondřeji Karhanovým ze společnosti FKC Group.

A na co se můžou těšit členi ARF v roce 2019?

Čeká nás samozřejmě setkávání na zajímavých místech naší republiky. V roce 2019 se chceme soustředit hlavně na druhou stranu mince, kterou je právě převzetí firem druhou generací. Nebudeme ale opomíjet ani jiné formy předání společností a paralelně připravujeme individuální plány všem našim členům, kteří v současnosti řeší odchod z rodinné firmy a jeho předání, ať už v rámci rodiny nebo mimo ni.

Připravujeme také workshopy týkající se dnešní palčivé otázky změn na pracovním trhu související s nastupujícími změnami ve výrobě, modernizací, automatizací a robotizací. Dále se budeme věnovat stabilizaci a motivaci zaměstnanců vyplývající z nastupující průmyslové revoluce 4.0, která nás inspirovala pro vytvoření nového produktu a řešení „Zaměstnanec 4.0“. Dalšími tématy workshopů budou diverzifikace rizik a závislosti na vývozu pouze v rámci EU, kde máme již teď zkušenosti s podporou svých členů nejen na lokálním trhu, ale i na zahraničních trzích. Zde pak pomáháme se vstupem na netradiční trhy, kde se dá navázat na historickou spolupráci s ČR. ●

**ASOCIACE RODINNÝCH FIREM
JUGOSLÁVSKÁ 620/29
120 00 PRAHA 2 - VINOHRADY
E-MAIL: INFO@ASOCIACERF.CZ
TEL.: +420 604 420 442**

Jak ARF vznikla?

ARF vznikla z potřeby vlastníků, kdy jsme při společném setkávání zjistili, že se témata opakují. Přemýšleli jsme, jakým způsobem neefektivněji sdílet různé pohledy a zkušenosti. A právě dle jednoduchého lidového přísloví “více hlav více ví” vznikla platforma ARF.

Jaká je vize ARF?

Vizi ARF je spojit rodinné firmy a pomáhat jejich majitelům, rodinám, nástupcům a TOP managementu v řešení každodenních i nevšedních úkolů. Vytvořit kvalitní platformu, která bude silnou a stabilní oporou rodinných firem.

ARF je jedinečnou platformou pro sdílení hodnot, vizí, přístupů a řešení v oblasti rodinných firem. Pomáhá svým členům ve všech aspektech jejich fungování od strategických rozhodnutí po každodenní provoz. Spolupracuje se špičkovými odborníky ze všech oblastí businessu a práva, kteří dokáží poskytnout kompletní podporu a služby související jak s fungováním rodinných firem, tak s jejich společenskými i filantropickými aspekty. Záměrem je, aby v budoucnu ARF

byla i partnerem státu při legislativní činnosti týkající se oblasti rodinných firem. Tedy aby podpora rodinných firem mohla být opravdu kompletní.

V jednotě je síla. Proto jsme vděční za každou rodinnou firmu, která se do platformy ARF zapojí a která s námi sdílí své hodnoty, přístupy a cíle.

Jaké je poslání, resp. mise ARF?

Posláním ARF je neustálé zkvalitňování služeb pro rodinné firmy a jejich podpora. V tomto ohledu ARF pro rodinné firmy zejména organizuje velká, komorní a regionální setkávání, tematické workshopy, zaštiťuje a zprostředkovává konzultační servis ve všech oblastech, které se dotýkají fungování rodinných firem nebo poskytuje zázemí ve formě reprezentativních prostor, které jsou v případě zájmu členům k dispozici.

ARF současně pořádá celou řadu společenských akcí a setkání v různých místech naší republiky za účasti zajímavých osobností z odborných i kulturních kruhů naší společnosti. Více k tématům setkání a odborných článků naleznete v sekci Lifestyle.

Popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem jako nevykonatelné

Insolvenční zákon přiznává v insolvenčním řízení jednotlivým věřitelům různá postavení a případné výhody v závislosti na povaze jejich pohledávek. Jedním z faktorů ovlivňujících postavení věřitele v insolvenčním řízení je vykonatelnost jeho pohledávky, která této pohledávce dává do jisté míry větší váhu v případě jejího popření insolvenčním správcem. Rozdíl spočívá v tom, že popře-li insolvenční správce nevykonatelnou pohledávku věřitele, je dle § 198 insolvenčního zákona na věřiteli, aby se, v případě nesouhlasu s popřením, žalobou podanou u insolvenčního soudu v zákonné lhůtě¹ proti insolvenčnímu správci domáhal určení pravosti, výše či pořadí své pohledávky. Pokud se však jedná o pohledávku vykonatelnou, je situace opačná, tj. za účelem úspěšného popření takové pohledávky musí ve stejné lhůtě podat incidenční žalobu insolvenční správce. Zmeškání lhůty ze strany insolvenčního správce pak má za následek zjištění pohledávky.

V této souvislosti se nabízí otázka, jak má být postupováno v případě, že je vykonatelnost pohledávky sporná, resp. co brání insolvenčnímu správci v tom, aby přihlášenou vykonatelnou pohledávku v rámci přezkumu svévolně posoudil jako nevykonatelnou a vyhnul se tak povinnosti podávat předmětnou incidenční žalobu tím, že tuto povinnost přenesl na přihlášeného věřitele, jehož pohledávku popřel jako nevykonatelnou. Odpovědí by mělo být ustanovení § 191 odst. 2 insolvenčního zákona, dle kterého rozhodne v pochybnostech insolvenční soud o tom, zda se pohledávka považuje pro účely jejího přezkoumání za vykonatelnou, a to do skončení přezkumného jednání. Níže popsany případ, se kterým jsem se v nedávné době setkal, nicméně ukazuje, že tomu tak v praxi ne vždy bývá.

Do insolvenčního řízení přihlásil věřitel pohledávku, vykonatelnou na základě rozhodčího

nálezu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. V rámci přezkumného jednání byla insolvenčním správcem popřena pravost této pohledávky, přičemž pohledávka byla insolvenčním správcem posouzena jako nevykonatelná, a to s ohledem na skutečnost, že vykonatelnost předmětného rozhodčího nálezu byla soudem odložena, až do pravomocného rozhodnutí o návrhu dlužníka na jeho zrušení. Přestože se závěr insolvenčního správce o nevykonatelnosti pohledávky může na první pohled jevit jako správný, z judikatury Nejvyššího soudu zabývající se touto problematikou vyplývá závěr opačný.² Nejvyšší soud vložil účinky rozhodnutí o povolení odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu tak, že jde pouze o odklad provedení výkonu vykonatelného rozhodnutí, nikoliv o odklad vykonatelnosti rozhodnutí, resp. nařízení výkonu rozhodnutí. Z uvedených závěrů tak vyplývá, že pohledávka přiznaná rozhodčím nálezem zůstává i po

povolení odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu pro účely jejího přezkumu v insolvenčním řízení vykonatelnou.

Nutno podotknout, že se věřitel nezúčastnil přezkumného jednání, čímž se připravil o možnost účinné obrany proti postupu insolvenčního správce např. domáháním se toho, aby o kvalifikaci pohledávky na přezkumném jednání rozhodl insolvenční soud. Neúčast věřitelů na přezkumném jednání nicméně zdaleka není neobvyklá a pro věřitele, který nemá zájem se ve větší míře angažovat v insolvenčním řízení (např. být členem věřitelského výboru), se může účast na přezkumném jednání jevit jako nadbytečná a nákladná, zejména pak v případě, kdy se přezkumné jednání koná v relativně vzdáleném místě.

Přestože byl věřitel přesvědčen o nesprávnosti postupu insolvenčního správce (a na

tuto situaci insolvenční soud upozorňoval), byl postaven před rozhodnutí, zda vyčkat na uplynutí 30denní lhůty pro podání žaloby a následně požadovat, aby byla pohledávka insolvenčním soudem považována za zjištěnou (neboť insolvenční správce v dané lhůtě nepodal žalobu, ač tak měl učinit), nebo zda z procesní opatrnosti podat žalobu sám. S ohledem na nejistotu ohledně osudu přihlášené pohledávky v případě první varianty, resp. riziko, že k pohledávce pro zmeškání lhůty nebude v insolvenčním řízení nadále přihlíženo, zvolil věřitel druhou variantu. V řízení bylo poté, co dal insolvenční soud věřiteli za pravdu ohledně kvalifikace jeho pohledávky jako vykonatelné, pokračováno dle § 198 odst. 3 insolvenčního zákona,³ tedy došlo k přenesení břemene tvrzení a důkazního na insolvenčního správce. Takový postup lze však stěží považovat za správný, neboť výše uvedené ustanovení zjevně směřuje na situace, kdy byla věřitelem pohledávka chybně přihláшена jako nevykonatelná a následně vyšlo v řízení najevo, že se jedná o pohledávku vykonatelnou, popřípadě se teprve následně stala vykonatelnou.⁴ Výše popsaná situace je však diametrálně odlišná a je přinejmenším sporné, zda by mělo i zde být aplikováno ustanovení § 198 odst. 3 insolvenčního zákona. Insolvenční správce zde popřel vykonatelnou pohledávku a poté v zákonné lhůtě nepodal incidenční žalobu. Následkem by tedy, jak je výše uvedeno, mělo být zjištění pohledávky a nikoli pokračování v řízení o žalobě, kterou z procesní opatrnosti podal věřitel.

Výsledkem tedy byla situace, kdy se insolvenční správce díky svému nesprávnému závěru ohledně vykonatelnosti pohledávky vyhnul povinnosti sepsat a podat incidenční žalobu a zaplatit s ní související soudní poplatek, přičemž tuto povinnost uměle přenesl na přihlášeného věřitele. Jinými slovy si insolvenční správce nedovoleným způsobem značně zjednodušil práci a ušetřil náklady.

S ohledem na výše uvedený příklad bychom za použití argumentu ad absurdum mohli dospět k závěru, že insolvenční správce může jakoukoli přihlášenou vykonatelnou pohledávku popřít jako nevykonatelnou a následně čekat na reakci věřitele s tím, že věřitel buďto zůstane neaktivní a jeho pohledávka bude z insolvenčního řízení vyloučena, anebo podá incidenční žalobu (kterou měl podat insolvenční správce), za jejíž podání bude muset zaplatit soudní poplatek a zároveň mu vzniknou náklady související s jejím sepsáním.

Zde je zároveň namístě upozornit, že v případě popření vykonatelné pohledávky jako nevykonatelné se insolvenční správce potenciálně vystavuje riziku ztráty následného incidenčního sporu, a to pokud v rámci popřerého úkonu vedle jeho podstatných náležitostí⁵ neuvede i skutečnosti, na kterých své popření zakládá (důvody popření). Insolvenční správce totiž může v řízení o popření vykonatelné pohledávky dle § 199 odst. 3 insolvenčního zákona uplatnit pouze skutečnosti, pro které pohledávku popřel (to platí i v situaci, kdy pohledávku původně popřel jako nevykonatelnou a následně bylo v rámci řízení rozhodnuto, že se jedná o pohledávku vykonatelnou). Ohledně důvodů popření vykonatelné pohledávky tak v podstatě na konci přezkumného jednání nastává koncentrace. Z judikatury Nejvyššího soudu pak vyplývá, že neuvede-li insolvenční správce žádné skutečnosti, pro které pohledávku popřel, nebude mít pro účely následného uplatnění popření žalobou u soudu k dispozici žádné skutečnosti, kterými by nárok na určení neexistence vykonatelné pohledávky mohl odůvodnit.⁶ Bude-li tedy insolvenční správce k vykonatelné pohledávce při jejím popření přistupovat jako k pohledávce nevykonatelné, u které povinnost uvést důvody popření dána není, může následně incidenční spor z tohoto formálního důvodu prohrát, ačkoli důvody popření pohledávky třeba skutečně dány byly, a poškodit tak dlužníka, resp. ostatní přihlášené věřitele, kterým se v důsledku pochybení insolvenčního správce dostane nižšího uspokojení jejich pohledávek.

Vrátíme-li se k původní otázce, jak by mělo být v případě pochybností o vykonatelnosti postupováno, lze v návaznosti na výše uvedené s odkazem na § 191 odst. 2 insolvenčního zákona klást důraz na větší iniciativu insolvenčního soudu, resp. jeho dohledu nad tím, zda insolvenční správce pohledávky označil správně. Shodný závěr vyplývá z komentáře k tomuto ustanovení, dle kterého se předpokládá, že seznam přihlášených pohledávek je povinen korigovat insolvenční soud v rámci své dohlédací činnosti již při přezkumu.⁷ Za správný lze rovněž považovat takový postup insolvenčního správce, který v případě pochybností ohledně vykonatelnosti pohledávky požádá insolvenční soud, aby dle § 191 odst. 2 insolvenčního zákona rozhodl o tom, zda se jedná o pohledávku vykonatelnou či nikoli.

Lze tedy shrnout, že ačkoli insolvenční zákon obsahuje ustanovení, které cílí na ochranu věřitelů s vykonatelnými pohledávkami

před libovůli insolvenčních správců při jejich přezkumu, ne vždy je přihlášeným věřitelům tato ochrana ze strany insolvenčních soudů poskytnuta a insolvenčním správcům je tak v některých případech dána možnost si do jisté míry zjednodušit práci. ●

Mgr. Viktor Glatz, advokátní koncipient
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Poznámky:

- 30 dnů od přezkumného jednání nebo od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu podle § 410 odst. 3 písm. a) IZ.
- Viz Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2011 č.j. 29 NSCR 29/2009-A-108 KSOS 31 INS 3370/2008, nebo též Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 13. 4. 2013, č.j. 46 ICM 665/2011-188.
- Vyjde-li v průběhu řízení o žalobě podle odstavce 1 [o určení nevykonatelné pohledávky] najevo, že popřená pohledávka je pohledávkou vykonatelnou, není to důvodem k zamítnutí žaloby, žalovaný je však v takovém případě povinen prokázat důvod popření podle § 199.
- Srov. např. TARANDA, Petr. § 198 [Určovací žaloba, vykonatelná popřená pohledávka]. In: HÁSOVÁ, Jiřina, ERBSOVÁ, Hana, MORAVEC, Tomáš, MÜLLEROVÁ, Lenka, NOVOTNÝ, Vladimír, SMRČKA, Luboš, ŠMEJKAL, Viktor, TARANDA, Petr. Insolvenční zákon. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 677. ISBN 978-80-7400-555-8.
- Obecné náležitosti dle § 42 odst. 4 o.s.ř., tj. v tomto případě např. rovněž označení pohledávky, kterou správce popírá a informace, zda ji popírá co do její pravosti, výše či pořadí, popřípadě v jakém rozsahu.
- Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 ICdo 39/2016, ze dne 27. 2. 2018.
- TARANDA, Petr. § 191 [Seznam přihlášených pohledávek]. In: HÁSOVÁ, Jiřina, ERBSOVÁ, Hana, KUBÁLEK, Jan, MORAVEC, Tomáš, SMRČKA, Luboš, ŠMEJKAL, Viktor, TARANDA, Petr, ZÁHRADNÍKOVÁ, Radka. Insolvenční zákon. 3. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2018, s. 768. ISBN 978-80-7400-691-3.

Česká advokátní kancelář s více než 25ti letou tradicí.
Flexibilní právní služby kdekoliv na světě.
Profesionální přístup. To je HSP & Partners.

Osobní přístup

Ke každému jednotlivému případu přistupujeme individuálně a s náležitou péčí. Naši klienti jsou pro nás vždy na prvním místě.

Společně k úspěchům

Naše advokátní kancelář působí ve specializovaných týmech disponujících nezbytnými odbornými znalostmi v daném oboru práva. Víme, že víc hlav, víc ví.

Důraz na efektivitu

Při nalézání optimálního právního řešení klademe důraz na maximální efektivitu. Nemrháme prostředky našich klientů. Jsme si vědomi hodnoty jejich času.

Kdekoliv, kdykoliv

Díky čtyřem pobočkám je naše advokátní kancelář schopna přizpůsobit se potřebám našich klientů na celém území České a Slovenské republiky. 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce.

Sídlo – Praha

Vodičkova 710/31,
Nové Město, 110 00 Praha 1
ak@akhsp.cz
+420 734 363 336

Pobočka – Přerov

Čechova 1184/2, Přerov

Pobočka – Ostrava

Vítkovická 3083/1, Ostrava

Pobočka – Čadca

Májová 1319, Čadca – Slovensko

Advokátní kancelář HSP & Partners

je členem mezinárodní asociace
advokátních kanceláří LIBRALEX E.E.I.G.

 LIBRALEX E.E.I.G.

Vybrané právní aspekty „vrácení“ zboží koupeného spotřebitelem v internetovém obchodě (e-shopu)

Skutečnost, že spotřebitel může za určitých okolností „vrátit“ zboží objednané v internetovém obchodě ve lhůtě 14 dnů, je všeobecně známa. Mohlo by se tedy zdát, že k tomuto tématu není potřeba podrobnější výklad. Tato problematika však v sobě může skrývat řadu úskalí, která nemusejí být spotřebitelům ani provozovatelům e-shopů na první pohled zřejmá. Zaprvé, zdaleka ne vždy platí, že zboží objednané v internetovém obchodě lze vrátit. Navíc nemusí být vždy zcela zjevné, jakým způsobem má být takové vrácení zboží provedeno, aby mělo zamýšlené (právní) účinky. V následujícím textu se proto zaměříme na vybrané právní otázky související s právem spotřebitelů odstoupit od kupních smluv uzavřených v internetových obchodech a pokusíme se nastínit jejich možná řešení.

Kdy se jedná o distanční smlouvy?

Pokud nakupujete zboží v internetovém obchodě, zpravidla uzavřete s podnikatelem provozujícím e-shop (dále jen „provozovatel e-shopu“) kupní smlouvu, aniž byste se s ním nebo jeho zaměstnanci osobně vůbec setkali (popř. se s nimi setkáte při vyzvednutí objednaného zboží v kamenné prodejně – tj. v okamžiku, kdy kupní smlouva bude již zpravidla uzavřena). Ačkoliv to nemusí být na první pohled zcela zřejmé, právě tento aspekt nakupování v internetových obchodech (tzn. nepřítomnost druhé smluvní strany) má podstatný vliv na rozsah práv spotřebitelů a zároveň na rozsah povinností provozovatelů e-shopů.¹

Smlouvy uzavírané mezi spotřebitelem a podnikateli „na dálku“ – tj. pomocí komunikačních prostředků, které umožňují uzavřít smlouvu bez současné fyzické přítomnosti smluvních stran – bývají označovány jako tzv. distanční smlouvy.² Distanční smlouvy mají v někte-

rých ohledech odlišný právní režim od „běžných“ smluv.³ Tak například pro distanční kupní smlouvy platí výše zmíněné pravidlo, že od nich spotřebitel může odstoupit ve lhůtě 14 dnů ode dne, kdy si zakoupené zboží převzal⁴ (byť z tohoto pravidla zároveň platí řada výjimek).⁵ Naproti tomu, když spotřebitel koupí zboží v kamenné prodejně, pak mu právo odstoupit od smlouvy ve lhůtě 14 dnů ze zákona nenáleží, neboť se nejedná o distanční smlouvu.

Ve většině případů nebude pochyb o tom, že při nakupování zboží přes e-shop došlo k uzavření distanční smlouvy. Existují nicméně sporné případy, kterým by spotřebitelé i provozovatelé e-shopů měli věnovat zvýšenou pozornost.

Vyzkoušení zboží objednaného přes internet v kamenné prodejně

V případě distančních smluv na koupi zboží se většinou předpokládá, že si spotřebitel

vyzkouší zboží mimo obchodní prostory podnikatele. To je také jedním z důvodů, proč zákonodárce stanovil výše zmíněnou 14 denní lhůtu pro odstoupení od těchto smluv.⁶ V současné době nicméně není výjimkou, že např. internetové obchody s oblečením nebo sportovním vybavením umožňují, aby si spotřebitel nechal zaslat zboží vybrané na internetu do kamenné prodejny téhož podnikatele, v ní si takové zboží vyzkoušel a následně se rozhodl, které zboží si ponechá a které provozovateli e-shopu vrátí.

Jedná se i v tomto případě o uzavření distanční smlouvy? Odpověď na tuto zdánlivě jednoduchou otázku není zcela jednoznačná. Pro posouzení právní povahy výše popsané situace bude rozhodující, v jakém okamžiku dojde mezi provozovatelem e-shopu a spotřebitelem k uzavření kupní smlouvy. O distanční smlouvu se totiž nejedná, jestliže je smlouva uzavřena mezi přítomnými osobami, a to bez ohledu na to, zda v průběhu kontraktace byly použity prostředky komunikace na dálku.⁷

První variantou, která pro řešení výše uvedené situace připadá v úvahu, je uzavření kupní smlouvy již na internetu (resp. jeho prostřednictvím).⁸ V takovém případě si spotřebitel bude na prodejně zkoušet zboží, které se již zavázal podle uzavřené kupní smlouvy převzít a zaplatit.⁹ Pokud se tedy spotřebitel v dané situaci rozhodne zboží po jeho vyzkoušení vrátit zpět provozovateli e-shopu, měl by tak učinit ve formě odstoupení od kupní smlouvy¹⁰ (resp. její části).¹¹ Jak nicméně bude podrobněji popsáno níže, nebude-li dostatečně zjevné nebo prokazatelné, že od kupní smlouvy bylo ohledně vrácení zboží takto odstoupeno, může to být pro spotřebitele problematické. Pro úplnost dodáváme, že spotřebitel nemusí odstoupit od distanční kupní smlouvy přímo v prodejně (tj. ihned po vyzkoušení zboží), nicméně toto právo mu svědčí také ohledně toho zboží, které si na prodejně vyzkoušel a z prodejny si jej odnesl, neboť i v tomto případě byla kupní smlouva uzavřena distančním způsobem.¹²

Druhou variantou je, že spotřebitel provede prostřednictvím internetového obchodu „pouze“ nezávaznou rezervaci zboží¹³ (jinými slovy provede výzvu k jednání o kupní smlouvě). Provozovatel e-shopu na základě takové rezervace doručí zboží na prodejnu, kde si jej spotřebitel následně vyzkouší. Teprve předložení zboží spotřebiteli v kamenné prodejně společně s návrhem konkrétní kupní ceny bude tedy ze strany podnikatele představovat právně závazný návrh na uzavření smlouvy (ofertu),¹⁴ přičemž jednání spotřebitele, kterým dá najevo, že si takto předložené zboží chce za nabízenou cenu ponechat (zakoupit), bude představovat přijetí nabídky (akceptaci).¹⁵ V takovém případě tedy dojde k uzavření kupní smlouvy až v kamenné prodejně, a proto se nebude jednat o distanční smlouvu. V důsledku toho platí, že spotřebitel může vrátit rezervované zboží, které si vyzkouší a rozhodne se jej nekupovat, přímo v kamenné prodejně bez jakýchkoli dalších formálních náležitostí. Ohledně takto vrácení zboží totiž nebude mezi spotřebitelem a podnikatelem uzavřena smlouva. Zároveň však platí, že ve vztahu ke zboží, na které spotřebitel tímto způsobem uzavře s podnikatelem kupní smlouvu, nebude spotřebiteli náležet ze zákona právo odstoupit od kupní smlouvy ve lhůtě 14 dnů. Nic však nebrání tomu, aby podnikatel přiznal spotřebiteli pro tyto případy právo odstoupit od smlouvy např. ve svých obchodních podmínkách.

Výše popsané rozdíly vyplývající ze způsobu uzavření smlouvy pro přehlednost shrnujeme v následující tabulce:

	Jedná se o distanční smlouvu?	Má spotřebitel právo vrátit zboží poté, co si jej vyzkoušel v prodejně?	Má spotřebitel právo odstoupit od kupní smlouvy ve lhůtě 14 dnů od převzetí zboží?
Smlouva uzavřená na internetu	Ano.	Ano, ale pouze ve formě odstoupení od kupní smlouvy (nebo její části).	Ano (vyjma případů uvedených v § 1837 občanského zákoníku).
Smlouva uzavřená v kamenné prodejně	Ne.	Ano, ale pouze prostředně po jeho vyzkoušení, a to před tím, než je uzavřena kupní smlouva na toto zboží.	Ne (vyjma případů, kdy takové právo vyplývá přímo z kupní smlouvy a/nebo obchodních podmínek).

Rozlišit, o kterou z výše uvedených variant se jedná, nemusí být pro běžného spotřebitele snadné. Bude totiž vždy záležet na konkrétních okolnostech daného případu, zejména na tom, jakým způsobem je zboží vystaveno v internetovém obchodě a jak jsou formulovány obchodní podmínky příslušného provozovatele e-shopu.

Základní režim vyplývající z občanského zákoníku je zjednodušeně řečeno následující: pokud (i) je v e-shopu uveden dostatečně určitý popis daného zboží a/nebo jeho vyobrazení a (ii) u tohoto zboží vystaveného v e-shopu je dostatečně určitě stanovena jeho cena, potom se ze strany provozovatele e-shopu jedná o závaznou nabídku na uzavření kupní smlouvy.¹⁶ Vložením takového zboží do „košíku“ a následným odesláním objednávky tohoto zboží provozovateli e-shopu dojde ze strany kupujícího k přijetí (akceptaci) této nabídky. K uzavření kupní smlouvy mezi kupujícím a provozovatelem e-shopu tedy dochází v okamžiku, kdy objednávka zboží dojde provozovateli e-shopu.¹⁷ Pokud je kupujícím v dané situaci spotřebitel, pak se v tomto případě jedná o uzavření distanční smlouvy.

Zároveň však platí, že proces uzavírání kupní smlouvy v internetovém obchodě lze upravit odchýlně od zákona¹⁸ – např. v obchodních podmínkách provozovatele e-shopu. Bude-li z obchodních podmínek nebo jiných smluvních ujednání vyplývat, že objednávka zboží přes e-shop a jeho zaslání na prodejnu za účelem jeho vyzkoušení představuje právně nezávaznou rezervaci zboží, přičemž k uzavření kupní smlouvy dojde až v kamenné prodejně provozovatele e-shopu, o distanční smlouvu se jednat nebude.

Pro případy, kdy si spotřebitel objednáva v internetovém obchodě zboží s tím, že si jej nechá zaslat na prodejnu, kde si jej násled-

ně vyzkouší, tedy nezbyvá než spotřebitelům doporučit, aby si vždy důkladně přečetli smlouvu a obchodní podmínky daného provozovatele e-shopu. Pouze tehdy může spotřebitel dohledat informace rozhodné pro posouzení, zda mu v daném případě náleží právo odstoupit od kupní smlouvy ve lhůtě 14 dnů od převzetí zboží či nikoliv. Provozovatelům e-shopů pak doporučujeme, aby ve svých obchodních podmínkách jednoznačně upravili proces uzavírání kupních smluv v rámci svého internetového obchodu, a to jak pro případy, kdy zboží kupujícím zasílají, tak pro situace, kdy si kupující zboží vyzvednou (a popř. také vyzkouší) v kamenné prodejně, neboť tím mohou předejít řadě případných sporů.

Zákonné výjimky z práva odstoupit od distanční smlouvy

Skutečnost, že mezi spotřebitelem a provozovatelem e-shopu byla uzavřena distanční kupní smlouva, nicméně nemusí vždy sama o sobě znamenat, že spotřebitel bude mít právo odstoupit od takové smlouvy ve lhůtě 14 dnů od převzetí zboží. Jak totiž bylo zmíněno výše, občanský zákoník z tohoto pravidla stanoví několik výjimek. Odstoupit v uvedené lhůtě tedy např. nelze od distanční kupní smlouvy, je-li předmětem koupě:

- zboží, které bylo upraveno podle přání spotřebitele nebo pro jeho osobu¹⁹ (např. zboží vyrobené na míru nebo oblečení ušité tzv. metodou made to measure);
- zboží, které podléhá rychlé zkáze²⁰ (např. rychle se kazící potraviny nebo řezané květiny); nebo
- noviny, periodika nebo časopisy.²¹

Použití většiny výjimek z práva odstoupit od distanční smlouvy, které jsou obsaženy

v občanském zákoníku, by v praxi nemělo provozovatelům e-shopů ani spotřebitelům činit potíže. To však podle našeho názoru neplatí pro případy uvedené v § 1837 písm. g) občanského zákoníku, který stanoví, že nelze odstoupit od distanční kupní smlouvy, jestliže předmětem koupě bylo „zboží v uzavřeném obalu, které spotřebitel z obalu vyňal a z hygienických důvodů jej není možné vrátit.“

Předně je třeba zmínit, že uvedené ustanovení občanského zákoníku představuje provedení (implementaci) čl. 16 písm. e) směrnice o právech spotřebitelů.²² Toto ustanovení směrnice o právech spotřebitelů nicméně upravuje nemožnost vrácení zboží nejen z důvodů hygienických, ale také z důvodu ochrany zdraví. Ustanovení § 1837 písm. g) občanského zákoníku je tedy třeba vykládat rozšiřujícím způsobem v tom smyslu, že nemožnost vrácení zboží z důvodů hygienických v sobě zahrnuje také důvody zdravotní.²³

Dále platí, že nemožnost odstoupit od distanční smlouvy nevyplyvá pouze ze samotné skutečnosti, že je zboží zabaleno a spotřebitel jej z obalu následně vyňal (k tomu více viz níže). Pro aplikaci § 1837 písm. g) občanského zákoníku je vždy nutné, aby byly současně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Je tedy třeba zároveň zkoumat, zda v konkrétním případě je či není možné vrátit rozbalené zboží s ohledem na hygienické a/nebo zdravotní důvody.

Domníváme se, že v naprosté většině případů nelze podle § 1837 písm. g) občanského zákoníku vrátit vybalený zdravotnický materiál (např. injekční stříkačky),²⁴ vybalené zdravotnické pomůcky (např. kontaktní čočky) nebo vybalené hygienické potřeby (např. zubní kartáčky nebo holicí strojky). Sporné je to však u zboží, které sice primárně neslouží k hygienickým nebo zdravotním účelům, ale které přichází do bezprostředního kontaktu s lidským tělem (např. sluchátka,²⁵ dechové hudební nástroje, povlečení). V těchto případech je podle našeho názoru třeba vycházet z toho, že nemožnost vrácení zboží z hygienických nebo zdravotních důvodů musí být objektivní (tzn. nestáčí, že se provozovatel e-shopu subjektivně domnívá, že dané zboží nelze z hygienických nebo zdravotních důvodů vrátit, ale tento názor musí být podložen objektivními důvody). Zároveň je třeba mít na paměti, že § 1837 písm. g) občanského zákoníku představuje výjimku z jinak obecného práva spotřebitele odstoupit od distanční smlouvy, a proto je třeba toto ustanovení vykládat restriktivně (tj. ve prospěch spotřebitele).

S ohledem na vše výše uvedené máme za to, že nelze stanovit jednoznačné kritérium pro určení toho, na které případy lze aplikovat § 1837 písm. g) občanského zákoníku. Pokaždé bude nutné vycházet z okolností konkrétního případu. Provozovatelům e-shopů proto doporučujeme, aby při použití ustanovení § 1837 písm. g) občanského zákoníku byli spíše zdrženliví a aby vždy pečlivě zvážili, zda skutečně existují objektivní důvody, proč dané zboží nelze z hygienických nebo zdravotních důvodů vrátit. Pokud totiž provozovatel e-shopu bude právní účinky odstoupení spotřebitele od smlouvy rozporovat s odkazem na § 1837 písm. g) občanského zákoníku, pak platí, že provozovatel e-shopu zároveň ponese v případném sporu důkazní břemeno ohledně splnění podmínek uvedených v tomto ustanovení občanského zákoníku.²⁶

Způsoby odstoupení od distanční smlouvy

Spotřebitel může od distanční smlouvy odstoupit jakoukoli formou (ústně, e-mailem, dopisem, faxem atd.), neboť zákon pro takové právní jednání žádnou formu nepředepisuje. To ovšem neznamená, že by občanský zákoník nekladal na odstoupení od distanční smlouvy vůbec žádné nároky. Odstoupení od smlouvy musí představovat jasný a srozumitelný projev vůle ukončit smlouvu, ze kterého bude zároveň patrné, kdo jej činí a vůči komu.²⁷

O odstoupení od distanční smlouvy by se tedy podle našeho názoru nemělo jednat, jestliže spotřebitel pouze odešle převzaté zboží zpět provozovateli e-shopu, aniž by k tomu cokoliv dalšího uvedl. Stejně tak za odstoupení od distanční smlouvy by podle našeho názoru nemělo být považováno, jestliže je zboží vráceno provozovateli e-shopu v jeho kamenné prodejně (např. po jeho vyzkoušení), aniž by to bylo doprovázeno zjevným projevem vůle odstoupit od smlouvy. Máme totiž za to, že je-li zboží bez dalšího vráceno zpět provozovateli e-shopu, nelze z toho samo o sobě dovodit, zda v daném případě spotřebitel zamýšlel odstoupit od smlouvy, nebo zda chtěl zboží reklamovat, popř. zda měl se zbožím nějaký jiný úmysl. Z tohoto důvodu se domníváme, že pro odstoupení od distanční smlouvy je nezbytné, aby spotřebitel ve lhůtě 14 dnů od převzetí zboží projevil vůli odstoupit od smlouvy.

Vzhledem k tomu lze doporučit, aby odstoupení od smlouvy bylo učiněno písemně. Zároveň lze doporučit, aby si spotřebitel opat-

řil důkaz o tom, že takové odstoupení bylo provozovateli e-shopu doručeno, resp. dostalo se do jeho sféry. V případném sporu totiž spotřebitel ponese důkazní břemeno ohledně toho, že od distanční smlouvy odstoupil.²⁸ Pokud provozovatel e-shopu umožňuje odstoupení od smlouvy prostřednictvím vyplnění a odeslání vzorového formuláře pro odstoupení od smlouvy²⁹ na internetových stránkách a spotřebitel odstoupí od distanční smlouvy tímto způsobem (tj. vyplněním a odesláním vzorového formuláře na internetových stránkách), bude důkazní pozice spotřebitele usnadněna. V takovém případě je totiž provozovatel e-shopu povinen zaslat spotřebiteli bez zbytečného odkladu písemné potvrzení o přijetí takového odstoupení od smlouvy.³⁰

V souvislosti se způsoby odstupování od distančních smluv je dále třeba zmínit ještě jeden problematický případ. Za odstoupení od smlouvy by podle našeho názoru nemělo být považováno nevyzvednutí nebo nepřevzetí objednaného zboží. Pokud byla v daném případě uzavřena mezi spotřebitelem a provozovatelem e-shopu distanční smlouva (viz výše), pak platí, že provozovatel je povinen zboží spotřebiteli předat (popř. doručit, bylo-li to sjednáno) a spotřebitel je povinen takové zboží převzít a zaplatit za něj kupní cenu. Nevyzvednutí zboží z prodejny nebo jeho nepřevzetí od doručovatele tedy představuje prodlení spotřebitele se splněním jeho závazku podle kupní smlouvy. Provozovatel e-shopu má tedy za podmínek stanovených příslušnými právními předpisy právo domáhat se splnění povinností spotřebitele vyplývajících z uzavřené smlouvy (tj. žalovat spotřebitele na zaplacení kupní ceny).

Vrácení zboží

V neposlední řadě by spotřebitelé a provozovatelé e-shopů měli věnovat zvýšenou pozornost otázce řádného vrácení zboží, ohledně kterého bylo odstoupeno od smlouvy. Takové zboží by mělo být vráceno nejpozději ve lhůtě 14 dnů od odstoupení od distanční smlouvy³¹ (tj. obecně ode dne, kdy odstoupení bylo doručeno provozovateli e-shopu).³² Zákon přitom stanoví, že zboží má být vráceno tak, že je zasláno nebo předáno podnikateli (v tomto případě tedy provozovateli e-shopu).³³ Zboží se tedy musí dostat do sféry provozovatele e-shopu, což v praxi znamená, že by jej měl spotřebitel zaslat nebo osobně doručit do sídla provozovatele e-shopu nebo do některé z jeho provozoven.³⁴

Problémy může nicméně činit vrácení zboží v rámci franšízy. Navzdory tomu, že jednotliví franšizanti vystupují pod společnou značkou a jejich prodejny mohou působit obdobným dojmem, jedná se o samostatné podnikatele,³⁵ a proto by odstoupení od smlouvy i následné vrácení zboží mělo být vždy adresováno tomu členovi franšízy, se kterým byla uzavřena distanční smlouva. Pokud tedy jiný franšizant není přímo pověřen k převzetí tohoto zboží,³⁶ nemělo by mít doručení zboží na provozovnu jiného člena franšízy za následek splnění povinnosti vrátit zboží provozovateli e-shopu.³⁷ Spotřebitelům tedy pro tyto případy doporučujeme buď zasílat zboží přímo do sídla provozovatele e-shopu, nebo si při osobním vrácení zboží vždy důkladně ověřit, zda se skutečně jedná o provozovnu toho provozovatele e-shopu, se kterým byla uzavřena distanční smlouva.

Dále je třeba upozornit na to, že zboží má být vráceno ve stavu, který odpovídá užívání zboží pouze v rozsahu nezbytném pro obeznámení spotřebitele s povahou, vlastnostmi a funkcí zboží.³⁸ Spotřebitelé by tedy měli zboží zakoupené na základě distanční smlouvy vyzkoušet pouze v obdobném rozsahu, v jakém by si jej mohli vyzkoušet, pokud by jej kupovali v kamenné prodejně.³⁹ Pokud bude spotřebitel užívat zboží ve větším rozsahu, může sice zboží vrátit, ale v takovém případě bude odpovídat provozovateli e-shopu za snížení hodnoty zboží⁴⁰ (tzn. spotřebitel bude povinen uhradit provozovateli e-shopu náhradu ve výši odpovídající rozdílu mezi obvyklou cenou daného zboží a aktuální cenou vráceného zboží, které bylo spotřebitelem užíváno).⁴¹ Provozovatelé e-shopů však v této souvislosti nesmějí zapomínat na to, že mají povinnost poučit spotřebitele o jeho právu odstoupit od distanční smlouvy a o podmínkách, lhůtách a postupech pro uplatnění tohoto práva.⁴² Pokud tuto svou informační povinnost nesplní, nemohou se domáhat uhrazení takové náhrady za nadměrné užívání zboží.⁴³ Provozovatelům e-shopů lze proto doporučit, aby tyto informace sdělovali spotřebitelům prokazatelným způsobem, který bude možné doložit i zpětně. V případném sporu totiž provozovatel e-shopu ponese důkazní břemeno ohledně toho, zda svou informační povinnost splnil.⁴⁴

Z výše uvedeného práva spotřebitele vyzkoušet si dodané zboží zároveň logicky vyplývá, že na právo odstoupit od distanční smlouvy nemá vliv, jestliže spotřebitel vybalí zakoupené zboží z jeho obalu – vyjma případů uvedených § 1837 písm. g) občanského zákoníku

(viz výše). Bez vybalení zboží z obalu totiž často nebude vůbec možné zboží vyzkoušet ani v rozsahu nezbytném pro obeznámení spotřebitele s povahou, vlastnostmi a funkcí zboží. Spornou otázkou však může být, zda je spotřebitel povinen vrátit zboží provozovateli e-shopu v původním obalu (byť rozbaleném). Na jednu stranu platí, že spotřebitel uzavírá kupní smlouvu na zboží, nikoliv na obal,⁴⁵ a proto by obecně měl být povinen vrátit pouze zboží. Na druhou stranu se domníváme, že výjimku mohou představovat situace, kdy je zboží dodáno v obalu, který představuje příslušenství věci (např. pouzdro na brýle nebo obal DVD), tj. že obal je trvale určen ke společnému užívání se zbožím v rámci jejich hospodářského určení.⁴⁶ V takovém případě by zboží mělo být podle našeho názoru vráceno společně s tímto příslušenstvím.

Závěr

Závěrem lze tedy shrnout, že tzv. „vrácení“ zboží objednaného v e-shopu ve lhůtě 14 dnů od jeho převzetí lze ze zákona využít pouze u smluv uzavřených distančním způsobem. Nejprve je tedy třeba pečlivě posoudit, zda byla konkrétní smlouva skutečně uzavřena distančním způsobem (a to zejména v případech, kdy má spotřebitel možnost si zboží vyzvednout a vyzkoušet v kamenné prodejně provozovatele e-shopu). Pokud se jedná o smlouvu uzavřenou distančním způsobem, je třeba dále zkoumat, zda se na konkrétní případ nevztahuje některá ze zákonem stanovených výjimek z práva odstoupit od distanční smlouvy.

V této souvislosti připomínáme, že „vrácení“ zboží ve smyslu ukončení distanční kupní smlouvy ve lhůtě 14 dnů má být podle občanského zákoníku provedeno odstoupením od smlouvy. Vzhledem k tomu, že při odstupování od smlouvy spotřebitel právně jedná, je třeba dodržet zákonné požadavky na právní jednání. Spotřebitel přitom nese důkazní břemeno o tom, že od distanční smlouvy odstoupil. Z tohoto důvodu lze doporučit, aby tak učinil písemnou formou.

V případě odstoupení od distanční smlouvy musí být zboží vráceno provozovateli e-shopu nebo jím výslovně pověřeným subjektům (tomu je třeba věnovat zvýšenou pozornost zejména v situacích, kdy je zboží zakoupeno v rámci franšízy). Takto vrácené zboží by mělo být ze strany spotřebitele užíváno pouze v rozsahu nezbytném pro obeznámení s povahou, vlastnostmi a funkcí zboží

(tj. v rozsahu obdobném, jako při vyzkoušení v kamenné prodejně). Nerespektování tohoto pravidla (tj. nadměrné užití zboží ze strany spotřebitele) sice nevede samo o sobě k zániku práva odstoupit od distanční smlouvy, spotřebitel však v takovém případě odpovídá za snížení hodnoty takto (nadměrně) použitého zboží.

Spotřebitelé by tedy neměli spoléhat na to, že vždy a za všech okolností jim bude ze zákona svědčit právo „vrátit“ zboží objednané v e-shopu. Naopak, vždy je třeba zkoumat okolnosti konkrétního případu a podle nich určit rozsah práv a povinností účastníků distanční smlouvy. To je podstatné mimo jiné z hlediska rozložení důkazního břemene v případných sporech. ●

JUDr. Jan Ožana, advokát

Mgr. Jakub Adámek, advokátní koncipient

ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

RANDA HAVEL ■ LEGAL

Poznámky:

- ¹ Zásadní je v tomto smyslu zejména informační povinnost dle § 1811 odst. 2, § 1820 odst. 1 a § 1824 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).
- ² Distanční smlouva v tomto smyslu tedy nemůže být uzavřena mezi podnikateli.
- ³ Srov. § 1824 a násl. občanského zákoníku.
- ⁴ Srov. § 1829 odst. 1 občanského zákoníku. Podle § 1829 odst. 2 občanského zákoníku zároveň platí, že: „nebyl-li spotřebitel poučen o právu odstoupit od smlouvy v souladu s § 1820 odst. 1 písm. f), může spotřebitel od smlouvy odstoupit do jednoho roku a čtrnácti dnů ode dne počátku běhu lhůty pro odstoupení podle odstavce 1. Jestliže však byl spotřebitel poučen o právu odstoupit od smlouvy v této lhůtě, běží čtrnáctidenní lhůta pro odstoupení ode dne, kdy spotřebitel poučení obdržel.“
- ⁵ Srov. § 1837 občanského zákoníku.
- ⁶ „Právo na odstoupení od smlouvy má umožnit spotřebiteli jednak posoudit povahu a vlastnosti zboží v rozsahu, v jakém je to

- obvyklé při uzavírání smlouvy nikoliv distančně, jednak opětovně zvážit vůli být zavázán smlouvou uzavřenou mimo obchodní prostor. – viz HULMÁK, M. Komentář k § 1831, s. 554. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ⁷ „Uzavření smlouvy distančním způsobem vyžaduje fyzickou vzdálenost smluvních stran. Pouhé použití prostředků komunikace na dálku mezi osobami fyzicky přítomnými neznamená, že jde o smlouvu uzavřenou distančním způsobem. Například v situaci, kdy spotřebitel písemnou objednávku předá podnikateli v jeho provozovně.“ – viz HULMÁK, M. Komentář k § 1824, s. 524. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ⁸ Více k uzavírání smluv v e-shopech viz: OŽANA, J. a ADÁMEK, J. K uzavírání kupní smlouvy v prostředí internetových obchodů (e-shopů). © EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo [online]. Praha: 2017 [cit. 2018-09-13]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-uzavirani-kupni-smlouvy-v-prostredi-internetovych-obchodu-e-shopu-105853.html>.
- ⁹ Pro úplnost dodáváme, že okamžik zaplacení kupní ceny není rozhodující ve vztahu k okamžiku uzavření kupní smlouvy (kupní smlouva je tzv. konsenzuálním smluvním typem).
- ¹⁰ Takové odstoupení bude mít za následek zrušení distanční kupní smlouvy od počátku (ex tunc). HULMÁK, M. Komentář k § 1829, s. 546. HULMÁK, M. a kol.: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ¹¹ Odstoupení od části kupní smlouvy využije spotřebitel např. tehdy, když si zakoupí najednou více kusů zboží, ale vrátit chce provozovateli e-shopu pouze některé kusy tohoto zboží.
- ¹² Vzhledem ke skutečnosti, že kupní smlouva byla mezi spotřebitelem a provozovatelem uzavřena již na internetu, není v daném případě podstatné, zda si spotřebitel zboží vyzkouší přímo v kamenné prodejně a ihned poté jej vrátí provozovateli e-shopu, nebo zda si jej nejdříve z prodejny odnese a vrátí jej až následně (ve 14denní lhůtě). Z hlediska práva se v obou případech jedná o odstoupení od smlouvy.
- ¹³ K tomu srov. HULMÁK, M. Komentář k § 1824, s. 525. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ¹⁴ Srov. § 1732 odst. 1 občanského zákoníku.
- ¹⁵ Srov. § 1740 odst. 1 občanského zákoníku.
- ¹⁶ Srov. HULMÁK, M. Komentář k § 1732, s. 78. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.; MAREŠOVÁ, M. Je vystavování zboží v e-shopu podle nového občanského zákoníku závazným návrhem k uzavření smlouvy? Bulletin advokacie, 2014, roč. 2014, č. 12, s. 50–51. ISSN: 1210-6348.
- ¹⁷ Srov. HULMÁK, M. Komentář k § 1745, s. 133. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.; rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Odo 442/2003 ze dne 15. 1. 2004.
- ¹⁸ Srov. HULMÁK, M. Komentář k § 1770, s. 249–250. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.; BEZOUŠKA, P., PIECHOWICZOVÁ, L. Nový občanský zákoník: nejdůležitější změny. Olomouc: ANAG, 2013, str. 221. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-819-2.
- ¹⁹ Srov. § 1837 písm. d) občanského zákoníku.
- ²⁰ Srov. § 1837 písm. e) občanského zákoníku.
- ²¹ Srov. § 1837 písm. i) občanského zákoníku.
- ²² Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (dále jen „směrnice o právech spotřebitelů“).
- ²³ V daném případě se bude jednat o tzv. eurokonformní výklad ustanovení § 1837 písm. g) občanského zákoníku. Podrobněji k této metodě interpretace práva např. viz WINTR, J. Metody a zásady interpretace práva. Praha: Auditorium, 2013, s. 68–70. Studie (Auditorium). ISBN 978-80-87284-36-0.
- ²⁴ HULMÁK, M. Komentář k § 1837, s. 579. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ²⁵ K tomu více viz - HOUT, Martin. Internetové obchody a některé výjimky z práva odstoupit od smlouvy. © EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo [online]. Praha: 2013 [cit. 2018-09-17]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/internetove-obchody-a-nektere-vyjimky-z-prava-odstoupit-od-smlouvy-89181.html>.
- ²⁶ Podle normové teorie platí, že každý účastník sporu nese procesní odpovědnost za prokázání těch skutkových okolností, které jsou uvedeny v hypotéze normy, od níž svůj nárok, resp. obranu odvozuje. K tomu srov. Lavický, P. Důkazní břemeno v civilním řízení soudním. Praha: Leges, 2017, s. 144. ISBN 978-80-7502-203-5; Chalupa, R. Vybrané otázky důkazního břemene v řízení o zaplacení směnečného nároku. Bulletin advokacie, Česká advokátní komora, Praha, 2015, č. 12, s. 31.
- ²⁷ Srov. § 545 a násl. občanského zákoníku.
- ²⁸ Srov. čl. 11 odst. 4 směrnice o právech spotřebitelů.
- ²⁹ Vzorový formulář pro odstoupení od distanční smlouvy je upraven v nařízení vlády č. 363/2013 Sb., o vzorovém poučení o právu na odstoupení od smluv uzavřených distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory a vzorovém formuláři pro odstoupení od těchto smluv.
- ³⁰ Srov. § 1830 občanského zákoníku.
- ³¹ Srov. § 1831 odst. 1 občanského zákoníku.
- ³² HULMÁK, M. Komentář k § 1831, s. 554. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ³³ Srov. § 1831 odst. 1 občanského zákoníku.
- ³⁴ HULMÁK, M. Komentář k § 1831, s. 554. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ³⁵ Jednotliví franšízanti mají mimo jiné vlastní sídlo a IČO.
- ³⁶ Takové pověření může vyplývat (i) buď z obchodních podmínek provozovatele e-shopu nebo (ii) ze smluv uzavřených v rámci franšizy nebo (iii) se může jednat o jednorázové pověření ve smyslu § 1951 občanského zákoníku.
- ³⁷ Obdobně tomu tak je v případě reklamací zboží v rámci franšizy. K tomu srov. VÍTOVÁ, B. Zákon o ochraně spotřebitele. Komentář. – komentář k § 19. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR. [cit. 2018-09-17].
- ³⁸ Srov. bod (47) preambule směrnice o právech spotřebitelů.
- ³⁹ Tamtéž.
- ⁴⁰ Srov. § 1833 občanského zákoníku.
- ⁴¹ HULMÁK, M. Komentář k § 1833, s. 561. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ⁴² Srov. § 1820 odst. 1 písm. f) občanského zákoníku.
- ⁴³ Viz poslední věta § 1833 občanského zákoníku.
- ⁴⁴ Srov. čl. 6 odst. 9 směrnice o právech spotřebitelů.
- ⁴⁵ HULMÁK, M. Komentář k § 1831, s. 554. In: HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- ⁴⁶ Srov. § 510 občanského zákoníku.

R

WELLNESS & SPA HOTEL
VILLA REGENHART

- * Výhodné pobytové balíčky
- * Stylová restaurace
- * Wellness & Spa
- * Firemní a rodinná setkání
- * Dárkové poukazy

Kvalifikační problém a uplatnění práv ze zahraničního cenného papíru v České republice

V dnešní době již jistě není zcela výjimečná situace, kdy má určitá osoba zájem uplatnit na území České republiky práva z cenného papíru vydaného v zahraničí. V souvislosti s takovou situací je třeba posoudit nemalé množství otázek spadajících do oblasti mezinárodního práva soukromého, neboť zahraniční cenný papír představuje tzv. mezinárodní prvek. Některými z těchto otázek se budeme zabývat v tomto článku.

Jedním z prvních kroků na cestě za posouzením možnosti uplatnění práv ze zahraničního cenného papíru v České republice bude posouzení otázky, zda se v daném případě vůbec jedná o cenný papír, tj. zda příslušný instrument či dokument splňuje náležitosti cenného papíru. Za tímto účelem je třeba určit právní řád (rozhodné právo), dle kterého se splnění těchto náležitostí posoudí. Určení rozhodného práva přitom nabývá na důležitosti též s ohledem na elektronizaci a digitalizaci všech oblastí právní praxe, včetně práva cenných papírů. V rámci vztahů s mezinárodním prvkem je totiž důležité, zda jednotlivé právní řády elektronickou formu cenných papírů vůbec připouští, případně v jakém rozsahu.

Kvalifikační problém a jeho řešení

K určení rozhodného práva slouží kolizní normy. Právní řád však obsahuje více kolizních norem, přičemž tyto určují rozhodné právo pro různé právní instituty odlišně. Aby bylo možné konkrétní právní případ subsumovat pod právní pojem a určit tak příslušnou kolizní normu, je nutné jej právně hodnotit, kvalifikovat. Kvalifikační problém nastává zejména v případě, kdy relevantní právní řády kvalifikují předmětnou situaci různými způsoby.

Pro kvalifikaci existuje vícero metod, nejčastěji je však používána kvalifikace dle *lex fori*, tj. dle práva státu rozhodujícího orgánu.¹ Z tohoto pravidla se vycházelo již před rokem

2014, avšak dané bylo v této době vymezeno pouze doktrínou a judikaturou, nikoliv legislativně. Od 1. 1. 2014 je tato otázka výslovně vyřešena v § 20 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém (dále jen „ZMPS“).² Ustanovení § 20 odst. 1 ZMPS stanoví, že se kvalifikace provádí zpravidla dle českého práva. Užití slova „zpravidla“ umožňuje soudu jistou flexibilitu, a to ve formě využití také dalších metod kvalifikace.³ V § 20 ZMPS je výslovně počítáno s kvalifikací funkční (teleologickou) a kvalifikací dle *lex causae* (práva rozhodného pro hlavní otázku).⁴ Pokud je určitý právní institut systematicky zařazen odlišně v tuzemském a cizím právním řádu, je dána přednost *lex fori*.⁵ Náročnější je kvalifikace určitého právního institutu v situaci, kdy český právní řád tento

institut nezná. V takovém případě soud může vytvořit kolizní normu ad hoc nebo daný právní případ podřadí pod kolizní normu upravující otázku nejbližší (analogie).⁶

Tolik k teorii; nyní se pokusíme o řešení možného kvalifikačního problému při uplatnění zahraničního instrumentu (cenného papíru) v České republice. Za účelem nalezení vhodné kolizní normy pro určení rozhodného práva tedy bude nejprve třeba určit, jaký právní institut předmětný dokument (instrument) představuje ve smyslu českého právního řádu. Zejména bude-li někdo uplatňovat práva v návaznosti na daný zahraniční instrument jako práva vyplývající z cenného papíru, nabízí se v první řadě posouzení, zda daný instrument může být kvalifikován jako cenný papír ve smyslu českého právního řádu.

Cenný papír dle českého práva

Cenným papírem se v souladu s § 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), rozumí „listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.“ Ustanovení § 525 a násl. OZ pak zavádí pojem zaknihovaného cenného papíru, jehož podstatou je nahrazení cenné-

ho papíru zápisem v evidenci. Komentářová literatura tuto koncepci popisuje tak, že pod cenný papír je zařazen pouze cenný papír listinný, ale současně je uznán zaknihovaný cenný papír, přestože „do pojmu cenného papíru nepatří“.⁷

Problém s kvalifikací zahraničního instrumentu jako cenného papíru podle českého práva by mohl (zejména v budoucnu) vzniknout například v případě zahraničních cenných papírů v elektronické formě (zahraničních elektronických instrumentů), a to z toho důvodu, že rozsah kolizní normy § 82 ZMPS používá právní pojem cenný papír, který je legálně definován v § 514 OZ jako listina. Česká odborná veřejnost přitom není zcela jednotná ohledně názoru na cenné papíry v elektronické formě, aniž by se jednalo o zaknihované cenné papíry ve smyslu § 525 OZ.⁸

Český právní řád pojem listiny nepoužívá zcela konzistentně⁹ a nikde ho nedefinuje.¹⁰ Pojem listiny je primárně spojován s hmotným podkladem,¹¹ nemusí však jít pouze o papír.¹² V souvislosti s listinami či listinnou podobou je velmi často zmiňován také pojem písemnosti či písemné formy. V pojmu písemnosti (či dokumentu) se potkávají dva znaky. Jednak informační

obsah (text) a trvalá forma (záznam na nosiči). To, o jaký nosič se jedná, je kritériem pro rozlišení mezi listinnou a elektronickou podobou.¹³ V některých oblastech bývá listinná podoba dokumentu dávana do přímého kontrastu s podobou elektronickou.¹⁴ R. Polčák pak uvádí, že listinou je „jen taková písemnost, která je zachycena na papíře nebo podobném podkladě“.¹⁵ S ohledem na výše uvedené a také s ohledem na další argumenty, např. tradiční pojetí cenného papíru, potřebu individualizace cenného papíru v místě a čase, nezájem na degradaci cenného papíru na běžnou písemnost a zvláštnost cenného papíru např. s ohledem na nemožnost jeho konverze,¹⁶ se přikláníme k závěru, že pod pojem listiny dle § 514 OZ by neměly být zahrnuty instrumenty v elektronické formě.

Určení kolizní normy a rozhodného práva

Pokud bychom došli k závěru, že posuzovaný instrument (dokument) je cenným papírem ve smyslu českého právního řádu, postupovali bychom následně při určování rozhodného práva dle § 82 ZMPS, který upravuje právní statut cenného papíru.¹⁷ Podle takto určeného právního řádu bychom posoudili zejména otázky, zda byl cenný papír platně vydán a jaká práva a jaké právní účinky jsou s ním spojeny.

S ohledem na nejasnosti ohledně možnosti elektronické formy cenných papírů, resp. spíše negativní závěr ohledně této otázky, rovněž vzniká otázka, dle jaké kolizní normy bychom rozhodné právo určili tehdy, pokud bychom dospěli k závěru, že příslušný instrument cenným papírem ve smyslu českého právního řádu není.

První variantou je, že budeme schopni daný instrument podřadit pod rozsah jiné kolizní normy. Lze vyslovit názor, že v obecné rovině by mohl v zahraničí emitovaný elektronický dokument zřejmě představovat právní jednání, jak je definováno v OZ. V případě elektronického cenného papíru by tedy takovou obecnější kategorií představovala kategorie právních jednání, pro niž jsou kolizní normy upraveny v § 41 a 42 ZMPS. Na základě takto určené kolizní normy bychom následně dospěli k rozhodnému právu.

Další variantou je posouzení elektronického zahraničního instrumentu jako právního institutu, který české právo nezná a neexistuje pro něj v českém mezinárodním právu

soukromém ani kolizní normy. V takovém případě je možné buď vytvoření kolizní normy ad hoc, což s ohledem na právní jistotu stran není dle našeho názoru vhodné řešení, nebo analogická aplikace kolizní normy upravující nejbližší otázky. Zde by se pak nabízelo buď použití kolizních norem pro cenné papíry, přestože by příslušný dokument nesplňoval veškeré náležitosti cenného papíru ve smyslu českého právního řádu, nebo použití kolizní normy pro právní jednání jako nejbližšího obecnějšího institutu. Při využití analogie bychom se spíše klonili k aplikaci kolizní normy pro cenné papíry, zejména pokud by až na formu vše nasvědčovalo tomu, že funkce daného instrumentu je obdobná cennému papíru. Takové řešení je nicméně problematické v tom ohledu, že do celé věci vnáší

určitý prvek právní nejistoty. Není totiž zcela zřejmé, v jaké míře např. může být posuzovaný dokument ještě odlišný, aby byl stále podřaditelný pod příslušné ustanovení. Taková situace by přitom mohla nastat např. v případě dokumentů, které by se z pohledu českého právního řádu spíše blížily smlouvě, případně jednostrannému právnímu jednání (např. utvrzení dluhu) apod.

Lze tedy uzavřít, že obtíže při řešení uvedeného kvalifikačního problému jsou spojeny zejména s nejasnostmi ohledně pojmu cenného papíru v českém právním řádu. Otázky s tím spojené je přitom namístě vyjasnit co nejdříve, neboť např. Vzorový zákon UNCITRAL o elektronických převoditelných instrumentech z roku 2017¹⁸ a UETA (The Uniform Electronic Transactions Act)¹⁹ již

s elektronickou formou počítají i pro cenné papíry. Dá se proto předpokládat, že brzy budou elektronické cenné papíry minimálně v jiných státech stále častější realitou a nelze vyloučit, že se české soudy budou muset s daným vypořádat v případě uplatnění práv z takového cenného papíru v České republice. ●

Mgr. Helena Skalská, advokátka

Mgr. Martin Bulušek, advokát

BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

BRODEC & PARTNERS

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Soud tedy zpravidla posoudí povahu posuzované otázky dle svého právního řádu a na jejím základě se ji pokusí podřadit pod některou z kolizních norem, které jsou součástí mezinárodního práva soukromého lex fori.
- ² „Právní hodnocení určitého právního poměru nebo otázky za účelem vyhledání použitelného kolizního ustanovení pro určení rozhodného práva se zpravidla provádí podle českého právního řádu.“
- ³ Viz ROZEHNALOVÁ, N. in: PAUKNEROVÁ, M., ROZEHNALOVÁ, N., ZAVADILOVÁ, M. a kol. (2013). Zákon o mezinárodním právu soukromém. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, s. 150. Z dalších autorů např. Bříza užití slova „zpravidla v § 20 odst. 1 ZMPS vykládá tak, že vedle kvalifikace dle lex fori je možná kvalifikace dle jiných metod, je-li tak v ZMPS stanoveno (tj. § 20 odst. 2 a 3 ZMPS, § 69 ZMPS), viz BŘÍZA, P. in: BŘÍZA, P., BŘICHÁČEK, T., FIŠEROVÁ, Z., HORÁK, P., PTÁČEK, L., SVOBODA, J. (2014). Zákon o mezinárodním právu soukromém. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, s. 130.
- ⁴ Dále je třeba zmínit též § 69 ZMPS, který obsahuje zvláštní pravidlo pro určení, zda je věc movitá nebo nemovitá.
- ⁵ KUČERA, Z. (2009). Mezinárodní právo soukromé. 7. opravené a doplněné vydání. Brno – Plzeň: nakladatelství Doplněk a Aleš Čeněk, s. 148.
- ⁶ KUČERA, Z. (2009). op. cit., s. 147.
- ⁷ PAULY, J. in: ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J., a kol. (2014). Občanský zákoník – Komentář. Svazek I. Praha: Wolters Kluwer ČR, s. 1215. Autor současně uvádí, že definice

- cenného papíru je nepřesná a neúplná.
- ⁸ Pro možnost elektronické formy cenného papíru se vyslovuje SMUTNÝ, A. in: MELZER, F., TĚGL, P. a kol. (2017). Občanský zákoník. Velký komentář. Sv. III. § 419–654. Praha: Leges, s. 322, který přímo zmiňuje elektronickou podobu, aniž by šlo o zaknihování. Dále BŘÍZA, P. a kol. (2014) op. cit., s. 473–475, kde autoři zmiňují možnost „zápisu údajů o právu v cenném papíru ztělesněném [...] na magnetickém nebo optickém disku či na jiných paměťových médiích“.
- ⁹ PODANÝ, J. (2017). Dopady stanoviska Nejvyššího soudu k dokumentům v elektronické podobě a praktická doporučení pro advokáty (1. díl). Dostupné z URL: <<http://www.bulletin-advokacie.cz/dopady-stanoviska-nejvyssiho?browser=mobi>> [přístup dne 17. 9. 2018].
- ¹⁰ MACKOVÁ, A. in: ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J., a kol. (2014). op. cit., s. 1399.
- ¹¹ Viz DĚDIČ, J., ŠOVAR, J., MIKULA, O. (2018). „Proč nelze podle českého soukromého práva uvažovat o (IOC) tokenech jako o cenných papírech“. In: Právní rozhledy, 15-16/2018, s. 555.
- ¹² DĚDIČ, J.; ŠOVAR, J.; MIKULA, O. (2018). op. cit., s. 555, s odkazem např. na BAKEŠ, M. a kol. (2009). Finanční právo. Praha: C. H. Beck, s. 425. Dále MACKOVÁ, A. in: ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J., a kol. (2014). op. cit., s. 1400.
- ¹³ POLČÁK, R. (2011). „Praxe elektronických dokumentů“. In: Bulletin advokacie, č. 7-8/2011, s. 54.
- ¹⁴ Například zákon č. 300/2008 Sb., o elektro-

nických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

- ¹⁵ POLČÁK, R. (2011). op. cit., s. 54.
- ¹⁶ Souhrn argumentů, na základě kterých je třeba dospět k závěru, že elektronická písemnost nemůže být cenným papírem ve smyslu § 514 OZ, je podán v článku DĚDIČ, J., ŠOVAR, J., MIKULA, O. (2018). op. cit., s. 554–556.
- ¹⁷ Před rekodifikací soukromého práva byly kolizní normy pro otázky cenných papírů obsaženy jak v zákoně č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, tak pro směnky a šeky v zákoně č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový. Kolizní normy obsažené v tomto zákoně přitom byly v zásadě převzaty z Ženevské úmluvy o řešení některých kolizních otázek směnky a šeků z roku 1930 (Convention for the Settlement of Certain Conflicts of Laws in Connection with Bills of Exchange and Promissory Notes), která unifikovala kolizní pravidla směnečného a šekového práva na mezinárodní úrovni.
- ¹⁸ Čl. 7 odst. 1 Vzorového zákona UNCITRAL v tomto ohledu např. stanoví, že elektronickému převoditelnému instrumentu (záznamu) nesmějí být odmítnuty právní účinky pouze z toho důvodu, že je vyhotoven v elektronické formě. Z tohoto ustanovení lze dovodit, že Vzorový zákon předpokládá, že vnitrostátní právní řády, které tento Vzorový zákon implementují, budou umožňovat elektronickou formu elektronických převoditelných instrumentů.
- ¹⁹ Viz část 16 tohoto dokumentu o Transferable Records.

NEDELKA KUBÁČ ADVOKÁTI

Specialisté na hospodářskou soutěž.

hospodářská soutěž

energetika

veřejné zakázky

compliance

Praha Bratislava

www.nklegal.eu

Jak lze nenápadně zneužít právo

V běžném občanskoprávním sporu se standardně, zejména v jeho závěru, rozhoduje i o nákladech řízení. Základním vodítkem je § 142 občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb. (dále o. s. ř.), v němž je zakotveno, že účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který úspěch neměl.

Smyslem přiznání nákladů řízení je zajistit zcela nebo částečně jejich zaplacení účastníkovi, který je rozumně vynaložil při bránění práva nebo jeho uplatňování podle toho, v jakém procesním postavení účastník byl.

Šance na přiznání nákladů řízení a jejich vymození by měla být stejná, ať by se jednalo o účastníky se sídlem v České republice nebo v kterékoliv jiné zemi. V dnešní mezinárodní uvolněné době není nic mimořádného, že u českých soudů žalují účastníci se sídlem v cizokrajných jurisdikcích a naopak. Není nijak výjimečný postup účastníků (žalobců), že v průběhu řízení dojde k postoupení pohledávky, která je předmětem sporu a v té souvislosti k záměně účastníka. V § 107a o. s. ř. je stanoveno, že dojde-li k převodu nebo přechodu práva atd. soud usnesením vyhově, pokud nastala právní skutečnost uvedená v § 107a odst. 1 o. s. ř. Podmínkou je souhlas toho, kdo má vstoupit na místo žalobce.

Pokud k takovému postupu dojde v běžícím řízení, lze to často považovat za zneužití práva, pokud procesní situace naznačuje neúspěch žalobce.

Jestliže místo českého či běžně dohledatelného cizího účastníka nastoupí neprůhledný a případně nekomunikující subjekt, je vystaven úspěšný odpůrce (je samozřejmě možné i opačně) až neřešitelné situaci, jak se domoci přiznaných nákladů řízení. Vést exekuci na ostrovy v Lamanšském průlivu, v Indickém oceánu nebo v Karibiku je víceméně v rovině teoretické.

Procesní soud by měl ohledně takového návrhu na záměnu účastníka rozhodovat i s přihlédnutím ke stavu či fázi řízení. Takovýto nový účastník nemá kolikrát vlastně co říci

a čím přispět k vlastnímu řízení a zejména dokazování. Nebývá ani nositelem listinných důkazů. V některých případech se vlastně může jednat až o tzv. bílého koně.

Nemůže obstát námitka, že soud je povinen takovému návrhu vyhovět, jsou-li splněny náležitosti postoupení pohledávky dle § 1879 a násl. dle občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Rozhodně by měl zkoumat, zda se nejedná o zneužívání práv nebo jejich porušování, jak je zakotveno v § 2 o. s. ř.

Nemůže obstát námitka, že zamítnutím návrhu na záměnu by soud prejudikoval předčasně rozhodnutí. Soud by takto mohl rozhodovat, protože § 6 o. s. ř. mu ukládá postupovat předvídatelně.

Záměna účastníka, za zeměpisně vzdálený případně až nedohledatelný a nekomunikující subjekt, může přinést i komplikaci v doručování takovému účastníku, nemá-li advokáta v ČR.

Myslím, že výše uvedeným situacím by se dalo předcházet povinností složit na doposud vzniklé náklady řízení přiměřenou zálohu k rukám soudu. Tím myslím i náklady na straně druhého účastníka. Stát má pokud jde o jeho náklady příslušná zákonná ustanovení, zejména § 141 o. s. ř. V něm je zakotvena možnost (běžně využívaná) ukládat účastníkům složení záloh na provedení důkazů v předpokládané výši, a to pod sankcí neprovedení důkazu.

Soud by mohl, pokud by obdržel návrh na záměnu účastníka dle § 107a o. s. ř. či jiných ustanovení, nejprve vyzvat toho, který by měl z řízení vystoupit, aby složil přiměřenou zálohu na účet soudu. Tím by také demonstroval svoji solidnost a nikoliv např. spekulativní vedení řízení.

Pokud by se zakotvil takovýto postup v o. s. ř., měl by oporu i v § 1 o. s. ř., neboť soudním řízením by byla zajištěna spravedlivá ochrana soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků, což by mělo vést k účtům k právům jiných osob.

Povinnost složit zálohu na náklady řízení by odpovídala i Listině základních práv a svobod dle Usnesení o jejím vyhlášení č. 2/1993 Sb., kde je zakotveno v § 37 odst. 3, že všichni účastníci jsou si v řízení rovni. Nerovnost spatřuji ve shora popsané možnosti účastníka občanskoprávního řízení vyklouznout z této pozice bez zaplacení soudem přiznaných nákladů řízení druhé straně.

Ještě jedna myšlenka. Aby existovala reálná možnost plnění ze strany poraženého účastníka, mohl by být zřízen institut jakéhosi ručení za zaplacení nákladů.

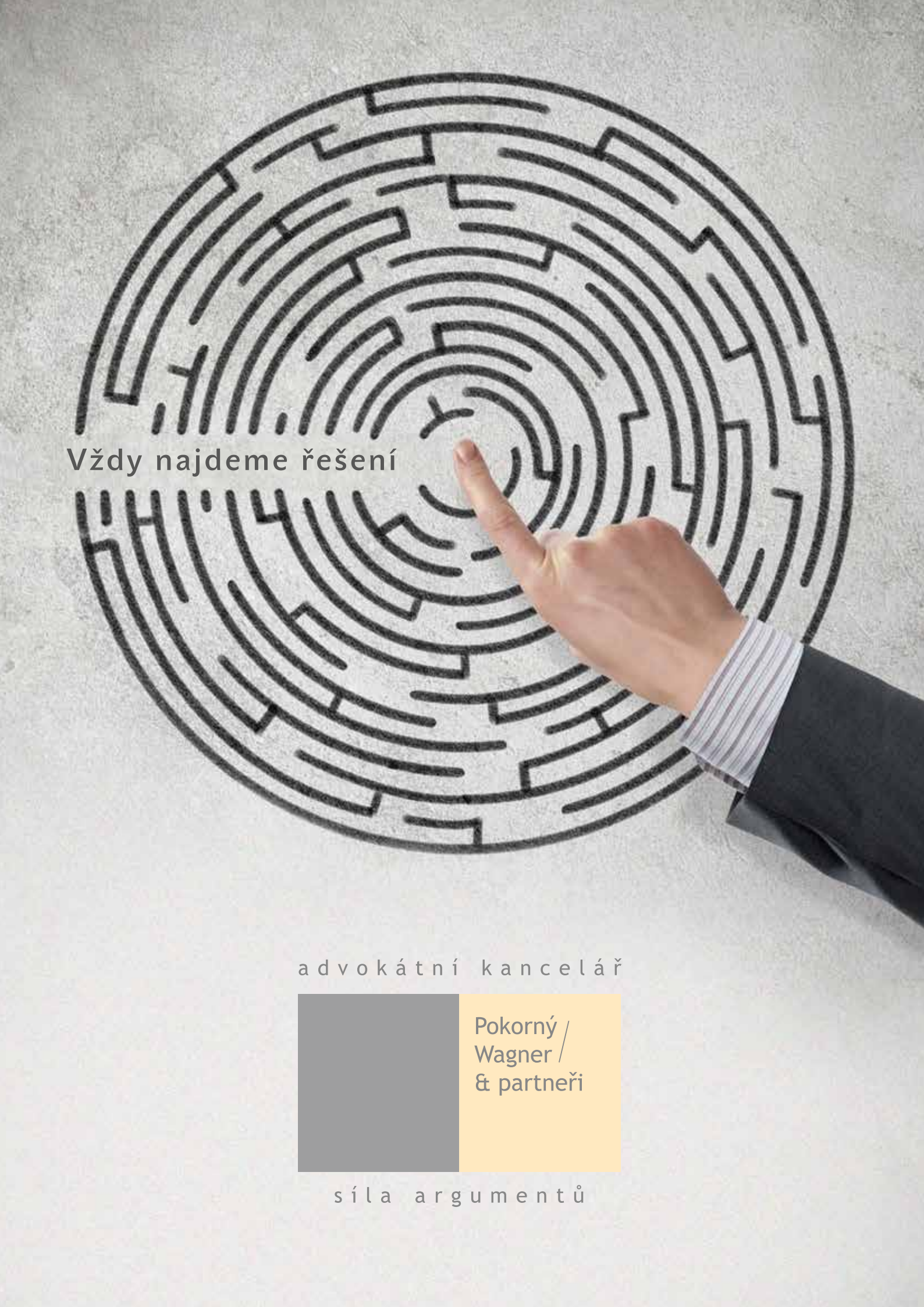
Statutární zástupce (jednatelé, členové představenstev atd.) by museli při záměně účastníků se zahraničním prvkem podepsat ručitelský či obdobný závazek, že nový subjekt je a bude schopen uhradit náklady řízení.

Vím, že tyto myšlenky se nemusí setkat pouze s příznivým ohlasem, ale pokud budou iniciovat, jako základ konkrétní úvahy např. tvůrců nového o. s. ř., bude to dostačující. ●

JUDr. Jiří Polanský, advokát, člen Unie obhájců ČR

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

A hand in a business suit points at the center of a large, circular maze drawn on a light-colored wall. The maze is a complex, concentric pattern of black lines. The hand is positioned on the right side of the frame, with the index finger pointing towards the center of the maze. The background is a textured, light gray wall.

Vždy najdeme řešení

a d v o k á t n í k a n c e l á ř

Pokorný /
Wagner /
& partneři

s í l a a r g u m e n t ů

Vliv rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci odpovědnosti pojišťovny za nemajetkovou újmu na českou soudní praxi, aneb odvolávám, co jsem odvolal a slibuji, co jsem slíbil?

Tento článek přímo navazuje na článek „Polemika nad závěry rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci nemajetkové újmy, aneb potřeba věštecké koule v rámci výkonu advokacie“ publikovaný na webu epravo.cz dne 7. 2. 2017. Především článek byl zaměřen na výklad rozhodnutí ze dne 24. 10. 2013 Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ve věci Katarína Haasová vs. Rastislav Petrík a Blanka Holingová, jímž SDEU vyřídil žádost slovenského Krajského soudu v Prešově o předběžné otázce ohledně výkladu čl. 3 odst. 1 směrnice Rady 72/166/EHS ze dne 24. dubna 1972 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění (Úř. věst. L 103, s. 1; Zvl. vyd. 06/01, s. 10, dále jen „první směrnice“), jakož i článku 1 prvního pododstavce třetí směrnice Rady 90/232/EHS ze dne 14. května 1990 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (Úř. věst. L 129, s. 33; Zvl. vyd. 06/01, s. 249, dále jen „třetí směrnice“) (dále také jako jen „rozhodnutí Haasová“). Článek vyložil možné výklady daného rozhodnutí ve vztahu k tehdy konstantní judikatuře Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „NSČR“ nebo „Nejvyšší soud“) a rozhodovací praxe Ústavního soudu.

Jelikož od publikace zmiňovaného článku uplynula doba, během které došlo k zahájení nesčetného množství soudních sporů, a to jak proti pojišťovnám ze strany pojištěných či poškozených, tak proti státu z důvodu vadné aplikace a transpozice směrnice EU ve vztahu k pojištění odpovědnosti z provozu vozidel, a některá z těchto

rozhodnutí již byla pravomocně ukončena, lze poskytnout detailní náhled na danou problematiku, a to především na změnu v náhledu soudů na nemajetkovou újmu v podobě zásahu do práv na rodinný život dle ust. § 11 a násl. o.z. a její krytí ze strany pojišťoven. Některé odlišné výklady různých stupňů soudů jsou zarážející (tím má autor na

mysli zejména rozhodnutí Městského soudu v Praze, o kterém bude v tomto článku hovořeno).

Pro připomenutí dlužno uvést, že původní článek se zabýval dopady rozhodnutí SDEU ve věci odpovědnosti nemajetkové újmy vůči pojišťovně ze strany poškozené-

ho a pojištěného. SDEU uzavřel, že státy musí přijmout takovou úpravu, aby pojištění odpovědnosti krylo veškeré nároky, které může mít poškozený vůči škůdci, tj. pojištěnému. Výrok zněl následovně:

„Článek 3 odst. 1 směrnice Rady 72/166/EHS ze dne 24. dubna 1972 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění, čl. 1 odst. 1 a 2 druhé směrnice Rady 84/5/EHS ze dne 30. prosince 1983 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005, a článek 1 první pododstavec třetí směrnice Rady 90/232/EHS ze dne 14. května 1990 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel musejí být vykládány v tom smyslu, že povinné pojištění občanskoprávní odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla musí pokrývat náhradu nemajetkové újmy, kterou utrpěly osoby blízké obětí usmrčených při dopravních nehodách, pokud tuto náhradu škody z titulu občanskoprávní odpovědnosti pojištěného upravují vnitrostátní právní předpisy použitelné na spor v původním řízení.“

Na daném místě se nabízela otázka, co daným závěrem a výrokem SDEU myslel. Zda to, že pojišťovny musí odpovídat za náhradu nemajetkové újmy i na základě úpravy před 1. 1. 2014, kdy nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“), tedy i na základě zákona č. 40/1964 Sb. občanský zákoník (dále jen „o.z.“), nebo je správný výklad zcela jiný a rozhodnutí je třeba vyložit tak, že úprava obsažená v ust. § 6 zákona č. 168/1999 Sb., zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (dále jen „ZPOV“) je v rozporu s unijním právem? Na danou otázku jsem se pokusil odpovědět v předcházejícím článku, kdy jsem dle konstantní judikatury NSČR a rozhodovací praxe Ústavního soudu dospěl k závěru, že by měl nést odpovědnost za nesprávnou implementaci tzv. „odškodňovacích“ směrnic EU stát. Tento názor nebyl ojedinělý a s ohledem na již existující konstantní judikaturu NSČR a rozhodovací praxi Ústavního soudu byl právně konformní.

Nejvyšší soud však do daného výkladu provedl výrazný zásah, kdy rozhodnutím rozšířeného senátu NSČR 31 Cdo 1704/2016 ze dne 18. 10. 2017 zcela otočil svůj dosavadní konstantní právní výklad (což přisuzuji právě povědomí soudu o tom, že dle jejich předchozího výkladu byla úprava ČR v rozporu se směrnicemi EU) zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidel a dosavadní konstantně zastávaný výklad určil za vadný.¹ (De facto postupem odvolávám, co jsem odvolal a slibuji, co jsem slíbil...). Nejvyšší soud v tomto řízení vydal velmi lišácké rozhodnutí, protože ze strany pojišťovny nebylo riziko ústavněprávního přezkumu, a to z důvodu, že NSČR dovolání zamítl z jiného důvodu, a to z důvodu údajného promlčení nároku (k tomu se vyjádřím níže v tomto článku). Daný postup je dle mého názoru, logicky vzato postupem, který má zabránit opakovaným žalobám na stát z titulu náhrady škody právě z důvodu vadné implementace odškodňovacích nehodových směrnic do zákona o povinném ručení. Jsem si vědom toho, že se jedná o názor velmi odvážný, ale nejedná se o názor, který by nebyl podpořen vývojem judikatury a některými úskalími, se kterými se tento vývoj potýká.

Nejvyšší soud opřel svoje rozhodnutí a změnu svého názoru právě o výklad směrnice, které dle něj byly najisto vyloženy až právě rozhodnutím SDEU ve věci Haasová. Proto přes povinnost vykládat normy právního řádu ČR v souladu s těmito směrnicemi Nejvyšší soud dovodil, že dosavadní výklad zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidel byl vadný a správným výkladem určil ten, že i dle zákona o pojištění odpovědnosti lze uplatnit po pojišťovně nárok na náhradu nemajetkové újmy. Nejvyšší soud však zároveň zamítl dovolání z důvodu promlčení nároku na náhradu nemajetkové újmy vůči pojistiteli (pojišťovně) z důvodu, že tento posoudil jako promlčený, kdy na promlčení aplikoval úpravu obsaženou v ust. § 8 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě (dále jen „ZoPS“), které stanoví počátek běhu promlčení na den vzniku pojistné události a promlčecí dobu stanoví na 1+3 roky.² Ke správnosti tohoto výkladu se vyjádřím později.

Jinak k věci přistoupil Městský soud v Praze, který ve sporu o náhradu škody proti státu z titulu vadné interpretace odškodňovacích směrnic, již jako soud odvolací, vůbec odmítl aplikovat závěry z rozhodnutí SDEU Haasová, kdy trval na tom, že i nadále

pojišťovna nenese odpovědnost za nároky z titulu zásahu do osobnostních práv, a uvedl, že nemajetková újma je něco jiného a ta je právě kryta ustanovením § 444 zákona č. 40/1964 Sb, a proto podle jeho názoru stát nepochybil při implementaci směrnic SDEU. Tento názor je však hodně odvážný a odůvodnění zcela zjevně nekoresponduje s výrokem rozhodnutí SDEU ve věci Haasová. Je vidět, že v rámci nezávislosti justice jsou si rovní a někteří si jsou rovnější. Dané rozhodnutí a jeho odůvodnění považuji za až ostudné a nehodné senátu tří právně vzdělaných soudců s letitou praxí, neboť jde o zjevné nerespektování rozhodnutí SDEU ve snaze vyloučit odpovědnost státu za škodu a více snad už „ohnout“ výklad rozhodnutí Haasová snad nešlo.³

Pro soudní praxi pak bude zcela jistě důležitější rozhodnutí NSČR 31 Cdo 1704/2016 ze dne 18. 10. 2017. Pokud nebude jeho znění později derogováno, například ústavněprávním přezkumem v jiné věci, co z toho pro jeho adresáty vyplývá a jak na situaci, kdy pojištěný již nemůže uplatnit svůj nárok žalobou na pojišťovnu, např. z důvodu promlčení nároku? Jsou závěry NSČR v dané věci v souladu se základními zásadami práva, zejména se zásadou legitimního očekávání?

Dle mého názoru je obdobná změna v právním náhledu vůči pojišťovně, která při sjednávání smlouvy vycházela ze zcela konstantního výkladu zákona, který byl uveden/uváděn nejen v komentářích, ale i judikatuře NSČR, v rozporu s touto zásadou. Jest otázkou, jak by obdobný spor a dovolací řízení dopadlo v případě, kdy by NSČR nezamítal dovolání z jím tvrzeného důvodu promlčení nároku. Lze se pak jen domnívat, že pokud by nárok NSČR neposoudil jako promlčený, byla ze strany pojišťovny podána ústavní stížnost, se zcela zřejmou argumentací, že rozhodnutí je v rozporu se zásadou legitimního očekávání. Nelze odhlédnout od skutečnosti, že Ústavní soud v minulosti právě onu konstantní judikaturu potvrdil v rámci ústavněprávního přezkumu, a to dokonce opakovaně.⁴

Pohlédneme-li na věc z dalšího hlediska, je nutné posoudit, zda je názor NSČR co do otázky možnosti promlčení nároku s odkazem na ust. § 8 ZoPS přiléhavý. Dle jiného (a opět zcela konstantní) judikatury NSČR⁵ Nejvyšší soud zakotvuje vznik nároku na nemajetkovou újmu teprve až rozhodnutím soudu. Pak je však dle mého

názoru nepřipustné, aby se promlčelo něco, co před uplynutím promlčecí doby ani ještě nevzniklo. Stejně tak lze odkázat na specifický charakter povinného ručení, které nejen svým názvem (ručení), odpovídá tomu, že se jedná o akcesorický vztah přímého závazku mezi škůdcem a poškozeným a ručitelem, tj. pojišťovnou. Zrovna tak jsou dle mého názoru koncipovány i odškodňovací motorové směrnice EU, které chrání nejen poškozeného, ale i pojištěného škůdce, a zákonná úprava ČR by měla zajistit, že pojišťovna bude hradit za škůdce to, co tento uhradil poškozenému, případně sama bude přímo poškozenému plnit. Právní názor Nejvyššího soudu tedy v otázce promlčení nároku považují za vadný, když je patrně způsoben pouze tím, že se Nejvyšší soud zaměřil na změnu výkladu o odpovědnosti pojišťovny, čímž v předmětném sporu nikomu neublížil, ale jen dostal stát z nezáviděníhodné pozice subjektu, který porušil svoji povinnost řádně transformovat odškodňovací směrnice do českého právního řádu. Postup Nejvyššího soudu v tomto ohledu považují za tristní, tím spíše, že se jednalo o rozšířený senát, a je smutné, že Nejvyšší soud sám nerespektuje svoji vlastní judikaturu v otázce vzniku nároku na nemajetkovou újmu, a to jen s odůvodněním, že nebyl znám výklad odškodňovacích směrnic EU, když v jedné otázce (odpovědnosti pojišťovny), vyloží směrnice s pečlivým odůvodněním a v otázce druhé, tedy promlčení nároku, se úvahami v rovině obsahu směrnic vůbec nedotkne. Pokud rozhodnutí o peněžitém zadostiučinění za nemajetkovou újmu je konstitutivní, tj. že nárok vznikne až v okamžiku jeho pravomocného přiznání soudem, pak by promlčecí lhůta vůči pojišťovně měla běžet až od tohoto data, protože obecný princip občanského práva říká, že pro počátek běhu lhůty je rozhodné, kdy mohl být nárok uplatněn poprvé.

S ohledem na princip efektivity uplatňování práva EU by podle mého názoru bylo možné prolomit vnitrostátní úpravu běhu promlčecích lhůt, neboť pokud bychom respektovali vnitrostátní úpravu (k tomu užívanou pouze subsidiárně) počítající promlčení od data pojistné události, pak by se právo EU vyžadující plné odškodnění nemohlo efektivně prosadit.⁶

Jak však z dané situace ven a co si má počít adresát právní normy a výkladové judikatury, která výklad zákona dotváří a formuje? Zcela jistě by se měl postup řídit

základními právními zásadami, a to zásadami legitimního očekávání včetně zásady právní jistoty, zákazu retroaktivity, zásady rovnosti, aj.

Předně z pohledu zásady právní jistoty a legitimního očekávání lze přisvědčit tomu názoru, že zásadní změna v judikatuře soudu, která byla zcela konstantní a po léta formovala určitou právní kategorii a otázku, nemůže zůstat bez následků vůči tomu, kdo právo vytváří a kdo jej následně formuje svojí mocí soudní. Stát by měl nést (a také nese) odpovědnost nejen za svoji moc zákonodárnou, ale i soudní. Z hlediska práva EU totiž je naprosto lhotejné, zda selhání státu spočívá v rovině zákonodárné (vadná legislativa nepřipouštějící eurokonformní výklad), nebo soudní (vadná aplikační praxe v konečném důsledku popírající právo EU). Jde jen a pouze o to, zda vnitrostátní právo bylo či nebylo v souladu s právem EU.

Použito na případ, kdy o nároku z nehody, která se odehrála např. v roce 2009, dojde k vydání konstitutivního rozhodnutí o nemajetkové újmě ve věci sporu poškozeného vůči škůdci v roce 2014, můžeme tak na danou věc nahlížet a hodnotit z několika hledisek. Jednak z hlediska pojištěného, kterému byla uložena povinnost uhradit, a který v dobré víře v judikaturu Nejvyššího soudu o výkladu odpovědnosti pojišťovny za zásah do osobnostních práv dle ust. § 11 a násl. o.z. neuplatňoval nárok u pojišťovny, pročež dle rozhodnutí SDEU ve věci Haasová mu bylo osvědčeno, že stát měl přijmout takovou úpravu, aby mu pojišťovna uhradila veškeré nároky, které je nucen na základě nehodové události uhradit poškozeným. Věc by se mu podle výkladu NSČR jednak promlčela, na druhou stranu v době, kdy měl podle NSČR uplatnit nárok u soudu, tento nárok podle výkladové praxe vůbec neexistoval, protože nebylo vydáno pravomocné rozhodnutí o jeho přiznání ve vztahu mezi škůdcem a poškozeným a nadto mu takový postup výkladové praxe NSČR podpořená Ústavním soudem zapovídala. Z pohledu pojišťovny pak změna v otázce její odpovědnosti za tento nárok za současné změny judikatury v otázce promlčení, pokud by bylo přisvědčeno názoru v tomto článku, zcela jistě zakládala nárok na náhradu škody vůči státu, neboť by pojišťovna musela plnit něco, co v době uzavření smlouvy vůbec neočekávala, že plniti bude s tím, že takové rozhodnutí by bylo v rozporu se zásadou legitimního

očekávání, právní jistoty, a svým způsobem i retroaktivní. Pokud by však NSČR setrval na svém výkladu o promlčení nároku dle § 8 ZoPS (tedy 1+3 od pojistné události), zcela jistě pak vznikne škoda pojištěnému, který doplatil na vadnou aplikaci odškodňovacích směrnic EU státní mocí, bez ohledu na to, zda byla chyba na straně zákona samého či jeho výkladu soudní praxí. Dle rozhodovací praxe Ústavního soudu nikomu nemůže být kladeno k tíži, pokud vychází v rozhodné době z rozhodovací praxe a judikatury NSČR.⁷

Záleží tedy na situaci a postupu NSČR, k jakému výkladu se postaví kladně a který určí jako nesprávný. Zatím, s odkazem na rozhodnutí NSČR 31 Cdo 1704/2016 ze dne 18. 10. 2017, by měl být úspěšný subjekt, který byl pojištěn a kterému pojišťovna nekryla plnění, které byl nucen vyplatit poškozeným, a to z důvodu vadné implementace směrnic (resp. či snad vadného soudního výkladu zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidel, který směrnice odmítal). Zatím jsou však tyto nároky vůči státu odmítány, a to právě s odkazem na skutečnost, že výklad směrnic EU byl nejistý, a proto stát nepochybil, když je vadně „přijal“ či „judikoval“ v rozporu s výkladem, který byl proveden až později. Tato rozhodovací praxe však zatím nebyla podrobena přezkumu Ústavním soudem, který by se snad mohl v dané věci projevit jako nezávislý subjekt. Vše však ukáže až následná praxe, o které se Vás pokusím informovat v některém z dalších článků. ●

Mgr. Lukáš Smutný, advokát
Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek,
Fráňa a partneři, s.r.o.

Poznámky:

¹ Srov. s NSČR 31Cdo 1704/2016 ze dne 18. 10. 2017.

² „Právo na plnění z pojištění se promlčí nejpozději za 3 roky, a jedná-li se o životní

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

CEE

Střední a východní
Evropa

Od roku 2000

9 poboček

TerraLex, ILN,
Globaladvocaten

Jedna firma

100% plně vlastněné
pobočky

150 právníků
a poradců

2000+
klientů

200 světových lídrů

www.peterkapartners.com

Česká republika

Rusko Polsko

Slovensko

Rumunsko

Ukrajina

Bělorusko

Bulharsko

Maďarsko

pojištění (§ 54), za 10 let; promlčecí doba práva na pojistné plnění počíná běžet za 1 rok po vzniku pojistné události. To platí i v případě, kdy poškozenému vznikl přímý nárok na pojistné plnění vůči pojistiteli, nebo v případě, kdy pojištěný žádá na pojistiteli úhradu částky, kterou poskytl poškozenému jako náhradu škody, za kterou poškozenému odpovídá.“

- ³ Z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 10. 2017, č.j. 69 Co 287/217-95: „Podstatou sporu je právní hodnocení otázky, zda do právního řádu ČR byly řádně implementovány „motorové směrnice“ EU a zda pozůstalá osoba, které vznikla imateriální újma úmrtím osoby, která k ní byla v příbuzenském vztahu či se jednalo o osobu blízkou, může její náhradu nad rámec vyplývající z ust. § 444 odst. 3 obč. zák. požadovat přímo na pojistiteli, tj. zda ust. § 6 zák. č. 168/1999 Sb. je kryta v plném rozsahu újma, jejíž náhrady by se jinak mohl domáhat podle ust. § 11 a 13 obč. zák. žalobou na ochranu osobnosti vůči škůdci. Pro případ, že směrnice řádně implementovány nebyly, byla předmětem právního posouzení otázka odpovědnosti státu za škodu vyplývající z nesprávné implementace komunitárního práva do vnitrostátních předpisů, to vše v období předcházející účinnosti zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, účinný od 1. 1. 2014.“
- „Občanský zákoník do roku 2004 neobsahoval žádné ustanovení, kterým by byla odškodněna imateriální újma pozůstalých osob, jež jim vznikla v souvislosti s úmrtím jejich rodinného příslušníka nebo osoby jemu na roven postavené. Teprve až v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie, byl do ust. § 444 obč. zák. včleněn třetí odstavec, který stanovil, že v tomto ustanovení vyjmenovaným pozůstalým osobám náleží za škodu usmrcením jednorázové odškodnění, a to a) manželovi nebo manželce 240 000 Kč, b) každému dítěti 240 000 Kč, c) každému rodiči 240 000 Kč, d) každému rodiči při ztrátě dosud nenarozeného počatého dítěte 85 000 Kč, e) každému sourozenci zesnulého 175 000 Kč, f) každé další blízké osobě žijící ve společné domácnosti s usmrceným v době vzniku události, která byla příčinou škody na zdraví s následkem jeho smrti, 240 000 Kč. Podle komentářové literatury je toto odškodnění třeba považovat za odškodnění imateriální újmy, která pozůstalým vznikla v důsledku úmrtí poškozeného, aniž by výslovně stanovil, že se musí jednat o zásah do osobní integrity pozůstalé osoby jen ve vztahu k některým oblastem života uvedeným v ust. § 11 obč. zák., kde je příkladmo uveden výčet oblastí života fyzické osoby, které jsou chráněny před neoprávněnými zásahy ze strany třetích osob

či institucí (život, zdraví, rodina, jméno, dobrá pověst a pod). Za této situace nelze než dovodit, že náhrada za škodu usmrcením, tak jak je koncipována v ust. § 444 odst. 3 obč. zák., je odškodněním nemajetkové újmy, jež pozůstalým vznikla ve všech oblastech chráněných ust. § 11 obč. zák., s přihlédnutím k tomu, že výše této náhrady byla stanovena tak, aby odpovídala intenzitě zásahu do této oblasti při běžném fungování rodiny a za běžných okolností. V tomto rozsahu je pak nárok na jednorázové odškodnění imateriální újmy kryt pojištěním ve smyslu ust. § 6 zák. č. 168/1999 Sb. (§ 6 odst. 1 písm. a). V této souvislosti lze přisvědčit žalobkyni, že takto paušálně stanovené jednorázové odškodnění imateriální újmy vzniklé pozůstalým, nepostihuje konkrétní okolnosti, za nichž k újmě došlo, a jejich dopady do oblasti ochrany osobnosti, jestliže k úmrtí došlo za mimořádných okolností, které se také mimořádným způsobem promítly do osobnostní sféry pozůstalých a měly pro ně mimořádně závažné následky. Na tyto skutečnosti pak reagovala soudní praxe, která výkladem uvedeného ustanovení dovodila, že pozůstalí po poškozeném zemřelém se mohou domoci zvýšení zákonem stanoveného jednorázového odškodnění imateriální újmy, a to cestou žaloby na ochranu osobnosti dle ust. § 11 a § 13 odst. 2 obč. zák., když současně konstatovala, že ve vztahu k pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel je nepřipustné rozšiřovat nároky pozůstalé osoby nad nároky v zákoně výslovně stanovené (§ 444 a 449a obč. zák.). Z uvedené judikatury, kterou soud I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí správně citoval (usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 8. 2012, sp.zn. 30 Cdo 4083/2010, usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2006, sp.zn. III. ÚS 8/06, či usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 12. 12. 2012, sp.zn. 30 Cdo 3906/2011), zcela jednoznačně vyplývá, že se jedná o nový nárok, jež ve své podstatě není nárokem, jehož základ by spočíval v poškození zdraví, ale naopak spočívá na zcela jiných okolnostech. Z tohoto pohledu pak ve vztahu k jeho krytí pojištěním uvedená judikatura dospěla k závěru, že nároky, jež poškozená osoba uplatní vůči škůdci cestou žaloby na ochranu osobnosti, nejsou kryty pojištěním ve smyslu výše citovaného ust. § 6 zák. č. 168/1999 Sb. Odvolací soud tak přisvědčil argumentaci žalobkyně, že odškodnění utrpené újmy v důsledku úmrtí jejího manžela, kterého by se domohla nad rámec zákonem stanoveného odškodnění imateriální újmy (§ 444 odst. 3 obč. zák.), není kryt pojištěním odpovědnosti z provozu motorového vozidla a poškozený nemá vůči pojišťovně

přímý nárok na toto plnění. Odvolací soud tak nesdílí závěr soudu I. stupně, že výkladem, v návaznosti na posléze vydaného rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci sp.zn. C-22/12 ze dne 24. 10. 2013 ve věci Haasová vs. Rastislav Petřík a Blanka Holingová, lze dospět k závěru, že i na tento nárok se vztahuje ust. § 6 odst. 1 písm. a) zák. č. 168/1999 Sb. Přesto však odvolací soud považuje za správný závěr soudu I. stupně, že motorové směrnice byly do právního řádu České republiky v rozhodné době implementovány správně a není tak dána odpovědnost žalované za žalobkyni tvrzenou škodu. Dle odvolacího soudu z „motorových směrnic“ vyplývá povinnost členských států EU nastavit systém pojištění odpovědnosti tak, aby respektoval náhradu věcné škody a škody na zdraví podle zákonů platných, jak v členském státě obvyklého stanoviště vozidla, tak i ostatních členských státech a také během jeho pohybu mezi dvěma územími, na nichž platí Smlouva o evropském hospodářském prostoru. Nevyplyvá z nich však snaha sjednotit rozsah náhrady škody na věci nebo zdraví v rámci všech členských států. Tomuto požadavku odpovídá vtělení odstavce třetího do ust. § 444 obč. zák., kdy zákonodárce přiznal v souvislosti s úmrtím poškozené osoby odškodnění imateriální újmy, které dosud v občanském zákoníku zakotveno nebylo. Současně pak toto odškodnění imateriální újmy v zákonem přiznané výši vtělil do zákona o pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel jako nepominutelný nárok, který musí být pojištěním kryt a pojišťovnou pozůstalým také vyplacen. Otázka dalšího navýšení odškodnění imateriální újmy je pak pouze otázkou výkladu rozsahu plnění nad rámec zákonem stanoveného odškodnění, která nemá vliv na správnost implementace „motorových směrnic“.

⁴ Srov. např. s III. ÚS 8/06.

⁵ Srov. s např. rozsudek NSČR ze dne 14. 12. 2005 č.j. 25Cdo 423/2005 či NSČR ze dne 31. 7. 2014, č.j. 25 Cdo 1628/2013.

⁶ Blíže v: STEHLÍK, V. Aplikace národních procesních předpisů v kontextu práva Evropské unie. Praha: Leges, 2012.

⁷ Srov. např. s I. ÚS 428/06 ze dne 4. 12. 2008 „Podle názoru Ústavního soudu by bylo v dané věci navíc příliš tvrdé trvat na tom, aby stěžovatel odhadl budoucí vývoj judikatury, který právě v době řešení jeho nikoliv jednoduchého případu (jak prokázalo dlouhé řízení) doznal zásadní změny v názoru na možnost použít místo restitucních předpisů předpisy obecné. Od účastníků řízení ostatně nelze očekávat, že vždy správně odhadnou legislativní a judikatorní vývoj a podřídí tomu veškerou svou procesní taktiku.“

Ostatní advokáti mluví španělsky, my jsme španělští advokáti.

Právní služby ve Španělsku, Portugalsku
a Latinské Americe

Servicios legales en Español

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
praha@moreno-vlk.eu

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha | Madrid | Bratislava

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Zástupce právnické osoby, která je členem voleného orgánu družstva a požadavek členství v družstvu ve vztahu k zástupci této právnické osoby

Z obecné úpravy právnických osob v občanském zákoníku (§ 154 o. z.), stejně tak ze zvláštní úpravy obsažené v zákoně o obchodních korporacích (§ 46 odst. 3 z. o. k.), se podává, že členem voleného orgánu družstva může být kromě fyzické osoby i osoba právnická. S ohledem na pravidlo formulované v § 630 z. o. k. navíc platí, že právnická osoba – člen voleného orgánu družstva – musí být současně i členem družstva; nikoliv tedy osobou stojící mimo družstvo, jak je tomu např. u společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti, kdy členy jejich volených orgánů mohou být i extraneové. Sporné v této souvislosti pak je, zda požadavek členství v družstvu dopadá i na zástupce právnické osoby coby člena voleného orgánu družstva, který ji při výkonu funkce zastupuje.

Řešení je třeba hledat v § 46 odst. 3 z. o. k., který stanoví, že: „Zástupce právnické osoby, která je členem orgánu obchodní korporace, musí splňovat požadavky a předpoklady pro výkon funkce stanovené zákonem pro samotného člena orgánu...“ Bez bližšího zdůvodnění je na první pohled patrné, že jde o pravidlo kogentní povahy vyvěrající z veřejného pořádku.

Gramatický výklad dotčeného ustanovení vede k závěru, že i zástupce právnické osoby (člena voleného orgánu družstva) musí být členem družstva, jelikož § 630 z. o. k. nepochybně upravuje požadavky a předpoklady pro výkon funkce stanovené zákonem pro samotného člena voleného orgánu družstva.

Z hlediska historického výkladu je však třeba poukázat na ust. § 238 odst. 2 obch. zák.: „Je-

li členem voleného orgánu družstva právnická osoba, vykonává práva a povinnosti spojené s jejím členstvím v orgánu družstva fyzická osoba, která je k tomu zmocněna; plná moc musí mít písemnou formu. Zmocněnec musí splňovat stejné podmínky, jako kdyby byl členem voleného orgánu družstva osobně, kromě členství v družstvu, a nesmí udělit další plnou moc za tímto účelem třetí osobě.“, které tuto otázku stavělo na jisto, a to sice

Překonáváme

s vámi překážky
již více než 20 let

JELÍNEK

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

REGIONÁLNÍ PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

www.advokatijelinek.cz

☎ +420 724 794 986

Pardubice ■ Praha

VYTRVALOST | TRADICE | ODHODLÁNÍ

tak, že členství v družstvu zákon u zástupce právnické osoby coby člena voleného orgánu výslovně nevyžadoval.

Ust. § 238 odst. 2 obch. zák. bylo novelizováno s účinností od 18. 8. 2006¹ zákonem č. 308/2006 Sb., který byl přijat v souvislosti s přijetím zákona č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti, a to po vzoru jeho ust. § 25 odst. 3: „Je-li členem správní rady právnická osoba, vykonává práva a povinnosti spojené s jejím členstvím ve správní radě fyzická osoba, která je k tomu zmocněna; plná moc musí mít písemnou formu. Zmocněnec musí splňovat stejné podmínky, jako kdyby byl členem správní rady osobně, kromě členství v evropské družstevní společnosti, a nesmí udělit další plnou moc za tímto účelem třetí osobě.“

Vzhledem k výše uvedenému je tedy otázkou, jak se postavit k recentní úpravě, která již výslovně nestanoví, že zástupce právnické osoby (člena voleného orgánu družstva) nemusí být členem družstva.

Část komentářové literatury (bez bližšího zdůvodnění patrně vycházejí z předchozí úpravy) k tomu uvádí: „Právnická osoba může být i členem voleného orgánu družstva. Má-li být členem voleného orgánu družstva právnická osoba, je povinna zmocnit fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala. Konstrukce zákona tu vyžaduje zvláštní (speciální) plnou moc, z níž bude zřejmé, že byla udělena za účelem zastupování v orgánu družstva. Zmocněnec musí – až na členství v družstvu – splňovat stejné podmínky, jaké zákon stanoví pro členy orgánů družstva – fyzické osoby.“²

Z tohoto pojetí vychází rovněž i praxe, srov. např. Bytové družstvo MALÝ HÁJ VIII od developera Finep či Bytové družstvo Náchodská vyhlídka od realitní kanceláře M & M reality, kdy z dokumentů založených ve sbírce listin u těchto obchodních korporací vyplývá, že fyzické osoby, které zastupují právnické osoby (členy představenstva družstva) při výkonu funkce, nejsou zakládajícími členy bytového družstva a patrně tedy ani členy bytového družstva vůbec.

Podpůrně ve prospěch tohoto závěru lze argumentovat i stále platným ust. § 25 odst. 3 zákona č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti.

Na druhou stranu je však třeba přiznat, že shora citovaná úprava se věnuje toliko „evropskému družstvu“ a na „běžné družstvo“ tak dopadá obecné pravidlo uvedené v § 46 odst. 3 z. o. k. O mezeru v právu tedy nejde.

Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích žádné vysvětlení v tomto směru neobsahuje a spíše než o změně přístupu k této otázce lze patrně hovořit o tom, že se na reglementaci této výjimky prostě zapomnělo (to však zákonodárce pochopitelně nikterak neomlouvá). Přípravovaná novela zákona o obchodních korporacích na tuto situaci (ke škodě věci) nijak nereaguje.

Mám tedy za to, a to i s přihlédnutím k tomu, že lze nalézt řadu opačných argumentů (některé z nich byly vzpomenuty výše), že aniž by za současného právního stavu byl ohýbán výklad § 46 odst. 3 z. o. k., že z posledně

citovaného ustanovení (z jeho vlastního smyslu slov v jejich vzájemné souvislosti) vyplývá kategorický závěr, že zástupce právnické osoby, která je členem orgánu družstva, musí být stejně jako právnická osoba, kterou při výkonu funkce zastupuje, členem družstva.

Z opatrnosti proto doporučuji, aby se i zástupce právnické osoby stal členem družstva s tím, že postačí, pokud se zaváže jen k základnímu členskému vkladu, jehož výše bývá v praxi ostatně jen symbolická. Pakliže by se totiž soudy přiklonily ke stejné výkladové variantě, znamenalo by to zřejmě (byť tak zákon nestanoví výslovně), že na pověření zástupce by se hledělo jako by se nestalo (per analogiam § 155 odst. 1 o. z.) a že tedy kupř. za družstvo jednala osoba, která k tomu nebyla vůbec oprávněna. Byť jsou práva třetích osob nabytá v dobré víře chráněna (§ 155 odst. 2 o. z.), je nepochybné, že by to způsobilo družstvu a členům jeho orgánů řadu problémů (kupř. v oblasti odpovědnostních vztahů). ●

Mgr. Vladimír Janošek, advokát
trvale spolupracující s **ARROWS** advokátní kancelář, s.r.o.

ARROWS
advisory group

Poznámky:

- ¹ Do té doby ust. § 238 obch. zák. znělo takto: odst. 1: „Do orgánů družstva mohou být voleni jen členové družstva starší 18 let a zástupci právnických osob, které jsou členy družstva.“ a odst. 2: „Je-li členem družstva právnická osoba, je povinna zmocnit fyzickou osobu jednat za ni v orgánu družstva.“ Z odst. 1 je patrné, že požadavek na členství v družstvu se i před předmetnou novelou netýkal zástupce právnické osoby (člena voleného orgánu družstva).
- ² CILEČEK, Fp. § 630 [Podmínka členství]. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. Zákon o obchodních korporacích. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, ISBN 978-80-7400-540-4.

Výklad SDEU ohledně společného správcovství Facebooku a provozovatele fanouškovské stránky ve světle GDPR

Počátkem letošního horkého léta hned v závěsu za nabytím účinnosti nového Obecného nařízení o ochraně osobních údajů,¹ jehož anglickou zkratku GDPR zná snad již každý, přišel Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) s rozhodnutím, kterým zdůraznil nutnost chránit osobní údaje i na poli online marketingu provozovaného na sociálních sítích. Ve věci C-210/16 Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein v. Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein GmbH se SDEU zabýval především otázkou společné odpovědnosti Facebooku a správce fanouškovské stránky (fan page) za zpracování osobních údajů návštěvníků. I když soud výklad prováděl v intencích již zrušené směrnice o ochraně osobních údajů 95/46,² zcela jistě mají jeho závěry dopad i na výklad pojmu společných správců a jejich povinností dle nového Obecného nařízení o ochraně osobních údajů – GDPR.

Oco v dané věci šlo? Německá soukromá vzdělávací instituce Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (WAK-SH) si stejně jako miliony dalších uživatelů na sociální síti Facebook zřídila fanouškovskou stránku za účelem propagace svých služeb a komunikace s fanoušky. Až dosud naprosto běžná, ve vztahu k osobním údajům poměrně bezproblémová praxe. Místně příslušný dozorový úřad pro ochranu osobních údajů (Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein – ULD) však nařídil WAK-SH zrušení této stránky. Důvodem mělo být, že WAK-SH ani Facebook dostatečně neinformovali návštěvníky této stránky (bez ohledu na to, zda jsou registrovanými uživateli či nikoliv), že Facebook získává jejich osobní údaje prostřednictvím cookies a že je určitým způsobem zpracovává.

V daném případě šlo především o funkci Facebook Insight, na jejímž základě obdrží provozovatel fanouškovské stránky anonymní statistiku o její návštěvnosti. Služba ale funguje na principu uložení cookies (jedinečného identifikátoru) na dobu 2 let v počítači či jiném nosiči návštěv-

níka, s jejichž pomocí se zaznamenávají určité osobní údaje, které jsou pak dále Facebookem zpracovávány. Uvedený identifikátor přitom umožňuje propojit údaje takového návštěvníka s jeho profilem registrovaným na Facebooku. Základní cílem zpracování je přitom provedení profilování za účelem zacílit na uživatele Facebooku vhodnou reklamu dle potřeb Facebooku, resp. jeho reklamních partnerů. WAK-SH s nařízením deaktivace stránky však nesouhlasila a argumentovala, že nenese žádnou odpovědnost za zpracování prováděné Facebookem.

Německé soudy se v průběhu sporu prakticky ztotožňovaly s názorem WAK-SH, neboť nepovažovaly WAK-SH za správce osobních údajů, když o účelech a způsobech zpracování rozhodovala společnost Facebook samostatně a WAK-SH obdržela pouze anonymizované údaje.

Spor se dostal až k SDEU, který v rámci řízení o předběžné otázce od Spolkového správního soudu (Bundesverwaltungsgericht) „dostal za úkol“ posoudit mimo jiné otázku, zda může být založena odpovědnost subjektu (WAK-SH), který není správcem osobních údajů,

z důvodu výběru provozovatele (Facebook) kvůli jeho informační nabídce.

SDEU se přiklonil v této věci k širší definici pojmu „správce“, neboť jen tak lze dle jeho slov zajistit účinnou a úplnou ochranu subjektů údajů.³ Soud neměl pochyb, že Facebook je správcem osobních údajů fanoušků takových stránek a dalších (neregistrovaných) návštěvníků. Podle soudu je WAK-SH společností, která vytvořila na Facebooku fanouškovskou stránku a uzavřela tak s Facebookem smlouvu, v níž přijala podmínky pro používání této stránky (včetně politiky týkající se cookies). Správci mohou přitom nastavit používání fanouškovské stránky určitým způsobem za účelem zlepšení jejich informační nabídky (nastavit cílové skupiny, cílů řízení a propagace, vymezit kritéria pro statistické zpracování, určit kategorie osob ke zpracování, a to i podle demografických údajů, údajů o věku, pohlaví, zájmu, nákupního chování atp.).

Tímto správcem fanouškovských stránek podle SDEU přispívají ke zpracování osobních údajů návštěvníků své stránky, tj. podílí na určení účelů a prostředků zpracování, a tudíž se dostávají také do pozice správce osobních údajů. Nadto už samotným založením strán-

ky je přitom Facebooku umožněno, aby umisťoval cookies do zařízení návštěvníků (i na Facebooku neregistrovaných) a zpracovával jejich osobní údaje.

Uvedené sice neznamená, že by provozovatelé fanouškovských stránek měli stejný díl odpovědnosti za zpracování osobních údajů jako Facebook, nicméně dané služby provozovatelé využívají a nemohou se odpovědnosti zprostit zcela. Ohledně míry odpovědnosti však soud pouze uvádí, že musí být vždy posouzena s ohledem na konkrétní okolnosti, neboť provozovatel stránky může být zapojen do zpracování v různých fázích a v různé míře.

SDEU tak potvrdil spíše černější scénář, který si doteď osoby využívající marketingových služeb sociálních sítí nechtěli zcela připustit (nebo o něm vůbec neví), a to, že jsou také společnými správci, nikoliv tedy jen osobami využívající výsledků takových služeb poskytovaných Facebookem.

Jak se můžeme na toto rozhodnutí dívat optikou nového Obecného nařízení o ochraně osobních údajů – GDPR? GDPR již zakotvuje i definici „společných správců“ a stanovuje pravidla pro vzájemnou úpravu práv a povinností. Z uvedeného rozhodnutí je zřejmé, že bude upřednostňován extenzivní výklad tohoto pojmu.

Konkrétně je v článku 26 GDPR uvedeno, že pokud účely a prostředky zpracování stanoví společně dva nebo více správců, jsou společnými správci. Společní správci mají přitom povinnost mezi sebou transparentním ujednáním vymezit své podíly na odpovědnosti za plnění povinností GDPR, zejména pokud jde o výkon práv subjektu údajů a jejich informační povinnosti dle nařízení (článek 13 a 14). Subjekt údajů musí být přitom o podstatných prvcích takového ujednání informován. Bez ohledu na podmínky takového ujednání může subjekt údajů vykonávat svá práva podle tohoto nařízení u každého ze správců i vůči každému z nich.

Jak se s tímto popral samotný Facebook? Lze obecně říci, že Facebook s ohledem na GDPR poměrně zásadně upravil informace o zpracování osobních údajů. Pro správce fanouškovské stránky přitom připravil tzv. Dodatek o správci přehledů stránky. Přehledy stránek přitom definuje jako agregovaná data obsahující informace, jak lidé komunikují s určitou stránkou. V tomto dodatku je přímo uvedeno, že Facebook a provozovatel stránky jsou společní správci pro zpracování dat z těchto přehledů.

Facebook přitom prohlašuje, že přebírá hlavní odpovědnost za zpracování dat z těchto přehledů a splnění všech povinností dle GDPR (konkrétně dle článků 12 až 13, 15 až 22 a 32 až 34). Základní povinností provozovatele stránky je dle tohoto dodatku zajistit právní základ pro zpracování dat a určit správce údajů pro onu stránku a obecně splnit další povinnosti, které nejsou blíže specifikovány. Jakékoliv dotazy subjektu údajů i dozorového úřadu je povinen předat Facebooku.

Jednou z hlavních zásad GDPR je zásada transparentnosti, která souvisí s povinností jasně, stručně a pravdivě informovat subjekty údajů o zpracování jejich osobních údajů. Bude se však moci spolehnout správce fanouškovské stránky na provozovatele sociální sítě, že všechny povinnosti (s)plní? Zvláště teď, když bylo jasně řečeno, že má i on díl své odpovědnosti? Do jaké míry je nutné návštěvníky stránky informovat? Bude postačovat stručná informace na fanouškovské stránce o tom, že sociální síť zpracovává osobní údaje návštěvníků získané prostřednictvím cookies s odkazem na příslušné webové stránky? Jsem toho názoru, že bude i zde nutné si „udělat na stole pořádek a vyložit karty“ tak, jak to ostatně i požaduje GDPR. Tedy vyhodnotit právní tituly, účely, rozsah, způsoby, prostředky a další aspekty zpracování osobních údajů prostřednictvím dané stránky, resp. jejího nastavení, a poskytnout subjektům údajů další informace nad rámec těch, které uvádí samotná sociální síť. Nesplnění této povinnosti může mít za následek porušení GDPR a přinést i sankce.

Otázkou však je, nakolik si běžný správce takové stránky vůbec dokáže udělat správný a kompletní obrázek o zpracování osobních údajů na základě různých nastavení. Rozsah služeb zejména Facebooku v oblasti online marketingu je přitom velmi široký a pro mnohé se stává svojí složitostí neuchopitelný. Od obyčejné fanouškovské stránky např. začínající kapely využívající prakticky jen statistické údaje o návštěvnosti stránky (jako v případě WAK-SH) až po společnosti využívající kompletní nabídku v rámci služeb Facebook Business, nehledě na velké množství podnikatelů, kteří poskytují poradenské služby právě v oblasti optimalizace reklamních kampaní na sociálních sítích. Uvedené rozhodnutí SDEU tak klade na správce fanouškovských stránek vyšší nároky na pravidelné studium podmínek sociální sítě, jejich porozumění a nastavení stránek. Jenže, když už si s tím správcem stránky dá tu práci a vytvoří onu informaci, budou ji subjekty údajů vůbec ještě mít chuť číst?

Pokud jde o praktickou reflexi, tak Evropský sbor pro ochranu osobních údajů ani český Úřad pro ochranu osobních údajů k uvedenému rozhodnutí SDEU nevydaly dosud žádné oficiální stanovisko, byť mám za to, že by to bylo žádoucí. Poslední stanovisko WP 29⁴ ohledně zpracování osobních údajů na sociálních sítích sice stále svoji relevanci má, ale s ohledem na datum vydání (2009) by si jistě zasloužilo díky velkému rozvoji na poli online marketingu doplnění. Svůj dopad do oblasti cookies bude mít i připravované nařízení e-Privacy.⁵ Předpokládám, že se tedy dočkáme ještě mnoha dalších soudních výkladů týkajících se ochrany osobních údajů na sociálních sítích, neboť jejich existence je prakticky závislá na reklamě postavené právě na osobních údajích. ●

Mgr. Lenka Hanková, advokátka
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Rödl & Partner

Poznámky:

- ¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).
- ² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.
- ³ Viz také rozsudek SDEU ze dne 13. května 2014, Google Spain vs. Spain, C-131/12, EU:C:2014:317, bod 34.
- ⁴ Article 29 Data Protection Working Party - Opinion 5/2009 on online social networking ze dne 12. 6. 2009 – dostupné zde: http://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2009/wp163_en.pdf.
- ⁵ Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES (nařízení o soukromí a elektronických komunikacích) – dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0010>.

JINÁ DIMENZE ŘEŠENÍ

BANKOVNICTVÍ

DOPRAVA

ENERGETIKA

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

MÉDIA A KOMUNIKACE

SVĚŘENSKÉ FONDY

TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ

TRUSTOVÉ PRÁVO

VEŘEJNÝ SEKTOR

Podílení se na činnosti vs. podílení se na řízení společnosti s ručením omezeným

Zemře-li společník společnosti s ručením omezeným, přechází jeho podíl na dědice, ledaže společenská smlouva přechod zakáže nebo omezí. Neodmítne-li dědic dědictví, pak se ex lege stává společníkem společnosti, aniž by k tomu vůči společnosti projevil vůli. Svou účast ve společnosti pak může ukončit způsoby uvedenými v zákoně. Jednou z možností dědice je obrátit se na soud s návrhem na zrušení své účasti ve společnosti a prokázat, že na něm nelze spravedlivě požadovat, aby ve společnosti setrval. Podnětem k napsání tohoto příspěvku se stalo dosud nepravomocné usnesení nejmenovaného nalézacího soudu, který neukončil účast dědice ve společnosti mj. z důvodu jeho účasti na valných hromadách společnosti, což považoval za podílení se činnosti společnosti.

Jak ust. § 205 odst. 1, tak i ust. § 211 odst. 1 zákona o obchodních korporacích (dále též jen „ZoK“) vyžaduje, aby dědic prokázal spravedlivé důvody, pro které na něm nelze požadovat, aby ve společnosti s ručením omezeným (dále též jen „SRO“) setrval. S interpretací „spravedlivých důvodů“ se vypořádávala doktrína i judikatura již v době účinnosti obchodního zákoníku a činí tak i dnes.¹ Pro ilustraci si připomeňme část závěrů z rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2084/2000, ze dne 3. 1. 2001: „Při rozhodování o ukončení účasti ve společnosti ponechává zákon soudu velmi široké meze pro uvážení, jakou situaci lze charakterizovat jako situaci, za které nelze spravedlivě požadovat, aby společník setrval ve společnosti. Svěřeného širokého oprávnění musí soud proto využívat uvážlivě, zjistit řádné skutkové okolnosti věci, zvážit význam každé jednotlivé skutečnosti pro posouzení věci a dbát přitom jak na to, aby odepřením uplatňova-

ného práva nedošlo k neúměrnému zásahu do poměrů navrhovatele, tak i na to, aby jeho přiznáním nedošlo k neúměrnému zásahu do práv společnosti, popřípadě jejích společníků. Ochrana poskytovaná soudem se tedy musí vztahovat nejen na navrhovatele, ale i na společnost a ostatní společníky. V tom směru musí soud zejména dbát na to, aby újma způsobená kterékoliv ze zúčastněných osob nebyla nepřiměřená, tj. aby důsledky zásahu do poměrů společnosti nebyly podstatně závažnější než újma vzniklá navrhovateli z nepřiznání práva.“

Za spravedlivé důvody na straně dědice mohou být považovány důvody objektivní i subjektivní, zohledněny by bezesporu byly závažné zdravotní problémy. Nabízí se otázka, zda může být spravedlivým důvodem i pracovní povolení a s tím spojený trvalý pobyt v zahraničí, jsou-li navíc se zaměstnáním dědice spojené několikaleté až několikaměsíční pracovní cesty do

zemí „na opačném konci světa“ mnohdy bez stálého pokrytí signálem mobilní telefonní sítě. Osobní účast dědice na valných hromadách je nemožná, konferenční hlasování společenská smlouva neumožňuje a zástupce se nenašel. Došlo by v souladu se shora citovaným rozsudkem odepřením uplatňovaného práva k neúměrnému zásahu do poměrů navrhovatele? Či by jeho přiznáním došlo k neúměrnému zásahu do práv společnosti, popřípadě jejích společníků? Spolehlivou odpověď na položené otázky (alibisticky) dát nelze, neboť vnitřní poměry každé společnosti se mohou lišit tak, jak mohou být dědicem odlišné (obvykle ryze subjektivně) pojímány spravedlivé důvody. Stejně jako jedna vlašťovička jaro nedělá (mnohdy ani dvě), nelze z minima soudních rozhodnutí o (ne)zrušení účasti společníka soudem činit ustálené závěry a na jejich základě slepě odkazovat na ust. § 13 občanského zákoníku. Pomocnou ruku pro výklad spravedlivých důvodů však judikatura podala.

Ust. § 211 odst. 2 ZoK obsahuje (zejména pro navrhovatele) výkladově náročnější formulaci, ač se to na první pohled nejeví. Jedná se o to, že dědic, který se domáhá zrušení své účasti ve společnosti soudem, se nesmí podílet na činnosti společnosti, ani když takovouto povinnost určuje společenská smlouva, ledaže se s ostatními společníky dohodne písemně jinak.

Jako relevantní pro rozhodnutí ukončit účast dědice ve společnosti přijmeme tato kritéria:

- činnost společnosti,
- společenskou smlouvou určenou povinnost společníka podílet se na činnosti společnosti,
- písemnou dohodu všech společníků o oprávněnosti domáhajícího se dědice podílet se na činnosti společnosti.

Kromě jiných náležitostí musí společenská smlouva SRO obsahovat předmět podnikání (např. zámečnictví, nástrojářství) nebo činnosti (např. myslivost). SRO je podnikatelem z titulu povinného zápisu do obchodního rejstříku, ať je účel jejího založení materiální či ideální (výdělečný nebo nevýdělečný). Jestliže ust. § 211 odst. 2 ZoK již předmět podnikání a předmět činnosti nediferencuje (operuje pouze s pojmem „činnost“), pak vyjdeme z premisy, že podnikatelská nebo jiná (nepodnikatelská) činnost pro daný účel jedno a totéž jest.

Činnost společnosti lze chápat jako vlastní, konkrétní aktivity společnosti plynoucí ze společenské smlouvy v souladu s příslušnými právními předpisy. Činnost zaměřenou na výrobu, služby či obchod odrážející materiální účel, pro který byla společnost založena, je třeba naplňovat, aniž by se na tom musel aktivně podílet každý její společník, byt jsou společníci spjati společenskou smlouvou k naplňování účelu, který si předsevzali. Nelze mít za to, že společníci naplňují účel aktivní činností (výkonem práce) pro společnost. S předmětem základních, účelem determinovaných činností, jsou spojeny činnosti související, které jako odvislé realizuje každá společnost ve snaze obstát v konkurenčním prostředí. K naplňování účelu využívá společnost primárně kvalifikované zaměstnance, kteří dané činnosti vykonávají.²

Společenskou smlouvou mohou být k podílení se na činnosti zavázáni rovněž společníci. Budoucí společníci (zakladatelé) s tím projevují souhlas uzavřením společenské smlouvy, osoba nabývající podíl od stávajícího společníka se se společenskou smlouvou

předem seznámí, dědic však v tomto směru nemá možnost žádnou. Představme si situaci, že společnost podniká v oblasti stavebnictví a každý společník vyučený v příslušném oboru je povinen se na činnosti společnosti podílet – nikoliv jako zaměstnanec,³ ale ve svém volném čase, neboť zaměstnanecký poměr mu vznikl u jiného subjektu. Společník zedník zemře a jeho syn advokát zdědí podíl. Nedomáhá-li se dědic zrušení účasti ve společnosti, bude povinen provádět tyto zednické práce, přestože vystudoval právnickou fakultu a vykonává advokátní praxi? Nebo se tato povinnost bude týkat výhradně dědice-zedníka? A další otázky: bylo by možné vyvázat setrvávajícího dědice z povinnosti podílet se na činnosti společnosti dohodou všech společníků? Nebo by byla nutná změna společenské smlouvy dohodou všech společníků či rozhodnutím valné hromady? Byla by nemožnost podílet se na činnosti společnosti vzhledem ke vzdělání dědice spravedlivým důvodem pro ukončení jeho účasti, pakliže by se jí domáhal?

Již zakladatelé musí v závislosti na předmětu podnikání (činnosti) zvážit, zda společenskou smlouvou společníky, potažmo dědice k podílení se na činnosti zaváží. Bez výhrad by to bylo schůdné při ideálním účelu založení společnosti. Bude-li společnost např. organizovat sportovní aktivity, pak lze společníka zavázat k účasti na organizaci a k přítomnosti na takové akci pro zdárné zajištění jejího průběhu.

Bude-li se dědic zrušení své účasti ve společnosti domáhat, nesmí se na činnosti společnosti podílet, ani když takovouto povinnost určuje společenská smlouva. Zákon však dává všem společníkům možnost uzavřít dohodu, jejímž obsahem bude souhlas s podílením se dědice na činnosti společnosti, čímž dědic neztratí nebo si neztíží možnost úspěšného domáhání se ukončení účasti ve společnosti. „Není-li písemná dohoda všech společníků, a dědic se přesto bude podílet na činnosti společnosti, zásadně tím ztrácí možnost úspěšného domáhání se ukončení účasti ve společnosti.“⁴ „Pokud se dědic domáhá zrušení své účasti na společnosti soudní cestou, nesmí se podílet na činnosti společnosti, a to ani v případě, že ze společenské smlouvy tato povinnost vyplývá. Ze strany dědice je dodržení této povinnosti výrazem vůle nebýt nadále společníkem. Pokud by uvedenou povinnost porušil, ztížil by si důkazní situaci v řízení o zrušení své účasti.“⁵ Žádný z citovaných zdrojů se však vymezením pojmu činnost nezabývá.

Podle ust. § 167 odst. 1 ZoK vykonávají společníci své právo podílet se na řízení společ-

nosti na valné hromadě nebo mimo ni. Valná hromada jakožto nejvyšší orgán společnosti (obecně řečeno) nastavuje koncepci fungování společnosti, schvaluje dlouhodobý strategický záměr společnosti a určuje její podnikatelský záměr. Nedomnívám se, že tyto a další povinnosti valné hromady, resp. její působnost lze podřadit pod pojem činnost společnosti. Budeme tvrdit, že se společník podílí na činnosti společnosti tím, že např. volí jednatele, schvaluje převod nebo zastavení obchodního závodu, či rozhoduje o změně druhu kmenového listu? Řízení společnosti ve smyslu VNITŘNÍ působnosti (obchodního vedení) pak přísluší statutárnímu orgánu; jedná se o plánování, organizování, vedení, personalistiku a kontrolu.⁶ „Správou obchodních korporací (tzv. corporate governance) se rozumí především rozložení práv a povinností mezi jednotlivými stranami zainteresovanými v obchodní korporaci – zejména mezi společníky (resp. akcionáři), statutárními orgány, výkonným managementem, věřiteli apod.“⁷

Ačkoliv je SRO řazena mezi kapitálové společnosti, má řadu společných prvků se společnostmi osobními. Stručné srovnání: zatímco podílení se společníka na činnosti SRO by musela určit společenská smlouva, společníkům veřejné obchodní společnosti (dále též jen „VOS“) je tato povinnost dána přímo definicí VOS. Ryzí osobní společnost sdružuje osoby, které svou osobní účastí založenou na individuálních znalostech, dovednostech a zkušenostech dosahují cílů, které si vytýčili ve společenské smlouvě. Dědic podílu, který se nehodlá stát společníkem, může svou účast ve společnosti vypovědět; po dobu běhu výpovědní doby není dědic povinen podílet se na činnosti společnosti (a contrario je oprávněn). Využije-li dědic svého zákonného oprávnění a budeme-li i u VOS trvat na tom, že podílením se na činnosti je i účast společníka na zasedání nejvyššího orgánu tvořeného všemi společníky, pak by nemohla být ve výpovědní době změněna společenská smlouva (srov. § 99 odst. 1 ZoK) či udělen společníkovi souhlas podle ust. § 103. Je zřejmé, že tříměsíční výpovědní doba je natolik krátká, že ve společnosti nezpůsobí pasivita dědice žádnou krizi; poukázáno má být na filozofické aspekty podílení se na činnosti, resp. na řízení společnosti.

Než se pokusím dospět k závěru, dovolím si fiktivní příklad. SRO má pět společníků, přičemž její společenská smlouva určuje, že valná hromada společnosti je schopná se usnášet, jsou-li přítomni všichni společníci. Jeden ze společníků zemře, podíl ve společnosti zdědí jediná osoba. Ta se stává společníkem SRO

ke dni úmrtí zůstavitele. Neprodleně poté se rozhodne, že se bude u soudu domáhat zrušení své účasti ve společnosti a z opatrnosti sepisuje návrh dohody s tím, že se v souladu se společenskou smlouvou může (zde v podstatě musí) účastnit valných hromad, aniž by si tím ztížila důkazní situaci v řízení o zrušení své účasti. Podílet se na činnosti společnosti ve shora uvedeném smyslu nemusí, neboť to společenská smlouva neurčuje. Dohodu předkládá ostatním společníkům, kteří ji však nepodepíší. Do dne nařízeného soudního jednání o zrušení účasti společníka (dědice) ve společnosti jsou svolány dvě valné hromady; pozván je i dědic. Program jednání valných hromad zahrnuje schválení účetních závěrek, výročních zpráv a osoby auditora; účetní závěrku, výroční zprávu i nominaci na osobu auditora obdrží dědic společně s pozvánkou a návrhem usnesení. Dědic, vědom si závažnosti bodů programu, se v dobré víře valných hromad účastní a hlasuje na nich. Obává se, že pokud by nebyla valná hromada schopná se v souladu se společenskou smlouvou usnášet, poruší společnost povinnosti stanovené jí předpisy soukromého práva (srov. např. § 181 ZoK) i veřejného práva [účetní závěrka se předkládá správci daně; účetní závěrka a výroční zpráva se ukládá do sbírky listin, k tomu srov. ust. § 66 písm. c) zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob].⁸ Na konkrétních valných hromadách se dědic neseznamuje s žádnými detailními informacemi o dění ve společnosti, ani se skutečnostmi významnými pro její podnikání, které mohou mít důvěrný charakter.⁹ Informace, které dědic získal na shora uvedených valných hromadách, resp. již v přílohách pozvánky, by nabyl krátce po jejich skončení nahlédnutím do sbírky listin... A opět se nabízí otázka: měl by soud v rámci rozhodování o zrušení účasti dědice ve společnosti řešit a připsat k tíži dědice aktivní hlasování na valné hromadě? Nebo je pro soud klíčová již jen samotná účast na valné hromadě, aniž by zohlednil dědicovo zdržení se hlasování?

S odkazem na ust. § 169 odst. 1 a 3 ZoK ve spojení s ust. § 173 ZoK by bylo možné pro takové případy normativně presumovat, že pokud by zákaz podílení se na činnosti společnosti zahrnoval i zákaz účasti na valné hromadě, muselo by se to odrazit v ust. § 169 odst. 3 ZoK a zohlednit v tomto směru usnášeníschopnost valné hromady. Tuto potencialitu „jedním dechem“ vyvracím, neboť i kdyby podílení se na činnosti zahrnovalo i podílení se na řízení společnosti prostřednictvím účasti dědice na valné hromadě, dává zákon společníkům jiný nástroj k řešení: uzavřít písemnou dohodu podle ust. § 211 odst.

2 ZoK. Pakliže ji nevyužijí, vystavují společnost, popř. jednatele sankcím, nebude-li (nesmí-li) se dědic valné hromady účastnit.

Pokud by soud návrh dědice zamítl s argumentací, že se účastí na valných hromadách zajímal o činnost společnosti, získával informace a tím projevoval vůli ve společnosti setrvat (i přes předchozí, avšak společníky neakceptovaný návrh dohody), pak si můžeme být jisti, že se dědic do pravomocného usnesení soudu nebude valných hromad účastnit, čímž ochromí jejich usnášeníschopnost co do všech bodů programu.

Na základě shora uvedeného si dovoluji uzavřít, že podílení se na činnosti a podílení se na řízení společnosti jsou dva zcela odlišné pojmy s odlišným obsahem a že, řekněme, užší význam pojmu řízení, nemůže být považován za „podmnožinu“ širšího pojmu činnost. Činnost lze interpretovat jako soubor konkrétních i potenciálních úkonů (jednání), které jsou příslušnými osobami realizovány k dosahování účelu společnosti, aniž by na nich přímou účastí musel participovat společník.¹⁰ Nejedná se tedy o jeho zákonnou povinnost.

Společník má zákonem garantováno právo účastnit se valné hromady, i když není oprávněn na ní hlasovat. Povinnost činnosti pro společnost musí být dána společenskou smlouvou. Vstoupí-li dědic do práv a povinností zůstavitele, nabývá stejná práva a bere na sebe stejné povinnosti, jako měl zůstavitel. Poruší-li povinnost účastnit se valné hromady, nebude nikterak sankcionován. Poruší-li dědic - v očekávání společnosti - povinnost realizovat určenou činnost, může být sankcionován náhradou újmy, kterou tím společnosti způsobí. Každý jednotlivý případ týkající se daného způsobu zániku účasti dědice ve společnosti bude vykazovat specifika a s přihlédnutím k nim bude nutné řešit je uvážlivě – aplikovat principy a zásady soukromého práva, opřít se od přepjatého formalismu, zhodnotit okolnosti případu (nejen spravedlivé důvody navrhovatele) a zohlednit vnitřní strukturu společnosti a její zájmy. Stejně tak je třeba dbát práv a oprávněných zájmů dědice.¹¹ ●

doc. JUDr. Ludmila Lochmanová, Ph.D.
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

 **Brož
Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Srov. např. LASÁK, J., POKORNÁ, J., ČÁP, Z., DOLEŽIL, T. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2016, s. 1058–1061 a s. 1077–1079 a judikaturu zde uvedenou.
- ² Je-li společník současně zaměstnancem (např. výrobním nebo obchodním ředitelem), rovněž se podílí na činnosti společnosti, avšak nikoliv z titulu ZoK, ale podle předpisů pracovního práva. Do těchto aktivit nemůže dědic vstupovat; nejedná se o podílení se na činnosti ve smyslu ZoK.
- ³ Pracovní poměr nemůže určit (založit) společenská smlouva.
- ⁴ ŠTENGOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 404.
- ⁵ LASÁK, J., POKORNÁ, J., ČÁP, Z., DOLEŽIL, T. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, s. 1079.
- ⁶ V souvislosti s akciovou společností se běžně setkáváme se souslovím monistický a dualistický systém řízení, aniž by s tím byla spojována působnost valné hromady. Především jsou zohledňována práva a povinnosti volených orgánů vč. jejich odpovědnosti.
- ⁷ Zdroj: www.obcanskyzakonik.justice.cz. Správa obchodních korporací. [Poslední návštěva 5. října 2018]
- ⁸ Následky porušení povinnosti předložit listiny jsou dány v ust. § 104 an. zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.
- ⁹ LASÁK, J., POKORNÁ, J., ČÁP, Z., DOLEŽIL, T. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, s. 1079.
- ¹⁰ V daných souvislostech mě zaujala věta „... ačkoli se pan Střelený pravidelně zúčastňuje valných hromad společnosti, do činnosti společnosti se aktivně více nezapojuje“. Srov. ČERNÁ, S. a kol. Sbíрка příkladů z obchodního práva. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 164.
- ¹¹ Shora je uvedeno, že podnětem k napsání tohoto příspěvku se stalo dosud nepravomocné usnesení nejmenovaného nalézacího soudu. Příspěvek byl připravován v říjnu 2018, tj. v době, kdy bylo proti usnesení nalézacího soudu (ačkoliv se mělo jednat o rozsudek) podáno odvolání k soudu vyššího stupně. Odvolací soud předmětné usnesení zrušil a vrátil jej nalézacímu soudu k dalšímu řízení. Nalézací soud následně vyhověl žalobě dědice v plném rozsahu. Předmětný rozsudek již nabyl právní moci.

2 absolutní vítězství / 12 ocenění celkem

Sportovní právo
Energetika a energetické projekty
Telekomunikace a média

Bankovníctví a Finance

Právo hospodářské soutěže
Řešení sporů a arbitráže

Duševní vlastnictví Daňové právo

Veřejné zakázky Fúze a akvizice

Právo informačních technologií

Právo obchodních společností

Přípustnost soukromého záznamu jako důkazního prostředku u dopravních přestupků

Pořizování audiovizuálních záznamů z kamery umístěné na čelním skle automobilu je nyní již naprosto běžnou záležitostí. V poslední době se však čím dál častěji setkáváme s tím, že jsou tyto záznamy použity jako důkazní prostředek v rámci udělování sankcí za spáchané dopravní přestupky. Tento článek nabízí zamyšlení, zda je tento postup správních orgánů v souladu se zákonem.

K pojmu důkazního prostředku

Proces dokazování je stěžejním stadiem pro jakékoliv rozhodnutí, a to nejen v rámci rozhodování o dopravním přestupku, a proto je potřeba klást velký důraz na to, co může být jako důkaz použito.

V řízení o přestupcích se subsidiárně použije správní řád, přičemž konkretizaci toho, co je jako důkaz ve správním řízení přípustné, vymezuje ustanovení § 51 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „SŘ“): „K provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.“ Podstatné v tomto ohledu tedy je, že důkazní prostředek, který byl získán nebo proveden v rozporu s právními předpisy, je nepřipustný a správní orgán k němu při svém rozhodování nesmí přihlížet. Tímto je zdůrazněna zásada legality zakotvená v ustanovení § 2 odst. 1 SŘ, která správnímu orgánu ukládá postupovat vždy v souladu s právními předpisy.

Vzhledem k velmi rozsáhlé problematice podotýkáme, že níže uvedený článek se vztá-

huje pouze na dopravní přestupky, při nichž nedošlo ke smrti, poškození zdraví či majetku, neboť v takových případech nemohou níže uvedené závěry obstát.

Legalita získání soukromého záznamu

V souvislosti s výše uvedeným je tedy třeba v každém jednotlivém případě posuzovat, zda jakýkoliv záznam pořízený soukromou osobou byl získán v souladu se zákonem.

Ochrana soukromí je jedním ze základních lidských práv a jako takové je blíže konkretizováno zejména v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „NOZ“), který ve svém ustanovení § 86 definuje právo na nedotknutelnost soukromí tímto způsobem: „Nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. Ve stejném rozsahu jsou chráněny i soukromé písemnosti osobní povahy.“ Toto ustanovení je však

limitováno nejen udělením souhlasu dotčené osoby, ale i tzv. „zákonnou licencí“, která působí i proti vůli konkrétní osoby.

Tato zákonná licence je aplikovatelná jednak ve vztahu k ochraně jiných soukromých práv dle ustanovení § 88 odst. 1 NOZ a jednak v rámci úřední licence dle odst. 2 téhož ustanovení, tj. za situace, kdy je záznam (pozn. v rámci tohoto textu bude pro zjednodušení použit pojem záznam, stejná ochrana je však přisuzována i podobiznám a písemnostem osobní povahy) pořízen na základě zákona k úřednímu účelu. Ustanovení § 90 NOZ však zároveň doplňuje, že i využití záznamu získaného na základě zákonné licence má jistá omezení, když ho lze využít pouze přiměřeným způsobem, a nikoliv v rozporu s oprávněnými zájmy člověka.

Z výše uvedeného lze dovodit, že pořízení záznamu soukromou osobou pro účely řešení dopravního přestupku jednoznačně nespadá ani pod jeden z důvodů zákonné licence, proto se musíme blíže zaměřit na rozhodnutí soudů v této souvislosti vydaných. Účelem trestání dopravních přestupků je nepochybně ochrana života, zdraví a majetku osob, tedy některých základních lidských práv. Můžeme tím však argumentovat ve vztahu k přípust-

nosti kamerového záznamu pořízeného soukromou osobou, poskytnutého správním orgánem za účelem trestání jiné osoby?

Ve vztahu ke kolizi dvou základních lidských práv se vyjadřuje ustálená judikatura Ústavního soudu, která konkretizuje obecně uznávanou právní zásadu, kterou je princip proporcionality při posuzování možnosti omezení základního práva či svobody ve prospěch jiného základního práva, respektive svobody: „Vzájemné poměřování ve vzájemné kolizi stojících základních práv a svobod spočívá v následujících kritériích. Prvním je kritérium vhodnosti, tj. odpověď na otázku, zdali institut, omezující určité základní právo, umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (ochranu jiného základního práva). [...] Druhým kritériem poměřování základních práv a svobod je kritérium potřebnosti, spočívající v porovnávání legislativního prostředku, omezujícího základní právo, resp. svobodu, s jinými opatřeními i, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod. [...] Třetím kritériem je porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv.“¹

Prvním kritériem je kritérium vhodnosti, kde ÚS výslovně uvádí, že je třeba odpovědět na otázku, zdali institut omezující základní právo umožňuje dosáhnout sledovaného cíle, kterým je ochrana jiného základního práva. V daném případě je třeba si položit otázku, zda pořizování záznamu, o němž ostatní účastníci silničního provozu nejsou ani informováni, je způsobilé ochránit, resp. zabránit porušování jiných základních práv a svobod? Musíme se přiklonit k tomu názoru, že pořizování kamerového záznamu bez vědomí nahrávaných osob není schopno zabránit porušení čehokoliv, neboť neplní ani varovnou funkci.

Druhým kritériem je kritérium potřebnosti, které spočívá v tom, že je třeba: „porovnávání legislativního prostředku, omezujícího základní právo, resp. svobodu, s jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod.“² Je skutečností, že dohled nad dodržováním pravidel silničního provozu a následné sankce za jejich nedodržování jsou úkoly policie a nikoliv jiných soukromých osob. Na důkazní prostředky získávané policejními orgány jsou kladeny dostatečné podmínky tak, aby byly pořizovány v souladu se zákonem a neporušovaly základní práva a svobody jiných osob. Nadto je jejich pořizování legitimní i tím, že je policie k jejich pořizování zmocněna zákonem. Dodržování

pravidel silničního provozu je tedy dosažitelné kontrolou prováděnou PČR a není tak dle našeho názoru opodstatněné zajišťovat dodržování pravidel silničního provozu pořizováním videozáznamů ostatními účastníky silničního provozu. V této souvislosti uvádíme, že i policejní kamery, jejichž záznamy jsou používány jako důkazy přestupků, musí splňovat přísné podmínky na kalibraci, certifikaci, povětrnostní podmínky apod. a je povinností správních orgánů tyto podmínky prokázat. Bylo by tedy naprosto absurdní, aby kamery policie musely splňovat velice přísná kritéria jejich použití a soukromá kamera by mohla být použita bez dalšího. Pro úplnost uvádíme, že by správní orgán u záznamu pořízeného soukromou osobou rovněž musel vyloučit, že došlo k jakémukoliv úpravě tohoto záznamu, která ani nemusí být na první pohled patrná. Domníváme se, že toto by nebylo bez znaleckého posudku možné.

Třetí podmínkou je porovnání závažnosti obou v kolizi stojících práv. Ve vztahu ke třetí podmínce se přikláníme k tomu, že je třeba mít dvě proti sobě stojící základní práva, která byla skutečně porušena. Nemůže jít pouze o hypotetické porušení základního lidského práva, ke kterému by teoreticky mohlo dojít, ale nedošlo, přičemž se plně ztotožňujeme s tím, že když k porušení lidského práva skutečně dojde, typicky při autonehodě, je situace zcela odlišná.

S principem proporcionality úzce souvisí i právo na spravedlivý proces, neboť: „Porušením pravidla proporcionality může dojít k zásahu do ústavně zaručených práv, a to konkrétně práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 LPS).“³ a proto je úkolem správního orgánu se při svém rozhodování důkladně zabývat tímto obecně uznávaným principem.

Ochrana osobních údajů

Závěrem uvádíme, že při pořizování kamerového záznamu, který monitoruje provoz na pozemních komunikacích, nezřídka dochází i k porušování jiných zákonů. K této problematice se výslovně vyjádřil i Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) tak, že: „Při provozování kamery instalované uvnitř motorového vozidla, která cíleně monitoruje provoz na pozemních komunikacích a jejich bezprostředním okolí, dochází ke zpracování osobních údajů. Jen zcela výjimečně se na takové zpracování nebude zákon č. 101/2000 Sb. vztahovat...“⁴ Bez ohledu na to, že je počínaje dnem 25. 5. 2018 v ČR použitelné NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO

PARLAMENTU A RADY (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), bude výše citovaný závěr ÚOOÚ aplikovatelný i nadále.

Využití kamerových záznamů vyjma případů, kdy dojde při dopravní nehodě ke smrti, poškození zdraví či majetku, je tedy nepochybně diskutabilní a jistě bude zajímavé sledovat vývoj judikatury zejména v těch věcech, u nichž dojde ke kolizi ústavou chráněných práv a svobod a současně neobstojí princip proporcionality.

Jak předjímá tento článek, záznamy pořizované jednotlivými účastníky silničního provozu by neměly být prostředkem k udávání se řidičů navzájem, neboť dohled nad dodržováním pravidel silničního provozu by měly zajistit výlučně orgány veřejné správy. Na druhou stranu, pokud dospějeme k závěru, že používání tzv. „autokamer“ umístěných na čelní sklo automobilu je ve výše uvedeném smyslu a priori v rozporu se zákonem, není na místě, aby zákonodárce jejich užívání legislativně upravil? Nikdo nepochybuje o jejich vhodnosti a účelnosti pro případy řešení dopravních nehod, ale v rámci stávající zákonné úpravy paradoxně může nastat situace, kdy účastník dopravního provozu přispěje k objasnění dopravní nehody a zároveň mu v budoucnu může být uložena sankce od ÚOOÚ. ●

JUDr. Lenka Příkazská, advokátka, společník
Mgr. Alena Kopejtková, advokátka
HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

Poznámky:

- ¹ Nález Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, Pl.ÚS 4/94 (N 46/2 SbNU 57; 214/1994 Sb.).
- ² Nález Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, Pl.ÚS 4/94 (N 46/2 SbNU 57; 214/1994 Sb.).
- ³ Ústavní soud, III. ÚS 350/03, [SR 12/2005 s. 442].
- ⁴ Stanovisko ÚOOÚ č. 1/2015.

TISKAP

— Tisk na dotek —

Nebojte se
KOMBINOVAT
s námi to dokážete....

TISK
SCODIX
LAKY
VELKOPLOŠNÝ TISK
KNIHÁRNA
OBALY

Více informací na www.tiskap.cz, nebo na tel.: 267 216 800

BRODEC & PARTNERS

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

KORPORÁTNÍ PRÁVO
ZÁVAZKOVÉ PRÁVO
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
VEŘEJNÁ PODPORA
ČERPÁNÍ Z FONDŮ EU
INSOLVENČNÍ PRÁVO

SPORTOVNÍ PRÁVO
FÚZE A AKVIZICE
MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ
PRÁVO MEZINÁRODNÍHO OBCHODU
PRÁVO NEMOVITOSTÍ
STAVEBNÍ PRÁVO

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

BRODEC&PARTNERS, s.r.o., advokátní kancelář, Rubešova 162/8, 120 00 Praha,
Tel.: +420 224 247 215, Fax: +420 224 247 215, Email: info@akbrodec.cz,
Web: www.akbrodec.cz

Pověřenec pro ochranu osobních údajů coby podnikatelský produkt

V souvislosti s účinností nařízení GDPR a nově vzniklým institutem pověřence pro ochranu osobních údajů lze na relevantním trhu pozorovat „boj“ o tuto profesi. GDPR jako podmínku výkonu této funkce neuvádí právnické vzdělání a tak si na výkon této pozice brousí zuby mnoho dalších subjektů z různých oblastí (IT technici, auditoři, compliance manažeři, či absolventi různých rychlokurzů propagujících se certifikátem od kde jaké instituce, kterých ani ne půl roku od účinnosti GDPR již existuje jak hub po dešti).

Praktiky, které navíc jednotliví zájemci o tuto pozici uplatňují, začínají být dravé, což je s ohledem na skutečnost, že pověřenci jsou pořád ještě spíše nedostatkové zboží, poněkud překvapivé. Oblíbenou praktikou je zejména tzv. negativní srovnávací reklama ve stylu citování důvodů, proč tuto profesi nemůže vykonávat někdo jiný (polemiku, zda v konkrétním případě taková srovnávací reklama není klamavá a nehraničí s nekalosoutěžním jednáním, lze nechat na příště). Oblíbeným terčem negativního srovnávání jsou právě právníci, možná proto, že jmenování právníka do pozice pověřence je pro mnoho správců přirozenou a první volbou s ohledem na základní požadavek GDPR, aby pověřenec disponoval odbornými znalostmi práva a praxe v oblasti ochrany údajů. Co všechno jsme se tedy o právnících jako „nevhodných“ kandidátech na pozici pověřence dočetli¹ či doposlechli? Zde je stručný nástin:

1) Advokát nebo obecně právník není nikdy nezávislý a nemůže splňovat požadavek GDPR spočívající v zákazu střetu zájmů.

2) Některé advokátní kanceláře či advokáti se budou snažit nominovat do pozice pověřence s úmyslem navýšit fakturační objem služeb mimo jejich oblast působnosti.

3) Většina advokátních kanceláří či advokátů s ohledem na různorodou specializaci nebude dostatečně dobře obeznámena s právní úpravou a aplikační praxí týkající se ochrany osobních údajů.

4) I když několik málo advokátních kanceláří či advokátů bude skutečnými odborníky na ochranu osobních údajů, bude to stačit na to, aby byli pověřenci dle GDPR?

5) Naproti právníkům, profesionální pověřenec musí rozumět tomu, co právo požaduje a jak jej implementovat v operativním smyslu. Pověřenec tak musí být schopen identifikovat rizika porušení předpisů, determinovat a provádět kontroly, zajistit, aby instrukce byly v souladu se všemi operativními a právními požadavky, poskytovat rady v souvislosti se změnami procesů za účelem zajištění jejich souladu s předpisy, dohlížet na

vztahy se zpracovateli, přičemž údajně žádná z těchto činností není prací právníků.

6) Pověřenec kromě právních znalostí potřebuje taky rozumět IT, informační bezpečnosti, komunikaci a marketingu.

7) Role a povinnosti pověřence jsou tak široké a vyžadují tolik praktických zkušeností s chodem organizace, že úzké zaměření právníka je nedostatečné.

8) Pověřenec nemusí vědět pouze, co právo říká, ale co to znamená a jak se to aplikuje do činnosti správců. Není potřeba být právníkem na to, abyste porozuměli právu.

Hezká sbírka, co říkáte? Dle názoru pracovní skupiny EU pro ochranu údajů (WP29) by měl pověřenec mít také určitý standard morální integrity a etiky.² Minimálně o těchto kvalitách lze však v případě propagátorů výše nastíněné reklamy pochybovat.

Předtím, než ve vztahu k výše uvedeným vyjádřením učiníme další závěry, připomeňme si, co ve vztahu k pověřenci, předpokla-

dům pro výkon této profese a jeho základním úkolům stanoví GDPR.

Článek 37 odstavec 5 GDPR říká, že pověřenec pro ochranu osobních údajů musí být jmenován na základě svých profesních kvalit, zejména na základě svých odborných znalostí práva a praxe v oblasti ochrany údajů a své schopnosti plnit úkoly stanovené v článku 39 GDPR. Mezi úkoly pověřence stanovené v článku 39 odst. 1 GDPR pak patří:

- poskytování informací a poradenství správcům podle GDPR a dalších předpisů Unie nebo členských států v oblasti ochrany údajů;
- monitorování souladu s tímto nařízením, dalšími předpisy Unie nebo členských států v oblasti ochrany údajů a s koncepcemi správce nebo zpracovatele v oblasti ochrany osobních údajů, včetně rozdělení odpovědnosti, zvyšování povědomí a odborné přípravy pracovníků zapojených do operací zpracování a souvisejících auditů;
- poskytování poradenství na požádání, pokud jde o posouzení vlivu na ochranu osobních údajů, a monitorování jeho uplatňování;
- spolupráce s dozorovým úřadem;
- působení jako kontaktní místo pro dozorový úřad v záležitostech týkajících se zpracování, včetně předchozí konzultace podle článku 36 GDPR, a případně vedení konzultací v jakékoli jiné věci.

Z výše uvedeného je zřejmé, že pověřenec nemusí mít nutné právní vzdělání. Nicméně většina jeho úkolů souvisí s výkladem, aplikací, právním poradenstvím a monitorováním vývoje a dodržování celé škály předpisů, a to nejenom z oblasti ochrany osobních údajů. Hodně štěstí odvážlivcům s několikadenním kurzem na výkon této činnosti. Polemizovat by šlo i o tom, zda-li činnosti pověřence jsou nebo nejsou poskytováním právních služeb a zda-li tedy v případě těchto osob nejde o pokoutnictví (i když dle oficiálních vyjádření České advokátní komory (ČAK) výkon činnosti pověřence není poskytováním právních služeb ve smyslu zákona o advokacii, ale jde o jinou činnost advokáta ve smyslu § 56 zákona o advokacii).³

O tom, že vhodným kandidátem na pozici pověřence je právě právník, není pochyb, dokonce mezinárodní organizace IAPP (International Association of Privacy Professionals) doporučuje, aby funkci pověřence zastával zkušený právník anebo auditor

informačních systémů, který je orientován na ochranu osobních údajů nebo technologické právo.⁴ Abychom se však nesnížili na úroveň našich „konkurentů“ na trhu s pověřenci, nebudeme paušálně tvrdit, že pouze právníci jsou jedinými vhodnými kandidáty na tuto pozici a veškeré výše nastíněné výtky vůči nim jsou směšné, ale konstruktivně zhodnotíme jejich opodstatněnost.

Na prvním místě je nutno připustit, že požadavek zákazu střetu zájmů omezuje výkon pozice pověřence jak ze strany advokátů, tak ze strany interních právníků jednotlivých správců. Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) dovodil, že střet zájmů může představovat zvláštní zákon, pokud by pověřenci v určitých momentech mohl znemožňovat jeho činnost (např. zvláštní mlčenlivost advokátů).⁵ Rada evropských advokátních komor (CCBE) upozorňuje,⁶ že asimilace těchto dvou funkcí (advokát vs. pověřenec) a riziko záměny mezi těmito funkcemi jsou klíčovým problémem pro jakéhokoli advokáta, který by mohl být jmenován pověřencem na žádost klienta. Může se totiž stát, že advokát bude muset alternovat mezi funkcí pověřence a funkcí advokáta vykonávajícího regulované povolání. Advokát v postavení pověřence musí zajistit nezávislost a zabránit střetu zájmů, zejména střetům, které mohou plynout z toho, že z pozice pověřence bude muset postupovat i proti zájmům správce (např. ohlašovací povinnost ÚOOÚ), zatímco má rovněž povinnost zastupovat zájmy klienta v plném rozsahu povoleném zákonem. ČAK v této souvislosti doporučuje svým členům, aby ve smlouvě s klientem jasně vymezili činnosti, které nelze pro vyloučení střetu zájmů vykonávat (např. že advokát nebude zastupovat klienta před soudem v případech týkajících se ochrany osobních údajů).⁷ Dle ČAK by měl advokát v roli pověřence především důsledně vyloučit všechny formy právního zastoupení a právního poradenství jak v oblasti zpracování a ochrany osobních údajů, tak v oblastech, kterých se zpracování těchto údajů nezbytně nutně týká (např. pracovněprávní problematika, e-commerce a marketing apod.). V souvislosti s výkonem funkce pověřence pro více klientů se objevily také argumenty o střetu zájmů mezi těmito jednotlivými klienty, kteří mohou být v konkurenčním postavení. Konkrétně ÚOOÚ zastává názor, že je vhodné zvážit konkurenční hledisko, kdy jeden pověřenec může poskytovat služby i pro konkurenta a hrozí tak i vyzrazení know-how.⁸ V této souvislosti se však lze shodnout s autory komentáře

k GDPR, že pověřenec v rámci své předepsané role není osobou, která by měla radit ohledně obchodních vztahů a postupů mezi konkurenty, tito by tak sami o sobě ani neměli být způsobilí ovlivňovat jeho (nařízením předepsanou) činnost. Rozhodný by tedy měl být jen střet zájmů v oblasti ochrany osobních údajů.⁹ Opačný závěr by totiž mohl významně omezit dostupnost této služby, což by nejvíce dopadlo na malé a střední podniky, u kterých např. interní zajištění funkce pověřence často nebude dávat ekonomický smysl. Jak však autoři komentáře k GDPR vhodně poznamenávají, správnost tohoto názoru případně potvrdí až příslušná rozhodovací praxe.

Ani interní právníci v roli pověřenců se riziku střetu zájmů nevyhnou. Tak například dle německé ustálené praxe (kde speciální subjekty na ochranu osobních údajů existují již řadu let) by funkci pověřence nejspíše neměl zastávat interní právník odpovědný za zajištění ochrany osobních údajů. Je pravdou, že interní právník má velkou výhodu v tom, že zná interní procesy a bezpečnostní opatření správce lépe než externí pověřenec. Dle pracovní skupiny WP29 je nicméně nutné zajistit, aby pověřenec zejména nebyl nikdy v pozici, kdy by určoval nebo závazně schvaloval účely nebo prostředky zpracování - v takovém případě by se totiž mohl dostat do situace, kdy bude z pozice pověřence kontrolovat svou vlastní (jinou) činnost.¹⁰ V této souvislosti se pak lze opět zmínit i o střetu zájmu mezi subjektem údajů, jehož práva je pověřenec povinen chránit a prosazovat, a správcem, který na druhou stranu pověřence zaměstnává a v jehož zájmu by měl pověřenec jednat ve smyslu pracovněprávních předpisů.

Ostatní výše zmíněné výtky ve vztahu k výkonu funkce pověřence právníky pak lze hodit do jednoho pytle, neboť všechny vesměs vytýkají právníkům nedostatek odborných znalostí a zkušeností zejména v oblasti IT bezpečnosti a souvisejících procesů, vč. uskutečňování analýz rizik, auditů, kontrol, apod. Uvedený argument je rovněž do jisté míry opodstatněný. Přece nelze kompetentně dohlížet na praktické zajištění bezpečnosti a ochranu osobních údajů bez jakékoliv orientace v této oblasti. Avšak na tento aspekt pamatuje samotné GDPR, které v článku 38 odst. 1 a odst. 2 pro správce a zpracovatele stanoví povinnost, aby byl pověřenec náležitě a včas zapojen do veškerých záležitostí souvisejících s ochranou osobních údajů. Správce a zpracovatel mají dále povinnost podporovat

pověřence při plnění jeho úkolů tím, že mu poskytnou zdroje nezbytné k plnění těchto úkolů, k přístupu k osobním údajům a operacím zpracování a k udržování jeho odborných znalostí.

Pověřenec by tak měl mít zajištěnou podporu jednotlivých relevantních oddělení správce, jako je IT, interní audit, compliance, lidské zdroje, bezpečnost apod. Od těchto oddělení by měl být schopen získat nejenom informace nutné k plnění svých úkolů, ale také sekundární podporu. S podporou daných složek by tak právník měl být schopen kompetentně plnit funkci pověřence. Ostatně taková spolupráce právníka a odborníků (znalců, odborných pracovníků klientů, apod.), na základě které právník v praxi staví své výstupy, je přeci v činnosti právníků běžnou a často i nevyhnutnou praxí. Ve světle uvedeného jsou tak výše uvedené výtky nadále neopodstatněné.

Toto „přetahování se“ právníků a odborníků z ostatních relevantních oblastí o výkon pozice pověřence je však s ohledem na požadavky GDPR na výkon této profese přirozené. Jak bylo uvedeno výše, pověřenec by měl mít odborné znalosti nejenom práva, ale i praxe v oblasti ochrany údajů, jelikož bude muset analyzovat a hodnotit účinnost bezpečnostních opatření na ochranu údajů. Taková kombinace právního a IT vzdělání je ovšem dosti vzácná. Pro správce, kteří jsou za výběr kvalitního pověřence odpovědní, se tak jako nejideálnější a nejistější řešení jeví jmenování jakéhosi „kolektivního“ pověřence, tedy týmu, ve kterém bude jak právník, tak odborník na IT bezpečnost. Zavedení takového oddělení interně v rámci organizační struktury správce nemusí představovat problém, problematickým toto řešení však nemusí být ani v případě externích pověřenců. ÚOOÚ se v této souvislosti vyjádřil, že službu pověřence může poskytnout i právnická osoba s odkazem na ustanovení GDPR, které umožňuje fungování pověřence i na základě smlouvy o poskytování služeb.¹¹ Dle ÚOOÚ však vždy musí být, v případě, že pověřence jako službu poskytuje právnická osoba, určena konkrétní fyzická osoba, která pověřence bude vykonávat. Kladné stanovisko k dané koncepci poskytl i ČAK, která potvrdila, že advokát může založit samostatnou společnost pro výkon činnosti pověřence.¹² Takové společnosti, jejichž členové jsou jak advokáti, tak odborníci na IT a bezpečnost ochrany osobních údajů, již v podmínkách naší praxe existují.

Konkrétní výběr pověřence jako odborníka na tu kterou oblast a modality výkonu jeho funkce závisí na konkrétním správci, jeho poměrech a potřebách. WP29 potvrzuje, že požadovaná úroveň odborných znalostí není přesně definovaná, musí však odpovídat citlivosti, složitosti a množství údajů, které organizace zpracovává.¹³ Například je-li činnost zpracování údajů zvlášť složitá nebo zahrnuje-li velké množství citlivých údajů, může pověřenec potřebovat vyšší úroveň odborných znalostí a podpory. Existuje rovněž rozdíl v závislosti na tom, zda organizace systematicky předává osobní údaje mimo EU nebo zda je takové předávání příležitostné. V případě systematického předávání bude právník minimálně jako člen týmu pověřence nezbytný, jelikož bude nutné posuzovat právní řády zemí, do kterých budou údaje předávány, zda tyto poskytují dostatečné záruky ochrany údajů.

Obecně by pověřenec měl disponovat dostatečnými schopnostmi k plnění svých úkolů dle GDPR. To ovšem nemusí znamenat, že musí být nutně odborníkem na IT, bezpečnost, právo a lidské zdroje, kombinace takové komplexní kvalifikace je v praxi téměř nere-

álná. Z pohledu GDPR postačí, když bude mít pověřenec o těchto oblastech dostatečné povědomí.¹⁴ Správce by pak měl zajistit pověřenci přístup k odborníkům na tyto oblasti v rámci jiných oddělení organizace či externě nebo v případě nutnosti přímo ve svém týmu. Z tohoto pohledu se pak zdá být nerozhodné, zda pověřencem bude právník s podporou jiných oddělení nebo odborník s podporou právníka. Zdá se tedy, že v soutěži o pověřence nelze jednoznačně určit vítěze a že klíčem k úspěchu bude schopnost přitáhnout uzdu egu a uznat kvality toho druhého včetně nezbytnosti vzájemné spolupráce. ●

Mgr. Zuzana Gajdošová, LL.M., advokátka
Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ VYCH & PARTNERS

Poznámky:

- ¹ Srov. např. slovní přestřelku mezi Thomasem Shawem a Emmou Butler (oba pověřenci) na platformě IAPP, dostupné zde: <https://iapp.org/news/a/two-pros-square-off-must-the-dpo-be-a-lawyer/> nebo článek s názvem „Why a lawyer shouldn't be a DPO“ na blogu přední britské společnosti poskytující služby pověřence: <https://blog.dpo-experts.com/blank/why-a-lawyer-shouldnt-be-a-dpo>.
- ² Viz Pokyny WP29 týkající se pověřenců pro ochranu osobních údajů.
- ³ Srov. webové stránky ČAK, sekce GDPR, FAQ: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=18807>.
- ⁴ Srov. webové stránky ČAK, sekce GDPR, FAQ: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=18807>.
- ⁵ Srov. webové stránky ÚOOÚ, sekce GDPR, Základní příručka k GDPR, Pověřenec pro ochranu osobních údajů: <https://www.uoou.cz/9-poverenec-pro-nbsp-ochranu-osobnich-udaju/d-27280/p1=4744>.
- ⁶ Viz Doporučení CCBE ohledně klíčových opatření pro advokáty k dosažení souladu s předpisy v souvislosti s GDPR, dostupné zde: <http://www.bulletin-advokacie.cz/doporuceni-ccbe-ohledne-klicovych-opatreni>.

- ⁷ Srov. webové stránky ČAK, sekce GDPR, FAQ: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=18807>.
- ⁸ Srov. webové stránky ÚOOÚ, sekce GDPR, Základní příručka k GDPR, Pověřenec pro ochranu osobních údajů: <https://www.uoou.cz/9-poverenec-pro-nbsp-ochranu-osobnich-udaju/d-27280/p1=4744>.
- ⁹ Nulíček, Donát, Nonnemann, Lichnovský, Tomíšek, GDPR. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 544 s.
- ¹⁰ Tamtéž.
- ¹¹ Dle článku 37 odst. 6 GDPR může pověřenec pro ochranu osobních údajů být pracovníkem správce či zpracovatele, nebo může úkoly plnit na základě smlouvy o poskytování služeb.
- ¹² Srov. webové stránky ČAK, sekce GDPR, FAQ: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=18807>.
- ¹³ Viz Pokyny WP29 týkající se pověřenců pro ochranu osobních údajů.
- ¹⁴ Nulíček, Donát, Nonnemann, Lichnovský, Tomíšek, GDPR. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 544 s.

VÍTĚZ KATEGORIE

PRACOVNÍ PRÁVO

Dvořák Hager & Partners' team is dynamic, efficient, and flexible. (Legal 500)

The goal of this firm is the absolute satisfaction of its clients. The team solves problems in context of the client's needs, and takes a responsive and proactive approach, working around the clock. (Chambers and Partners)

Advokátní kancelář **Dvořák Hager & Partners** má tým více než 50 právníků v kancelářích v Praze a Bratislavě. Poskytuje právní poradenství jak nadnárodním korporacím, tak českým a slovenským společnostem.

Advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners je pravidelně doporučována renomovanými mezinárodními publikacemi **Legal 500** (v oblasti korporátního práva, M&A, práva nemovitostí, řešení sporů a na nejvyšší příčce v oblasti pracovního práva), **Chambers and Partners** (opět na nejvyšší příčce v oblasti pracovního práva, dále v oblasti M&A a korporátního práva) a **IFLR1000** (v oblasti korporátního práva, M&A, bankovního a finančního práva).

V soutěži **Právnická firma roku 2018** zvítězila advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners v kategorii **Pracovní právo**. Opakovaně také získala ocenění jako doporučovaná advokátní kancelář v kategoriích bankovníctví a finance, kapitálové trhy, fúze a akvizice, právo obchodních společností, developerské a nemovitostní projekty a energetika a energetické projekty.

Naše mise: Jsme spolehlivý „osobní právník“ pro firmy poskytující praktické služby zaměřené na výsledky za dobrou cenu.

Komplexní právní podpora v oblasti:

- Právo obchodních společností, fúze a akvizice
- Obchodní smlouvy, mezinárodní obchod a přeprava
- Pracovní právo
- Trestní právo
- Financování a kapitálový trh
- Nemovitosti a výstavba
- Ochrana osobních údajů, GDPR
- Hospodářská soutěž, veřejné zakázky, PPP
- Zastupování v soudních a arbitrážních řízeních
- Insolvence a restrukturalizace
- Životní prostředí a odpady
- Energetika
- Regulace hazardních her
- Rodinné firmy, nástupnictví, family business governance

Navrhované změny výdeje vakcín v kontextu ověřování pravosti léčiv

Dne 24. srpna 2018 předložilo Ministerstvo zdravotnictví Poslanecké sněmovně České republiky návrh novely zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Protipadělková novela“),¹ navazující na právní předpisy Evropské unie upravující problematiku zabránění vstupu padělaných léčivých přípravků do legálního dodavatelského řetězce. Využívá tak možnosti regulace některých dílčích otázek souvisejících s ověřováním pravosti léčivých přípravků dle podmínek specifických pro Českou republiku.

Protipadělková novela v původním znění předloženém Ministerstvem zdravotnictví navrhovala dvoukolejnost způsobu výdeje vakcín. V případě imunologických léčivých přípravků hrazených ze systému veřejného zdravotního pojištění by tak vakcína měla být distributorem dodána přímo do ordinace lékaře, který by ji tak mohl aplikovat pacientovi v rámci jediné návštěvy – tak tomu je v současné době u všech vakcín. Nově by ovšem v případě nehrazených imunologických léčivých přípravků pacient po podstoupení prohlídky pro vakcínu musel do lékárny a s ní pak opět k lékaři za účelem její aplikace. V České republice se tedy otevírá širší diskuse, jejíž těžiště se pohybuje

v porovnávání kladů a záporů výdeje vakcín v lékárně.

Shrnutí protipadělkové úpravy na úrovni EU

Na úrovni Evropské unie je regulace ochrany před padělanými léčivými přípravky stanovena primárně Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/62/EU ze dne 8. června 2011, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkající se humánních léčivých přípravků, pokud jde o zabránění vstupu padělaných léčivých přípravků do legálního dodavatelského řetězce (dále jen „Protipadělková směrnice“), a Nařízením Komise v přenesené pravomoci

(EU) 2016/161 ze dne 2. října 2015, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES stanovením podrobných pravidel pro ochranné prvky uvedené na obalu humánních léčivých přípravků (dále jen „Protipadělkové nařízení“).

Stručně lze shrnout, že Protipadělková směrnice stanovuje systém ochranných prvků na obalech léčivých přípravků umožňujících ověření jejich pravosti, identifikaci jednotlivých balení a dále ověření, zda nebylo s obalem manipulováno, a to za účelem zamezení vstupu padělaných léčivých přípravků do legálního dodavatelského řetězce. Protipadělková směrnice byla do českého právního řádu transponována již v roce 2013 novelou zákona č. 378/2007 Sb.,

o léčivech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o léčivech“),² jež zavedla do právního řádu pojem „padělaný léčivý přípravek“³ a založila povinnost výrobců opatřit stanovené léčivé přípravky ochrannými prvky – účinnost této povinnosti byla ovšem odložena právě v návaznosti na účinnost Protipadělkového nařízení.

Za účelem sjednocení systému ověřování pravosti léčivých přípravků ve všech členských státech a tím i minimalizace finanční a administrativní náročnosti pro všechny účastníky dodavatelského řetězce vydala Evropská komise v roce 2015 Protipadělkové nařízení, navazující na ustanovení Protipadělkové směrnice. Protipadělkové nařízení blíže stanovuje jednotná pravidla pro zavedení ochranných prvků, tedy jedinečného identifikátoru a prostředku k ověření manipulace s obalem. Tato pravidla zahrnují zejména určení podoby a technického zpracování ochranných prvků, jakož i způsobu a rozsahu jejich ověření povinnými subjekty, podmínek zřízení a správy systému úložišť obsahujících informace o ochranných prvcích, atp.

Obecně jsou předmětem aplikace Protipadělkového nařízení všechny léčivé přípravky vydávané na lékařský předpis. Protipadělkové nařízení nicméně v přílohách I a II obsahuje seznamy léčivých přípravků vydávaných pouze na lékařský předpis (nebo na lékařský předpis s omezením), které i přesto nemusí být opatřeny ochrannými prvky (tzv. white list), a naopak seznam léčivých přípravků, které lze vydávat i bez lékařského předpisu, ovšem mají být i tak opatřeny ochrannými prvky (tzv. black list).

Povinnosti stanovené Protipadělkovým nařízením se s účinností ke dni 9. února 2019 přímo uplatní ve všech členských státech Evropské unie, přičemž členským státům je poskytnuta možnost některá ustanovení Protipadělkového nařízení upravit ve svých národních právních řádech v návaznosti na specifické podmínky v nich existující.

Návrh Protipadělkové novely

Za účelem adaptace českého právního řádu na Protipadělkové nařízení připravilo Ministerstvo zdravotnictví návrh novely zákona o léčivech, jíž se upravují dílčí otázky, jejichž úpravu Protipadělkové nařízení umožňuje členským státům nastavit v určitém ohledu odchylně. Protipadělková novela tedy neaspiruje na komplexní řešení problematiky zamezení padělání léčivých přípravků, nýbrž jen upravuje některé aspekty tak, aby celý systém fungoval v praxi v rámci konkrétních specifik České republiky.

Protipadělková novela, jejíž navrhovaná účinnost má v obecné rovině kopírovat den účinnosti Protipadělkového nařízení, předpokládá, že Státní ústav pro kontrolu bude plnit vzhledem k protipadělkové úpravě funkci kontrolního a dozorového orgánu, a dále nepočítá s rozšířením seznamu léčivých přípravků uvedených na black listu anebo white listu, tedy v přílohách I a II Protipadělkového nařízení.

Stanovuje však pokuty v souvislosti s neplněním povinností v oblasti ověřování pravosti léčivých přípravků až do výše 20 milionů korun (zejména za přestupky provozovatelů spočívající v neprodleném neoznámení

podezření na padělaný léčivý přípravek). Na základě pozměňovacího návrhu⁴ přijatého Poslaneckou sněmovnou na konci prosince došlo v Protipadělkové novele též k podstatnému snížení sankcí za přestupky způsobené v oblasti ověřování pravosti léčivých přípravků poskytovateli zdravotnických služeb oprávněnými k výdeji léčivých přípravků (tedy zejm. lékárnami) a dále pak k odložení účinnosti těchto sankcí, jakož i některých jiných sankcí dopadajících též na výrobce, distributory i držitele rozhodnutí o registraci, až na 1. ledna 2020.

Protipadělková novela též nad rámec povinností vyplývajících z Protipadělkového nařízení rozšiřuje povinnost neprodleně oznámit podezření na padělaný léčivý přípravek a poskytnout v tomto ohledu součinnost i na poskytovatele při poskytování zdravotních služeb či veterinární péče (zejm. lékaři), osoby organizující nebo provádějící výzkum léčivých přípravků či prodejce vyhrazených léčivých přípravků. Dále se prostřednictvím stanovení povinnosti lékáren ověřit pravost léčivých přípravků u všech jimi vydaných léčivých přípravků opatřených ochrannými prvky rozšiřuje povinnost ověřit ochranné prvky například i na neregistrované léčivé přípravky dovážené zejména v rámci specifického léčebného programu anebo na nemocniční lékárny pro případ výdeje léčivých přípravků na žádanku do zdravotnických zařízení pro účely jejich použití při poskytování zdravotních služeb (dle českého právního řádu se tento případ nepovažuje za výdej léčivých přípravků a v souladu se zněním Protipadělkového nařízení by se tedy povinnost ověření pravosti léčivých přípravků v takovémto případě na nemocniční lékárny nevztahovala).

Změny ve způsobu očkování

Jedním z nejkontroverznějších aspektů Protipadělkové novely je ovšem změna způsobu výdeje vakcín navrhovaná v původním znění Protipadělkové novely předloženém Ministerstvem zdravotnictví, a to zejména v rámci nehraného očkování. Tato navrhovaná změna navazuje na možnost danou Protipadělkovým nařízením členským státům přesunout v určitých případech a při zohlednění zvláštní charakteristiky dodavatelského řetězce na území daného státu povinnost ověřit ochranné prvky při výdeji léčivého přípravku koncovým spotřebitelům na distributora. Česká republika této možnosti v původním návrhu Protipadělkové novely využívá a zbavuje povinnosti ověřit ochranné prvky veterinární lékaře, Armádu

České republiky a zejména právě poskytovatele zdravotních služeb při použití imunologických léčivých přípravků pro účely povinného pravidelného očkování hrazeného z veřejného zdravotního pojištění anebo pro účely nepovinného hrazeného očkování v rámci preventivní péče. V takovýchto případech by tedy provedl ověření ochranných prvků distributor a výše uvedené subjekty tak již činit nemusely.

Výjimka stanovená Protipadělkovou novelou nicméně nedopadá na případy imunologických léčivých přípravků, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. A jelikož lékař není subjektem oprávněným k výdeji léčivých přípravků a tedy ani k ověření jejich pravosti, bude v těchto případech, tj. u vakcín nehraných z veřejného zdravotního pojištění, nezbytné, aby ověření ochranných prvků provedla lékárna při jejich výdeji pacientovi.

Tím ovšem vzniká dvojíkolijná situace: V případě dodávky vakcín hrazených z veřejného zdravotního pojištění do ordinací lékařů by byly povinnosti vyplývající z Protipadělkového nařízení na základě výše uvedené výjimky přesunuty na distributory. Pak by mohl lékař aplikovat vakcínu přímo ve své ordinaci v rámci jediné návštěvy, jelikož ochranné prvky by již byly ověřeny distributorem. V případě nehraných vakcín by však ověření ochranných prvků spočívalo na lékárně, jelikož zde se na distributora výjimka nevztahuje a k jejich ověření by tedy oprávněn nebyl. V praxi by tak pacient musel nejdříve od lékaře získat předpis na danou vakcínu, s předpisem jít do lékárny a po výdeji vakcíny v lékárně zamířit k lékaři za účelem její aplikace. V současném nastavení právního řádu se jedná o postup pro pacienta časově náročnější, Česká lékárnická komora nicméně poukazuje i na právní úpravy jiných členských států Evropské unie, kdy se některé vakcíny aplikují přímo v lékárně. Výčet dalších argumentů pro a proti výdeji vakcín v lékárně se liší.

Česká lékárnická komora je zastáncem navrženého postupu výdeje nehraných vakcín v lékárně a tvrdí, že pozitiva tohoto postupu převažují nad jeho negativy. Jako výhody vyzdvihuje zejména výdej spojený s odbornými instrukcemi lékárníků, svobodnou volbu pacienta při výběru lékárny a zvýšenou transparentní ceny vakcíny, kdy v současné době dle České lékárnické komory „není platba za vakcínu a výkon očkování prakticky oddělena, pacienti proto nemají přesný přehled kolik a za co platí.“

Jak bylo uvedeno výše, v souvislosti s existující praxí v několika členských státech Evropské unie, kde jsou vakcíny aplikovány přímo v lékárně, Česká lékárnická komora též zdůrazňuje potenciál pro nárůst míry proočkovanosti české populace. V kontrastu s tím ovšem zní stanovisko Koalice soukromých lékařů a Sdružení soukromých gynekologů s názvem Fakta a mýty o projednávané změně způsobu očkování,⁶ v němž je naopak za současného právního stavu, kdy aplikace vakcíny přímo v lékárně českým právním řádem povolena není, výdej vakcín v lékárnách označován za faktor, který by mohl vést ke snížení proočkovanosti populace, zejména v oblasti očkování nepovinného (tj. často nehraného).

Koalice soukromých lékařů a Sdružení soukromých gynekologů považuje navrhované řešení výdeje části vakcín lékárnami za nebezpečné a nekomfortní pro pacienty a pro lékaře za rizikové z pohledu odpovědnosti za újmu případně utrpěnou pacienty v souvislosti s nedodržení požadavků na uchovávání vakcíny při jejím transportu z lékárny do ordinace lékaře. V souvislosti s převozem vakcíny Koalice soukromých lékařů a Sdružení soukromých gynekologů zdůrazňuje především nebezpečí znehodnocení vakcíny, jelikož transportem z lékárny by s velkou pravděpodobností mohlo dojít k narušení tzv. chladového řetězce a v jeho důsledku ke snížení účinnosti vakcíny, případně k výskytu nežádoucích účinků.

Argumenty proti výdeji vakcín v lékárnách se přetavily v pozměňovací návrh⁷ Protipadělkové novely několika poslanců a poslankyň, který dne 21. prosince 2018 Poslanecká sněmovna přijala. Tím se, alespoň podle v současné době schváleného znění Protipadělkové novely, ruší původně navrhovaná dvojíkolijnost a zachovává se původní stav, kdy distributor bude moci vakcíny dodat přímo do ordinace lékaře nehledě na to, zda jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění či nikoliv. V pozměňovacím návrhu je požadavek této změny odůvodněn mimo jiné právě tím, že „riziko nedodržování skladovacích podmínek je zcela zásadní z pohledu následného prokazování lege artis postupu v případě vzniku některého nežádoucího účinku. Z tohoto hlediska lze očekávat nesouhlas nést zákonnou odpovědnost za aplikaci vakcíny ze strany lékařů a lze jen velmi problematičtě očekávat akceptaci rizika za vznik nežádoucích účinků ze strany výrobců.“

Závěr

V současné době, tedy ke dni 7. ledna 2019, putuje návrh Protipadělkové novely do

Senátu, kde se o jeho znění bude dále rozhodovat. Není tedy vyloučeno, že vše výše uvedené se ještě stane předmětem změny. Nicméně, ať už bude výdej vakcín, které nejsou hrazeny ze systému veřejného zdravotního pojištění, nakonec upraven jakkoliv, od 9. února 2019 vstoupí v účinnost Protipadělkové nařízení a systém ověřování pravosti léčivých přípravků přejde z pilotního projektu, kterým je dnes, do ostrého provozu. ●

Linda Dařílková, Associate

Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář

**Baker
McKenzie.**

Poznámky:

- ¹ Sněmovní tisk 262. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky [online]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=262> [cit. 07.01.2019].
- ² Zákon č. 70/2013 Sb. ze dne 19. února 2013, kterým se mění zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů.
- ³ Ustanovení § 5 odst. 14 zákona o léčivech.
- ⁴ Pozměňovací návrh č. 1875 ke sněmovnímu tisku 262. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky [online]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=140309> [cit. 07.01.2019].
- ⁵ Návrat výdeje vakcín prostřednictvím lékáren je logický krok, pozitiva pro pacienty převažují. Česká lékárnická komora [online]. Dostupné z: <https://www.lekarnici.cz/Media/Tiskove-zpravy/Navrat-vydeje-vakcin-prostrednictvim-lekaren-je-lo.aspx> [cit. 07.01.2019].
- ⁶ Fakta a mýty o projednávané změně způsobu očkování. MEDICAL TRIBUNE CZ [online]. Dostupné z: <https://www.tribune.cz/clanek/43750-fakta-a-myty-o-projednavane-zmene-zpusobu-ockovani> [cit. 07.01.2019].
- ⁷ Pozměňovací návrh č. 1868 ke sněmovnímu tisku 262. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky [online]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=140301> [cit. 07.01.2019].

Metallica
zaslouží metál za
19,000 talířů
s jídlem pro děti v nouzi.

VŠICHNI DÁRCI
ZASLOUŽÍ METÁL

Zpracování údajů zaměstnanců založené na čtečkách otisků prstů

Někteří zaměstnavatelé používají zaměstnanecký přístupový systém, který zahrnuje čtečku otisků prstů zaměstnanců. V tomto článku se budeme zabývat dvěma druhy přístupových systémů (viz dále ad A a B), které jsou založeny na číselném přepočtu otisků prstů. Cílem tohoto článku je zamyslet se nad souladem používání takových systémů s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 („GDPR“).

Rozebírané přístupové systémy neukládají snímky otisků prstů, scany nebo jiné identifikační údaje zaměstnance v podobě, která umožňuje tyto informace dále zpracovávat, ale fungují na principu převodu biometrických údajů na číselné vyjádření, tzv. číselné šablony. Tento převod probíhá přímo ve snímači, který neumožňuje zpětnou rekonstrukci na biometrický údaj, také samotné číselné šablony nejsou v systému volně čitelné. Zaměstnavatelé tedy postupovali v souladu se stanoviskem č. 3/2009 (viz dále) a investovali nemalé finanční prostředky do zajištění souladu těchto zařízení s požadavky ochrany osobních údajů.

A. Systémy porovnávající číselné vyjádření otisku prstu s kontrolními daty

Tento typ přístupového systému pouze porovnává číselné vyjádření otisků prstů konkrétní osoby s kontrolními daty v nerekonstruovatelné podobě uloženými ve snímači, tato kontrolní data přitom zahrnují celou skupinu osob, která má povolen přístup do daných prostor, bez rozlišení jednotlivých osob. Takovéto přístupové systémy tedy pouze identifikují, zda číselné vyjádření přiloženého otisku odpovídá jedné z oprávněných osob bez dalšího rozlišení; tyto přístupové systémy nezjišťují a ani nejsou schopny zjistit, které z osob disponujících povolením ke vstupu do

zabezpečených prostor konkrétní aktuálně přiložený otisk prstů patří, zjištění se omezuje pouze na skutečnost, zda jde o jednu ze skupiny osob s povolením vstupu, či nikoli. Na základě tohoto vyhodnocení dané osobě je, či není umožněn přístup.

B. Přístupové systémy identifikující konkrétního zaměstnance

Tyto typy přístupových systémů jsou určeny primárně pro evidenci docházky zaměstnanců, na základě číselného vyjádření přiloženého otisku tedy identifikují konkrétního zaměstnance a délku jeho pobytu na pracovišti. I pro tyto systémy platí výše uvedený obecný znak, tedy ani tyto systémy neukládají snímky otisků prstů, scany nebo jiné identifikační údaje zaměstnance v podobě, která umožňuje tyto informace dále zpracovávat. Některé z těchto systémů navíc, v zájmu minimalizace jakéhokoli zásahu do soukromí zaměstnance, neevidují jiné údaje zaměstnance nežli pouze jeho evidenční číslo; pouze velmi omezený okruh osob má možnost přiřadit k evidenčnímu číslu identitu konkrétního zaměstnance pro účely evidence docházky konkrétního zaměstnance.

Výklad Úřadu pro ochranu osobních údajů

Úřad pro ochranu osobních údajů („ÚOOÚ“) vydal v červnu 2017 stanovisko č. 1/2017 k biometrické identifikaci nebo autentizaci zaměstnanců. V tomto svém stanovisku ÚOOÚ zahrnul „Upozornění na změnu v hodnocení úrovně právní ochrany biometrických údajů“, s tím, že právní úprava Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 s účinností od 25. května 2018 „přináší podstatnou změnu v právním pohledu na technologie zpracovávající biometrické údaje, mj. také v tom, že uchovávání biometrických šablon (template) a jejich zpracování za účelem identifikace osob považuje za zpracování zvláštní kategorie osobních údajů“.

ÚOOÚ ve svém stanovisku upozornil na to, že „nebude tedy možno postupovat v mezích dosavadního stanoviska Úřadu pro ochranu osobních údajů“ (míněno stanovisko č. 3/2009) a doplnil, že „Kontroly zpracování osobních údajů prováděné v současné době jsou již vedeny s přihlédnutím k této skutečnosti a kontrolní závěry budou formulovány takovým způsobem, aby správci osobních

10
LET

M|T

LEGAL

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé ČR, a to prostřednictvím svých právních specialistů.

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství ve všech oblastech specializací
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování – veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- GDPR a právo ochrany osobních údajů
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

Tým právníků **MT Legal** vydal v nakladatelství C.H. Beck nejrozsáhlejší komentář k novému zákonu 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších právních předpisů.

■ BRNO

- Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
- +420 542 210 351

■ PRAHA

- Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- +420 222 866 555

■ OSTRAVA

- Bukovanského 1345/30, 710 00 Ostrava
- +420 596 629 503

- info@mt-legal.com
- www.mt-legal.com

údajů měli informace o postupu, který nebude v rozporu s obecným nařízením. V návaznosti na výsledky kontrol ÚOOÚ zveřejní aktuální stanovisko k biometrickým údajům.“

Avizované „aktuální stanovisko“ ÚOOÚ k biometrickým údajům však dosud, ani po více než roce nebylo vydáno. Jelikož jsme nezaznamenali ani jakýkoli publikovaný kontrolní závěr ÚOOÚ, není zcela zřejmé, jak aktuálně ÚOOÚ přístupové systémy zahrnující čtečku otisků prstů posuzuje. ÚOOÚ mimo jiné na svých stránkách v jiné souvislosti uvedl, že není jasný výklad ustanovení čl. 9 GDPR a to, „zda bude za zpracování biometrických údajů považováno i vstupní použití otisků prstů, aniž by docházelo k jejich uchovávání v databázi správce, či zda bude takový postup po posouzení vlivu na ochranu osobních údajů považován při dodržení stanovených záruk za přípustný, není zatím zřejmé. Mělo by to být předmětem jednotného celoevropského přístupu k této problematice, o kterém bude Úřad informovat.“ Jelikož tato informace je na stránkách ÚOOÚ publikována s datem poslední úpravy 29. 1. 2018, je patrné, že v době od zveřejnění „upozornění na změnu“ v červnu 2017 došlo k posunu v hodnocení ÚOOÚ. Taktéž v případě Pracovní skupiny WP 29 si nejsme vědomi jakéhokoli relevantního stanoviska k této problematice, vydaného na základě GDPR; předchozí stanovisko WP 29 č. 3/2012 k vývoji biometrických technologií bylo přijato 27. dubna 2012, tedy ještě před nabytím platnosti GDPR.

Relevantní právní úprava

GDPR v čl. 6 odst. 1 písm. f) stanoví, že zpracování osobních údajů je zákonné v rozsahu, v jakém „je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce, či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů, zejména pokud je subjektem údajů dítě“.

Pro zpracování zvláštních kategorií osobních údajů pak GDPR stanoví přísnější podmínky, když v čl. 9 odst. 1 obecně zakazuje zpracování takovýchto osobních údajů. Jde o zákaz vztahující se na údaje, „které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování genetických údajů, biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a údajů o zdravotním stavu či

o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby“. V případě otisků prstů by se mohlo z uvedeného výčtu jednat o biometrické údaje, ty jsou v čl. 4 bod 14 GDPR vymezeny jako „osobní údaje vyplývající z konkrétního technického zpracování týkající se fyzických či fyziologických znaků nebo znaků chování fyzické osoby, které umožňuje nebo potvrzuje jedinečnou identifikaci, například zobrazení obličeje nebo daktyloskopické údaje“.

GDPR v čl. 9 odst. 4 stanoví členským státům možnost „zachovat nebo zavést další podmínky, včetně omezení, pokud jde o zpracování genetických údajů, biometrických údajů či údajů o zdravotním stavu“. Nejsme si však vědomi, že by v aktuálně platných a účinných právních předpisech byla obsažena obdobná podmínka relevantní pro popsaný případ. Obdobně též v aktuální verzi návrhu zákona o zpracování osobních údajů (tč. projednávaného Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR) není dle našich informací takováto podmínka obsažena.

Vymezení citlivého údaje v zákoně č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („ZOOÚ“), již dle našeho hodnocení není účinné. Dle tohoto vymezení obsaženého v § 4 ZOOÚ „citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů“.

Závěry

V případě přístupových systémů popsaných výše ad A, tedy systémů posuzujících pouze, zda daná osoba patří do množiny osob s povoleným přístupem do určitých prostor, se dle našeho názoru nejedná o zpracování biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a nejde tedy o zpracování zvláštních kategorií osobních údajů. Jelikož takovéto přístupové systémy neumožňují ani identifikovat konkrétní fyzickou osobu, nejedná se dle našeho právního hodnocení ani o zpracování osobních údajů. Máme tedy za to, že takovéto přístupové systémy je možné i nadále používat, aniž by zaměstnavatelé museli přijímat dodatečná opatření.

U přístupových systémů ad B, tedy systémů identifikujících pro evidenci docházky zaměstnanců konkrétního zaměstnance a délku jeho pobytu na pracovišti, je otázkou, jakou roli hraje rozdíl mezi právní úpravou ZOOÚ a úpravou GDPR. Zatímco ZOOÚ

stanovil jako pojmový znak citlivého údaje skutečnost, že tento údaj „umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů“, dle GDPR patří mezi zvláštní kategorie osobních údajů biometrické údaje, které jsou zpracovávány „za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby“. Přitom však GDPR definuje biometrické údaje jako „osobní údaje vyplývající z konkrétního technického zpracování týkající se fyzických či fyziologických znaků nebo znaků chování fyzické osoby, které umožňuje nebo potvrzuje jedinečnou identifikaci“ a jako příklad uvádí „zobrazení obličeje nebo daktyloskopické údaje“. Lze tedy uzavřít, že GDPR zakazuje pouze takovéto zpracování osobních údajů, tedy zpracování biometrických údajů, které umožňuje nebo potvrzuje jedinečnou identifikaci fyzické osoby. Tím se dle našeho právního hodnocení GDPR ve výsledku příliš neliší od formulace právní úpravy obsažené v ZOOÚ. Pokud bylo dle ZOOÚ dovozováno, že otisk prstu, poté, co je převeden na číselný přepočít, nepředstavuje zpracování biometrických údajů, mělo by dle našeho právního hodnocení totéž obdobně platit i v režimu GDPR.

O tom, že ani ÚOOÚ nedospěl v této věci k finálnímu závěru, svědčí i výše citovaný názor na právní důvody zpracování. Obdobně lze dle našeho hodnocení říci totéž také o Evropském sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB). Skutečnost, že ÚOOÚ zveřejnil před více než rokem upozornění na změnu hodnocení a avizoval následné zveřejnění aktuálního stanoviska, přesto tak dosud neučinil, považujeme za dosti nešťastnou pro adresáty této právní normy a pro jejich právní jistotu. Tuto skutečnost však přičítáme tomu, že v dané věci probíhají i na mezinárodní úrovni diskuse a věříme, že finální názor zohlední legitimní očekávání a praktické potřeby jak subjektů údajů, tak rovněž správců. Podle našich zkušeností se nejedná o jediný případ v rámci výkladu právní úpravy GDPR, v němž stále přetrvávají nejasnosti. V budoucnu se hodláme některým těmito tématům na tomto místě dále věnovat. ●

JUDr. Miroslav Uříčar
Mgr. Alexandr Liolias
LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.

LEGALITÉ
 LAWYERS

Úrok z nezákonně uložené peněžitě sankce po novele č. 170/2017 Sb.

Počínaje účinností novely č. 170/2017 Sb., účinnou od 1. 7. 2017, bylo do § 254 odst. 1 daňového řádu, který upravuje podmínky vzniku nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně, doplněno, že úrok nevzniká v případě peněžitěho plnění v rámci dělené správy. Počínaje účinností novely již tedy mimo jiné nevzniká úrok z nezákonně uložených a vybraných sankčních plateb, které byly příjmem státního rozpočtu. Došlo tedy k oslabení nároků řady osob, kterým byla nezákonně uložena peněžitá sankce, když úrok z neoprávněného jednání správce daně, tedy úrok ve výši repo sazby zvýšené o 14 procentních bodů, často představoval nikoliv nepodstatnou kompenzaci újmy způsobené nezákonným rozhodnutím a jím způsobeným zásahem do majetkové sféry oprávněných osob.¹

S ohledem na délku soudních řízení vedených ve správním soudnictví o žalobách proti rozhodnutí správního orgánu nicméně i nadále dochází k rušení správních rozhodnutí, kterými byly nezákonně uloženy sankce splatné před účinností novely č. 170/2017 Sb. Vystává proto otázka, zda se lze ve vztahu k těmto případům úspěšně domáhat nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně

i v současnosti a jaký k tomu zvolit vhodný procesní postup.

Dle § 254 odst. 1 daňového řádu vzniká nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně z částky, která byla daňovým subjektem uhrazena na základě či v souvislosti s rozhodnutím, které bylo zrušeno, změněno či prohlášeno za nicotné z důvodu nezákonnosti či nesprávného postupu správ-

ce daně. Ve znění do 1. 7. 2017 pak tedy ve vztahu k dělené správě vznikal nárok na úrok typicky v důsledku zrušení nezákonných rozhodnutí o uložení pokuty či jiné peněžitě sankce.

Dle právní úpravy účinné před 1. 7. 2017 nárok na úrok v důsledku zrušujícího rozhodnutí vznikl bez dalšího, tedy aniž by o něj bylo třeba žádat či v dané věci vydá-

vat jakékoliv další rozhodnutí, a to ex tunc k datu úhrady, resp. splatnosti nezákonně uložené peněžité povinnosti. Jak potvrzuje konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu,² peněžité plnění uhrazené na základě správního rozhodnutí, které bylo zrušeno rozhodnutím soudu, je přeplatkem na platební povinnosti od samého počátku, nikoliv tedy až od účinnosti rozsudku, kterým je rozhodnutí o uložení platební povinnosti zrušeno či dokonce od jiného případně ještě pozdějšího okamžiku. Úrok totiž představuje ekonomickou náhradu za nemožnost disponovat finančními prostředky, která nastala již odepsáním finančních prostředků z účtu povinného subjektu. Od okamžiku zaplacení, resp. splatnosti nezákonně uložené sankce se tedy odvíjí i počátek jejího úročení. Správní soudy proto opakovaně odmítaly argumentaci správních orgánů, dle které by měl být okamžik vzniku nároku na úrok spojován až s právní mocí zrušujícího rozsudku.

Judikaturou Nejvyššího správního soudu³ pak bylo opakovaně potvrzeno, že nárok na vyplacení úroku z neoprávněného jednání správce daně je nárokem hmotněprávní povahy a rozhodným právem je právo účinné v době, kdy dluh vznikl a trvá. Pokud se tedy stane dlužníkem stát v důsledku zrušení rozhodnutí, na jehož základě byla částka uhrazena, je rozhodným právem právo účinné k datu splatnosti, byla-li k datu splatnosti peněžité povinnosti skutečně uhrazena. Pokud byla peněžité povinnosti uhrazena po splatnosti, je pro určení rozhodného právo určující okamžik skutečné úhrady.

K výše uvedenému lze doplnit, že přechodná ustanovení novely č. 170/2017 Sb. podmínky vzniku nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně ve vztahu k peněžité sankci splatné, resp. zaplacené před účinností novely, neřeší.

Pokud tedy byla peněžité sankce uložena v rámci dělené správy a následně zrušená pro nezákonnost, splatná, resp. uhrazena za účinnosti § 254 daňového řádu před novelou č. 170/2017 Sb., lze s ohledem na výše uvedené argumentovat ve prospěch závěru, že nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně za období minimálně do účinnosti novely č. 170/2017 Sb. vznikl i tehdy, pokud zrušující soudní rozhodnutí nabylo právní moci až po účinnosti novely.

Vznikne-li nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně, je ex officio povinností správce daně předepsat úrok na osobní daňo-

vý účet oprávněného do 15 dní od účinnosti rozhodnutí, kterým bylo rozhodnutí o uložení pokuty zrušeno. Pokud pak v důsledku tohoto připsání na daňový účet vznikne vratitelný přeplatek, je správce daně povinen v souladu s § 254 odst. 4 daňového řádu tento přeplatek v téže 15denní lhůtě vrátit, a to opět ex officio bez toho, aby o vrácení daňový subjekt musel žádat. Současně správce daně o svém postupu nevydává žádné rozhodnutí, resp. daňový řád nestanoví povinnost správce daně takové rozhodnutí vydat. Správce daně tak může vyřídit nárok tím, že úrok na osobní daňový účet předepíše a oprávněnému tuto skutečnost oznámí sdělením, které nemá povahu rozhodnutí. V praxi je však správce daně často nečinný, tedy úrok ani nepředepíše, a ani v této souvislosti nevydá žádné sdělení. S ohledem na široké spektrum orgánů, které se při výkonu dělené daňové správy dostávají do postavení správce daně, a jejich rozdílný přístup při řešení nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně se pak oprávněný mnohdy dostává do procesně obtížné situace. Při volbě vhodného procesního prostředku je třeba zohlednit platnou právní úpravu a judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Opravným prostředkem proti nesprávnému postupu správce daně ve věci úroku z neoprávněného jednání správce daně je dle § 254 odst. 5 daňového řádu námitka, kterou lze dle § 159 odst. 1 daňového řádu podat do 30 dní ode dne, kdy se oprávněný dozvěděl o úkonu, proti kterému námitka směřuje. Vzhledem k tomu, že ohledně úroku nemusí být vydáváno rozhodnutí, nelze proti postupu správce daně brojit odvoláním. Je-li však podána námitka, je na jejím základě správce daně již povinen vydat rozhodnutí, proti kterému se pak lze odvolat a následně případně přistoupit k žalobě dle § 65 soudního řádu správního.⁴

Současně však nepodáním námítky nárok na vyplacení úroku z neoprávněného jednání správce daně nezaniká, protože daňový řád s neuplatněním námítky zánik práva na tento úrok nespojuje. Nárok na úrok tedy zaniká až marným uplynutím šestileté lhůty pro placení daně.⁵

Není-li však námitka podána, nelze se s ohledem na absenci rozhodnutí domáhat v dalších fázích nároku žalobou dle § 65 soudního řádu správního. Rovněž nelze využít žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. soudního řádu správního, jejímž cílem je domoci se vydání rozhodnutí (či osvědčení). Vzhledem k tomu, že správce daně nemá ve věci nároku na úrok z neoprávněného

jednání správce daně povinnost rozhodnutí vydat, nelze se s úspěchem domáhat toho, aby mu soud povinnost vydat rozhodnutí uložil.⁶ Proti úkonům správce daně a rovněž proti jeho případné nečinnosti (není-li úspěšný zejm. případný podnět na ochranu před nečinností dle § 38 daňového řádu) tak lze v rámci soudního řízení brojit pouze žalobou proti nezákonnému zásahu dle § 82 a následujícího soudního řádu správního.⁷

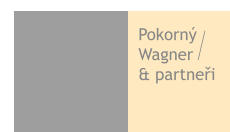
K výše uvedené problematice pak lze pro úplnost doplnit, že bude-li daňovým subjektem současně uplatněn nárok na náhradu škody dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, bude úrok dle § 254 daňového řádu proti výši přiznané náhrady škody započten. ●

Mgr. Michaela Karpíšková, advokátka

JUDr. Ing. Pavel Beránek, advokát

Advokátní kancelář Pokorný,

Wagner & partneři, s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Novela samozřejmě nemá dopad na možnost domáhat se náhrady škody dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.
- ² Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Afs 61/2005 – 75, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 1 Afs 38/2010 – 100 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2010, č. j. 1 Afs 52/2010 – 180.
- ³ Srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 Afs 59/2010 – 43.
- ⁴ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2015, č. j. 2 Afs 234/2014 – 43.
- ⁵ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2015, č. j. 2 Afs 234/2014 – 43.
- ⁶ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2015, č. j. 7 As 254/2014 – 48.
- ⁷ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2015, č. j. 7 As 254/2014 – 48.

Váš specialista na:

- corporate governance
- fúze a akvizice
- pracovní právo
- řešení sporů

ŠPIČKOVÁ KVALITA
PRÁVNÍCH SLUŽEB

VYSOKÁ ODBORNOST
VŠECH ČLENŮ TÝMU

DLOUHOLETÁ
ZKUŠENOST

OSOBNÍ VZTAH
S KLIENTY
A POROZUMĚNÍ
JEJICH POTŘEBÁM

Váš partner na právním poli

Pomáhejte s námi. Podpořte náš PRO BONO projekt

www.detibezdluhu.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9, 110 00 Praha 1

T: (420) 222 220 775
F: (420) 222 220 804
E: info@vcv.cz

WWW.VCV.CZ

Možnosti nákupu v návaznosti na již uskutečněnou investici dle ZZVZ, aneb limity použití jednacího řízení bez uveřejnění z důvodu autorskoprávní ochrany

V praxi se setkáváme s případy, kdy zadavatelé ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“) řeší situaci nutného pořízení plnění v návaznosti na již pořízené plnění (vývoj, rozšíření funkcí software v důsledku nových požadavků na systém, aktualizace projektové dokumentace získané v návaznosti na soutěž o návrh apod.). Již pořízené plnění je přitom typicky autorským dílem ve smyslu ust. § 2 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorský zákon“) jako dílo, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě.

V článku rozebíraný důvod použití jednacího řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“) – ochrana výhradních práv včetně práv duševního vlastnictví – je zakotven v ust. § 63 odst. 3 písm. c) ZZVZ. K problematice neoprávněného zadávání veřejných zakázek postupem dle ust. § 63 a násl. ZZVZ, tedy v rámci JŘBU, existuje četná rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) i příslušných soudů.¹ Tato judikatura se sice převážně vztahuje k již neplatnému zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“), dle našeho názoru však soudy v řízeních o odůvodněnosti aplikace JŘBU dle ZZVZ naváží na judikaturu k předchozímu zákonu a k významnému posunu v posuzování nedojde.

JŘBU jako druh zadávacího řízení lze (obdobně jako výjimky z aplikace ZZVZ) použít výhradně při splnění podmínek stanovených v ZZVZ, a to z důvodu, že se jedná o nejméně transparentní druh zadávacího řízení. Zákon obsahuje taxativní (konečný) výčet důvodů či situací, při jejichž naplnění je zadavatel oprávněn využít JŘBU, který nelze jakkoli rozšiřovat. K výkladu důvodů použití JŘBU je nutné přistupovat restriktivním způsobem a povinnost prokázání splnění podmínek pro použití JŘBU je vždy povinností zadavatele.²

Důvod ochrany práv duševního vlastnictví přitom v sobě v návaznosti na rozhodovací praxi ÚOHS a soudů zahrnuje formální podmínku (existence exkluzivity určitého

dodavatele ve smyslu ZZVZ) a materiální podmínku (exkluzivita nesmí být zaviněna zadavatelem, tedy zadavatel svým jednáním nesmí způsobit, že je závislý na jednom dodavateli a nemá licenční oprávnění k modifikaci díla, návazným plněním jinými dodavateli).

Formální podmínky, tedy objektivní existence autorskoprávní ochrany předmětu plnění³ bez možnosti efektivního pořízení navazujících či rozšiřujících plnění, je povinen prokázat zadavatel, a to nejpozději ke dni zahájení JŘBU, a to také ideálně v rámci zadávacích podmínek. K takovému prokázání dle rozhodovací praxe ÚOHS zřejmě nepostačuje čestné prohlášení dodavatele, kterému náleží výlučné právo k užití autorskoprávně chráněného předmětu plnění.

Důkazní břemeno ohledně nenaplnění materiální podmínky pro aplikaci ust. § 63 odst. 3 písm. c) ZZVZ tíží naopak ÚOHS, a je tedy na něm, aby prokázal, že zadavatel sám svým (účelovým) počínáním způsobil, že veřejná zakázka mohla být splněna pouze jedním určitým dodavatelem.⁴

ÚOHS (a v návaznosti na rozhodovací praxi ÚOHS i soudní judikatura) již delší dobu postihuje zadavatele za to, že se vlastním zaviněním dostali do situace „vendor lock-in“, tedy situace dodavatelské výlučnosti a závislosti na jednom dodavateli ve smyslu výše popsaném.⁵ V některých rozhodnutích je sice rozlišena situace „pouhé nešikovnosti“ od zavinění zadavatele. Nešikovnost zadavatele přitom může vyplývat ze samotné povahy předmětu plnění jako autorskoprávního díla.

Nicméně tato bývá zohledněna v rozhodnutích ÚOHS spíše výjimečně. Zůstává tedy otázkou, zda ÚOHS a soudy nejsou v posuzování takových případů „vendor lock-in“ příliš přísní, když nečiní takovou distinkci v každém posuzovaném případě.

S ohledem na aktuální rozhodovací praxi ÚOHS a soudů proto zadavatel musí již při úvodním stanovování zadávacích podmínek (při prvotní investici) dbát, aby je správně nastavil a vymínil si např. také zdrojový kód software, nebo povinnost dodavatele k vytvoření a předání kvalitního rozhraní (API) pro převod do jiného, konkurenčního systému, pokud zadavatel uzná za vhodné, a povinnost provést v takovém případě také migraci dat v otevřeném a strukturovaném formátu; v případě jiného autorského díla oprávnění k zásahu a změně díla také třetí osobou.

Bezpochyby není jednoduché takové nastavení zadávacích podmínek s ohledem na povinnost hospodárného vynakládání veřejných prostředků zadavatelů. Zadavatel by tak bez dalšího neměl při pořízení jakéhokoli autorskoprávně chráněného plnění požadovat licenční oprávnění s možností zásahu a změny díla také třetí osobou, když není důvodný předpoklad využití takového oprávnění a taková šíře autorských oprávnění není vzhledem k předmětu a typu díla obvyklá (tím by docházelo k nedůvodnému a neúčelovému navýšení ceny pořizovaného autorskoprávního plnění).

Pokud zadavatel v minulosti pořídil autorskoprávně chráněné plnění (již uskutečněná

Dosáhněte lehce svého cíle.
S námi.

ERHARTOVÁ
VÍTEK & PARTNERS
advokátní kancelář

www.akev.cz

investice zadavatele), u nějž nebyla vymíněna dostatečná práva potřebná k navazujícím plnění ve smyslu výše uvedeném, jsou možnosti porřízení navazujících plnění ze strany zadavatele z pohledu ZZVZ následující:

I. Veřejná zakázka zadávaná v zadávacím (otevřeném) řízení dle ZZVZ

- Toto je ideální řešení z pohledu ZZVZ, a to buď v návaznosti na dodatečně získaná oprávnění od vykonavatele majetkových autorských práv stávajícího autorskoprávně chráněného díla, nebo také v případě nutnosti nahrazení stávajícího díla dílem novým a vybudování nového díla tzv. na zelené louce (při vyhrazení dostatečných oprávnění k užití, úpravám, změnám tohoto díla v budoucnu také ze strany 3. osoby).
- Z pohledu ZZVZ jde v zásadě o nerizikovou variantu, která nezvýhodňuje žádného dodavatele, nicméně existuje riziko vzhledem k ekonomické stránce věci při opětovném pořizování obdobného plnění jako neúčelně (opakovaně) vynaložené veřejné prostředky.
- Výhoda možnosti pokrytí celého životního cyklu veřejné zakázky (implementace, podpora a rozvoj software), správného určení všech potřeb zadavatele, a to také do budoucna; tím dochází k eliminaci rizika postihů ze strany ÚOHS za zadavatelem zaviněný „vendor lock-in“.

II. Veřejná zakázka zadávacími podmínkami omezená jen na sít smluvních partnerů již porřizovaného autorskoprávně chráněného předmětu plnění (v případě, že existuje např. sít smluvních partnerů nějakého software)

- Z pohledu ZZVZ rizikové řešení z důvodu diskriminačního stanovení zadávacích podmínek (ačkoliv formálně by bylo zvoleno otevřené zadávací řízení) vzhledem ke skutečnosti, že zadavatel má vždy v souladu s ust. § 89 odst. 5 ZZVZ povinnost definovat své požadavky bez odkazování na konkrétní výrobky či dodavatele. Faktické vymezení (funkčních a jiných) požadavků na předmět plnění a tedy věcné vymezení zadávacích podmínek je žádoucí, když kvalitně provedená analýza požadavků a potřeb v prostředí zadavatele v daném oboru je esenciálním předpokladem úspěšného naplnění účelu veřejné zakázky (v případě software jeho úspěšné implementace), které zcela uspokojí potřeby zadavatele a bude sloužit k naplnění požadovaného cíle.

- V případě provedení ekonomické analýzy, která by potvrdila hospodárnost porřízení navazujícího autorskoprávně chráněného předmětu plnění v porovnání s jinými na trhu dostupnými alternativami, by se jednalo o dílčí argument pro možnost zadání zakázky v rámci sítě smluvních partnerů.
- V případě porovnání zájmu na otevřené soutěži z důvodu transparentnosti a ekonomické hospodárnosti zvoleného řešení je zájem na zadání zakázky v otevřeném zadávacím řízení silnější, tzn. že argument ekonomické výhodnosti obecně neobstojí jako odůvodnění zadání zakázky mimo otevřené řízení s nediskriminačními podmínkami, tj. nejen soutěže formální, ale faktické.
- Navíc ekonomická výhodnost požadovaného navazujícího autorskoprávně chráněného předmětu plnění by se měla projevit také v rámci otevřené soutěže o veřejnou zakázku tak, že nejméně nabídková cena takového řešení bude vzhledem k ostatním nabídkám pro zadavatele nejvýhodnější.

III. Jednací řízení bez uveřejnění

- Velice rizikové z pohledu ZZVZ jako varianta zadávacího řízení, u níž se vyzývá pouze 1 dodavatel, se kterým je jednáno o podmínkách uzavření smlouvy a je tím vyloučena otevřená soutěž, kterou ZZVZ vzhledem k požadavku transparentnosti zadávání veřejných zakázek primárně vyžaduje.
- Využitelné pouze v případě dodržení zákonných podmínek (formálních i materiálních) pro tento druh řízení viz výše.

Při zvažování formy zadání zakázky, tedy výběru dodavatele k uzavření smlouvy v souladu se ZZVZ, je nutné pamatovat také na další povinnosti zadavatele vyplývající z jiných právních předpisů, např. povinnost dodržení tzv. zásad 3E (hospodárnost, účelnost a efektivnost) ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. Součástí těchto povinností je také zvážení, zda neexistuje efektivnější způsob řešení potřeb zadavatele. V případě porovnání zájmu na otevřené soutěži z důvodu transparentnosti a ekonomické hospodárnosti zvoleného řešení je zájem na zadání zakázky v otevřeném zadávacím řízení silnější, tzn. že argument ekonomické výhodnosti obecně neobstojí jako odůvodnění zadání zakázky mimo otevřené řízení.

Z pohledu ZZVZ se jako nejméně riziková varianta porřízení navazujících plnění jeví veřejná zakázka zadávaná v zadávacím (otevřeném) řízení dle ZZVZ, která nezvýhodňuje žádného dodavatele, nicméně existuje riziko vzhledem k ekonomické stránce věci při opětovném pořizování obdobného plnění jako neúčelně (opakovaně) vynaložené veřejné prostředky. Proto je nutné zkoumat konkrétní podmínky v každém jednotlivém případě. ●

Mgr. Eva Chráková, právnick
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Např. rozhodnutí ÚOHS ze dne 21. 12. 2017, sp. zn. R0179/2017/VZ-37370/2017/300/PSE; rozhodnutí ÚOHS ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. R0169/2017/VZ-36177/2017/323/LVA.
- ² To vyplývá rovněž z judikatury Soudního dvora EU, viz např. rozhodnutí SDEU ze dne 14. 9. 2009, C-385/02 Evropská komise proti Italské republice.
- ³ Dále také podmínka, že nelze využít jiného postupu a že zadavatel nestanovil zadávací podmínky s cílem vyloučit hospodářskou soutěž ve smyslu ust. § 63 odst. 4 ZZVZ.
- ⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2013, č.j. 5 Af 42/2012-53.
- ⁵ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2015, č.j. 3 As 18/2015 – 32 a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 1. 2015, č.j. 62 Af 95/2013-74, které potvrdily předchozí rozhodnutí ÚOHS.

Současné výkladové problémy v oblasti zpracování cookies dle GDPR

O vztahu cookies a GDPR¹ toho bylo napsáno již mnoho. Vzhledem k jejich rozšířenosti a širokému spektru možných využití není překvapením, že se právě tyto drobné soubory staly tak velkým tématem debat s novým Nařízením souvisejících.

Jedním ze zásadních bodů těchto debat pak byla otázka, zda se nové požadavky kladené na souhlas se zpracováním osobních údajů uplatní i vztahu ke zpracování cookies. Výstupy jednotlivých diskusí byly víceméně jednotné v tom, že v případě, že se jedná o cookies sloužící k netechnickým účelům (např. marketingovým), měl by subjekt údajů s jejich zpracováním souhlas vyjádřit. Rozdílné názory se však již objevovaly ve vztahu k formě, jakou by tento souhlas měl být udělen. Nové požadavky týkající se nutnosti udělení souhlasu výslovným prohlášením či potvrzením zde stály v kontrastu ke stávající praxi založené především na systému, kdy uživatel nastavením svého prohlížeče udělil se zpracováním

cookies souhlas paušální, přičemž mu ze strany správce měla být poskytnuta možnost kdykoliv tento souhlas odvolat a zpracování zakázat.²

Tento článek danou problematiku zkoumá zejména v kontextu relativně nedávno vydaného výkladového doporučení Úřadu pro ochranu osobních údajů ve spojení s nejnovějším vývojem týkajícím se v současnosti diskutovaného evropského Nařízení o ePrivacy.³ Jeho cílem pak není nabídnout konkrétní řešení nastíněných výkladových problémů, jakožto spíše poukázat na naléhavou potřebu jejich řešení, a to zejména v zájmu posílení právní jistoty jednotlivých subjektů, na něž Nařízení dopadá.

Doporučení Úřadu pro ochranu osobních údajů

Jak již bylo zmíněno v úvodu, dne 22. 5. 2018 vydal Úřad v návaznosti na proběhlou veřejnou diskusi návrh Doporučení ke zpracování cookies a obdobných prostředků sledování od 25. května 2018.⁴ Tento dokument byl vydán zejména jako reakce na časté dotazy ze strany veřejnosti, která do té doby neměla spolehlivé vodítko, jak k problematice cookies po nabytí účinnosti GDPR přistupovat.

V návrhu Úřad nabídl výčet obecných zásad zacházení s cookies společně s několika konkrétními doporučeními pro uživatele nástrojů, které cookies využívají. V rámci východi-

sek těchto zásad Úřad potvrdil výše nastíněnou existenci různých druhů cookies a z toho vyplývající nutnost vyžadovat souhlas pouze u těch druhů, které slouží pro zvláštní účely. Odkázal při tom na Stanovisko pracovní skupiny WP-29 č. WP194,⁵ kde jsou konkrétní druhy cookies, u nichž je třeba souhlas vyžadovat, uvedeny v čl. 4.

Co se týče formy udělení souhlasu, Úřad v tomto ohledu poukázal na specialitu zák. č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích, do kterého byla transponována stávající směrnice ePrivacy.⁶ Určil, že paušální souhlas udělený prostřednictvím nastavení prohlížeče je možné považovat za souhlas splňující definiční znaky dle čl. 4 bodu 11 GDPR, a tudíž je nadbytečné ho dále konkretizovat ve vztahu k jednotlivému serveru či webové aplikaci.⁷ Úřad dále pokračoval v tom smyslu, že obstarání souhlasu touto cestou nezabývá správce povinnosti řádně informovat subjekt údajů a je tedy nutné, aby každý server či webová aplikace obsahoval dedikovanou podstránku, kde se uživatel veškeré informace související se zpracováním osobních údajů dozví.⁸ K návrhu Doporučení bylo možné do 30. 6. 2018 zasílat připomínky, které by se měly promítnout do jeho finálního znění. Finální znění Doporučení není ke dni vypracování tohoto článku (17. 10. 2018) k dispozici.

Doporučení a evropský výkladový rámec

Přístup Úřadu k otázce formy udělení souhlasu se zpracováním cookies je možné vnímat z několika hledisek. Pro jednotlivé správce by se mělo jednat o veskrze dobrou zprávu, jelikož by dle prezentovaného výkladu nemuseli měnit již dříve zavedené postupy. Významná je však otázka, zda tento výklad ob stojí v kontextu jednak již v současnosti platných právních předpisů a stanovisek, stejně jako v kontextu nedávných posunů v přípravě Nařízení o ePrivacy, které se problematice cookies věnuje.

Na první pohled by se mohlo zdát, že Úřad výše zmíněné při přípravě Doporučení zohlednil. Avšak již např. tvrzení, že paušálně udělený souhlas pomocí nastavení prohlížeče je možné považovat za souhlas splňující definiční znaky stanovené GDPR může být do značné míry výkladově problematické. Recitál 32 Nařízení stanoví, že „souhlas by měl být dán jednoznačným potvrzením, které je vyjádřením svobodného, konkrétního, informovaného a jednoznačného svolení

subjektu údajů... Souhlas by se měl vztahovat na veškeré činnosti zpracování prováděné pro stejný účel... Jestliže má zpracování několik účelů, měl by být souhlas udělen pro všechny.“⁹ Tuto vazbu souhlasu na účel zpracování podtrhuje i sám Úřad, když v Doporučení uvádí, že „souhlas je vykládán ve vztahu k účelu“.¹⁰ Aby tedy souhlas udělený pomocí nastavení prohlížeče splňoval výše uvedené nároky, musel by daný prohlížeč umožňovat povolení cookies pro konkrétní účely, pro něž je jednotliví správci zpracovávají. V současné době však žádný z komerčně užívaných internetových prohlížečů takové nastavení neumožňuje a je velkou otázkou, zda se někdy takových možností nastavení dočkáme. Standardní nastavení prohlížeče samozřejmě umožňuje blokovat ukládání cookies třetích stran, takové nastavení však v žádném případě nelze považovat za vztahující se k účelu zpracování cookies, jak tvrdí

Stanovila, že „[j]e omylem se domnívat, že subjekt údajů (když nenastavil prohlížeč na odmítnutí cookies) svou nečinností obecně jasně a jednoznačně vyjadřuje své přání.“¹¹ Z tohoto důvodu bylo dále určeno, že pro platnost takto paušálně uděleného souhlasu je nutné, aby prohlížeče cookies třetích stran implicitně blokovaly, tj. aby je ukládaly pouze, pokud to uživatel výslovně povolí.¹² K dnešnímu dni však valná většina komerčně dostupných prohlížečů cookies třetích stran implicitně povoluje, takto paušálně udělené souhlasy tedy nemohou obstát.

Výše zmíněné požadavky je pak nutné vnímat jako obzvláště relevantní, když přihlédneme ke zpřísnění pravidel pro získávání souhlasů se zpracováním osobních údajů dle GDPR. A v tomto kontextu pak také probíhají diskuse ohledně připravovaného Nařízení o ePrivacy. Přestože schválení konečného znění

ve svém Doporučení Úřad, nýbrž je nutné ho považovat za nastavení vztahující se primárně ke kategorii příjemců osobních údajů.

Již v roce 2010 Pracovní skupina WP-29 nabádala k obezřetnosti při spoléhání se na souhlas udělený nastavením prohlížeče.

není možné v nejbližší době očekávat, již nyní je z publikovaných návrhů možné vydedukovat poměrně jasné tendence dalšího vývoje.

Z průběžně předkládaných změn je patrné, že Rada EU cílí na výrazné zpřísnění odpovědnosti, kterou má mít správce ve vztahu

Dentons. Transforming the practice of law around the world.

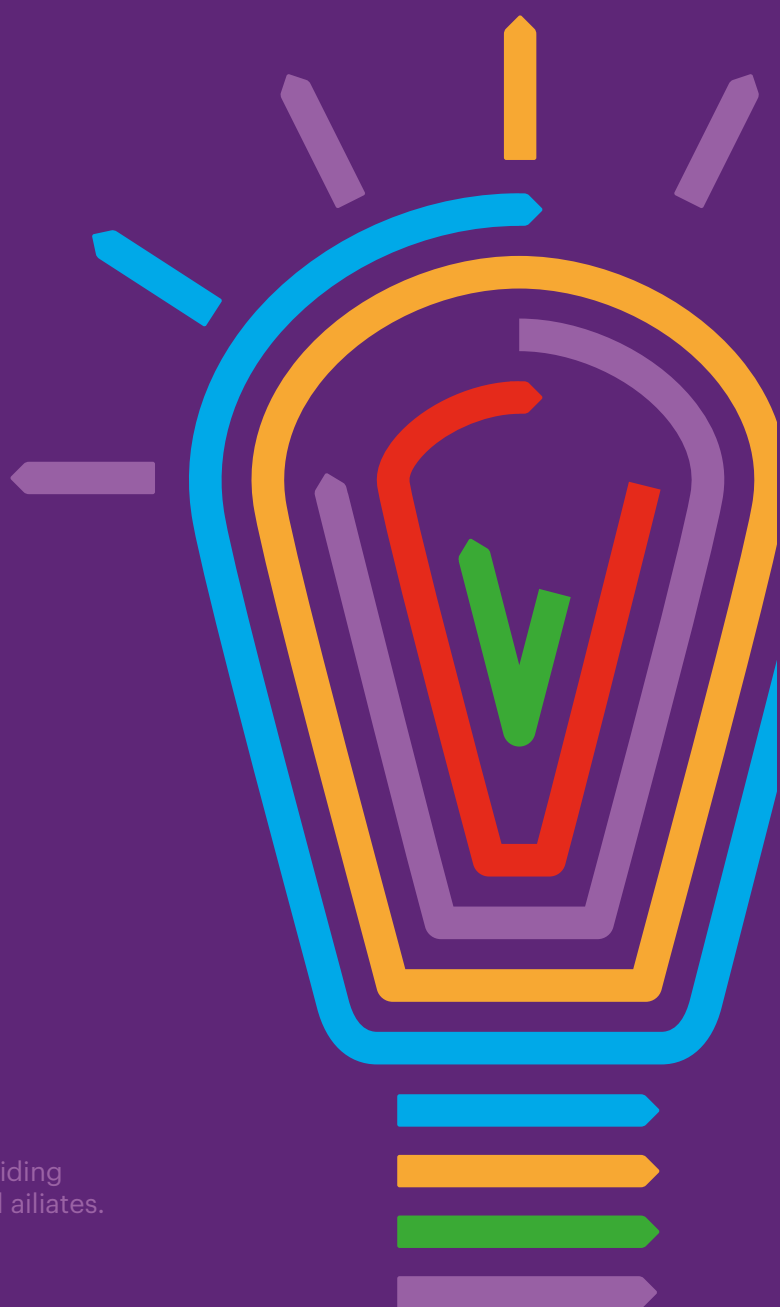
Dentons.
The world's largest global elite law firm.*

大成 DENTONS

[dentons.com](https://www.dentons.com)

© 2018 Dentons. Dentons is a global legal practice providing client services worldwide through its member firms and affiliates. Please see [dentons.com](https://www.dentons.com) for Legal Notices

*Acritas Global Elite Law Firm Brand Index 2013-2017

k obstarávání řádných souhlasů s využitím cookies, na jejichž základě je možné identifikovat konkrétního uživatele, tj. takových cookies, které je možné považovat za osobní údaj dle GDPR. Návrhem Nařízení o ePrivacy ze dne 12. 6. 2018, došlo například k doplnění recitálu 20 daného nařízení právě ve smyslu zdůraznění toho, že povinnost obstarat souhlas mají především ty subjekty, které informace z cookies využívají.¹³ V odůvodnění tohoto návrhu pak předsednictvo Rady EU pro úplnost uvádí, že nová pravidla zaváděná Nařízením o ePrivacy nemají v žádném případě za cíl snížit ochranu poskytovanou subjektům údajů dle GDPR.¹⁴ Dále pak v následujícím návrhu (ze dne 10. 7. 2018) přistoupilo předsednictvo k dalšímu významnému kroku, kdy z tohoto nařízení zcela vypustilo ustanovení ukládající výrobcům internetových prohlížečů povinnosti týkající se zavedení určitého standardu nastavení prohlížečů, který měl za cíl zajistit platnost paušálně udělených souhlasů právě ve smyslu výše zmíněného stanoviska WP171.¹⁵

Asi nejvýraznější změna však v tomto ohledu proběhla v rámci srpnových a zářijových jednání. Bylo jí schválení bodu 2a článku 4a Nařízení o ePrivacy. Tento v zásadě nenápadný bod stanoví, že technický protokol osvědčující, že uživatel na svém zařízení ukládání cookies nezakázal, je možné považovat za doklad prokazující udělení souhlasu, a to za předpokladu, že daný správce není schopen z jednotlivé cookie identifikovat konkrétního uživatele.¹⁶ Když se na toto ustanovení podíváme ve spojení s výše uvedenými východisky, je možné argumentací a contrario dojít k poměrně jednoznačnému výkladu, dle kterého by daný způsob prokazování souhlasu neměl být přípustný u cookies, u nichž je daný uživatel identifikovatelný, tj. je možné ho považovat za subjekt údajů dle GDPR. V souladu s výše zmíněnou zásadou odpovědnosti by zde tedy stále trvala povinnost správce zajistit souhlas subjektu údajů výslovným a jednoznačným potvrzením.

Závěr

Úřad pro ochranu osobních údajů vydal předmětné Doporučení ve snaze poskytnout sjednocující řešení otázek zásadních pro praktické fungování nástrojů využívajících cookies a tím posílit právní jistotu těch, kteří na využívání jednotlivých nástrojů spoléhají v rámci své podnikatelské či jiné činnosti. Jak ale bylo naznačeno výše, Úřad při vypracování daného návrhu opomenul vzít v úvahu několik zásadních východisek, na jejichž základě lze mít důvodné pochybnosti

o konformitě závěrů učiněných Úřadem se současnými a budoucími evropskými předpisy upravujícími danou oblast. Za současné situace tedy veřejnost stále nemá k dispozici spolehlivý návod, jak se s otázkou získávání souhlasu se zpracováním cookies vypořádat, přičemž potřeba stabilního a konformního výkladu této otázky je zřejmá, zejména pak s přihlédnutím k významu, který cookies v současné informační společnosti mají. Tato potřeba je pak o tolik větší, když si uvědomíme, že zpracování cookies probíhá v prostředí internetu, tudíž každé řešení zvolené konkrétním správcem je nutné posuzovat v nadnárodním (resp. evropském) kontextu.

Toto současné právní vakuum je značně rizikové, a to zejména s ohledem na nepředvídatelnost posuzování otázky, zda je konkrétní řešení zvolené správcem možné považovat za dostatečné ve smyslu příslušných ustanove-

ní GDPR. Tato nepředvídatelnost pak může mít za následek zejména potenciální zvýšení nákladů, jež jednotliví správci už jednou na rozsáhlé audity a implementace GDPR řešení vynaložili. V tuto chvíli však nezbyvá než sledovat budoucí výkladovou činnost Úřadu a doufat, že k vypořádání výše zmíněných východisek v nejbližší době dojde, a že v jeho důsledku bude právní jistota všech dotčených subjektů dostatečně posílena. ●

Adam Daniel Kraus

Stuchlíková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

STUCHLIKOVA & PARTNERS

Poznámky:

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (dále též „GDPR“ či „Nařízení“).

² Srov. NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNE-MANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. GDPR. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. s. 93. Tendence značící tento posun byly patrné již před platností GDPR. Např. v roce 2015 Google v reakci na doporučení a vydání regulačních postupů ze strany evropských úřadů změnil svůj postoj k vyžadování souhlasů s ukládáním cookies při využívání jejich nástrojů právě v tomto smyslu. K tomu viz např. <https://www.lupa.cz/clanky/na-posledni-chvili-jak-na-web-dostat-souhlas-s-pouzivanim-cookies/>.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES (nařízení o soukromí a elektronických komunikacích) (CELEX: 52017P0010, dále též „Nařízení o ePrivacy“). Návrh Nařízení o ePrivacy v současné době projednává Rada EU.

⁴ Doporučení k zpracování cookies a obdobných prostředků sledování od 25. května 2018 (dále též „Doporučení“), dostupné na: https://www.uoou.cz/assets/File.ashx?id_org=200144 & id_dokumenty=29973.

⁵ Stanovisko pracovní skupiny zřízené podle článku 29: Opinion 04/2012 on Cookie Consent Exemption ze dne 7. června 2012, WP194, dostupné na: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2012/wp194_en.pdf.

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích).

⁷ Doporučení, s. 2.

⁸ Doporučení, s. 2.

⁹ Recitál 32 Nařízení.

¹⁰ Doporučení, s. 2.

¹¹ Stanovisko pracovní skupiny zřízené podle článku 29 2/2010 k internetové reklamě zaměřené na chování ze dne 22. června 2010, WP171, s. 14 (dále jen „WP171“), dostupné na: <https://www.uoou.cz/files/wp171.pdf>.

¹² WP171, s. 15.

¹³ Návrh Nařízení o ePrivacy z 12. června 2018, dostupné na: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9958-2018-INIT/en/pdf>.

¹⁴ Návrh Nařízení o ePrivacy z 12. června 2018, dostupné na: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9958-2018-INIT/en/pdf>.

¹⁵ Návrh Nařízení o ePrivacy z 10. července 2018, dostupné na: https://iapp.org/media/pdf/resource_center/ePR-draft-July-2018.pdf.

¹⁶ Návrh Nařízení o ePrivacy z 20. září 2018, dostupné na: https://iapp.org/media/pdf/resource_center/ePrivacyReg-2018-09-20-draft.pdf.

měníme sny ve vzpomínky

EXCLUSIVE TOURS

excellence in travelling

Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů – novinky ve výkladu čl. 35

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ze dne 27. 4. 2016 (dále jen „Nařízení“), které vstoupilo v účinnost dne 25. 5. 2018, stále obsahuje ustanovení a instituty, jejichž přesný obsah není pro adresáty jasný a potřebují tak bližší výklad nejen dozorovými úřady, ale i orgány Evropské unie.

Tento článek se zaměřuje na recentní vývoj výkladu čl. 35 Nařízení, který obsahuje povinnost správce provádět posouzení vlivu zpracování na ochranu osobních údajů. Dle čl. 35 má dojít před zahájením zpracování k posouzení vlivu zamýšlených operací na ochranu osobních údajů, pokud je pravděpodobné, že s ohledem k povaze, rozsahu, kontextu a účelu zpracování, které využívá nové technologie, bude mít zpracování za následek vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob.

Dle čl. 35 odst. 3 Nařízení se posouzení vlivu provede zejména v případech:

- a) systematického a rozsáhlého vyhodnocování osobních aspektů týkajících se fyzických osob, které je založeno na automatizovaném zpracování, včetně profilování, a na němž se zakládají rozhodnutí, která vyvolávají ve vztahu k fyzickým osobám právní účinky nebo mají na fyzické osoby podobně závažný dopad;

- b) rozsáhlého zpracování zvláštních kategorií údajů uvedených v čl. 9 odst. 1 nebo osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů uvedených v článku 10; nebo

- c) rozsáhlého systematického monitorování veřejně přístupných prostorů.

Ve vodítku WP248 rev.01, vypracovaném skupinou WP29, je dále stanoveno devět kritérií, na jejichž základě se dovozuje vysoká rizikovost zpracování osobních údajů.

Čl. 35 odst. 4 Nařízení předpokládá, že národní dozorový úřad sestaví seznam druhů operací zpracování, které v souladu s čl. 35 odst. 1 Nařízení (zpracování „bude mít za následek vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob“) podléhají požadavku na posouzení vlivu a předá tento seznam Evropskému sboru pro ochranu osobních údajů (dále je „EDPB“). Navíc dále ustanovení čl. 35 odst. 5 Nařízení obsahuje možnost, aby národní

dozorový úřad stanovil výjimky z operací zpracování, u kterých není posouzení vlivu nutné. Tyto výjimky musí národní dozorový úřad rovněž předat EDPB.

Operace zpracování dle čl. 35 odst. 4 Nařízení (nutné posouzení vlivu)

Dne 25. 9. 2018 vydal EDPB svá stanoviska k seznamům, které mu zaslaly národní dozorové úřady dle čl. 35 odst. 4 Nařízení. Stanovisko EDPB k návrhu českého Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) je možné nalézt na stránkách sboru pod označením Opinion 4/2018 a samotný návrh na stránkách www.uoou.cz.

Předně je třeba uvést, že ÚOOÚ přistoupil k hodnocení rizikovosti zpracování tak, že u každé v seznamu uvedené kategorie existuje několik variant jejího možného provedení s různou mírou rizika. Tyto varianty mají dle míry rizika pro subjekty údajů přiděle-

ny barevné body, přičemž kritické hodnoty jsou označeny červeně, významné hodnoty žlutě a nízké hodnoty zeleně. Zpracování je považováno za zpracování s vysokým rizikem pro práva a svobody subjektů údajů, pokud hodnota dvou a více kritérií zasáhne mezi kritické (červené) nebo jedna hodnota zasáhne mezi kritické (červené) a zároveň nejméně pět hodnot kritérií dosáhne stupně významné (žluté).

Ve svém stanovisku vyzval EDPB ÚOOÚ, aby jím navržený seznam revidoval v následujících oblastech:

Obecná doporučení

V prvních dvou bodech doporučuje EDPB, aby ÚOOÚ zdůraznil, že se nejedná o taxativní výčet druhů zpracování, které podléhají posouzení vlivu, a dále, že je tento seznam vypracován na základě vodítek skupiny WP 29, aby tak byla vyjasněna jeho unifikáční funkce pro rozhodovací praxi v rámci EU.

Biometrické údaje

Ohledně zpracování biometrických údajů, které má podléhat posouzení vlivu tehdy, pokud je naplněno alespoň ještě jedno další kritérium dle WP248 rev.01, EDPB pouze upozorňuje na konzistentnost výkladu obsaženého v seznamu.

Genetické údaje

Dle zasláního seznamu ÚOOÚ by mělo podléhat zpracování genetických údajů posouzení vlivu tehdy, pokud takové zpracování splňuje ještě jedno další kritérium dle vodítka

WP 248 rev.01. S tímto názorem se EDPB ztotožňuje, když samotné zpracování genetických údajů nemusí nezbytně představovat vysoké riziko; přidá-li se však další kritérium dle vodítka WP 248 rev.01, musí již být posouzení vlivu provedeno.

Značný rozsah zpracování

Dle názoru EDPB je značný rozsah zpracování dostatečně vysvětlen ve vodítkách WP 243 a WP 248, a v seznamu vydaném ÚOOÚ tak stačí pouze odkázat na tyto definice. Pro správce osobních údajů to bohužel znamená, že přesná čísla pro rozsah zpracování osobních údajů nebudou k dispozici (dle návrhu ÚOOÚ mělo být značným rozsahem zpracování zahrnující alespoň 10001 subjektů údajů a/nebo nad 20 přístupujících osob).

Monitoring zaměstnanců

Ohledně monitorování zaměstnanců souhlasí EDPB s ÚOOÚ, že by systematické monitorování zaměstnanců jakožto zranitelné skupiny mohlo vyžadovat posouzení vlivu. Doporučuje, aby bylo zdůrazněno, že – v souladu s vodítky W 248 rev.01 – je potřeba naplnit alespoň dvě riziková kritéria (skutečnost, že je monitorování systematické, představuje dle vodítek W 248 jedno, nikoliv dvě hodnocená kritéria rizikovosti).

Mezinárodní přenos dat

Dle seznamu ÚOOÚ by se mělo v případě přenosu dat do zahraničí jednat o zpracování podléhající posouzení vlivu, pokud je k tomu splněno alespoň jedno další kritérium dle WP 248 rev.01. S tímto ovšem EDPB nesouhlasí

a požaduje, aby tento druh zpracování byl ze seznamu vyřazen.

První použití inovativní technologie na území ČR

Dle názoru EDPB je definice inovativní technologie, zejména s ohledem na podmínku jejího prvního použití, problematická, protože vysoké riziko nemusí nutně odpovídat až prvnímu použití inovativní technologie. Požaduje tedy, aby definice inovativní technologie odpovídala vodítku WP 248 rev.01, a to zejména tím, že dojde k odstranění podmínky prvního použití.

Na základě výše zmíněných doporučení EDPB lze očekávat, že v blízké době bude zveřejněn upravený seznam druhů zpracování, která podléhají požadavku na posouzení vlivu dle čl. 35 odst. 4 Nařízení.

Operace zpracování dle čl. 35 odst. 5 Nařízení (u nichž není nutné posouzení vlivu)

Stanovisko EDPB k seznamu operací zpracování dle čl. 35 odst. 5 Nařízení zatím bohužel není vydáno a je tak možné se spoléhat pouze na doporučení ÚOOÚ vydané k 1. 6. 2018, které obsahuje některé operace zpracování, které nepodléhají posouzení vlivu. Opět se ovšem nejedná o taxativní výčet všech druhů zpracování; navíc je možné, že po vypracování stanoviska ze strany EDPB se tento seznam ještě změní.

Závěr

Na závěr tak lze shrnout, že celý proces aplikace a výkladu některých pojmů obsažených v Nařízení zdaleka není ukončen a ohledně nutnosti posouzení vlivu zpracování na ochranu osobních údajů správci osobních údajů ještě chvíli nebudou mít jasno. ●

Mgr. Adam Novák

JUDr. Ing. Eva Radová

Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.

Rada
& Partner
advokátní kancelář

Nález finančního arbitra: Životní pojištění s investiční složkou

V zemích bývalého Východního bloku převažuje trend, kdy většinová část obyvatel upřednostňuje uzavírání neživotního pojištění před životním. Důvodem může být i skutečnost, že v dobách socialistického/komunistického režimu byli lidé zvyklí na to, že se stát postará nejen o jejich práci, ale zajistí jim i bydlení, jakož i potřebnou péči pro případ nemoci, úrazu či stáří. Ačkoliv současná doba klade výrazně větší důraz na osobní odpovědnost za vlastní zdraví i kvalitu života, změna v uvažování lidí je záležitostí dlouhodobou, ne-li generační. Životní pojištění je jednou z cest, jak se vhodně zabezpečit pro případ negativních životních situací. Množství životních pojistek v ČR je však dosud značně pod evropskou úrovní.

Podíváme-li se pak na vlastní životní pojištění, zjistíme, že v tomto ohledu se výrazně rozmohlo uzavírání tzv. životního pojištění s investiční složkou zahrnujícího, jak název napovídá, kromě pojištění i investici. Takové pojištění však naplňuje pojistný účel pouze zčásti, a to v závislosti na poměru mezi pojistnou a investiční složkou pojištění. Je nasnadě, že chce-li se pojištěný chránit proti negativním životním událostem a vytvořit si pro tyto účely „bezpečný polštář“, slouží takovému účelu více složka pojistná.

V roce 2015 podal klient finančnímu arbitrovi žalobu na společnost AXA životní pojišťovna a.s. na (i) určení neplatnosti pojistné smlouvy o životním pojištění uza-

vřené v roce 2012 pro její rozpor a obcházení zákona a (ii) vydání bezdůvodného obohacení ve výši zaplaceného pojistného. Navrhovatel argumentoval tím, že pojišťovna touto smlouvou nepřevzala žádné pojistné riziko a nepodílí se na krytí negativních důsledků případné pojistné události. V případě smrti by tak pozůstalým klienta byly vyplaceny pouze naspořené prostředky, snížené o náklady pojištění a upravené v závislosti na výsledku investování. Z tohoto tedy dovozuje, že tuto smlouvu nelze považovat za pojistnou a rovněž zcela chybí pojistný zájem.

Pojišťovna proti žalobě brojila tím, že přistoupila na vůli klienta, který sám navrhl uzavřít pojištění s pojistnou složkou na částku 0 Kč

vzhledem k jeho potřebě zajištění zdrojů v penzi, investování a maximalizace výplaty při dožití. Dále namítala, že přebírá pojistná rizika v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou s tím, že klient může kdykoliv požádat o změnu pojistné částky a převzetí rizika je proměnné v závislosti na ujednání v pojistné smlouvě a na rozhodnutí klienta.

Finanční arbitr vydal v roce 2017 nález, kterým se postavil na stranu klienta. Odůvodnil to především smyslem a účelem pojištění, jež zajišťuje potřeby pojistníka před očekávanými nepříznivými dopady předem nejisté události tím, že pojistník přenesl riziko vzniku pojistné události a jejich následků zcela nebo zčásti na pojistitele. Tento úkon představuje nutný ekonomický důvod pojist-

né smlouvy jako právního titulu, na jejímž základě se pojištění realizuje. V opačném případě, tedy pokud by k převzetí pojistného rizika pojistitelem nedošlo a pojistitel by nebyl zavázán k žádnému pojistnému plnění, pokud by sjednané plnění nebylo nijak garantováno, pojištění by ztratilo smysl tím, že riziko nepříznivých dopadů by bylo nikoliv na bedrech pojistitele, ale pojistníka. Pokud by pojistná smlouva sjednávala pojistné plnění, avšak jeho výši nijak negarantovala, představovala by pro pojistníka stejnou nejistotu, jako sama nahodilá událost a její nepříznivé důsledky.

Platnost pojistné smlouvy existencí pojistného zájmu podmiňuje rovněž současná právní úprava pojistné smlouvy obsažená v novém občanském zákoníku, když podle § 2764 odst. 1 platí, že „neměl-li zájemce pojistný zájem a pojistitel o tom při uzavření smlouvy věděl nebo musel vědět, je smlouva neplatná“.

Arbitr v tomto případě označil uzavřenou pojistnou smlouvu za disimulovaný právní úkon, čímž vyloučil i skutečnou vůli účastníků, která mohla vést k jinému hospodářskému účelu než k pojištění.

Z odůvodnění nálezu finančního arbitra se dále podává, že pojistná smlouva uzavřená s klientem v rámci činnosti pojišťovny sloužící k faktickému zprostředkování investic by se nemusela nutně přičít svým obsahem zákonu č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, avšak odporovala by právní úpravě podnikání na kapitálovém trhu, zejména zákonu č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování a zákonu č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Pojišťovna by tak poskytovala investiční služby bez splnění přísných podmínek stanovených posledně jmenovanými zákony, tedy zajištění odbornosti osob, značné povinnosti v rámci jednání se zákazníky při poskytování služeb a přispívání do

Garančního fondu obchodníků s cennými papíry.

V uvedené věci tedy finanční arbitr mimo jiné určil, že pojistná smlouva je absolutně neplatná a nařídil pojišťovně vrátit klientovi veškeré jím již uhrazené částky za poskytnuté služby. Pojišťovně pak dále uložil zaplatit sankci ve výši 10 % z částky, kterou je pojišťovna povinna zaplatit klientovi.

V odůvodnění svého nálezu se finanční arbitr rovněž zabíral otázkou případného nárůstu sporů mezi klienty a pojišťovnami, mezi kterými jsou uzavřeny obdobné smlouvy. Ačkoliv si je vědom, že paušálním zneplatněním pojistných smluv by mohlo dojít k výrazné nejistotě na pojistném trhu a že předmětným rozhodnutím vytvořil precedent, dle kterého bude v budoucnu posuzovat obdobné případy, odmítl posvětit praxi, která by odporovala zákonu či jej obcházel.

AXA životní pojišťovna a.s. nesouhlasila s uvedeným nálezem a požádala o přezkum u obecného soudu, u něhož je věc prozatím v řízení.

Podle statistik jsou v České republice uzavřeny zhruba čtyři miliony smluv o životním pojištění, z toho 300 tisíc smluv právě s investiční složkou s příspěvkem zaměstnavatele, ze kterých drtivá většina je uzavřena na minimální pojistnou částku nebo na nulu. Pokud soudy pravomocně potvrdí stanovisko finančního arbitra, bude to znamenat výrazný zásah do stávajících právních vztahů klientů s pojišťovnami, jež budou jednak usilovat o jejich narovnání a jednak budou nuceny přehodnotit svou praxi při uzavírání investičních životních pojištění. ●

Mgr. David Urbanec
Marek Pume
DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

Kdy právnická osoba „ví“ o právně významné skutečnosti?

V právních vztazích často právní předpisy zakládají konkrétní osobě práva nebo povinnosti nebo zakládají jiný následek, pokud osoba věděla nebo mohla vědět o v daný okamžik právně významné skutečnosti. Kdy lze ale mluvit o tom, že daná osoba o té které skutečnosti věděla? U fyzické osoby o tomto bude případný spor v zásadě jen ve skutkové rovině. Kdo ale musí vědět o právně významné skutečnosti, aby o ní věděla obchodní společnost jako právnická osoba, která není nadána samostatnou vůlí?

Skutkový stav

Na výše uvedenou otázku v poměrech právních předpisů účinných do 31. prosince 2013 přinesl odpověď Nejvyšší soud České republiky ve svém rozsudku ze dne 15. listopadu 2017, sp. zn. 29 Cdo 4554/2015. Předmětem řízení v této věci byla žaloba správce konkursní podstaty úpadce (akciové společnosti) proti jiné akciové společnosti, která s úpadcem jako kupující uzavřela v roce 2001 kupní smlouvu o prodeji nemovitostí, na určení neúčinnosti této kupní smlouvy vůči žalobci podle § 42a odst. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“). Kupní smlouvu za žalované podepsal prokurista a zároveň zaměstnanec – ředitel části obchodního provozu žalované, který ale v daný okamžik nebyl členem představenstva.

Vývoj soudního řízení

Soud prvního stupně dospěl po provedeném dokazování k závěru, že vědomost nabyvatele (právnické osoby) o dlužích a úmyslu (úpadce) zkrátit právním úkonem věřitele je dána, ví-li o tom statutární orgán nebo člen statutárního orgánu právnické osoby. V akciových společnostech je obvyklé, že představenstvo pověří faktickým výkonem části své působnosti ředitele nebo jiného zaměstnance společnosti. Takový zaměstnanec se však nestává statutárním orgánem, pouze jedná za společnost jako její zástupce podle § 13 odst. 1, § 15 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“). Odpovědnost ve vztahu ke společnosti a jejím akcionářům za výkon činnosti, kterou svěřilo někomu jinému, nese představenstvo. Na základě tohoto závěru soud prvního

stupně vůbec neměl za podstatné prokazovat vědomost fyzické osoby podepisující za úpadce o dlužích a o úmyslu dlužníka zkrátit právním úkonem věřitele a žalobu zamítl pro neunesení důkazního břemene ze strany žalobce právě o této vědomosti.

Odvolací soud výše uvedený závěr potvrdil. Žalobce by dle odvolacího soudu mohl uspět ve sporu, jen kdyby tvrdil a prokazoval, že o dlužích úpadce a o jeho úmyslu zkrátit další věřitele věděli při uzavírání kupní smlouvy členové představenstva žalovaného. To, zda o těchto skutečnostech věděl tehdejší prokurista a ředitel žalovaného, není rozhodné, jelikož nebyl členem představenstva žalovaného. Důkazy směřující k prokázání tvrzení, že prokurista nemluvil pravdu, popřel-li vědomost o dlužích a o úmyslu dlužníka zkrátit věřitele, by tudíž nemohly přispět k prokázání skuteč-

ARROWS
advisory group

Právo a daně

akademie ◀ pojištění ◀ dotace

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

+420 910 058 058

office@arws.cz

ARROWS advisory group

Praha, Hradec Králové, Olomouc

www.arws.cz

ností rozhodných pro posouzení předmětu řízení. Právní názor soudu prvního stupně vychází z premisy, že vůli obchodní společnosti vytváří její statutární orgán, nikoli ředitel (byť i jmenovaný tímto statutárním orgánem). Při posouzení, zda jsou splněny podmínky pro určení neúčinnosti kupní smlouvy podle § 42a obč. zák. je tak nutno posuzovat, zda představenstvo (alespoň někdo z jeho členů) měl povědomost o dalších dluzích úpadce a tím o úmyslu zkrátit další věřitele. Takové skutečnosti žalobce v řízení netvrdil.

Právní názor dovolacího soudu

Nejvyšší soud České republiky se s tímto právním posouzením věci neztotožnil. Jen z toho, že prokurista není statutárním orgánem právnické osoby, když jedná za právnickou osobu jako její „zmocněnec“, neplyne, že by vědomost, kterou jako prokurista získá o určité právně významné skutečnosti, nemohla být přičítána v určitých situacích právnické osobě. Především nebude pochyb o tom, že tam, kde právní úkon činí za právnickou osobu (jako její „zmocněnec“) přímo prokurista, bude vědomost prokuristy o určité právně významné skutečnosti týkající se druhé strany smlouvy, jež může mít vliv na platnost právního úkonu nebo na zkoumání, zda nejde o neúčinný nebo odporovatelný právní úkon, přičitatelná právnické osobě, kterou prokurista zastupuje.

Tam, kde prokurista nezastupuje právnickou osobu při právním úkonu, však zpravidla nelze jeho vědomost o určité právně významné skutečnosti, jež může mít vliv na platnost tohoto právního úkonu nebo na zkoumání, zda nejde o neúčinný nebo odporovatelný právní úkon, přičítat (bez dalšího) dotčené právnické osobě. Nelze totiž přehlížet, že prokurista je jen smluvním zástupcem této právnické osoby, aniž by byl z titulu prokury oprávněn činit rozhodnutí o jejím obchodním vedení. Jinak řečeno, prokurista (pouze z titulu prokury) nepůsobí svou vůlí „dovnitř“ právnické osoby, neutváří „vůli“ právnické osoby.

Oproti tomu „ředitel“ právnické osoby – obchodní společnosti zpravidla má jako osoba pověřená určitou činností při provozu podniku relativně významnou rozhodovací působnost a svým rozhodováním se podílí na utváření „vůle“ této právnické osoby. Z tohoto titulu je také ex lege oprávněn právnickou osobu – obchodní společnost zastoupit při všech právních úkonech, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Jeho vědomost

o určité právně významné skutečnosti proto lze přičítat jím zastupované právnické osobě nejen tehdy, kdy právnickou osobu zastupuje při tomto právním úkonu, ale zásadně i v případech, kdy tomu tak není a kdy je právnická osoba zastoupena jinými zástupci či jedná členy svého statutárního orgánu, jde-li o právní úkon, při němž by byl oprávněn právnickou osobu zastoupit.

Dobrá víra právnické osoby či její vědomost o určité skutečnosti se odvíjí nejen od vědomosti členů statutárního orgánu (a to bez ohledu na to, zda v daném případě jednali jménem právnické osoby), ale také od vědomosti jejich zástupců, jde-li o zástupce, kteří právnickou osobu při dotčeném právním úkonu zastupovali. Jde-li o osoby pověřené řízením právnické osoby – podnikatele ve smyslu § 15 obč. zák., jimž svědčí jak široké rozhodovací pravomoci (jejichž prostřednictvím se spoluutváří vůle právnické osoby), tak i široké zástupčí oprávnění, lze zásadně přičíst jejich vědomost o určité právně významné skutečnosti této právnické osobě i tehdy, jestliže ji při posuzovaném právním úkonu nezastupovaly, ač by tak mohly (v souladu s § 15 obč. zák.) učinit. Tím není vyloučeno, aby právnické osobě byla přičítána vědomost o určité (právně významné) skutečnosti i v jiných případech.

Závěr

Máme za to, že výše uvedené závěry se uplatní i v právním režimu po rekodifikaci soukromého práva. Obchodní společnost tak zásadně bude mít vědomost o skutečnostech, o kterých ví člen statutárního orgánu obchodní společnosti nebo osoba (zaměstnanec) s širokým rozhodovacím a zároveň zástupčím oprávněním, a to bez ohledu na to, zda taková osoba v daném případě zastupovala obchodní společnost při právním jednání. Obchodní společnost dále bude mít vědomost o skutečnosti, o které ví oprávněný zástupce (zmocněnec, prokurista), který obchodní společnost zastupuje při konkrétním právním jednání. Skupina osob, jejichž vědomost o právně podstatné skutečnosti bude nutné zkoumat (např. před učiněním závěru o existenci dobré víry na straně obchodní společnosti), je tak poměrně široká. ●

Vladimír Petráček

Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Weinhold Legal

ZIZLAVSKY

> 25 let

insolvence firmy

spolehlivá řešení

(Ne)nulové oddlužení ve víru pozměňovacích návrhů

Stav legislativního procesu

Koncem října Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR projednala a schválila novelu insolvenčního zákona. Jednalo se o novelu obecně přezdívanou jako tzv. nulové oddlužení, tj. o vládní předlohu ze 17. 1. 2018, vypracovanou na půdě Ministerstva spravedlnosti ČR, tehdy pod vedením ministra Roberta Pelikána. Po doporučení ke schválení ze strany Ústavně právního výboru byl návrh zařazen na pořad 20. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu, která začala dne 23. 10. 2018. Doporučení se týkalo vládního návrhu jako celku, avšak Ústavně právní výbor doporučil k přijetí rovněž i rekordních 31 poslaneckých pozměňovacích návrhů. Nulové oddlužení se tak stalo předmětem bouřlivé debaty jak na půdě zákonodárného sboru, tak i mezi odbornou a konečně i laickou veřejností. Oddlužení a zejména možnost snížení vstupní 30% bariéry nejnižšího uspokojení věřitelů lze považovat za celospolečenské téma a poměrně silné politikum. Není ani příliš divu. Vždyť tato problematika se týká značné části naší populace (až 900 tisíc lidí postižených exekucemi, více než polovina z nich

vícečetnými) a otázek, jak umožnit její návrat do aktivního ekonomického života a zabránění poklesu jejich životní úrovně trvale pod hranici chudoby.

Koncepce nulového oddlužení

Původní vládní záměr, jenž dal této novele i její přezdívku nulové oddlužení, je veřejně již dlouho známý. Mělo se jednat o zrušení minimální 30 % hranice uspokojení nezajištěných věřitelů v průběhu pěti let, která je v současnosti závazná a dlužníku, který neprokáže v počáteční fázi insolvenčního řízení dostatečný příjem, který by splnění této podmínky umožňoval, není oddlužení povolováno. Stejně tak za situace, kdy dlužníkovi možnosti po povolení oddlužení dlouhodobě poklesnou pod tuto hranici, dochází ke zrušení jeho oddlužení. Jinými slovy dnes není osobám, které nejsou schopny uspokojit své věřitele v této minimální hranici, umožněn přístup k institutu (benefitu) oddlužení, plnění v našem právním řádu především sociální funkci. Nutno podotknout, že s minimální hranicí uspokojení, jako se vstupní bariérou pro oddlužení, zaostáváme za Evropou

a civilizovaným západním světem, neboť ve většině těchto zemí žádný minimální limit uspokojení buď není, nebo je podstatně nižší. Vládní návrh se tak svojí podobou nejvíce blížil praxi německé a rakouské. Spočíval v tom, že oddlužení splátkovým kalendářem (nově obligatorně s prodejem majetkové podstaty) by nastávalo kdykoliv za podmínky splacení 100 % pohledávek nezajištěných věřitelů, nebo po uplynutí 3 let za podmínky splacení alespoň 50 % těchto pohledávek (Pozn. autora po sepsání článku: nakonec změněno na 60 %), nebo po uplynutí 5 let při splacení nejméně 30 % těchto pohledávek (průnik se stávajícím modelem) a konečně po uplynutí 7 let bez ohledu na míru uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů, tedy teoreticky v krajním případě i při jejich nulovém uspokojení (odtud název této koncepce).

Aktuální podoba (ne)nulového oddlužení

Jeden z nejvýznamnějších doporučených pozměňovacích návrhů však cílí přímo na změnu této koncepce a je velmi pravděpodobné, že novela insolvenčního zákona

bude nakonec přijata právě v podobě tohoto pozměňovacího návrhu. Budoucí podoba oddlužení by tedy měla vypadat tak, že by trvalo maximálně 5 let (sedmiletá varianta se opouští) a dlužník by se měl oddlužit tehdy, pokud neporuší svou povinnost vynaložit veškeré spravedlivě po něm požadovatelné úsilí k plnému uspokojení věřitelů. Je založena (vyvratitelná) domněnka,¹ že dlužník takovou povinnost neporušil, jestliže v dané době splatil nezajištěným věřitelům alespoň 30 % jejich pohledávek. Kritici nového modelu argumentují nejistotou a potenciální libovůlí soudců při rozhodování o osvobození od dluhů, přičemž tvrdí, že nový model by měl být pro dlužníky dokonce horší, než model současný. Důvodem je patrně opomenutí funkce domněnky v právním předpisu. K případné konstataci nesplnění podmínek pro osvobození od dluhů za naplnění shora uvedené domněnky (uhrazeno alespoň 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů) bude nově soudem zapotřebí provést dokazování o tom, že dlužník objektivně svou povinnost porušil, což vylučuje jakoukoliv libovůli. Volná úvaha soudu tak bude možná pouze v případě nižšího uspokojení, než je 30% pohledávek nezajištěných věřitelů; a to opět pouze v zákonem jasně daném režimu zkoumání plnění povinností ze strany dlužníka. Kontrolním mechanismem pro ověření a potvrzení vynaložení veškerého možného úsilí ze strany dlužníka k plnému uspokojení pohledávek věřitelů bude insolvenční správce. Dochází k posílení jeho role a významu v procesu, včetně stanovení řady nových povinností, mimo jiné i v rámci kontroly dlužníka a jeho úsilí vynaloženého pro získání co nejlukrativnějšího zaměstnání v porovnání s aktuálním stavem místního trhu práce (z dnešního pohledu novinka). Zásadním posunem nové koncepce je tedy zejména změna „vstupní kontroly“ pro oddlužení, kdy dlužník již nově nebude muset složitě prokazovat své schopnosti splacení alespoň 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů (odpadá složitost tvrzení a dokazování jak na straně příjmů, tak na straně závazků dlužníka), což je zásadním zjednodušením a krokem vpřed.

Padá tedy původně zamýšlená sedmiletá varianta oddlužení (dlužníci budou věřitelům platit kratší dobu), ale spolu s dalším pozměňovacím návrhem by mohla padnout i samotná nulová varianta limitu uspokojení věřitelů. Tento návrh totiž přichází s tím, že by mělo být povoleno oddlužení pouze za předpokladu, že bude dlužník schopen platit nezajištěným věřitelům (a věřitelům pohledávek za podstatou) měsíčně alespoň stejnou

částku jako činí hotové výdaje a odměna insolvenčního správce; tj. 900 Kč. Ze zkušenosti si dovoluji odhadovat, že ani tato změna neuzavře oddlužení nízkopříjmovým skupinám osob, neboť předpokládám, že tak jako doposud bude využíván institut darovacích smluv, kdy třetí osoby dorovnávají dlužníkům potřebnou příjmovou hladinu pro oddlužení (pokud je to s ohledem na výši nutného příspěvku reálné a smysluplné). Tuto změnu vnímám jako férové vybalancování práv věřitelů a dlužníků v oddlužení. Nerozumným hazardem by byla naopak občas se objevující snaha o snižování odměn insolvenčních správců. Kdo má do problematiky vhléd, tak dobře ví, že odměna insolvenčního správce není žádným „bezpracným ziskem“, nýbrž férovým ohodnocením poskytované veřejné služby administrace úpadekových procesů, bez nichž se žádná civilizovaná společnost neobejde. Snižování této odměny ve chvíli, kdy insolvenčním správcům přibudou s novelou další významné povinnosti, by bylo ohrožením fungování procesu a hazardováním s jeho kolapsem. Insolvenční správci již dnes převzali a do budoucna mohou převzít část agendy insolvenčních soudů a jejich aktuální způsob odměňování z prostředků majetkové

podstaty tak šetří velmi významné rozpočtové prostředky státu.

Další pozměňovací návrhy

Pojďme se však podívat i na další pozměňovací návrhy, kterými poctili legislativní proces poslanci, ale i samo Ministerstvo spravedlnosti. Kromě shora uvedeného se pozměňovací návrhy týkají mimo jiné následujících témat:

- zajištění pohledávky z kauce nájmu (přípustnost započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele v případě jistoty při nájmu za splnění zákonných podmínek do schválení oddlužení)
- zjednodušení sepsu návrhu na povolení oddlužení (dlužník by již neměl být povinen předkládat seznam svých závazků, což by výrazně zjednodušilo zpracování návrhů na povolení oddlužení a rovněž jejich následnou kontrolu a zpracování ze strany insolvenčních soudů)
- srážky z příjmu podnikatelů (doposud pole neorané, kde absence výslovné úpravy srážek z příjmů podnikatelů způsobuje výrazně odlišnou aplikační

praxi jednotlivých insolvenčních senátů – blíže v následujícím textu)

- kompletní úprava doručování, zrušení doručování veřejným institucím
- posun vydání vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v oddlužení (3 pracovní dny ode dne, kdy návrh došel insolvenčnímu soudu)
- uspokojení zajištěných věřitelů v oddlužení zpeněžením majetkové podstaty jen z výtěžku zpeněžení zajištění. Zde je vhodné upozornit na skutečnost, že v poslední době došlo ke změně dosavadní judikatury, ohledně možnosti zajištěného věřitele rozdělit svoji pohledávku na zajištěnou a nezajištěnou část, jakož i ohledně možného uspokojení části pohledávky i z jiného majetku, než který je předmětem zajištění.² Tato nová judikatura po přijetí navržené úpravy nebude na nový stav aplikovatelná a pro konkrétní situaci bude zapotřebí vždy přesně vyložit přechodná ustanovení k novele. Je tomu tak proto, že legislativní návrh směřuje ke sjednocení režimu uspokojení pohledávek zajištěných věřitelů jak pro splátkový kalendář, tak pro zpeněžení majetkové podstaty, kde doposud panovala dichotomie, na kterou judikatura upozorňovala. Navíc je vhodné připomenout, že záměrem novely je umožnit do budoucna splátkový kalendář pouze v kombinaci se zpeněžením majetkové podstaty, což je dosti zásadní novinka zvyšující potenciální uspokojení věřitelů)
- sjednocení lhůt k přihlašování pohledávek na 2 měsíce (smazání rozdílných lhůt v oddlužení (30 dní) a v konkursu)
- zkrácené 3leté oddlužení pro osoby zvláště zranitelné (jedná se o starobní a invalidní důchodce, přičemž splnění podmínek pro definici osoby zvláště zranitelné kontroluje po celou dobu oddlužení insolvenční správce)
- podřízenost části příslušenství pohledávky, přesahující výši jistiny (pro oddlužení se velmi kreativně navrhuje, aby úroky, úroky z prodlení, poplatek z prodlení a smluvní pokuta pro prodlení ve výši, ve které převyšuje jistinu pohledávky, byly považovány za podřízené (a takto i uspokojovány). Důvodem je pochopitelně nemravná výše takového příslušenství, ovšem technicky se pomíjí související úprava přezkoumání takových pohledávek)
- nová úprava pořadí uspokojování pohledávek (nové pořadí uspokojování zapodstatovaných pohledávek v oddlužení)

- úpravy v tvrzeních a dokládání příjmů dlužníka, nepovinné předkládání přehledu příjmů za posledních 6 měsíců
- zrušení dokládání smluv o důchodu a darování, vypuštění obligatorního odůvodnění rozhodnutí o povolení oddlužení, úprava nepovinného jednání ke zrušení povoleného oddlužení, možnost vydání negativního rozhodnutí o nepřiznání osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení, zrušení povinnosti soudu vydat rozhodnutí o procesním nástupnictví,
- použití pravidel nepatrného konkursu
- další legislativně technické úpravy
- změny exekučního řádu a zákona o insolvenčních správcích (souvisí s kontroverzní snahou exekutorů o to, aby mohli vykonávat funkci insolvenčních správců)

Oddlužení podnikatelů

Jedním z nejprospěšnějších pozměňovacích návrhů (dle mého názoru) je ten, který směřuje k podrobnější úpravě srážek z příjmů podnikatelů. Český insolvenční zákon (na rozdíl od zahraničí) na možnost oddlužení podnikatelů neslyšel, když od své účinnosti dané rokem 2008 umožňoval výslovně pouze oddlužení spotřebitelů (resp. nepodnikatelů). S rokem 2014 přišlo určité uvolnění, když zákon změnil rétoriku tak, že dluh z podnikání oddlužení nebrání, jestliže s tím souhlasí věřitel takové podnikatelského dluhu. Podoba souhlasu, tj. zda má být souhlas předchozí a výslovný, či zda stačí tichý souhlas (mlčení), se stala předmětem sporu, řešeného judikatorně, jelikož zákon nebyl dostatečně určitý a v této otázce mlčel.³ S poslední velkou novelou v loňském roce pak přišla adopce judikatorního řešení přímo do zákona (jinak poměrně běžná a racionální praxe vylepšování legislativních nedostatků insolvenčního zákona). Dnes tedy platí, že i podnikatel se u nás může oddlužit, pokud jeho věřitel dluhu z podnikání nejpozději spolu s přihláškou své pohledávky výslovně nesdělí, že (1) nesouhlasí a toto (2) odůvodní.⁴ Legislativec však ani dnes není dostatečně důsledný. Stanovil totiž možnost oddlužení podnikatelů, ale nestanovil jeho metodu. Mechanismus určování srážek z příjmů dlužníka v oddlužení totiž zůstal shodný, jako v době, kdy se mohl oddlužit toliko spotřebitel, když počítá pouze se srážkou z čisté mzdy, kterou ovšem jako zaměstnanecký typ příjmu podnikatel nemá.⁵ Jednotliví insolvenční soudci a soudkyně tak musí přistupovat k více, či méně kreativnímu výkladu zákona, který za situace, kdy zákon

vykazuje logickou mezeru, není možné považovat v jednotlivých případech za excesivní. Na druhé straně to ovšem vede k velmi rozdílné rozhodovací praxi soudů. V praxi je tak možné setkat se s případy, kdy podnikatel s hrubou měsíční tržbou ve výši 40 000 Kč uhradí v rámci svého oddlužení věřitelům naprosto rozdílné částky podle přístupu jednotlivých insolvenčních soudců a soudkyň, které se mohou pohybovat v rozmezí od 143 820 Kč až do 1 374 660 Kč. K jeho vlastní obživě mu pak soudy ponechají rovněž rozdílné částky v rozmezí od 0 Kč až po 13 849 Kč.⁶ Záleží na tom, jaké konkrétní ustanovení občanského soudního řádu, popř. jejich kombinaci konkrétní senát uplatňuje v rámci legislativního vakuu.⁷ V případě, kdy zákon mlčí a neposkytuje ani jednoznačné vodítko pro aplikační praxi je zcela legitimní, že každý soudce a každá soudkyně uplatní v rámci aplikační pravomoci přístup, který považuje za nejvhodnější. Je však otázkou na zákonodárce, zda je vhodné, aby právní předpis zakládal stav, kdy předvídatelnost práva pro jeho adresáty je značně limitovaná. Pro podnikatele v oddlužení totiž skutečnost, zda pro něj a jeho rodinu zůstane k obživě měsíčně částka 0 Kč, nebo částka 13 849 Kč (shodně jako u čtyřčlenné rodiny dlužníka – spotřebitele) není pouhou akademickou otázkou, neboť (pro někoho překvapivě) i děti podnikatelů potřebují jíst...

Pozměňovací návrh ohledně srážek podnikatelům

Nevyhovující nejasná praxe ohledně oddlužení podnikatelů a srážek z jejich příjmů je již delší dobu předmětem kritiky jak ze strany insolvenčních soudů a insolvenčních správců,⁸ tak i ze strany dlužníků a jejich věřitelů. Vládní návrh novely na tuto kritiku nereagoval, avšak jeden z pozměňovacích návrhů ano, s tím, že zohledňuje kritické momenty a hlasy z praxe.

Pozměňovací návrh začleňuje přímo do insolvenčního zákona (namísto vágního odkazu na občanský soudní řád) legální definici splátkového kalendáře fyzické osoby – podnikatele, povinnost splácet měsíčně z příjmů z podnikání (nikoliv čisté mzdy – viz shora) a konstruuje nevratnou tzv. zálohovou splátku⁹ na budoucí příjmy z podnikání. S tímto institutem již dnes pracuje praxe, neboť podnikatelům není možné určit obdobně jako spotřebitelům pevnou splátku na začátku oddlužení, když jejich příjmy nejsou vykazovány ve stabilní měsíční podobě (jako mzda, či důchod u spotřebite-

ČERMÁK a spol.

advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Jsme advokátní a patentová kancelář se zaměřením na právo duševního vlastnictví, zejména průmyslová práva a ochranné známky, a dále na obchodní a občanské právo. Po právní stránce jsme veřejnou obchodní společností advokátů a poskytujeme právní služby podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění. Disponujeme týmem více než čtyřiceti odborníků na právo a průmyslověprávní problematiku, včetně patnácti advokátů a pěti patentových zástupců. Na trhu jsme od června 1990. Čermák a spol. je nositelem řady domácích i zahraničních ocenění. K našim klientům dlouhodobě patří přední české i zahraniční společnosti.

V oblasti průmyslových práv provádíme rešerše, zajišťujeme podávání přihlášek patentů, užitných a průmyslových vzorů, ochranných známek, označení původu a zeměpisných označení, topografií polovodičových výrobků, a to včetně přípravy nezbytných podkladů. Přímou zastupujeme před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, Úřadem priemyselného vlastníctva SR, Evropským patentovým úřadem v Mnichově a Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (ochranné známky a vzory) v Alicante, jakož i před Světovou organizací duševního vlastnictví v Ženevě. V ostatních zemích a teritoriích spolupracujeme s rozsáhlou sítí osvědčených podobně zaměřených kanceláří. Zajišťujeme průmyslověprávní ochranu po celém světě, vypracováváme vhodné strategie při postupu získávání průmyslověprávní ochrany včetně příslušných rozpočtů. Zajišťujeme správu a údržbu portfolií průmyslových práv. Zastupujeme ve sporných řízeních týkajících se průmyslových práv, zejména v určovacím řízení, v řízení o neplatnost patentu, zrušení užitného vzoru, v řízeních o prohlášení neplatnosti a o zrušení ochranných známek. Zastupujeme rovněž před soudy v ČR a SR ve věcech porušování práv k duševnímu vlastnictví, ve věcech nekalé soutěže a občanskoprávních a obchodních sporech. Zastupujeme též ve sporných řízeních před Evropským patentovým úřadem a Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (ochranné známky a vzory).

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol.

Elišky Peškové 15 | 150 00 Praha 5

tel.: +420 296 167 111 | fax: +420 224 946 724 | e-mail: info@apk.cz, intelprop@apk.cz

www.cermakaspol.cz

lů). Většinou v současnosti jednotlivé senáty pracují s vratnou vyúčtovatelnou zálohovou splátkou, což však činí značné potíže. Peníze již jednou rozdělené věřitelům lze jen těžko vracet dlužníkovi. Pozměňovací návrh dále konstruuje tzv. referenční srážku určenou ke konci každého zdaňovacího období na základě dlužníkovy účetnictví či daňové evidence, jeho přiznání k dani z příjmů, výpisů z účtů, popřípadě dalších listin osvědčujících jeho příjmy a výdaje. Ověřovatelem, zajišťovatelem a určovatelem referenční splátky je vcelku logicky insolvenční správce. Je-li součet zálohových splátek splacených dlužníkem za dané zdaňovací období nižší než referenční srážka, dlužník doplácí vzniklý nedoplatek. Pokud dlužník na zálohách uhradil více, může insolvenční soud do budoucna stanovit jinou výši zálohové splátky (k vracení již uhrazeného

nedochází). Tento pozměňovací návrh má potenciál konstruktivně sjednotit a stabilizovat rozkolísanou praxi oddlužení podnikatelů a stabilizovat legitimní očekávání adresátů insolvenčního zákona. Zaslouží si tak patřit k té části pozměňovacích návrhů k novele insolvenčního zákona doporučených Ústavně právním výborem, které budou v dalším legislativním procesu skutečně schváleny.

Nyní čeká novelu cesta do Senátu, ale dle mého názoru je možné říci, že se jedná o progresivní předpis, který posunuje právní úpravu oddlužení správným směrem a podařilo se dosáhnout vyváženosti mezi právy a zájmy hlavních aktérů oddlužení; tj. dlužníků i věřitelů. Jak vidno, novelu nulového oddlužení provází poměrně dramatický porodní proces, který je bedlivě sledován a do něhož se

aktivně zapojuje celá řada aktérů. Nezbyvá než doufat, že výsledkem bude zroznění životaschopné normy, která dospěje v plnohodnotného člena rodiny právních předpisů, schopného v budoucnu kladného zapojení se do společnosti. ●

Článek byl uveřejněn v KN.

Adam Sigmund

advokát a insolvenční správce se zvláštním povolením

ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

- Text předlohy přímo praví: má se za to, že tuto povinnost neporušil (dlužník), jestliže v této době splatil nezajištěným věřitelům alespoň 30 % jejich pohledávek. Používá se tedy formulace typická pro vyvratitelnou právní domněnku.
- Usnesení NS z 29. 8. 2018, sen. zn. 29 NSČR 150/2016: Zajištěný (zástavní) věřitel, jemuž podle hmotného práva (nebo i podle procesního práva) bylo zřízeno zajištění jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku, a který tuto pohledávku přihlásil do insolvenčního řízení vedeného na majetek jeho osobního a zástavního dlužníka, jako pohledávku s právem na uspokojení ze zajištění, může do skončení přezkumného jednání o této pohledávce vzít zpět právo na uspokojení ze zajištění jen jako celek; procesní úkon, jímž takový zajištěný věřitel vezme právo na uspokojení ze zajištění zpět jen „zčásti“, je ve smyslu § 43 odst. 2 věty druhé o. s. ř. (potud přiměřeně aplikovatelného dle § 7 insolvenčního zákona) vadným podáním, k němuž soud nepřihlíží, dokud nebude řádně opraveno nebo doplněno.
Je-li úpadek dlužníka řešen oddlužením a je-li způsobem oddlužení plnění splátkového kalendáře, pak věřitel, který v insolvenčním řízení uplatnil vůči dlužníku, jenž je jeho osobním i zástavním dlužníkem, pohledávku s právem na uspokojení ze zpeněžení zástavy (zajištění), se uspokojí (může uspokojit) jen z výtěžku zpeněžení zástavy (zajištění); to platí bez zřetele k tomu, že výtěžek zpeněžení zástavy (zajištění) nepostačuje k plnému uspokojení pohledávky takového zajištěného věřitele. Jen tehdy, je-li úpadek dlužníka řešen oddlužením a je-li způsobem oddlužení zpeněžení majetkové podstaty, se ta část pohledávky zajištěného věřitele, která nebyla uspokojena z výtěžku zpeněžení zajištění, uspokojí (z výtěžku zpeněžení ostatního majetku náležejícího do majetkové podstaty dlužníka) stejně jako ostatní nezajištěné pohledávky; je tomu tak proto, že při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení majetkové podstaty v konkursu a zpeněžení majetkové podstaty při oddlužení má tytéž účinky jako zpeněžení majetkové podstaty v konkursu (§ 398 odst. 2 věta první insolvenčního zákona).
- K rozdílné judikatorní praxi Vrchního soudu v Praze a Vrchního soudu v Olomouci viz např. 3 VSPH 517/2014 (fikce souhlasu, pokud mlčení trvá až do schůze věřitelů) versus 1 VSOL 918/2015 (souhlas výslovný).
- Ustanovení § 389 insolvenčního zákona.
- Ustanovení § 398 odst. 3 IZ stále stanoví, že v oddlužení splátkovým kalendářem hradí dlužník měsíčně ze svých příjmů částku jako při exekuci na přednostní pohledávky; včetně legislativního odkazu na ustanovení § 279 odst. 2 o.s.ř., které počítá toliko s čistou mzdou, odečtem nezabavitelné částky a srážkou z 1/3 pro běžnou pohledávku a ze 2/3 pro přednostní pohledávku.
- Více v článku Veselý P., Hašová K., Srážky z příjmů podnikatelů v oddlužení – co soudce, to názor, Epravo.cz, 2017 (<https://www.epravo.cz/top/clanky/srazky-z-prijmu-podnikatelu-v-oddluzeni-co-soudce-to-nazor-106523.html>).
- Různé kombinace právní úpravy dané ustanoveními § 279 a 318 o.s.ř., které stanoví následující:
- Ustanovení § 279 odst. o.s.ř.: z čisté mzdy, která zbývá po odečtení nezabavitelné částky a která se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřenou v celých korunách, lze srazit k vydobytí pohledávky oprávněného jen jednu třetinu. Pro přednostní pohledávky uvedené v odstavci 2 se srážejí dvě třetiny. Přednostní pohledávky se uspokojují nejprve z druhé třetiny a teprve, nestačí-li tato třetina k jejich úhradě, uspokojují se spolu s ostatními pohledávkami z první třetiny.
- Ustanovení § 318 o.s.ř.: pohledávky fyzických osob, které jsou podnikateli, vzniklé při jejich podnikatelské činnosti, podléhají výkonu rozhodnutí jen dvěma pětinaми; je-li však navrhován výkon rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2, podléhají výkonu rozhodnutí třemi pětinaми.
- Veselý P., Hašová K., Srážky z příjmů podnikatelů v oddlužení – co soudce, to názor, Epravo.cz, 2017 (<https://www.epravo.cz/top/clanky/srazky-z-prijmu-podnikatelu-v-oddluzeni-co-soudce-to-nazor-106523.html>).
- Zálohová splátka se určí z jedné dvanáctiny zjištěného zisku dlužníka za poslední zdaňovací období (podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů) předcházející podání návrhu na povolení oddlužení a vypočte se ve výši, v jaké mohou být při výkonu rozhodnutí nebo exekuci uspokojeny přednostní pohledávky.

Společně s našimi klienty se těšíme
na další vítězství v roce 2019!

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
PRAHA | BRATISLAVA

WE KNOW HOW TO SCORE!

KŠD LEGAL je již podeváté v řadě hrdým
nositelem titulu Právnická firma roku
v kategorii Sportovní právo.

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

KŠD LEGAL získala ocenění „Velmi doporučovaná
kancelář“ v kategoriích Řešení sporů a arbitráže,
Telekomunikace a média, Trestní právo a Česká
firma na mezinárodních trzích a rovněž ocenění
„Doporučovaná kancelář“ v dalších osmi kategoriích
soutěže Právnická firma roku 2018.

Odvolání a vzdání se vedoucího pracovního místa ve světle judikatury

Předmětem tohoto příspěvku je shrnutí zákonné úpravy postavení vedoucích zaměstnanců poté, co se vzdají svého vedoucího pracovního místa či poté, co jsou z takového místa odvoláni s přihlédnutím k pracovněprávní judikatuře.

Pracovní poměr mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem vzniká na základě pracovní smlouvy anebo jmenováním na vedoucí pracovní místo, přičemž jiný způsob vzniku pracovního poměru není možný.¹ Vedoucím zaměstnancem je pak takový zaměstnanec, který je na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele oprávněn stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny.²

Pokud jde o jmenování vedoucích zaměstnanců, oproti předchozí úpravě (tedy režimu zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, který byl zrušen ke dni 1. 1. 2007), není již možné v režimu nyní účinného zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen jako „ZP“) založit či měnit už vzniklý pracovní poměr jmenováním vedoucích zaměstnanců v podnikatelské sféře. Jmenováním totiž může být založen pracovní poměr jen v případech, kdy tak sta-

noví zvláštní právní předpis či ZP v § 33 odst. 3, přičemž v tomto ustanovení jsou uvedeni vedoucí zaměstnanci státu, státních podniků, státních fondů a příspěvkových organizací.

Za určitých okolností je však i dnes možné nahlížet na zaměstnance, kteří nemohou být jmenováni, tedy zaměstnance, jejichž pracovní poměr lze založit pouze pracovní smlouvou, jako na jmenované zaměstnance. Jako na jmenovaného zaměstnance se hledí na zaměstnance, jehož pracovní poměr byl založen pracovní smlouvou a s nímž zaměstnavatel současně sjednal ve smyslu § 73 odst. 2 a odst. 3 ZP možnost odvolání z vedoucího místa a vzdání se takového pracovního místa. Dohoda o možnosti odvolání a vzdání se vedoucího místa může být součástí pracovní smlouvy, ale lze ji uzavřít i samostatně, přičemž může být sjednána jen se zaměstnanci na vedoucích místech vymezených v § 73 odst. 3 ZP, tedy zaměstnanci na nejvyšších vedoucích pozicích.³

Zaměstnanec, u něhož se pracovní poměr zakládá podle zvláštního právního předpisu nebo podle ustanovení § 33 odst. 3 ZP jmenováním, jakož i zaměstnanec, kterému vznikl pracovní poměr na základě pracovní smlouvy, který se zaměstnavatelem uzavřel dohodu o možnosti odvolání a vzdání se vedoucího pracovního místa a který skutečně zastává u zaměstnavatele vedoucí pracovní místo uvedené v ustanovení § 73 odst. 3 ZP, může být ze svého místa odvolán nebo se ho může vzdát. Případné odvolání musí být provedeno písemně, přičemž výkon práce na pracovním místě vedoucího zaměstnance končí dnem následujícím po doručení odvolání nebo vzdání se místa (nebyl-li v odvolání nebo vzdání se pracovního místa uveden pozdější den). Dle § 73a odst. 2 ZP odvoláním nebo vzdáním se pracovního místa vedoucího zaměstnance pracovní poměr nekončí, končí pouze výkon práce zaměstnance na vedoucím pracovním místě. Zaměstnavatel je povinen zaměstnanci navrhnout změnu jeho

dalšího pracovního zařazení, neboť pracovní poměr zaměstnance, který byl ze svého místa odvolán nebo který se vedoucího pracovního místa vzdal, nadále trvá, ale zaměstnanec nemá stanoven druh práce, který by byl povinen pro zaměstnavatele vykonávat.

Tuto nabídkovou povinnost zaměstnavatele je nutné splnit i v případě zaměstnance, který byl u zaměstnavatele zaměstnán již před svým jmenováním (zařazením) na vedoucí pracovní místo, neboť jeho předchozí pracovní zařazení se po odvolání z vedoucího pracovního místa nebo po vzdání se tohoto místa neobnovuje a zaměstnanec se nemůže domáhat opětovného zařazení na původní pozici, kterou zastával před jmenováním. Výjimkou jsou případy, kdy se zaměstnavatel se zaměstnancem při jeho jmenování na vedoucí pracovní místo nebo při uzavření dohody o možnosti odvolání a vzdání se vedoucího pracovního místa dohodl na tom, že v případě odvolání zaměstnance z vedoucího pracovního místa nebo vzdání se tohoto místa zaměstnancem jej zařadí na práci, kterou zaměstnanec vykonával před svým jmenováním nebo zařazením na vedoucí pracovní místo. Pokud byla taková dohoda mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem uzavřena a zaměstnanec byl odvolán z vedoucího pracovního místa nebo se tohoto místa vzdá, nemůže mu zaměstnavatel dát výpověď z pracovního poměru dle § 73a odst. 2 ZP na základě fikce výpovědního důvodu dle § 52 písm. c) ZP.⁴

Zaměstnavatelem navrhovaná změna pracovního zařazení zaměstnance musí odpovídat jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci. Povinnost nabídnout zaměstnanci jinou práci odpovídající jeho kvalifikaci ale neznamená, že je zaměstnanci nutné navrhnout pracovní zařazení, při němž je zcela využívána jeho dosažená kvalifikace. Na druhou stranu se současně nesmí jednat o práci, k níž zaměstnanec nemá vůbec potřebnou kvalifikaci a nemůže ji ani získat zaškolením nebo jinou průpravou.⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 4897/2009, ze dne 11. 3. 2011 k nabídkové povinnosti zaměstnavatele dodal, že: „(...) zaměstnavatel může nabídnout zaměstnanci i takovou jinou práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci, kterou by měl vykonávat v jiném místě, než kde dosud konal práci nebo kde má své bydliště.“

V rozsudku sp. zn. 21 Cdo 4930/2016, ze dne 14. 3. 2018 Nejvyšší soud uvedl, že povinnost zaměstnavatele navrhnout zaměstnan-

ci změnu jeho dalšího pracovního zařazení, odpovídající zdravotnímu stavu a kvalifikaci zaměstnance, může být platně učiněna i ústně, neboť ustanovení § 73a odst. 2 ZP nestanovuje konkrétní formu, v níž má být nabídková povinnost zaměstnavatele splněna. Pokud však zaměstnavatel navrhne zaměstnanci změnu pracovního zařazení ústně, může být pro něj problematické v případném pracovněprávním sporu prokázat, že zaměstnanci učinil řádnou nabídku dalšího pracovního zařazení. V tomto ohledu lze tedy doporučit, aby zaměstnavatel svou nabídkovou povinnost vůči zaměstnanci splnil písemně.

Ve stejném rozsudku Nejvyšší soud České republiky zároveň potvrdil, že nabídkovou povinnost zaměstnavatele dle ust. § 73a odst.

2 věty první ZP není možné považovat za splněnou, pokud zaměstnanci nabídl pracovní místo, které v době učinění nabídky ještě nebylo zřízeno – v takovém případě totiž lze dovodit, že výkon nabízené práce není pro zaměstnavatele potřebný a nabídka zaměstnavatele je tedy neplatná.

Zda zaměstnanec využije nabídky zaměstnavatele na nové pracovní zařazení, závisí jen na zaměstnanci. Zaměstnanec totiž nelze nutit, aby vykonával práci, kterou konat nechce.

Pokud zaměstnanec nabídku zaměstnavatele přijme, dochází tím ke změně jeho pracovního poměru ohledně druhu práce (případně ve vztahu k výše uvedenému i ohledně místa výkonu práce).

V případě, že zaměstnavatel nemá takovou práci, která by odpovídala zdravotnímu stavu a kvalifikaci zaměstnance, nebo v případě, kdy zaměstnanec návrh zaměstnavatele na nové pracovní zařazení nepřijme, nastává jednak překážka v práci na straně zaměstnavatele a jednak fikce výpovědního důvodu podle § 52 písm. c) ZP, tedy fikce nadbytečnosti zaměstnance. Zaměstnavatel tedy může dát zaměstnanci výpověď z důvodu nadbytečnosti, a to bez toho, aby musel učinit rozhodnutí o organizační změně. Po délku výpovědní doby je zaměstnavatel povinen poskytovat zaměstnanci náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku. Při skončení pracovního poměru z důvodu nadbytečnosti má zaměstnanec právo na odstupné jen, jestliže byl z vedoucího místa odvolán a jestliže důvodem odvolání bylo zrušení jím zastávaného vedoucího pracovního místa v důsledku organizační změny (nebylo-li v kolektivní smlouvě, vnitřním předpisu, aj. stanoveno jinak). Zaměstnanci, který se sám vzdal vedoucího pracovního místa nebo který byl odvolán z jiného důvodu, při skončení pracovního poměru pro fikci výpovědního důvodu podle § 52 písm. c) ZP odstupné nenáleží.

Existují však situace, kdy zaměstnavatel poté, co zaměstnance z vedoucího pracovního místa odvolá nebo se tento zaměstnanec takového místa vzdá, není povinen zaměstnanci navrhnout změnu pracovního zařazení. Jedná se o případy, kdy zaměstnanec na základě dalšího jmenování (změny pracovní smlouvy) vedle pracovního místa vedoucího zaměstnance vykonává v téže pracovním poměru souběžně práci i na jiném pracovním místě (další pracovní funkci). Nejvyšší soud ČR v usnesení sp. zn. 21 Cdo 5179/2016, ze dne 14. 11. 2017 k tomuto výslovně uvedl, že: „Je-li v průběhu takto změněného pracovního poměru zaměstnanec z vedoucího pracovního místa, které u zaměstnavatele zastává vedle dalších pracovních míst, odvolán nebo se tohoto pracovního místa vzdá, nenastává stav, kdy zaměstnanec nemá stanoven druh práce, který by byl povinen pro zaměstnavatele vykonávat, neboť je tu další druh práce vyplývající pro zaměstnance z jeho pracovního zařazení na jiném pracovním místě, k jejímuž výkonu je u zaměstnavatele povinen a kterou mu je zaměstnavatel povinen i nadále přidělovat.“ Zaměstnavatel tedy v takovém případě nevzniká povinnost navrhnout zaměstnanci změnu jeho dalšího pracovního zařazení a nemůže nastat ani fikce nadbytečnosti zaměstnance, neboť

po odvolání zaměstnance z pracovního místa vedoucího zaměstnance či poté, co se zaměstnanec tohoto místa vzdal, tu je stále další druh práce, který je zaměstnanec povinen pro zaměstnavatele vykonávat. Pro úplnost však Nejvyšší soud ČR zároveň dodal, že toto neplatí v případě, kdy byl vedoucí zaměstnanec v průběhu pracovního poměru zaměstnavatelem pouze pověřen zastupováním jiného vedoucího zaměstnance nebo pověřen jen splněním určitého pracovního úkolu nebo (jako zaměstnanec) ustanoven do poradního orgánu zaměstnavatele, aj.

Lze tedy shrnout, že mohou nastat následující situace:

- a) Pokud se zaměstnanec vzdá funkce vedoucího zaměstnance,
 - musí mu zaměstnavatel nabídnout změnu jeho dalšího pracovního zařazení. Pokud zaměstnanec nabídku přijme, pokračuje ve výkonu práce na jiném pracovním místě a stále je zaměstnán u zaměstnavatele. Pokud by s ním chtěl zaměstnavatel ukončit pracovní poměr na tomto novém místě, mohl by tak učinit pouze z důvodů výslovně uvedených v § 52 ZP (za předpokladu, že by nebyla sjednána zkušební doba, neboť během zkušební doby lze pracovní poměr zrušit bez důvodu).
 - Pokud by zaměstnavatel neměl pro zaměstnance vhodné pracovní zařazení anebo zaměstnanec nabídku zaměstnavatele nepřijal, byl by dán výpovědní důvod z důvodu nadbytečnosti, zaměstnavatel by dal zaměstnanci výpověď a po délku výpovědní doby zaměstnanci příslušela náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Po skončení pracovního poměru by zaměstnanec neměl nárok na odstupné.
- b) Pokud zaměstnanec bude odvolán z funkce vedoucího zaměstnance,
 - přičemž důvodem pro odvolání je zrušení jím zastávaného místa v důsledku organizační změny, kterou zaměstnavatel provedl, musí mu zaměstnavatel nabídnout změnu jeho dalšího pracovního zařazení a pokud zaměstnanec nabídku přijme, pokračuje ve výkonu práce na jiném pracovním místě a stále je zaměstnán u zaměstnavatele.
 - Pokud by v takovém případě neměl zaměstnavatel pro zaměstnance vhodné pracovní zařazení anebo by zaměstnanec nabídku nepřijal, byl by dán výpovědní důvod z důvo-

du nadbytečnosti. Zaměstnavatel by zaměstnanci dal výpověď a po délku výpovědní doby by zaměstnanci příslušela náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Po skončení pracovního poměru by zaměstnanec měl nárok na odstupné.

- přičemž důvodem pro odvolání by byl jakýkoliv jiný důvod, než je zrušení místa vedoucího zaměstnance anebo by odvolání nebylo odůvodněno, opět se uplatní nabídková povinnost zaměstnavatele, kdy pokud by zaměstnanec nabídku přijal, pokračuje ve výkonu práce na jiném pracovním místě. Pokud by nabídku nepřijal anebo by pro něj zaměstnavatel neměl jiné vhodné pracovní zařazení, byl by dán výpovědní důvod z důvodu nadbytečnosti. Zaměstnavatel by zaměstnanci dal výpověď a po délku výpovědní doby by zaměstnanci příslušela náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Po skončení pracovního poměru by zaměstnanec neměl nárok na odstupné. ●

Mgr. Adéla Nela Kročilová
Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Poznámky:

- ¹ § 33 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve spojení s § 33 odst. 3 téhož zákona.
- ² § 11 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- ³ Jde o vedoucí zaměstnance přímo podřízené statutárnímu orgánu, v případě zaměstnavatele-fyzické osoby přímo tomuto zaměstnavateli nebo o vedoucí zaměstnance v přímé řídicí působnosti vedoucího zaměstnance přímo pořízeného statutárnímu orgánu (příp. zaměstnavateli-fyzické osobě), je-li mu podřízen další vedoucí zaměstnanec.
- ⁴ Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 2376/2015, ze dne 5. 5. 2016.
- ⁵ Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 4897/2009, ze dne 11. 3. 2011 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 4345/2014, ze dne 23. 9. 2015.

7P → 7 PRVENSTVÍ

profesionalita → pečlivost → píle
pracovitost → poctivost → pokora
přátelskost → PRVENSTVÍ

Jsme Právnícká firma roku
v oboru daňového práva
posedmé za sebou.

Děkujeme za důvěru.

Právnícká firma
roku 2012–2018

Na co je třeba myslet při M&A transakci

Laikovi může fotbal připadat jako jednoduchá hra, přitom jeho pravidla zveřejněná Fotbalovou asociací ČR čítají přes 160 stran. V tomto světle se prodej společnosti jeví jako podstatně složitější proces. Záležitostí, na které je třeba při transakci myslet, je mnoho a v dobré smlouvě stanovící její pravidla by měly být všechny důsledně upraveny. Přestože není žádoucí, aby taková smlouva byla tak rozsáhlá jako pravidla fotbalu, určitý rozsah je nezbytný. Co by tedy určitě měla obsahovat?

Za pojmem M&A transakce se skrývá prodej a koupě společnosti. Prodávající vlastní společnost a chce ji prodat kupujícímu za co nejvyšší cenu a s co nejmenší odpovědností za případné nedostatky, které společnost má. Kupující se na druhou stranu snaží společnost koupit co nejlevněji a s co nejširší odpovědností prodávajícího za její nedostatky.

Stanovení kupní ceny je poměrně složitý proces. Společnost není sériové zboží s prodejní cenou doporučenou výrobcem. Stanovení kupní ceny provádí strany obvykle ve spolupráci se svými transakčními poradci, kteří disponují dostatečnými zkušenostmi v oboru oceňování společností. Při výpočtu kupní ceny za podíl na společnosti vycházejí ve valné většině případů z historického vývoje ekonomické výkonnosti společnosti. Vedle toho by ale měli zohlednit i další skutečnosti, jako jsou velikost nabývaného podílu, míra kontroly kupujícího nad nabývanou společností v případě, že kupující nekupuje 100% podíl, potenciální synergické efekty, které

společnost získá v souvislosti se začleněním do struktury kupujícího, a další.

Úprava kupní ceny

Transakční poradci stanoví kupní cenu k určitému momentu, který předchází datu uzavření smlouvy. Společnosti však nejsou neměnné. Na každodenní bázi vystavují, ale také hradí faktury, vyrábějí zboží, poskytují služby apod. Jejich stav ke dni převodu se tak oproti ocenění před podpisem smlouvy může značně lišit. Mechanismy, jimiž lze zajistit, aby ke dni převodu kupní cena reflektovala aktuální stav společnosti, jsou dva.

Prvním je mechanismus cash free/debt free. Po dni převodu cílové společnosti na kupujícího dojde k poměření výše hotovosti a výše dluhů společnosti ke dni převodu. Převažují-li výše hotovosti nad výší dluhu, doplatí kupující rozdíl prodávajícímu. V opačném případě, převažují-li tedy dluhy nad hotovostí, zaplatí rozdíl prodávající kupujícímu. Mechanismus cash free/debt free umožňuje

reflektování aktuálního stavu společnosti ke dni převodu, nicméně administrativně se jedná o poměrně náročný postup.

Druhým mechanismem je mechanismus locked box. Prodávající poskytne kupujícímu účetní závěrku k určitému datu předcházejícímu dni převodu (tzv. referenční účetní závěrka) a garantuje mu její naprostou správnost. Současně prodávající garantuje, že v období ode dne sestavení referenční účetní závěrky až do dne převodu prováděla společnost veškerou svoji činnost pouze v rámci běžného obchodního styku a že prodávající nevyváděl ze společnosti žádné prostředky či hodnoty. V rámci mechanismu locked box kupující přebírá riziko za běžné hospodářské výsledky společnosti v období ode dne referenční účetní závěrky do dne převodu, nicméně z administrativního pohledu je stanovení kupní ceny podstatně jednodušší.

V minulosti byl v globálním měřítku prakticky jediným mechanismem pro úpravu kupní ceny princip cash free/debt free. Pro jeho

náročnost se nicméně začal v posledních letech razantně prosazovat mechanismus locked box. Nejvíce je to patrné u private equity transakcí; například studie M&A and Private Equity Market Themes 2018 uvádí až 76% podíl v roce 2017. Také u nás mechanismus locked box v posledních letech nabývá na oblibě. Podle naší analýzy téměř 150 transakcí s hodnotou nad 1,25 miliónů eur a v celkové hodnotě cca 3 miliardy eur, které naše kancelář realizovala za posledních 8 let, využilo úpravu kupní ceny prostřednictvím locked box mechanismu 27 % společností.

Odpovědnost prodávajícího za vady

Poté, co prodávající obdrží kupní cenu a je tedy uspokojen jeho cíl, přichází řada na kupujícího, který by měl za vynaložené prostředky nabýt společnost ve stavu, jež očekává. Za účelem stanovení toho, v jakém stavu má být společnost v okamžiku jejího prodeje, poskytuje prodávající kupujícímu katalog ujištění, jejichž pravdivost kupujícímu garantuje. Ukáže-li se v budoucnu, že některé z ujištění nebylo pravdivé a společnost vykazuje nedostatky, bude prodávající povinen tyto nedostatky kupujícímu kompenzovat. Nejčastěji se tak bude dít formou slevy z kupní ceny nebo náhrady škody. Ujištění prodávajícího by měla být zcela komplexní a mezi prodávajícím a kupujícím by tak mělo být velmi striktně vymezeno, za co bude prodávající kupujícímu odpovídat, včetně formy odpovědnosti prodávajícího.

Velmi častou chybou, jíž se dopouštějí méně zkušení M&A poradci, je nevyloučení duplikace odpovědnosti prodávajícího za porušení jeho ujištění se snížením kupní ceny v důsledku aplikace mechanismů pro úpravu kupní ceny (zejména v případech, že kupní cena je určena s využitím mechanismu cash free/debt free). Jednoduše řečeno jde o situaci, kdy negativní skutečnost, která již byla zohledněna v kupní ceně (například dluh, který byl od kupní ceny odečten na základě užití cash free/debt free mechanismu), představuje současně i porušení ujištění prodávajícího, za něž je kupující oprávněn požadovat po prodávajícím kompenzaci. Proávající tak za stejnou záležitost trátí dvakrát.

Na co všechno je tedy třeba myslet při M&A transakci?

Záležitostí, na které je třeba nezapomenout při M&A transakci, je mnoho a vždy záleží na specifikách konkrétní transakce. Předně

je třeba zvážit, zda ke stanovení kupní ceny za podíl na cílové společnosti bude použit mechanismus cash free/debt free, nebo locked box. Implementace obou principů do smluvní dokumentace je velmi náročná a vyžaduje rozsáhlou zkušenost jak na straně právních, tak i transakčních poradců. Rovněž textace vybraného mechanismu úpravy kupní ceny musí být ve smluvní dokumentaci zcela precizní, nemluvě o způsobu stanovení jednotlivých položek, které mají mít vliv na úpravu kupní ceny. Velká pozornost pak musí být věnována i rozsahu a obsahu ujištění prodávajícího, způsobu jeho odpovědnosti a vyloučení duplicity nároků kupujícího.

Jakékoli zakolísání ve výsledné textaci transakční dokumentace může vést ke vzniku sporů mezi prodávajícím a kupujícím, a potažmo pak i ke značným nákladům a dodatečným výdajům za transakci. Jakkoli se tedy rozsah smluvní dokumentace může zdát někdy příliš veliký, několik stran navíc může klientovi zachránit hodně peněz. Už jen proto tedy nebývá požadavek klientů na velmi úspornou smluvní dokumentaci často namístě.

Klient by měl dále vědět, že pro úspěšné uzavření transakce je mnohdy zapotřebí řada dílčích znalostí nejenom z oblasti práva, ale i z daného podnikatelského oboru nebo např. daní. Proto by měl vždy zvážit, zda pro něj není výhodnější oslovit právnickou kancelář, která disponuje širokým spektrem právních a daňových odborníků. Poradenské služby, které v souvislosti s fúzí a akvizici-

emi poskytuje náš transakční tým s téměř 70 právníky včetně 14 partnerů (co do počtu největší ve střední Evropě), zpravidla zahrnují detailní přípravu struktury transakce s využitím odborných znalostí o daném oboru podnikání, provedení hloubkové prověrky cílové společnosti za účelem ověření jejího aktuálního právního, daňového, účetního i provozního stavu, přípravu a projednání transakční dokumentace a uzavření (closing) transakce v souladu s relevantními právními předpisy.

V letech 2006 až 2017 jsme pomohli úspěšně dokončit více než 500 M&A transakcí o celkové hodnotě převyšující 550 miliard korun (19,5 miliard eur). To nás podle výsledků prestižních globálních ratingových agentur Mergermarket, Thomson Reuters nebo EMIS DealWatch dlouhodobě řadí na vrchol v počtu realizovaných transakcí na českém, slovenském i středoevropském právním trhu. ●

Jaroslav Havel

Jan Koval

Václav Audes

Jan Frey

HAVEL & PARTNERS s.r.o. advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Vybrané aspekty elektronické komunikace v zadávacím řízení

Elektronizace zadávání veřejných zakázek byla jako fenomén významně podpořena přijetím zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), který mj. též v oblasti elektronizace vychází z evropských zadávacích směrnic, zejm. tzv. klasické zadávací směrnice.¹ Stěžejní roli hrálo zakotvení § 211 do ZZVZ, jenž závazně stanoví elektronickou formu komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem v rámci zadávacího řízení. První fáze účinnosti tohoto ustanovení, která se týká pouze vymezené části zadavatelů, byla datována ke dni 18. 4. 2018. Druhá, vztahující se již na kompletní vymezení zadavatele ve smyslu § 4 ZZVZ, pak ke dni 18. 10. 2018. Uvedené tedy znamená, že od 18. 10. 2018 jsou všichni zadavatelé povinni komunikovat v zadávacím řízení s dodavatelem zásadně elektronickou formou, a to nejen u zadávacích řízení zahájených od tohoto data, ale taktéž u zadávacích řízení zahájených dříve, která do 18. 10. 2018 neskončila.

Povinnost elektronické komunikace se obecně vztahuje na všechny zadavatele i dodavatele, neuplatní se však na každou veřejnou zakázku. Ustanovení § 211 odst. 1 ZZVZ totiž výslovně zmiňuje pouze komunikaci uskutečňovanou v zadávacím řízení a při zvláštních postupech podle části šesté ZZVZ. Veřejné zakázky malého rozsahu, na něž se uplatňuje výjimka dle § 31 ZZVZ, tudíž zůstanou touto povinností nedotčeny. I nadále pro ně tudíž bude povinné především dodržování zadávacích zásad dle § 6 ZZVZ a uveřejňování smlouvy na veřejnou zakázku a skutečně uhrazené ceny dle § 219 ZZVZ. Opatrnost lze doporučit v případě zadávání spolufinancovaných veřejných zakázek. U nich by se totiž mohlo stát, že poskytovatel dotace v rámci svých vlastních pravidel stanoví zadavatelům povinnost pravidla elektronické komunikace dodržovat i při zadávání veřejných zakázek

malého rozsahu. Byť takový přístup poskytovatelů dotací zatím není znám, je nezbytné aktualizace pravidel pro zadávání veřejných zakázek sledovat též právě s ohledem na případné zakotvení povinnosti elektronické komunikace.

Povinná písemná komunikace se vedle veřejných zakázek malého rozsahu neuplatní v přípravné fázi zadávacího řízení nebo po jeho skončení, tedy ve fázi realizace veřejné zakázky na základě uzavřené smlouvy. V praxi tak zadavatelé nemají povinnost činit úkony související s veřejnou zakázkou elektronicky kdykoliv mimo zadávací řízení, a to ani tehdy, pokud u nich fakticky ke komunikaci s dodavatelem dochází. Za takový případ lze označit např. provedení průzkumu trhu za účelem stanovení předpokládané hodnoty nebo vedení předběžných tržních konzultací. U předběžných tržních konzultací však

platí speciální pravidlo dle § 33 ZZVZ, které výslovně odkazuje na § 211 odst. 1 ZZVZ. Komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem při vedení předběžných tržních konzultací proto musí být především písemná, nikoliv nezbytně v elektronické formě.

V běžné praxi zadavatelů § 211 ZZVZ znamená především to, že zadavatelé musí umožnit zásadně pouze elektronický příjem nabídek, elektronické podávání žádostí o vysvětlení zadávací dokumentace, elektronicky realizovat komunikaci s dodavatelem týkající se žádosti o objasnění nebo doplnění nabídky (příp. zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny) nebo vyzývání dodavatele k předložení originálů dokumentů o kvalifikaci před podpisem smlouvy. Zadavatelé mají ve většině případů s elektronickou komunikací již rozsáhlé zkušenosti. Těmi, kterým může plně elektronická komunikace způsobovat

CEVROINSTITUT
[vysoká škola]

Kvalitní vzdělání na prvním místě!

arm. gen. Ing. Jiří Šedivý
býv. náčelník generálního štábu,
vedoucí katedry

JUDr. Tomáš Sokol
přední advokát, člen
katedry práva

Tomáš Pojar, M.A.
expert na mezinárodní
vztahy, prorektor

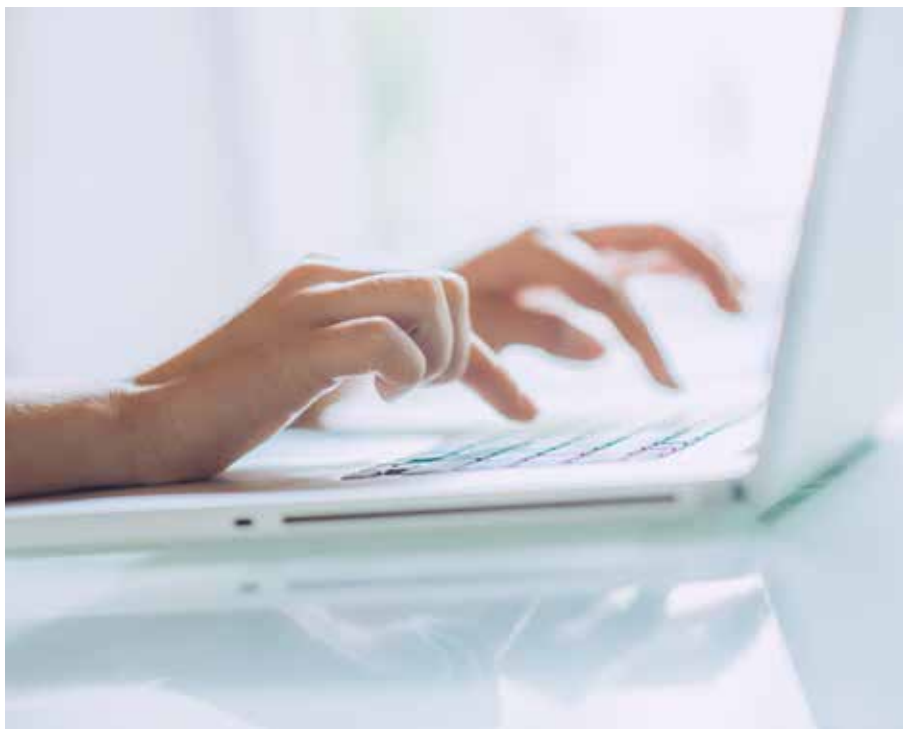
doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.
specialistka na mimosoudní řešení sporů,
vedoucí katedry

JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.
odborník na mezinárodní obchodní právo,
garant programu

Studujte prestižní **postgraduální programy!**

- **LL.M.** – Ochrana informací
- **LL.M.** – Alternativní řešení sporů
- **LL.M.** – European Business Law
- **MBA** – Management a kybernetická bezpečnost
- **MPA** – Bezpečnostní a krizový management
- **MPA** – Veřejná správa a lidské zdroje

obtíže, jsou proto dodavatelé, kteří jsou taktéž povinni veškerou komunikaci vůči zadavateli činit elektronickou formou, a to nejen podání nabídky, ale též podání objasnění či doplnění nabídky nebo doložení originálů dokladů předložených v nabídce. Podání dodavatele zasláná jinou než elektronickou formou (např. poštou) tak, jak bylo doposud zcela standardní, by zadavatel nyní neměl akceptovat. Otázkou by však mohlo být, zda zadavatel může přijmout např. elektronický dokument zasláný dodavatelem prostřednictvím pošty, ovšem uložený např. na CD nebo USB disku. Lze se přiklonit spíše k tomu názoru, že zadavatel by ani takový dokument neměl přijmout, neboť je zřejmé, že samotná komunikace, byť dokument je v elektronické podobě, elektronicky neproběhla (zadavatel by jako součást dokumentace o zadávacím řízení musel archivovat poštovní obálku). Pro vyloučení pochybností je třeba uvést, že elektronická komunikace neznamena pouze to, že komunikační prostředek mezi zadavatelem a dodavatelem musí být elektronické povahy, ale že i samy dokumenty musí mít elektronickou formu. To však nevylučuje, že původní originál dokumentu jako takový nemůže existovat v listinné podobě, z níž dodavatel nechá udělat konverzi originál elektronický a ten následně zašle dodavateli. Vyloučen není ani prostý scan listinného originálu, ovšem pouze tam, kde zadavatel nebo ZZVZ nevyžaduje předložení originálu.

Povinná elektronická komunikace se neuplatní mezi jinými osobami, než je doda-

vatel a zadavatel. Například s odborníkem, se kterým zadavatel pro účely zadávacího řízení spolupracuje, může zadavatel i nadále komunikovat libovolnou formou, stejně jako s externím administrátorem. Podobně v rámci interního nastavení zadavatele může i nadále docházet ke komunikaci v libovolné podobě, např. mezi členy hodnotící komise, podobně jako i jednání hodnotících komisí mohou být i nadále vedena za osobní účasti členů. Stejně tak zápisy nebo protokoly z jednání hodnotících komisí mohou být v listinné podobě s vlastnoručními podpisy členů. Administrativní úlevu zadavatelům přináší elektronické otevírání nabídek, které není spojeno s povinností vytvářet protokol o otevírání nabídek tak, jako platilo při otevírání listinných nabídek dle § 110 odst. 5 ZZVZ. Vedle toho ovšem otevření nabídek v elektronické podobě musí být provedeno vždy alespoň 2 osobami, které musí provést odšifrování nabídek, zatímco otevření písemných nabídek mohla provést i jedna osoba samostatně. Další pozitivní přínos § 211 ZZVZ je spatřován také ve vyřešení problému s momentem doručení dokumentu v zadávacím řízení zasláného prostřednictvím datové schránky. Ustanovení § 211 odst. 6 ZZVZ totiž výslovně stanoví, že momentem doručení dokumentu do datové schránky je okamžik dodání. Bez ohledu na faktické přihlášení se do datové schránky je tak dokument doručen, a případný okamžik rozhodný pro počátek běhu lhůt nastává již dodáním, a to jak na straně zadavatele, tak dodavatele.

Pravděpodobně nejdiskutovanější otázkou související s elektronizací je pak uzavření smlouvy na veřejnou zakázku. Uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku zpravidla zadávací řízení končí, neboť veřejná zakázka je ve smyslu § 2 odst. 1 ZZVZ zadána. Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku by proto mělo spadat stále do fáze zadávacího řízení. Jelikož se současně jedná o komunikaci zadavatele a dodavatele, uzavření smlouvy by mělo být uskutečněno elektronickými prostředky, tedy smlouva by měla být podepsaná v elektronické podobě za použití elektronických podpisů smluvních stran. Problematictější otázkou ovšem je, zda uzavření smlouvy v listinné podobě způsobí její neplatnost ve smyslu pravidel občanského zákoníku. Dle názoru gestora ZZVZ by smlouvy na veřejné zakázky uzavřené v listinné podobě být neplatné neměly.² Teprve rozhodovací praxe Úřadu (příp. správních soudů) ovšem přinese vyjasnění ohledně toho, zda je uzavření smlouvy na veřejnou zakázku v listinné podobě skutečně porušením § 211 ZZVZ. Obava zadavatelů by nicméně mohla být citelnější u spolufinancovaných veřejných zakázek. Tam bude záležet především na tom, jak se k výkladu § 211 ZZVZ postaví dotační orgány a zda z důvodu neuzavření smlouvy v elektronické podobě nebude dovozován negativní vliv na způsoblost výdajů čerpaných z poskytnuté dotace. ●

Mgr. Karel Masopust, advokát
HOLEC, ZUSKA & Partneři, sdružení advokátů

■ ■ ■ **HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI**

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Poznámky:

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES.

² http://www.portal-vz.cz/getmedia/e0ffade-9-c8f6-4c36-b0d5-d73a48ab5a56/171113_DUSLEDKY-NEDODRZENI-POVINNE-ELEKTRONICKE-FORMY-PISEMNE-KOMUNIKACE-PRI-UZAVIRANI-SMLOUVY-NA-VEREJNOU-ZAKAZKU_k-uverejneni.pdf.

Výše škody v trestním zákoníku de lege ferenda

Hranice výše škody je v českém právním řádu zakotvena v ustanovení § 138 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“). V praxi tato hranice rozlišuje, zda je čin přestupkem, případně zda ho lze již zařadit mezi činy trestné.¹ Jednotlivé hranice vyšších škod poté určují možné naplnění některé z kvalifikovaných skutkových podstat jednotlivých trestných činů a případně tedy určují, zda se jedná o přečin, zločin, nebo o zvláště závažný zločin.

Problematika výše škody dle § 138 odst. 1 trestního zákoníku

Současná dikce ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku odpovídá svému původnímu znění z roku 2009, a tedy nijak speciálně nereflextuje průběžnou ani aktuální ekonomickou situaci v České republice. Vzhledem k současné výši platů, mezd a celkově vzhledem k cenové hladině lze nynější dikci ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku vnímat jako poněkud neadekvátní, a tudíž i neaktuální. Naskýtá se přitom hned několik variant, jak nastalou situaci řešit.

Jednou z možností je jeho pravidelná novelizace, která by reflektovala aktuální ekonomický vývoj v ČR. Hranice výše škody by byla stanovována pevnou částkou přímo v zákoně ustanovení a v pravidelném časovém intervalu by docházelo k její legislativní revizi. Konkrétní částky odpovídající hranicím

pro jednotlivé výše škody by tedy zůstaly upraveny zákonem, nezbytné změny by však podléhaly opakovanému a často zdlouhavému legislativnímu procesu.

Existují ovšem i způsoby, jejichž využitím by novela trestního zákoníku týkající se stanovení hranice výše škody mohla být pouze jednorázovou záležitostí, a přesto by aktuální ekonomickou situaci v České republice reflektovala. Ustanovení stanovující jednotlivé hranice výše škody by poté bylo konstruováno formou odkazovací normy, jejíž odkazy by směřovaly například k roční míře inflace nebo ke stanovení výše minimální mzdy.

§ 138 trestního zákoníku reflektující aktuální míru inflace

Míra inflace je každoročně měřena Českým statistickým úřadem a jako taková má sledo-

vat nárůst všeobecné cenové hladiny zboží a služeb. Pokud o částkách dle ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku máme mluvit jakožto o aktuálních ukazatelích spravedlivě nastiňujících míru trestnosti určité skutkové podstaty, je nutné, aby tato výše odpovídala aktuální ekonomické situaci.

Pro názorný výpočet² lze použít průměrnou výši inflace v letech 2009–2017 zveřejněnou Českým statistickým úřadem³ a dále průběžné výpočty zaokrouhlené na dvě desetinná místa.

Výše škody nikoli nepatrné je dle § 138 odst. 1 trestního zákoníku stanovena na částku 5000 Kč, přičemž po přepočtení hodnoty v závislosti na roční míře inflace by výše škody nikoli nepatrné měla být stanovena na částku 5687,32 Kč. Za 9 let od účinnosti zákona lze vidět nárůst výše hodnoty o 13,6 %.⁴

Z uvedeného je zřejmé, že míra zvýšení hodnoty škody nikoli nepatrné v ekonomických souvislostech minulých let není zanedbatelná, novela se tudíž jeví jako více než příhodná. Možná novela ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku, která by měla reflektovat aktuální ekonomickou situaci, by tedy mohla v novelizovaném ustanovení odkazovat na každoroční stanovení průměrné roční inflace, a tím nastolit samovolné a pravidelné upravování výše částek specifikovaných v ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku, čímž by bylo zajištěno posuzování hranice výše jednotlivých škod v návaznosti na konkrétní ekonomickou situaci v ČR.

Podobný systém úpravy výše škody by mohl být užít i u dalších hranic výší škod dle ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku, tedy škody nikoli malé, větší škody, značné škody a škody velkého rozsahu.

§ 138 trestního zákoníku reflektující výši minimální mzdy

U předchozího návrhu novely ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku lze spatřovat nevýhodu spočívající v tom, že i po novele zákona by nejspíše zůstala v textu ustanovení určitá cifra, která by sice odkazovala na stanovení průměrné roční inflace, ale pro další léta by nebylo jasné, jaká je výše směřovací hodnoty.

Nejschůdnější možností v textu novely zákona, konkrétně ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku, by tedy mohlo být žádnou konkrétní hodnotu neuvádět a klouzavě nastavit výši škody nikoli nepatrné podle jiného kritéria. Nabízí se v minulosti využívaná výše minimální mzdy. Od devadesátých let minulého století byla výše minimální mzdy využívána pro stanovení hranice výše škody nikoli nepatrné, avšak důvod, pro který bylo toto zrušeno, není již aktuální. Jedním z důvodů byla častější novelizace trestního zákoníku než samotného vládního nařízení.⁵ V tom již v dnešní době nelze spatřovat problém, neboť výše minimální mzdy je obměňována prakticky každoročně.⁶

Pokud vezmeme výši minimální mzdy jako hodnotící kritérium a porovnáme ji s hodnotami, které byly stanoveny v devadesá-

tých letech, můžeme si povšimnout značných nedostatků v dnešní úpravě. Zaprvé lze uvést, že tehdejší výše škody nikoli nepatrné byla stanovena na plnou výši minimální mzdy dle vládního nařízení. Výše nastavená trestním zákoníkem z roku 2009 byla v poměru k minimální mzdě mnohem nižší⁷. Nastavení hodnoty škody nikoli nepatrné v průběhu let v porovnání s nynější ekonomickou situací tedy klesá.

Pravděpodobně není nutné radikální zvýšení škody nikoli nepatrné na plnou výši minimální mzdy, nicméně navýšení v určitém poměru právě k minimální mzdě lze shledat jako schůdné řešení. Lze například uvažovat o stanovení hranice výše škody nikoli nepatrné jako poloviny hodnoty stanovené výše minimální mzdy, obdobně jako tomu bylo před přijetím zákona č. 290/1993 Sb. Ustanovení zákona by tedy v konečném důsledku bylo normou odkazovací a nebylo by nutné řešit jeho další novelizaci, přičemž i přesto by reflektovalo aktuální ekonomickou situaci.

Otázkou pak zůstává, jakým způsobem by měly být nastaveny další hranice výše škody, tedy hranice škody nikoli malé, větší škody, značné škody či škody velkého rozsahu. Za rozumné lze považovat jejich nastavení jakožto násobků škody nikoli nepatrné. Obdobný systém lze momentálně nalézt v právním řádu Slovenské republiky, ve kterém jednotlivé hranice výše škody stanovuje slovenský trestný zákon v ustanovení § 125 odst. 1 následovně: „Škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy...“.⁸ Citované ustanovení sice obsahuje konkrétní částku jakožto výchozí parametr pro další násobky jednotlivých hranic, ale jako ukážka možného stanovení dalších hranic výše škody je to více než dostačující.

Závěrem

Dle našeho názoru jak navýšení hranice výše škody nikoli nepatrné, tak stanovení hranic dalších výší škod postaví zákon do spravedlivějšího světla, co se týče časového průběhu. Přizpůsobení se aktuální ekonomické situaci

České republiky zajistí novele zákona značnou perspektivnost a naznačí snahu o pružnost, která je v moderním právu vyžadována. ●

Mgr. Zuzana Brečková Lovíšková, advokátka
Alžběta Gricová, paralegal
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

- ¹ ŠÁMAL, P. § 138 [Hranice výše škody, prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věci a jiné majetkové hodnoty]. In: ŠÁMAL, Pavel, GRIVNA, Tomáš, HERCZEG, Jiří, KRATOCHVÍL, Vladimír, PŮRY, František, RIZMAN, Stanislav, ŠÁMALOVÁ, Milada, VÁLKOVÁ, Helena, VANDUCHOVÁ, Marie. Trestní zákoník (EVK). 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012, s. 1418. ISBN 978-80-7400-428-5.
- ² Tabulka průběžných výší škody nikoli nepatrné v souvislosti s inflací.
- ³ Český statistický úřad: Inflace- druhy, definice, tabulky [online]. [cit. 2018-10-18]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/mira_inflace
- ⁴ Tabulka přepočtení míry inflace.
- ⁵ ŠÁMAL, Pavel. § 138 [Hranice výše škody, prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věci a jiné majetkové hodnoty]. In: ŠÁMAL, Pavel, GRIVNA, Tomáš, HERCZEG, Jiří, KRATOCHVÍL, Vladimír, PŮRY, František, RIZMAN, Stanislav, ŠÁMALOVÁ, Milada, VÁLKOVÁ, Helena, VANDUCHOVÁ, Marie. Trestní zákoník (EVK). 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012, s. 1418. ISBN 978-80-7400-428-5.
- ⁶ Ministerstvo práce a sociálních věcí: Vývoj minimální mzdy od jejího zavedení v roce 1991 [online]. [cit. 2018-10-18]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/871>
- ⁷ Výše minimální mzdy 8 000 Kč měsíčně a hranice škody nikoli nepatrné 5 000 Kč.
- ⁸ Zákon č. 300/2005 Z.z., Trestný zákon, v znění neskorších předpisů.

Tabulka výpočet inflace

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Míra inflace v %	1	1,5	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	
Škoda	5000	5050	5125,75	5223,14	5395,5	5471,04	5492,72	5510,1	5548,67	5687,32

Umíme vzít projekty do vlastních rukou.

natland.cz

Úspěch bratislavské elektrárny: příklad hands-on přístupu skupiny Natland

Bratislavské paroplynové elektrárny skupiny PPC Investments před pár lety ztratily klíčové obchodní kontrakty a kvůli problémům stály i investice do dalšího rozvoje. Když do skupiny v roce 2015 vstoupil Natland, přinesl jako vklad nejen finance, ale hlavně zkušenosti. Byly uzavřeny dlouhodobé kontrakty, dokončila se stavba kogenerační jednotky Rolls-Royce. Díky dalším změnám začala firma opět růst: EBITDA vzrostla sedmkrát, o 13,5 milionu eur, roční tržby se zvýšily pětkrát, o 43,1 milionu eur.

Po třech letech práce se Natland z firmy stáhl. Novým stoprocentním vlastníkem se stal strategický investor, společnost Veolia Energia Slovensko. Úspěšný obchod se řadí mezi nejvýznamnější transakce tohoto roku na území České republiky i Slovenska.

Právní závěry ve znaleckém posudku v civilním soudním řízení

Jedním z důkazních prostředků upravených v občanském soudním řádu („o.s.ř.“) je znalecký posudek. Soud si vyžádá znalecký posudek v případě, že rozhodnutí závisí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí a odborné vyjádření není vzhledem ke složitosti věci dostatečné.

Na rozdíl od svědka se znalec nevyjadřuje k věci, které sám osobně zažil, na rozdíl od soudu pak znalec nezaujímá žádné právní závěry (s výjimkou otázek zahraničního práva, ke kterým je ustanovení znalce přípustné – ne však ohledně práva Evropské unie). Právě právními závěry obsaženými ve znaleckých posudcích a hranicí mezi právním a odborným skutkovým závěrem se zabývá tento článek.

V současné chvíli platí, že k posouzení odborných skutečností může ustanovit znalce soud, zároveň však účastníci řízení mohou dle § 127a o.s.ř. sami předložit znalecký posudek, přičemž pokud má takový posudek všechny zákonem požadované náležitosti a tzv. znaleckou doložku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem. Zároveň je již schválen vládní návrh novely zákona o znalcích a tlumočnících,¹ který mimo jiné i významně omezuje použití § 127a o.s.ř. tak, že k výše uvedenému postupu bude třeba souhlasu všech účastníků řízení. Korektní formulaci otázek znalci tak musí mít stále na paměti i účastníci, pokud předkládají posudek podle § 127a o.s.ř., pokud se chtějí vyhnout následkům předložení posudku obsahujícího právní závěry.

Praktické příklady

Zásadní roli při vypracovávání posudku hrají otázky, které jsou v zadání posudku znalci kladeny. V tomto zadání nesmí být přenesena povinnost právního posouzení věci ze soudu na znalce (rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 22 Cdo 3035/2006 ze dne 6. 6. 2007). Jako příklad takového přenesení lze uvést otázku „zda žalovaný auditor při vypracování závěrečných zpráv o ověření účetních závěrek společnosti AIB k 31. 12. 2003 a k 31. 12. 2004 postupoval v souladu se zákonem č. 254/2000 Sb. a auditorskými směrnicemi, případně jaké povinnosti jako auditor porušil?“ (k tomuto případu blíže nález Ústavního soudu České

republiky, sp. zn. II. ÚS 2172/14 ze dne 10. 3. 2015).

Učebnicovým příkladem rozdílu mezi skutkovým a právním závěrem by mohla být otázka pravosti podpisu zůstavitele na závěti – závěr, že podpis není podpisem zůstavitele, je závěrem skutkovým. Znalecký posudek však už nemůže obsahovat znalcův závěr, že závěť je neplatná, neboť takový závěr přísluší soudu, byť bude do značné míry závislý na znaleckém posudku. Dalším příkladem může být záležitost vedená u Okresního soudu v Teplicích pod sp. zn. 18 C 82/78, ve které bylo uloženo znalci, aby posoudil, zda žalobce nese vinu na dopravní nehodě – právní charakter takového zadání je zjevný. Jako méně zřejmý případ uveďme otázku řešenou v rozsudku Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 28 Cdo 171/2008 ze dne 7. 1. 2009. V tomto případě Nejvyšší soud dospěl k názoru, že „závěr o tom, zda zjištěné projevy vady brání nebo nebrání řádnému užívání prodané věci, není otázkou znaleckou, nýbrž je právním posouzením zjištěných skutečností, které přísluší výlučně soudu, přičemž toto posouzení vychází především z účelu, jemuž prodaná věc slouží.“ Nejvyšší soud dále judikoval v rozsudku sp. zn. 33 Odo 557/2004 ze dne 14. 3. 2006, že právní otázkou je i výše přiměřené slevy ze sjednané ceny tak, aby odpovídala povaze a rozsahu vad.

V úvodu bylo zmíněno, že znalec nemůže vypovídat jako svědek, tedy ke skutečnostem, které sám prožil. Obdobné pravidlo však platí i naopak – svědek se nemůže vyjadřovat k odborným záležitostem, resp. soud nesmí takové vyjádření považovat za odborné vyjádření nebo znalecký posudek, a to bez ohledu na erudici svědka, jak dovodil Nejvyšší soud v případě sp. zn. 3 Cdon 385/96.

Následky předložení posudku s právním posouzením

Následkem předložení znaleckého posudku obsahujícího právní závěry bude především

fakt, že k tomuto právnímu závěru soud nepřihlédne. Pokud ovšem posudek jiné – skutkové, odborné – závěry neobsahuje, nemůže k němu soud přihlídnout vůbec, což jednak navyšuje náklady řízení a jednak vede k prodloužení řízení o čas nutný k vypracování nového posudku. Znalecký posudek obsahující právní závěry navíc nepřidává na důvěryhodnosti znalce, resp. jím vypracovaného znaleckého posudku. V krajním případě pak mohou právní závěry v posudku obsažené vést k pochybnostem o správnosti posudku, a pokud se takové pochybnosti nepodaří rozptýlit ani dodatečným vysvětlením znalce, nechá soud vypracovat revizní posudek dle § 127 odst. 2 o.s.ř.

Závěrem

Praktické resumé tohoto článku pak spočívá v tom, že soud či advokát při zadávání znaleckého posudku musí pečlivě zvážit, zda znalci kladená otázka není právního charakteru. Naopak pokud posudek dodaný protistranou takové právní závěry obsahuje, ať už v zadání nebo samotném posudku, je nutné na tuto skutečnost soud upozornit a dbát, aby nebyly tyto závěry automaticky soudem přejímány. ●

Mgr. Jan Krampera, partner
Lukáš Vacek, právní asistent
Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.

dvořák | hager & partners
advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Sněmovní tisk č. 74.
- ² Případ je uveden ve zprávě o úrovni znaleckého dokazování u soudů a státních notářství, Cpj 161/79 občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu České socialistické republiky.

Exekuční řízení není další fází nalézacího řízení

Exekuční řízení je řízeno zásadou, podle níž není exekuční soud oprávněn přezkoumávat věcnou správnost exekučního titulu. Tuto zásadu vyslovil Nejvyšší soud České republiky mimo jiné ve svém usnesení sp. zn. 30 Cdo 3712/2012 ze dne 30. 9. 2014. Tato zásada byla konstatována i v judikatuře ústavního soudu, např. v nálezu sp. zn. I. ÚS 871/11 ze dne 17. 1. 2012, kde ústavní soud uvedl, že „exekuční řízení je ze své podstaty určeno pouze pro faktický výkon rozhodnutí, nikoliv pro autoritativní nalézání práva. Stejně tak není ani řízením přezkumným“.

Vsouvislosti s uzavíráním spotřebitelských úvěrových smluv však Nejvyšší soud ve svém usnesení sp. zn. 20 Cdo 2897/2017 ze dne 16. 10. 2017, i přes konstatování, že případné vady nalézacího řízení se nepřenesají do exekučního řízení a věcná správnost vykonávaného rozhodnutí nemůže být jakkoliv, tedy ani nepřímo prostřednictvím výtky vad nalézacího řízení, v exekučním řízení zpochybněna, uvedl, že v případě rozhodčích nálezů může zkoumat platnost úvěrové smlouvy, kde pokud by byla neplatnost úvěrové smlouvy konstatována, mohla by se vázat její neplatnost i na rozhodčí smlouvu. To je však v kolizi s usnesením Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1222/2005 ze dne 19. 12. 2007, ve kterém soud uvedl, že nevztahuje-li se důvod neplatnosti smlouvy na rozhodčí doložku, týkající se sporů z této smlouvy, nemá neplatnost smlouvy vliv na platnost rozhodčí doložky.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí, k možnosti zkoumání neplatnosti úvěrové smlouvy, sp. zn. 20 Cdo 2897/2017 vycházel z nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 199/11 ze dne 26. 1. 2012, který uvádí, že „postupy, kdy klientům jsou vnucována smluvní ujednání v podobě zajištění blankosměnkou, smluvní pokutou ve výši 30 % nebo 45 % dlužné částky za prodlení s platbou splátek v řádu jednotek týdnů či smluvní pokutou ve výši pětinasobku dlužné částky za hrubé porušení smlouvy nebo podmínek, je nutno považovat za nepřijatelné a uvedená ujednání označit za neplatná pro jednoznačný rozpor s dobrými mravy“.

Tato argumentace jednoznačného rozporu s dobrými mravy byla rozvedena nejnovější judikaturou Nejvyššího soudu, a to v usneseních sp. zn. 20 Cdo 1641/2018 ze dne 1. 8. 2018 a 20 Cdo 1449/2018 ze dne 21. 8. 2018, „občanskoprávní sporné řízení nelze obcházet v představě, že lze ochranu nalézt v následném řízení exekučním. Pakliže se tak má – až zde – stát, pak jen tehdy, je-li nezbytné zasáhnout z pozic argumentačně

mimořádně silných, především ústavně právních, tj. měl-li by být vykonán exekuční titul, který je svým obsahem v kolizi se základními principy demokratického právního řádu. Tak by tomu bylo tehdy, jestliže by exekuce exekučního titulu, vedla k vynucení povinnosti, která je ve zcela zjevném rozporu s hmotným právem. Proto, aby neplatnost rozhodčí smlouvy, tedy nedostatek pravomoci rozhodce, mohla být vyslovena, musí být rozpor s hmotným právem mimořádně silný, tj. zcela excesivní a kumulovaný (dluh je přezajištěn, tedy například blankosměnkou a velmi vysokými smluvními pokutami a rozhodčí smlouva klade zvýšené nároky na uplatnění práv slabší stranou stanou a nebyla dána férovost kontraktčního procesu a k tomu je nutno posoudit i aktivitu povinné strany při obraně svých práv, důvod proč nevyužil možnosti od smlouvy odstoupit, zda dobrovolně vůbec něco na úvěr splatil, zda nepřistupuje ke svým závazkům nezodpovědně a lehkovážně apod...), a nepostačuje tedy intenzita, kdy jednotlivá ujednání, například úrok, by mohla být považována např. za rozporná s dobrými mravy.

Zájemce o úvěr s věřitelem při sjednávání podmínek úvěru prochází kontraktčním procesem, kde si strany sjednávají mimo jiné výši úvěru, výši a četnost splátek, dobu splácení či úrokovou sazbu úvěru. Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve své příloze 2 uvádí, o čem musí být spotřebitel (v případě spotřebitelského úvěru) informován. Poté, co jsou zájemci o úvěr navrženy podmínky úvěrové smlouvy, je na zájemci o úvěr, v souladu s § 1725 zák. č. 89/2012 Sb., aby o podmínkách úvěru litoval, a v případě, že není sto podmínky úvěru akceptovat, aby ofertu k uzavření úvěru odmítl. Ze strany zájemce o úvěr se můžeme setkat s tvrzením, že úvěr byl uzavřen v tísní či že nebyla možnost o podmínkách úvěrové smlouvy jednat. S těmito tvrzeními však koliduje povinnost úvěrující společnosti seznámit zájemce o úvěr s tím, že má právo do 14 dnů od uzavření smlouvy odstoupit. Tímto je najisto postave-

no, že se zájemce o úvěr mohl s podmínkami úvěru dopodrobna seznámit, a v případě jejich dodatečného nesouhlasu od uzavření smlouvy odstoupit, tedy měl možnost dlužník reagovat, i když by si smluvní dokumentaci přečetl až ex post.

Část dlužníků své závazky plynoucí z uzavřených úvěrových smluv ani hradit nezapočne, na výzvy k úhradě či na předvolání nereaguje. Tito dlužníci se vlastním dluhem začínají zabývat až ve chvíli, kdy je na jejich majetek nařízena exekuce. Teprve v danou chvíli se mění pasivní dlužníci na dlužníky aktivní, se zájmem o řešení svého dluhu s tím, že pohledávka úvěrující společnosti se v mezidobí zvýšila, a to o výpůjční úrokovou sazbu, smluvní pokuty, zákonný úrok z prodlení a náklady předchozích řízení, ve kterých byli dlužníci zcela pasivní. I chování dlužníka před tím, než došlo k exekuci, je potřeba hodnotit tak, jak uvádí soud v citovaných rozhodnutích, aby se neobcházelo nalézací sporné řízení a tím se nepopírala zásada, že práva náležejí bdělým. Řízení o návrhu povinného (dlužníka) na zastavení exekuce, jak již bylo výše uvedeno, nemůže být dalším, případně vlastně prvním, kolem nalézacího řízení. Mělo by se důsledně rozlišit, zda povinnému jeho práva stála za to, aby se v rozhodčím řízení, byť laicky, vyjádřil. Třeba alespoň tak, že se mu požadovaná částka zdá vysoká. Pokud se dlužník vůbec k výzvě nevyjádří, na řízení nijak nereaguje, tak sám na svoji obranu rezignuje a jeho případná argumentace do exekučního řízení by měla být brána jako nepřijatelná novota. ●

JUDr. Ervín Perthen MBA, advokát

Mgr. René Příhoda, advokátní koncipient

PPS advokáti s.r.o.

Manažerské motivační programy: (nejen) právní cesta k lepšímu fungování managementu

Motivace jako psychický proces, který aktivuje člověka a podněcuje jeho vůli k určitému jednání, je klíčovou složkou prakticky jakékoli lidské činnosti. Přítomnost a intenzita motivace je mnohdy hlavním determinantem, jenž určuje, zda jednající osoba dosáhne v konkrétním případě svého cíle (úspěchu). Není proto náhodou, že v současné době, přesycené podněty, vjemy a vlivy, které rozměňují koncentraci člověka a oslabují jeho schopnost upnout se k jednomu cíli, se slovo „motivace“ ozývá ze všech stran. Ať již jde o motivaci ve vztahu k elitním činnostem vykonávaným na nejvyšší úrovni (motivace vrcholových sportovců připravit se na vrchol sezóny či pokračovat dále v kariéře) anebo o každodenní motivaci každého z nás (motivace zhubnout či naučit se cizí jazyk).

Otázka motivace se zákonitě dotýká i sféry managementu a řízení obchodních společností. Je přirozené, že hlavním faktorem, který formuje motivaci manažerů, je jejich odměňování. V současnosti již mnohdy nestačí nabídnout manažerům solidní měsíční odměnu a pár standardních bonusů. S vývojem doby se vyvíjí i potřeby a požadavky jak managementu, tak také vlastníků společností, kteří si uvědomují, že propracovanější systém odměňování manažerů může

významným způsobem zkvalitnit a ekonomicky posílit fungování jejich společností.

Obecné principy manažerských motivačních programů

Manažerské motivační programy představují systémy ohodnocování osob na manažerských pozicích v obchodních společnostech, často v mateřských společnostech holdingových struktur. Jejich prostřednictvím dochází nejen k nastavení transparentního

a flexibilního modelu odměňování vrcholných manažerů, ale také k vytvoření těsnějšího sepětí těchto manažerů s danou společností (případně skupinou) a její kulturou. Právě tím je posilována pracovní motivace manažerů, tj. jejich odhodlání pracovat v dané společnosti a svědomitě usilovat o její růst.

Díky vhodně nastavenému manažerskému motivačnímu programu se manažeři snáze identifikují s danou společností. V ideálních

případech ji přestávají považovat za pouhý „zdroj obživy“, ale začínají ji vnímat jako živý proces, který sami formují a ke kterému mají osobní vztah. A je dobře známo, že osoba, která si ke své činnosti vybuduje osobní vztah, zpravidla pracuje proaktivně, s větším nasazením a větším odhodláním překonat krizové situace.

Úspěšně implementovaný manažerský motivační program tedy přináší pozitivní důsledky oběma „stranám“ – jak manažerům, tak také vlastníkům společností, o jejichž zájmy jde při poskytování souvisejícího korporátního poradenství pochopitelně v první řadě. V každém případě je ale nezbytné přípravu na zavedení manažerského motivačního programu nepodcenit. Základní otázkou je výběr nejvhodnější podoby manažerského motivačního programu v kontextu specifik dané společnosti.

V tomto textu v kostce představíme jeden ze stěžejních typů manažerských motivačních programů, tzv. akciové plány. Závěrem pak nastíníme některé z dalších potenciálních podob manažerských motivačních programů.

Akciové plány

V prostředí akciových společností je jedním z klasických způsobů nastavení manažerského motivačního programu tzv. akciový plán. Jeho podstatou je, že členové vrcholného managementu, tedy zpravidla členové představenstva, jsou zároveň minoritními akcionáři společnosti. Pro správné fungování akciového plánu je třeba splnit hned několik základních předpokladů.

Za prvé, akcie náležící manažerům by měly být akciemi se zvláštními právy (standardně jde o akcie prioritní),¹ s nimiž nejsou spojena hlasovací práva na valné hromadě. Jen tak nedojde k omezení rozhodovací pravomoci „kmenových“ akcionářů. Za druhé, souhrnná hodnota všech akcií ve vlastnictví členů managementu by neměla přesáhnout 10 % základního kapitálu společnosti, a to především z důvodu zachování možnosti squeeze-out² v případě, má-li společnost jediného „kmenového“ akcionáře. Za třetí, měly by být nastaveny detailní parametry nakládání s akciemi ze strany manažerů tak, aby bylo jasné upraveno, jak dlouho akciový plán trvá,³ k jakým převodům akcií dojde po skončení akciového plánu (či jeho dílčího cyklu) a za jakých podmínek může být akciový plán prodloužen či naopak předčasně ukončen.

Středobodem akciového plánu, zastřešujícím celé motivační schéma, by měla být propracovaná akcionářská dohoda uzavřená mezi členy managementu, jako minoritními akcionáři, ostatními akcionáři a příslušnou společností. Akcionářská dohoda by měla obsahovat jak ustanovení týkající se průběhu akciového plánu (nastavení klíčových ukazatelů výkonnosti pro jednotlivé manažery, specifikace vzorců pro výpočet výše dividend⁴ a způsobů jejich výplaty nebo nastavení ochranných prvků ve prospěch „kmenových“ akcionářů, např. ve formě některých opčních ustanovení či povinností manažerů zřídit zástavní právo), tak také ustanovení upravující postup v případě ukončení akciového programu či jeho dílčího cyklu (definice případů good leaver a bad leaver a navazující ustanovení, postup při prodeji manažerských akcií společnosti po skončení akciového plánu a podmínky jejich možného zpětného odkupu ze strany manažerů).

V případě nastavení akciového plánu se pak odměna manažerů může skládat hned ze tří položek: (i) pravidelné měsíční odměny (zpravidla za výkon funkce člena představenstva), (ii) výplaty dividend a (iii) poskytnutí ceny za odkup akcií po skončení dílčího cyklu akciového plánu. Zejména druhá a třetí položka představují onu motivační složku

odměny, neboť se nejedná o rigidní, předem stanovené částky, ale naopak o částky, jež jsou před výplatou vždy aktuálně počítány dle stanovených vzorců reflektujících aktuální hospodářskou situaci společnosti.⁵

Jak plyne z výše uvedeného, akciový plán přináší poměrně značné množství pozitiv. Prostřednictvím akcionářské dohody lze detailně a poměrně pružně upravit vztahy mezi managementem a ostatními akcionáři. Výplata dividend a hrazení ceny za odkup akcií po skončení cyklu akciového plánu mohou být pro obě strany nastaveny jako daňově velmi málo zatěžující. Ve vztahu k manažerům, jako minoritním akcionářům, lze vyváženým způsobem nastavit míru jejich rizika. A v neposlední řadě, aniž by se aktivně podíleli na rozhodování valné hromady, manažeri se stanou spoluvlastníky společnosti (být minoritními), což může z psychologického hlediska prohloubit jejich vztah a odpovědnost vůči společnosti.

Mezi potenciální slabiny akciového plánu patří skutečnost, že manažeri jsou zpravidla navzájem informováni o svých odměnách, a dále náročnost úpravy celého systému v případě nutnosti změny počtu členů představenstva společnosti. Proto je vhodné uplatňovat akciové plány spíše ve společnostech s již

pevně zakořeněnou a v základech fungující strukturou, kde nelze očekávat turbulentní korporátní změny.

Je-li akciový plán připraven a následně nastaven s potřebnou mírou důslednosti, je velmi vhodným motivačním programem a nástrojem, jak fungování managementu „posunout o stupeň výše“.

Další typy manažerských motivačních programů

Mezi další způsoby nastavení manažerských motivačních programů patří zejména (i) emise manažerských (zaměstnaneckých) dluhopisů, (ii) vytvoření smluvního bonusového schématu, (iii) založení tiché společnosti⁶ nebo (iv) založení svěřenského fondu.⁷

V případě dluhopisového plánu společnost emituje dluhopisy určené výhradně pro příslušné manažery, zpravidla jakožto členy jejího statutárního orgánu. Tyto dluhopisy jsou pak standardně vázány na dobu trvání výkonu funkce člena statutárního orgánu a v případě ukončení výkonu funkce dochází zpravidla ke zpětnému odkupu dluhopisů ze strany společnosti.

Za hlavní pozitiva dluhopisových plánů lze označit skutečnosti, že nedochází ke změně vlastnické struktury dané společnosti a že lze nastavit podmínky plánu tak, aby prodej dluhopisů i výplaty úroků představovaly nulové daňové zatížení. Negativem je zejména značná časová i finanční zátěž související s emisí dluhopisů a daňové zatížení při zpětném odkupu dluhopisů ze strany společnosti.

Smluvní bonusové schéma je technicky jednoduchým řešením nastavení manažerského motivačního plánu. Jeho podstata spočívá v tom, že konkrétní motivační plán vychází pouze ze znění příslušných smluv o výkonu funkce (případně pracovních smluv) uzavřených mezi společností a manažery.

Pro implementaci fungujícího systému proto v tomto případě není potřeba žádného dalšího právního institutu a navíc uzavřením samostatných smluv s jednotlivými manažery je zajištěno, že manažeri nejsou navzájem informováni o výši svých odměn. Zásadní nevýhodou tohoto programu je jeho vysoká daňová zátěž dopadající jak na manažery, tak na samotnou společnost, kdy smluvní stanovení odměn včetně všech bonusů zvyšuje průměrný výdělek manažerů.⁸

Poměrně specifickým institutem je vytvoření vztahu tichého společenství prostřednictvím smluv o výkonu funkce a smlouvy o tichém společenství. Členové managementu jsou v tomto případě vůči příslušné společnosti v pozici tichých společníků.

Výhody tohoto postupu jsou následující: také nedochází ke změně vlastnické struktury společnosti, je přirozeně nastavena vysoká míra diskrétnosti a rovněž dochází ke vzniku silné zainteresovanosti manažerů na hospodářských výsledcích společnosti. Zapojení institutu tiché společnosti do fungování obchodní společnosti, či celé skupiny, s sebou však přináší i významná negativa. Především se jedná o nutnost majetkových vkladů manažerů a vysokou, zřejmě až neúměrnou rizikovitost programu pro manažery, neboť výplata bonusové složky odměny je vázána výhradně na účetní závěrku společnosti a nadto se manažeri rovněž podílí i na ztrátě společnosti.⁹

Teoreticky lze uvažovat i o vybudování manažerského motivačního programu prostřednictvím založení svěřenského fondu, jehož zakladatelem je příslušná obchodní společnost a jehož beneficienty jsou jednotliví manažeri. Členové managementu jsou poté odměňováni z prostředků vložených do svěřenského fondu, a to dle pravidel stanovených ve statutu fondu a jeho interních směrnících.

Jakkoli se tento způsob může jevit atraktivně, a to zejména s ohledem na velký prostor společníků dané společnosti při vytváření formátu svěřenského fondu a podmínek pro čerpání majetku z fondu členy managementu, je třeba brát v potaz, že jde o typ manažerského motivačního programu v České republice dosud v praxi téměř nevyužívaný. Vzhledem k tomu s sebou stále přináší některé nezodpovězené otázky a s tím související významná rizika (zejm. riziko neodvedených plateb a jejich následného doměření či dokonce související nebezpečí naplnění skutkové podstaty veřejnoprávního deliktu).

Závěr

Ačkoli manažerské motivační programy nejsou výhradně právními nástroji, jsou založeny primárně na soukromoprávních institutech a principech. Zároveň je třeba brát v úvahu, že v současné době se poptávka korporátních klientů advokátních kanceláří zpravidla neomezuje na striktně právní služby. Naopak, stále častěji zahrnuje poptávku po komplexním právně-ekonomickém a daňovém poradenství a nezřídka kdy i žádosti

o pomoc při přijímání strategických rozhodnutí týkajících se samotného funkčního nastavení a obchodního směřování dané společnosti. Z těchto důvodů a s ohledem na to, jak významně může vhodně nastavený manažerský motivační program přispět k rozvoji obchodní společnosti, je vhodné s manažerskými motivačními programy v advokátní praxi kvalitně pracovat. ●

Matěj Sýkora

Pavelka s.r.o., advokátní kancelář

PAVELKA
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Ve smyslu ustanovení § 278 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), v platném znění.
- ² Viz ustanovení § 375 a násl. zákona o obchodních korporacích.
- ³ Akciový plán, resp. každý jeho cyklus, by měl trvat minimálně tři roky tak, aby po jeho skončení mohlo ze strany společnosti dojít k odkupu prioritních akcií od manažerů za současného splnění časového testu osvobození od daně z příjmu dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. x) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.
- ⁴ S ohledem na znění § 250 odst. 2 písm. d) zákona o obchodních korporacích by principy (jednotlivé vzorce) pro výpočet výše dividend měly být obsaženy i ve stanovách společnosti.
- ⁵ Tyto vzorce mohou být vázány např. na hospodářský výsledek nebo výši EBITDA společnosti dle účetních závěrek.
- ⁶ Ve smyslu ustanovení § 2747 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění.
- ⁷ Ve smyslu ustanovení § 1448 a násl. občanského zákoníku.
- ⁸ Odměny manažerů zpravidla nespádají mezi příjmy osvobozené od daně z příjmů dle zákona o daních z příjmů.
- ⁹ K případnému ujednání o tom, že se tichý společník nepodílí na ztrátě podnikatele, se dle § 2751 odst. 1 občanského zákoníku nepřihlíží.

**LÉTO NENÍ
ROČNÍ OBDOBÍ.
JE TO
DESTINACE.
STAY SUNNY.**

K věčnému tématu užití fotografií zveřejněných na internetu

Internet lze nesporně považovat za neodmyslitelnou součást života (téměř) každého z nás. Jedná se o nejvyužívanější síť z kategorie sítí elektronických komunikací. S jejím rozmachem se samozřejmě pojí řada otázek, na které dosud neexistují jednoznačné (natož pak jednoduché) odpovědi.

Jednou z takových otázek je skutečně účinná a spravedlivá ochrana autorských práv. Internet se stal místem, které umožňuje autorům plnohodnotně realizovat veškerá práva, jež jim dle právní úpravy náleží, k jim vytvořeným autorským dílům. Je ale také prostředím, v rámci kterého dochází k poměrně rozsáhlému a častému vytěžování těchto děl, oprávněnému i neoprávněnému. Umožňuje to zcela specifická forma, ve které jsou díla zveřejňována – digitalizace totiž umožňuje zcela triviální rozmnožování autorských děl a jejich přenos. Řadu otázek vyvolává rovněž samotná otázka zveřejnění děl a jeho dopadu do práv autora.

Jedním z velkých problémů je využívání fotografií, zveřejněných na internetu. Projevuje se zde totiž konflikt mezi právem autora na ochranu jeho práv a jeho díla (zejména práva

na nedotknutelnost díla a práva rozhodnout o zveřejnění a užití díla) a mezi právem třetí osoby používat díla, jež jsou zveřejněná, způsobem, který autora nepoškozuje (tedy v mezích zákonných licencí apod.).

Situace je ještě složitější, protože užitím cizí fotografie může dojít například i k poškození jejího oprávněného uživatele (ne-autora). Typicky v případech, kdy fotografii užije obchodní společnost na úkor svého konkurenta, který ji zveřejnil teprve poté, kdy na pořízení fotografie vynaložil své náklady (což druhá společnost neučinila). Mezi další problematické momenty může patřit i poškozování spotřebitele vyvoláváním záměny v tom smyslu, že některou fotografii (nebo styl fotografií) spotřebitel spojuje právě s jedním subjektem (a užívá-li takovou fotografii i další subjekt, může

vyvolat dojem, že jsou obě společnost propojeny apod.).

Fotografie je z pohledu autorského práva autorským dílem ve dvojitým smyslu. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (AZ), platí, že fotografie je autorským dílem pokud je jedinečným a neopakovatelným výsledkem tvůrčí činnosti autora a lze jej objektivně vnímat v jakékoli podobě. Ve smyslu druhém (podle § 2 odst. 2 AZ) nahrazuje zákonná úprava podmínku jedinečnosti požadavkem původnosti fotografie. V tomto případě jde tedy o zvláštní druh díla, kdy zákon nevyžaduje prvek originality nebo jedinečnosti, ale postačí, pokud jde o fotografii, která je autorovým vlastním duševním výtvořem,

tedy je v tomto smyslu fotografií původní. Původnost jinými slovy znamená, že dílo odráží osobnost autora, když je výrazem jeho rozhodnutí učiněných na základě jeho tvůrčí svobody. Toto pojetí fotografie odpovídá i znění čl. 6 autorskoprávní směrnice a předmětný výklad reflektuje i rozhodovací praxi Soudního dvora Evropské Unie (SDEU).²

Právo autorské dílo užít náleží výhradně autorovi. Pod pojmem užití díla rozumíme zejména právo na jeho rozmnožování, rozšiřování, pronájem, půjčování, vystavování, sdělování veřejnosti. Autor se může rozhod-

právně. V prostředí internetu je celá věc o to složitější, že ne vždy je jednoduché určit, zda konkrétní dispozice s autorským dílem je sama o sobě „užitím“ v právním slova smyslu.

Umístění fotografie na internet automaticky neznamená, že ji autor poskytl veřejnosti k volnému užití, jak se mylně mnoho uživatelů domnívá. Je vždy nutné dohledat, jakým způsobem byla fotografie poskytnuta (s jakými omezeními), zda byla poskytnuta k veřejnému užití, zda jejím zveřejněním autor například nabídl ostatním právo užívat fotografii na základě některých typi-

zveřejnění díla i jeho následného použití třetí osobou.

Prvním klíčovým pojmem v této věci je pojem samotného „užití“ díla. Najít odpověď na otázku ohledně užití fotografií na internetu v některých případech může pomoci informační směrnice³ s navazující judikaturou SDEU.

V souladu s čl. 3 odst. 1 informační směrnice poskytují členské státy autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoli sdělení jejich děl veřejnosti včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si sám zvolí.

SDEU v rámci této problematiky řešil spor⁴ novinářů a provozovatele internetových stránek, na kterých byly zveřejněny hypertextové odkazy na články těchto novinářů a byly zde volně přístupné. SDEU se zabýval zejména otázkou, zda skutečnost, že jiná osoba než autor díla, poskytne hypertextový odkaz na toto dílo na své internetové stránce se dá podřadit pod pojem sdělování díla veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 informační směrnice či nikoli. Dle SDEU z čl. 3 informační směrnice vyplývá, že aby se jednalo o sdělování, postačuje zejména, aby dílo bylo zpřístupněno veřejnosti takovým způsobem, aby veřejnost mohla mít k tomuto dílu přístup. Není rozhodující, zda této možnosti veřejnost využije, či nikoli. Pojem veřejnosti ve smyslu tohoto ustanovení je přitom vykládán jako blíže neurčený počet potenciálních adresátů, judikatura přitom v praxi vyžaduje vysoký počet osob, kterým je dílo takto zpřístupněno.

Z ustálené judikatury SDEU však vyplývá, že aby se na takové sdělování, jako je sdělování dotčené ve věci v původním řízení, které se týká stejných děl jako prvotní sdělení a bylo uskutečněno na internetu stejně jako prvotní sdělení, tedy prostřednictvím stejné technologie, vztahoval pojem sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 informační směrnice, je rovněž nezbytné, aby bylo určeno nové veřejnosti, to znamená veřejnosti, kterou autoři nebrali v potaz při udělení svolení k prvotnímu sdělení veřejnosti. SDEU v tomto případě rozhodl, že skutečnost, že jsou na jedné internetové stránce uvedeny hypertextové odkazy na díla, která jsou volně dostupná na jiné internetové stránce, nepředstavuje sdělování veřejnosti podle tohoto ustanovení.

nout, že udělí souhlas s užitím další osobě. Vedle toho platí, že do práva autora nezasahuje ten, kdo při svém jednání dodrží podmínky zákonné licence (např. ve zpravodajství, pro účely soudního řízení, provoz knihoven či vzdělávacích institucí) či volného užití (tedy užije dílo pro osobní potřebu, resp. k nekomerčním účelům). Pokud však nastane situace, kdy osoba užije cizí fotografii s cílem dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského či obchodního prospěchu, nejedná se o volné užití a již tím tato osoba může zasáhnout do autorských práv autora neo-

zovaných (např. Creative Commons) či zcela unikátních licencí (v takovém případě každý uživatel užitím autorského díla fakticky i právně uzavírá licenční smlouvu za podmínek, vyplývajících z těchto licenčních modelů). K užití cizí fotografie zveřejněné na internetových stránkách tedy není uživatel bez dalšího oprávněn a nepostačí mnohdy ani pouhé uvedení autora a původního zdroje, kde byla fotografie zveřejněna. Na straně druhé nelze ani obecně říci, že každé použití cizí fotografie bude neoprávněné. Vždy je nutné zkoumat konkrétní okolnosti

V dalším sporu⁵ se SDEU zabýval otázkou, zda vložení cizího autorského díla, volně dostupného, zpřístupněného veřejnosti na cizí internetové stránce na vlastní internetovou stránku za použití odkazu používajícího techniku „framing“ představuje sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 informační směrnice či nikoliv, i když tím cizí dílo není sdělováno nové veřejnosti (tzn. osobám, kterým by dílo v místě jeho původního umístění nebylo přístupné) a ke sdělení nedochází za použití specifické technologie, která se liší od technologie původního sdělování. Dle názoru SDEU výše uvedenou skutečnost nelze kvalifikovat jako sdělování veřejnosti ve smyslu tohoto ustanovení, jestliže tím dotčené dílo není sdělováno nové veřejnosti a ke sdělení nedochází za použití specifické technologie, která se liší od technologie původního sdělování. S přihlédnutím k výše uvedenému tedy nelze rozšiřovat okruh osob, kterému je dílo určeno – např. pokud na internetových stránkách dojde ke zveřejnění fotografie autora, které autor původně zveřejnil jako placený obsah, není možné tuto fotografii zveřejnit i osobám, které za služby neplatí. Z výše uvedeného dále vyplývá, že odkazováním (prostřednictvím hypertextových odkazů či framingu) nedochází k rozmnožování autorského díla ve smyslu autorského zákona, a tedy na rozdíl od kopírování a stahování nejde o vytváření duplikátu autorského díla.

K problematice zveřejňování fotografií a jejich sdělování veřejnosti SDEU přispěl svým dalším rozhodnutím⁶, ve kterém došel k závěru, že pojem sdělování veřejnosti ve smyslu informační směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje zpřístupnění online na internetových stránkách právě takové fotografie, která předtím byla bez omezujícího opatření zabráňujícího jejímu stažení a se svolením nositele autorského práva zveřejněna na jiných internetových stránkách. V daném případě autor totiž udělil svolení ke zveřejnění svých fotografií pouze provozovatelům internetových stránek věnovaných cestování na jejich internetových stránkách. Následně jedna žákyně střední školy stáhla tuto fotografii z těchto stránek, na kterých byla volně dostupná, a vložila ji do svého školního referátu s odkazem na původní zdroj. Fotografie byla poté zveřejněna na internetových stránkách školy (jak prvotní sdělení díla na internetových stránkách, tak jeho pozdější sdělení na jiných internetových stránkách bylo uskutečněno stejnou technologií). Za situace, kdy bylo svolení ke zveřejnění uděleno pouze provozovatelům určitých internetových stránek, je veřejnost,

kterou vzal v potaz autor při udělování svolení se sdělováním jeho díla na internetových stránkách, na kterých bylo prvotně zveřejněno, tvořena jen uživateli uvedených stránek, a nikoli uživateli internetových stránek, na kterých bylo dílo později zpřístupněno bez svolení uvedeného autora, nebo jinými uživateli internetu.

Zpřístupnění díla, které bylo předtím zveřejněno na jiných internetových stránkách se svolením autora, jeho umístěním na jiných stránkách bez svolení autora dle SDEU nepřispívá k řádnému fungování internetu a šíření informací, na rozdíl od hypertextových odkazů, a proto musí být tyto případy od sebe odlišovány. Zpřístupnění díla na internetových stránkách vede totiž k novému sdělení nezávislému na sdělení, ke kterému bylo původně uděleno svolení. V důsledku toho by takové dílo mohlo být nadále dostupné na jiných stránkách bez ohledu na předchozí svolení autora, autor již nemůže mít kontrolu nad prvotním sdělováním svého díla a dílo by bylo nadále k dispozici na internetových stránkách, na kterých došlo k novému zpřístupnění. Závěr o tom, že dílo je zpřístupňováno nezávisle na původním zdroji, však stále nemusí znamenat, že dochází k porušení autorských práv. Typicky právě v situaci, kdy je zpřístupněno na základě některé ze zákonných licencí. Ani fakt, že třetí osoba užívá cizí dílo bez svolení autora, tedy nemusí vést k závěru, že jde o užití díla neoprávněné.

V autorskoprávní oblasti je v současné době na úrovni Evropské unie projednáván návrh tzv. Copyright směrnice,⁷ který si klade za cíl modernizovat autorské právo i s ohledem na nové technologie a prostředky sdělování autorských děl veřejnosti (tedy zejm. s ohledem na existenci internetu). Je otázkou, zda skutečně tohoto výsledku dosáhne. Spíše se kloníme ke skeptičtějším názorům, a to hned z několika důvodů: do tvorby směrnice vstupuje řada zájmů – politických i ekonomických – jako jsou zájem o větší kontrolu státní moci nad internetem, zájem o udržení zisků nikoliv autorů, ale společností, které uvádějí na trh nová autorská díla, atd. Zájem o efektivní, smysluplné a spravedlivé užívání internetu bývá v těchto diskusích upozadován. Na druhou stranu se směrnice může stát výchozím bodem pro tvorbu nových pravidel zejména činností SDEU. Právě Soudní dvůr EU totiž již v minulosti opakovaně prokázal, že ochranu autorských práv nevnímá formálně. Z jeho rozhodnutí je patrné, že je vždy nutné řádně zvážit, zda vůbec určitou činností dochází k užití autorského díla. Pokud

ano, zda takové užití nespadá do některé ze zákonných licencí (či zda dokonce nejde o tzv. volné užití díla).

Nalézt správné řešení je v každém případě složité a každé rozhodnutí by vždy mělo vycházet z hodnocení konkrétní situace. Nelze totiž v žádném případě připustit, aby bylo autorské dílo zveřejněné na internetu bez dalšího „zkomunitizováno“ (tedy svěřeno do libovůle komunity uživatelů internetu). To by však mělo platit právě a jen pro autorská díla – tedy výtvoř, do nichž autor vložil svou kreativitu, poetičtěji řečeno – část sama sebe. Vždyť institut autorských práv je ve své podstatě zejména institutem ochrany osobnosti autora, sekundárně pak rovněž institutem, umožňujícím autorovi hospodářsky své dílo vytěžovat. Neměl by však sloužit cenzuře ani ochraně ryze ekonomických zájmů osob, které často nemají se vznikem autorského díla nic společného. ●

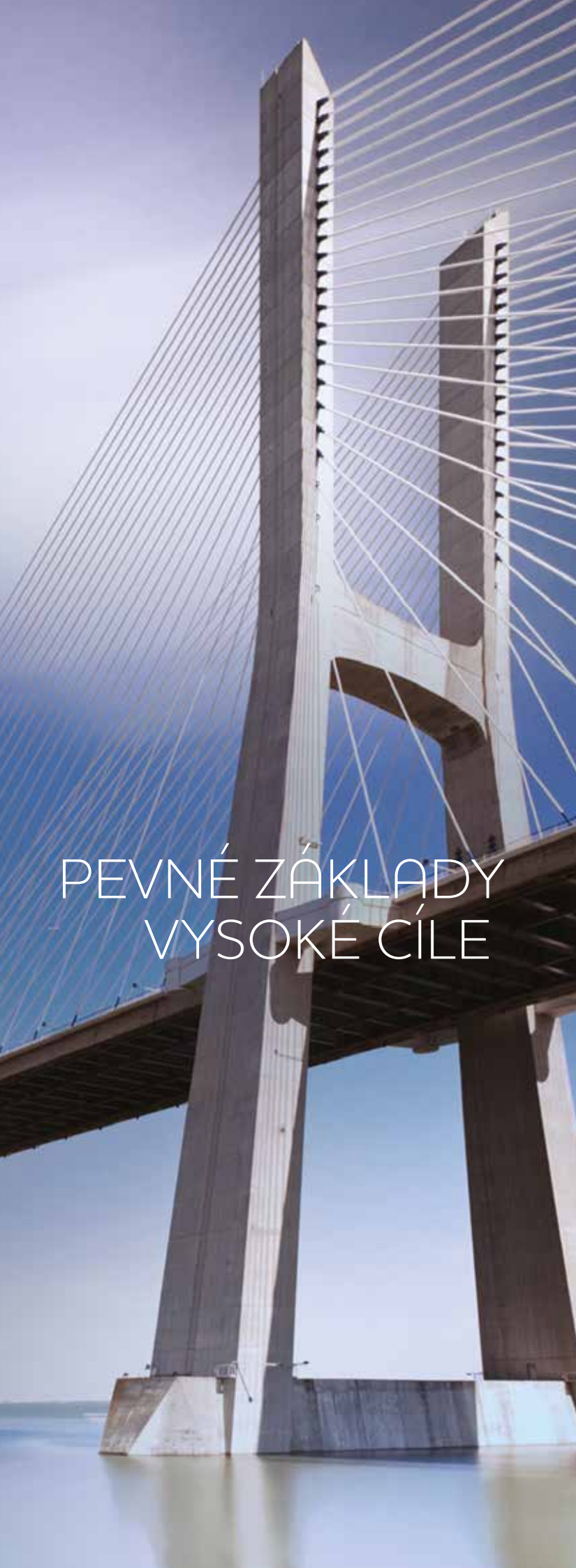
*Pavlaína Makulová, Tomáš Nielsen,
Jiřina Šimová*

NIELSEN MEINL, advokátní kancelář, s.r.o.

**NIELSEN
MEINL**

Poznámky:

- ¹ Směrnice Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících.
- ² Př.: Rozhodnutí SDEU sp. zn. C-145/10 Eva-Maria Painer v. Standard VerlagsGmbH.
- ³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.
- ⁴ Rozhodnutí SDEU sp. zn. C-466/12 Nils Svensson, Sten Sjögren, Madelaine Sahlman, Pia Gadd v. Retriever Sverige AB.
- ⁵ Rozhodnutí SDEU sp. zn. C-348/13 BestWater International GmbH v. Michael Mebes a Stefan Potsch.
- ⁶ Rozhodnutí SDEU sp. zn. C-161/17 Land Nordrhein-Westfalen v. Dirk Renckhoff.
- ⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady, o autorském právu na jednotném digitálním trhu.

PEVNÉ ZÁKLADY
VYSOKÉ CÍLE

**DUNOVSKÁ
& PARTNERS**

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

Embedovaný odkaz ve světle nové rozhodovací praxe

Dne 7. srpna přibyl do copyrightového světa nový a poměrně dlouho očekávaný rozsudek Soudního dvora Evropské unie („SDEU“) sp. zn. C-161/17 v řízení Land Nordrhein-Westfalen proti Dirku Renckhoffovi (známém jako případ „Cordoba“),¹ týkající se otázky sdělování díla veřejnosti zprostředkováním na internetu. Přestože se ve skutkovém stavu případu nejednalo o otázky hyperlinků, má toto rozhodnutí svůj dopad i do této sféry a navazuje na rozhodovací praxi, kterou přinesly rozsudky ve věci GS Media² a Svensson.³ Článek přibližuje závěry, které SDEU ve věci Cordoba přinesl, a dále nabízí stručnou úvahu o dopadu rozhodnutí na embedované odkazy.

Skutková podstata

Nadepsané rozhodnutí Cordoba se týká situace, kdy žákyně střední školy vypracovala referát, do něhož užila fotografii, kterou stáhla na internetových stránkách věnovaných cestování, přičemž k fotografii připojila odkaz na uvedenou stránku. Původní fotografie byla autorem umístěna veřejně přístupně na internet s tím, že právo k užívání udělil výhradně provozovatelům cestovatelských internetových stránek. Tento referát byl umístěn na internetové stránce příslušné školy. Autor

takové jednání označil za neoprávněné sdělování jeho díla veřejnosti a po škole uplatňoval nároky z porušení jeho autorských práv.

Spolkový soudní dvůr se na základě sporu rozhodl přerušit řízení a položit SDEU následující předběžnou otázku:

„Je vložení díla, které je se svolením nositele autorského práva volně přístupné pro všechny uživatele internetu na jiných internetových stránkách, do veřejně přístupných internetových stránek zpřístupněním veřejnosti ve

smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, pokud je dílo nejprve zkopírováno na server a odtud nahráno na internetové stránky?“

Argumentace soudu

SDEU ve svém rozhodnutí vychází z předchozí judikatury a opětovně uvádí, že sdělování díla veřejnosti obsahuje dva kumulativní prvky – sdělování a sdělování díla veřejnosti.⁴ V případě sdělování ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 (dále

Je kopie a embedovaný odkaz skutečně tak odlišný?

Je nepochybně možné se ztotožnit se závěrem, že jednání, kdy někdo zkopíruje autorské dílo na internetu, nahraje ho na svůj server a následně jej zveřejní na internetu, je sdělováním díla veřejnosti a pod výlučné právo autora spadá možnost o takovém sdělování rozhodovat. Opačný závěr by skutečně měl zásadní dopad na uplatňování práva na internetu a vedl by k neoprávněnému vyčerpání autorských práv. Rozhodnutí však možná ne zcela záměrně dobře poukazuje na problematické závěry jiné rozhodovací praxe SDEU, a to konkrétně v rozhodnutích Svensson a GS Media. Tato rozhodnutí totiž dochází k závěru, že zveřejnění internetového odkazu na veřejně a oprávněně zveřejněné dílo není sdělováním díla veřejnosti, protože nesdíljuje dílo veřejnosti nové.⁶

jen „InfoSoc“) je podstatné, aby dílo bylo zpřístupněno veřejnosti takovým způsobem, že veřejnost může mít k dílu přístup, aniž by bylo rozhodující, zda této možnosti využijí, či nikoliv. SDEU následně došel k závěru, že jednání v posuzovaném řízení bylo takovým sdělováním.

Co se týče veřejnosti, pak SDEU upozorňuje na kumulativní podmínky tohoto pojmu. Veřejností ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice InfoSoc je myšlen blíže neurčený počet potenciálních adresátů, přičemž tento počet musí být dosti vysoký.⁵ Nad rámec této podmínky pak dílo muselo být sdělováno veřejnosti nové, tedy veřejnosti, kterou nositelé autorského práva nebrali v potaz při udělení svolení k prvotnímu sdělení díla. A právě otázka, zda v tomto případě byla či nebyla přítomna nová veřejnost, byla středobodem celého rozsudku.

Žalovaný v rámci sporu totiž tvrdil, že pokud SDEU ve věci internetových odkazů došel k závěru, že internetový odkaz na veřejně zpřístupněné dílo nemůže být sdělován nové veřejnosti, protože prvotní sdělení díla (na které je odkazováno) mohl potenciálně zhlédnout každý uživatel internetu (a neexistuje tak veřejnost, která by vůči dílu byla nová), pak ani zkopírování a zveřejnění díla není sdělováním díla veřejnosti, protože naprosto totožné bylo prvotní zveřejnění učiněno vůči všem uživatelům internetu a nová veřejnost taktéž neexistuje. SDEU ve svém rozhodnutí po zvážení argumentů došel k tomu, že v posuzovaném případě bylo nové veřejnosti sdělováno, přičemž rozdílnost rozhodnutí odůvodnil následovně.

V první řadě soud dochází k závěru, že v případě, že by připustil, že prostřednictvím jednání v původním řízení nedochází ke sdělování nové veřejnosti, hrozilo by, že prvotním zveřejněním díla autorem na internetu by mohlo dojít k vyčerpání jeho práv k dílu.

Druhým podstatným důvodem odlišného rozhodnutí je dle SDEU skutečnost, že u internetových odkazů v případě, že dojde k odstranění původního zveřejnění (díla, na které je odkazováno), přestanou fungovat všechny zveřejněné odkazy a autorovi tak zůstává možnost ukončit sdělování děl tím, že původní sdělení odstraní. Na druhou stranu pokud autor v posuzovaném případě odstraní jím zveřejněné dílo, nemá takové odstranění žádný vliv na díla zkopírovaná.

V neposlední řadě SDEU upozorňuje, že zatímco v případě internetových odkazů je možné k obsahu stránek přistoupit i bez zveřejnění takového odkazu a tedy zásahu osoby zveřejňující odkaz, v posuzovaném případě to byl žalovaný, kdo aktivně stáhl, zkopíroval a následně zveřejnil konkrétní dílo a hrál tak rozhodující úlohu při sdělování díla veřejnosti.

Na základě výše uvedených argumentů došel SDEU k tomu, že situace je odlišná od prostého zveřejnění internetového odkazu. Zatímco v případě internetových odkazů nová veřejnost dotčena není, v případě kopie je sdělováno veřejnosti, kterou autor nebral v potaz v původním zveřejnění. Pojem „sdělování díla veřejnosti“ tak zahrnuje jednání v původním řízení.

Přestože se rozhodnutí ve věci Svensson i GS Media týkalo standardních prostých internetových odkazů, tato rozhodnutí se vztahují i na odkazy prostřednictvím tzv. embedded linků.⁷ Tyto odkazy fungují tak, že v případě jejich aktivace dojde nikoliv k přesunutí uživatele na cílovou stránku, ale obsahu cílové stránky za uživatelem. Běžný uživatel reálně nerozezná rozdíl mezi tím, že je obsah umístěn na serveru majitele stránek, či zda je na ně odkazováno prostřednictvím embedovaného odkazu.⁸ Jediným faktickým rozdílem mezi těmito způsoby sdílení je skutečnost, že v případě, že dojde k odstranění obsahu, na který je odkazováno, dojde i k odstranění embedovaného odkazu. Zůstává však otázkou, zda je tento rozdíl natolik flagrantní, aby ospravedlňoval tak zásadně rozdílný autor-skoprávní dopad.

Již v předchozí judikatuře bylo dovozeno, že embedovaný odkaz naplňuje všechny náležitosti sdělování díla veřejnosti mimo skutečnosti, že dle SDEU takové dílo není sdělování veřejnosti nové.⁹ Pokud však na embedovaný odkaz aplikujeme stejné argumenty jako v případě Cordoba, nabízí se následující úvaha. SDEU uvádí, že sdělení v původním řízení je sdělováno nové veřejnosti, protože (i) by jinak došlo k neoprávněnému vyčerpání práv, (ii) může uživatel i nadále uplatňovat své právo a ukončit sdělování veřejnosti, (iii) uživatel kopírující obsah má rozhodující úlohu při zveřejnění díla.

Stejně jako v případě kopie i v případě embedovaného odkazu může docházet (a dochází) k nepovolenému vyčerpání práva autora.

V případě, že autor zveřejní autorské dílo bez omezení na internetu, může na něj kdokoli vytvořit embedovaný odkaz, kterým dílo zobrazí na svých stránkách. A to tak, že dotčení uživatelé již nemusí navštívit původní zobrazení (dojde ke stejnému efektu jako v případě vytvoření kopie). Autor tak ztrácí možnost rozhodnout, jaké subjekty budou mít právo v rámci svých děl jeho dílo zpřístupnit či nikoliv, a to až do chvíle, kdy prvotní sdělení není odstraněno. Po dobu zveřejnění tak je právo autora vyčerpáno.

Stejně tak neobstojí argument SDEU, že v případě embedovaného odkazu jsou zachována práva autora, když může prostřednictvím odstranění původního sdělení ukončit nechtěné sdílení prostřednictvím internetových odkazů. Možnost udělení souhlasu se sdělením díla veřejnosti není pouze možnost říci: ano – chci sdílet / ne – nechci sdílet. Svolení ke sdělení díla veřejnosti je možné udělit v rozsahu zvoleném autorem – tedy například výhradně či nevýhradně, pro konkrétní subjekty, v konkrétním rozsahu užití apod. Toto právo však není v případě embedovaného odkazu rozhodně zachováno v celé své míře – autorovi pouze zůstává možnost ukončit sdělování veřejnosti tím, že odstraní původní obsah, přičemž tím znemožní odkazování. Zároveň tím však ukončí i jím zamýšlené sdělení původní. Jeho právo na sdělování je tedy i tímto do značné míry vyčerpáno.

V neposlední řadě argument SDEU, že oproti vložení internetového odkazu hrál uživatel vkládající zkopírovaný obsah rozhodující roli při sdělení takového obsahu veřejnosti, neobstojí. V obou případech, tedy v případě embedovaného odkazu i vložení kopírovaného díla, dojde k vědomému jednání uživatele směřujícímu k vložení konkrétní informace na internetové stránky, která způsobí zobrazení chráněného díla autora. Rozdílný technický aspekt by neměl mít takto zásadní dopad na samotné posouzení.

Rozhodnutí Cordoba opět odhaluje bezdůvodně odlišný přístup ke zpřístupnění vytvořením rozmnoženiny a ke zpřístupnění prostřednictvím embedovaného odkazu, přestože faktický dopad těchto možností je pro běžného uživatele téměř totožný. Považujeme přinejmenším za nepřesvědčivé, aby vedle sebe obstála argumentace SDEU ve věci Svensson, která uvádí, že pokud byl obsah zveřejněn bez jakéhokoliv omezení, byly veřejností, kterou autor bral v potaz při prvotním sdělení, všichni uživatelé interne-

tu a sdělení prostřednictvím embedovaného odkazu tak nesdělují nové veřejnosti,¹⁰ a zároveň argumentace, že v rozhodovaném případě, kdy autor opět zveřejnil obsah bez jakéhokoliv omezení veřejnosti, již byla veřejnost, kterou bral autor při udělování svolení se sdělováním díla, omezená výhradně na uživatele stránek, kde bylo dílo zveřejněno, a nikoliv na všechny uživatele internetu, a to z výše uvedených důvodů.¹¹

Závěr

Z našeho pohledu je nepochybné, že rozhodnutí o sdělení v případě Cordoba je správné a opačný závěr by měl kritický dopad do autorského práva na internetu. Jak však vyplývá z výše uvedeného, pokud budeme na embedovaný odkaz nahlížet prizmatem posledního rozhodnutí SDEU, nastává otázka, zda je pojmová dichotomie zveřejnění umístěním kopie na server a sdělením díla a zveřejněním formou embedovaného odkazu namístě. Rozhodně souhlasíme, že internetové odkazy by neměly být regulovány a měly by i nadále fungovat jako základní stavební kámen internetu. Na druhou stranu není možné zavírat oči před zásadními rozdíly mezi prostým hyperlinkem a embedovaným odkazem a schovávat se v případě posouzení jejich autorskoprávních dopadů výhradně za technický způsob fungování.

Nastavení copyrightu na internetu je momentálně horkým tématem a není možné se ubránit dojmu, že EU nemá jednotný názor, jakým směrem by se copyright měl vydat. Na jednu stranu glorifikuje hyperlinky jako základní stavební kámen internetu, na druhou stranu říká, že zvláštní forma hyperlinků v podobě snippetů by měla být v některých případech předmětem licencí také.¹² Uvádí, že je třeba zachovávat rovnováhu mezi nositeli autorských práv a zájmem na ochranu svobody projevu a informací, avšak nepřiznává ochranu autorům před zveřejňováním formou embedovaného odkazu a přichází s opatřením umožňujícím filtrování obsahu na internetu.¹³

V současné době však nezbyvá než na závěr konstatovat, že zatímco jednání uživatele, který stáhne na internetu veřejně dostupný a oprávněně zveřejněný obsah, tento nahraje na server a umístí jej na stránky, je dle SDEU sdělováním díla veřejnosti, postup, kdy uživatel nalezne na internetu stejný obsah a vloží jej na své stránky prostřednictvím embedovaného odkazu (čímž dosáhne fakticky stejného efektu), sdělováním díla veřejnosti není. ●

Ján Kuklinca, advokát
Martin Bartoň, advokátní koncipient
Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář

Deloitte
 Legal

Poznámky:

- ¹ Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 7. srpna 2018, Loand Nordrhein-Westfalen proti Dirku Renckhoffovi. Věc C-360/13. In: InfoCuria [právní informační systém].
- ² Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 8. září 2016, GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV a další. Věc C-160/15. In: InfoCuria [právní informační systém].
- ³ Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 13. února 2014. Nils Svensson, Sten Sjögren, Madelaine Sahlman, Pia Gadd proti Retriever Sverige AB. Věc C-466/12. In: InfoCuria [právní informační systém].
- ⁴ Bod 19 rozhodnutí Cordoba.
- ⁵ Bod 22 rozhodnutí Cordoba.
- ⁶ K otázce závěrů rozhodnutí viz BARTOŇ, M. Internetový odkaz jako užití díla. Revue pro právo a technologie: odborný recenzovaný časopis pro technologické obory práva a právní vědy. Brno: Masarykova univerzita, 2016, roč. 7, č. 14, s. 157. ISSN 1804-5383
- ⁷ Srov. bod 40 rozhodnutí GS Media.
- ⁸ K otázce embedovaných odkazů a jejich fungování více s. 157 BARTOŇ, M. Internetový odkaz jako užití díla.
- ⁹ Srov. Bod 23 an. Rozhodnutí Svensson.
- ¹⁰ Bod 27 rozhodnutí Svensson.
- ¹¹ Bod 35 rozhodnutí Cordoba.
- ¹² Srov. čl. 11 návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro výkon autorského práva a práv s ním souvisejících, jež se použijí na některá online vysílání vysílacích organizací a přenosy vysílání televizních a rozhlasových pořadů ze dne 14. 9. 2016, COM (2016) 594, 2016/0284 (COD). In: EUR-Lex [právní informační systém]. K dispozici na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1477320062188&uri=CELEX:52016PC0594>.
- ¹³ Tamtéž, čl. 13.

■ ■ ■ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **AllyLaw** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právnická firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora
- Obchodní právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

AllyLaw

Mezinárodní příslušnost soudů v případě spotřebitele, který uzavřel rozdílovou smlouvu

Příslušnost soudů s mezinárodním prvkem v rámci členských států EU je upravena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ("nařízení"). V případě spotřebitele se uplatní zvláštní příslušnost soudů, dle které může spotřebitel podat žalobu proti smluvnímu partnerovi buď u soudu členského státu, v němž má tento smluvní partner bydliště, anebo u soudu místa, kde má bydliště spotřebitel.

Naopak smluvní partner může podat žalobu proti spotřebiteli pouze u soudu členského státu, v němž má spotřebitel bydliště. Pokud nepůjde o spotřebitele, neuplatní se zvláštní pravidla, ale obecná pravidla. Dle čl. 4 nařízení mohou osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu. Pokud smluvní strany uzavřely dohodu o příslušnosti soudu, je dle čl. 25 odst. 1 nařízení příslušný tento soud.

Tato pravidla působí na první pohled zcela jasně, podstatné při určení příslušnosti soudů je posouzení, kdo spadá pod pojem spotřebitel.

Jedinou definici spotřebitele lze dovodit z čl. 17 nařízení. Pro uplatnění spotřebitelské ochrany v rámci nařízení je třeba, aby (i) došlo k uzavření smlouvy, (ii) jedna ze

smluvních stran nejednala v rámci své profesionální nebo podnikatelské činnosti, (ii) se jednalo o jednu ze smluv upravených v čl. 17 odst. 1 písm. a) až c) nařízení. Dané podmínky musí být splněny kumulativně.

Splnění první podmínky nebude činit většinou potíže. Dle druhé podmínky je spotřebitelem osoba, která uzavírá smlouvu, jež se týká její profesionální nebo podnikatelské činnosti. Co se týče posouzení spotřebitele, který uzavřel rozdílovou smlouvu vydal Vrchní soud v Olomouci pod sp. zn. 5Cmo 3/2017 usnesení, dle kterého je zřejmé, že v odůvodněných případech je spotřebitelem i osoba, která uzavírá smlouvu za účelem dosažení zisku pro vlastní potřebu a je ekonomicky činná jinak než v souvislosti se svým povoláním. Soud upozorňuje ve svém usnesení na varování pro investory vydané dne 28. 2. 2013 Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (ESMA) a Evropským orgá-

nem pro bankovníctví (EBA) v souvislosti s riziky spojenými při uzavírání rozdílových smluv. Dle varování je investování do rozdílových smluv pro většinu zákazníků nevhodné a hodí se pro profesionální nebo velmi zkušené neprofesionální zákazníky, kteří produktu dostatečně rozumí.

K tomuto varování vydala dne 12. 11. 2014 Česká národní banka upozornění na rizika spojená s investováním do tzv. rozdílových smluv, ve kterém zdůrazňuje, že investování do rozdílových smluv je pro většinu neprofesionálních zákazníků nevhodné. Vrchní soud v Olomouci v usnesení rozhodl, že žalobkyně při uzavírání rozdílových smluv na mezinárodním trhu FOREX nejednala v postavení spotřebitelky, jelikož je pro tento trh typické, že účastníci nevystupují ve vztahu nadřazeném nebo podřazeném, ale ve zcela rovném. Tím, že žalobkyně uzavřela rámcovou smlouvu, na základě které uzavírala jednotlivé roz-

DBK PARTNERS[®]

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Excellence.
That is what we deliver.

Komplexní právní služby

- Právo obchodních společností
- Přeměny obchodních společností
- Akvizice a transakční poradenství
- Daňové právo
- Správa a řízení společností
- Zakázkové právo
- Veřejné zakázky
- Právo investičních společností a investičních fondů
- Soudní spory, rozhodčí a jiná řízení

WWW.DBKP.CZ

dílové smlouvy, nejednalo se z její strany o ojedinělou operaci a takovouto činností na sebe brala významná rizika.

Co se týče poslední podmínky pro naplnění zvláštní příslušnosti soudů se spotřebitelem dle čl. 17 nařízení je vhodné pro úplnost upozornit na četnou judikaturu Soudního Dvora EU. Dle čl. 17 odst. 1 písm. c) nařízení se příslušnost soudu posoudí podle tohoto oddílu pokud byla smlouva uzavřena s osobou, která buď provozuje profesionální nebo podnikatelské činnosti v členském státě, v němž má spotřebitel bydliště, anebo pokud se jakýmkoli způsobem taková činnost na tento členský stát zaměřuje, a smlouva spadá do rozsahu těchto činností. Nejasné je, co spadá pod

pojem “zaměření se”. Mnohdy bude posouzení uplatnění spotřebitelské ochrany dle nařízení spočívat v interpretaci pojmu, zda se smluvní strana “zaměřuje” na členský stát, v němž má spotřebitel bydliště.

Pojmem “zaměření se” se zabýval Soudní dvůr EU ve spojené věci C-585/08 Peter Pammer v. Reederei Karl Schlüter GmbH & Co KG a C-144/09 Hotel Alpenhof GesmbH v. Oliver Heller ze dne 7. prosince 2010. Soudní dvůr EU posuzoval reklamu na internetu, která má dle jeho názoru celosvětový dosah, tedy je dostupná prakticky ve všech členských státech a mnohdy bez vůle podnikatele. Při posuzování “zaměření se” je třeba vzít v úvahu vůli podnikatele a nelze vycházet pouze ze skuteč-

nosti, že internetové stránky jsou dostupné v jiných členských státech. Dle Soudního dvora EU je třeba zkoumat, zda měl podnikatel v úmyslu uzavřít smlouvu se spotřebitelem z jiného členského státu. Mezi znaky “zaměření se” patří “všechny výslovné projevy vůle oslovit zákazníky z takového členského státu”. Soudní dvůr EU demonstrativně vyjmenoval následující skutečnosti: “uvedení telefonického spojení s mezinárodní předvolbou, použití jiného jména domény prvního řádu, než je doména členského státu, ve kterém má podnikatel sídlo, například „.de“, nebo použití takových neutrálních jmen domén prvního řádu, jako je například „.com“ nebo „.eu“, popis cesty do místa poskytování služeb s počátkem v jednom či více členských státech, jakož i uvedení mezinárodní klientely složené ze zákazníků s bydlištěm v jiných členských státech, zejména formou uvedení ocenění takových zákazníků”. Dalším znakem je také možnost přepnutí do jiného jazyka, který není běžně používán v členském státě, ve kterém podnikatel provozuje svoji činnost. Dalším znakem je použití cizí měny.

Ve věci C-218/12 Lokman Emrek v. Vlado Sabranovic ze dne 17. října 2013 Soudní dvůr EU dovodil, že k “zaměření se” na členský stát stačí uvedení telefonního čísla s mezinárodní předvolbou daného členského státu.

Z nařízení a rozhodnutí Soudního dvora EU vyplývá, že pojem spotřebitel je v nařízení definován mnohem úžeji než v hmotném právu. Je třeba vzít v úvahu, že část nařízení upravující spotřebitele tvoří výjimku z obecného pravidla uvedeného v čl. 4 nařízení, tudíž čl. 17 nařízení je nutné vykládat restriktivně. Nadto pokud osoba uzavírá rozdílové smlouvy, nejedná dle usnesení Vrchního soudu v Olomouci v postavení spotřebitele, jelikož se jedná o investování pro velmi zkušené neprofesionální zákazníky, kteří vystupují ve smlouvách v rovném postavení. Osoba uzavírající rozdílové smlouvy nebude dle nařízení považována za spotřebitele a neuplatní se zvláštní příslušnost soudů. ●

Mgr. Iveta Klimešová, LL.M.,
Senior Attorney

CHSH Kališ & Partners advokátní kancelář

CHSH
Kališ & Partners

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

Rozšiřujeme tým o mladé
talentované právníky

www.havelpartners.cz

Strategické uvažování | Individuální přístup | Špičkový právní tým | Dlouhodobé partnerství

- | HAVEL & PARTNERS s kanceláři v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem 27 partnerů, více než 100 advokátů a téměř 200 právníků největší nezávislou právníckou firmou ve střední Evropě
- | Více než 1 000 klientů; cca třetina klientů z řad nejbohatších Čechů a Slováků, 70 největších světových společností Fortune 500 a 50 společností z Czech Top 100
- | Úzká spolupráce s předními mezinárodními právníckými firmami, klienti tak mají přístup k lokálním i mezinárodním znalostem prostřednictvím cca 30 tisíc právníků ve 160 zemích světa
- | Právní poradenství ve více než 80 zemích světa a 12 světových jazycích; až 70 % případů s mezinárodním prvkem
- | Nejúspěšnější kancelář s nejkomplexnějšími službami v České republice i na Slovensku dle celkového počtu všech nominací a titulů v rámci dosavadních ročníků soutěže Právnícká firma roku
- | Další rozšiřování týmu o spolupracovníky na všech úrovních seniority s možností rychlého profesního růstu až do partnerské úrovně; kancelář získala opakovaně ocenění TOP Zaměstnavatel roku a je nejžádanějším zaměstnavatelem mezi advokátními kancelářemi

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle počtu
nominací a titulů dosavadních
ročníků soutěže

Nejlepší právnícká firma
roku v České republice
(2017, 2018)

Právnícká firma roku
v České republice
(2011–2012, 2014–2018)

1. místo TOP Zaměstnavatelé
v kategorii Advokátní kancelář
(2015–2018)

Nejvyšší soud nově ke smluvní pokutě z konkurenční doložky

Nejvyšší soud, zejména jeho senát č. 21, rozhoduje o sporech z konkurenčních doložek sjednaných podle zákoníku práce poměrně často.¹ Přestože ke konkurenčním doložkám i souvisejícím smluvním pokutám existuje poměrně bohatá judikatura, v praxi zůstává stále dost otázek otevřených. Za poslední zajímavé rozhodnutí ze strany Nejvyššího soudu se dá považovat rozhodnutí z 27. června 2018, sp. zn. 21 Cdo 1922/2018 („Rozhodnutí“). Autor v tomto článku shrnuje závěry tohoto Rozhodnutí a pokouší se je zanást do kontextu dosavadní judikatury.

Přiměřenost smluvní pokuty

Ze zákona vyplývá, že smluvní pokuta musí být přiměřená povaze a významu podmínky konkurenční doložky.² Smluvní pokuta by měla být sjednána zejména s ohledem na (i) dobu trvání závazku zaměstnance; (ii) postavení zaměstnance, resp. povahu a význam (hodnotu) informací a poznatků, které zaměstnanec pravděpodobně nabude v souvislosti s výkonem pracovní činnosti; a (iii) výši peněžitého vyrovnání, které zaměstnavatel zaměstnanci za dodržování konkurenční doložky poskytuje.

Přiměřenost smluvní pokuty bude soudem posuzována vždy ad hoc. S ohledem na závažné důsledky, které s sebou neplatnost sjednané smluvní pokuty může nést,³ musí zaměstnavatel vždy pečlivě zvážit, jakou výši smluvní pokuty zaměstnanci navrhne. Polemika nad adekvátní výši smluvní pokuty přesahuje rozsah tohoto článku, připomeňme nicméně v této souvislosti rozhodnutí Nejvyššího soudu,⁴ kterým potvrdil závěry soudu prvního stupně o nepřiměřenosti smluvní pokuty sjednané oproti peněžitému vyrovnání „téměř v trojnásobné výši, aniž by byla výše smluvní pokuty přiměřená povaze zaměstnancem získaných informací, neboť žalobcem užívané marketingové a obchodní postupy jsou běžné“.⁵

Následky nepřiměřenosti smluvní pokuty

Bude-li v rámci konkurenční doložky sjednána nepřiměřeně vysoká smluvní pokuta, vystavuje se zaměstnavatel, s ohledem na dovozovanou absenci moderačního práva soudu,⁶ riziku neplatnosti smluvní pokuty. To s sebou nese mnohem závažnější důsledek, než by se na první pohled mohlo zdát.

Nejvyšší soud opakovaně judikuje, že „Dohodu o konkurenční doložce je [...] třeba

vždy chápat jako vzájemný (synallagmatický) závazek, při němž si účastníci bývalého pracovního poměru poskytují hospodářský prospěch navzájem a jsou si navzájem dlužníky i věřiteli [...]“.⁷ Nad to Nejvyšší soud dovozuje, že tyto závazky jsou od sebe neoddělitelné.⁸ Přestože tedy ujednání o smluvní pokutě není podstatnou náležitostí konkurenční doložky, neplatnost smluvní pokuty způsobuje i neplatnost samotné konkurenční doložky. Důsledkem pak v případě prohlášení konkurenční doložky za neplatnou bude povinnost zaměstnavatele nahradit způsobenou škodu zaměstnanci, který se podle neplatné konkurenční doložky řídil, ač její neplatnost sám nezpůsobil.⁹

Dodejme, že výše uvedený závěr byl přijat za účinnosti starší právní úpravy. Podle nového občanského zákoníku,¹⁰ konkrétně podle jeho ustanovení § 574, je na právní jednání „třeba spíše hledět jako na platné než jako na neplatné.“ Toto ustanovení je třeba považovat za jednu ze stěžejních zásad rekonfigurovaného soukromého práva a je tedy otázkou, zda Nejvyšší soud nepovede k přehodnocení dosavadního přístupu.

Moderace smluvní pokuty

Kromě prohlášení nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty za neplatnou se vždy nabízela i možnost moderace nepřiměřené pokuty soudem. Ostatně i ve sporu, v rámci kterého bylo učiněno Rozhodnutí, se soudy nižších instancí touto otázkou zabývaly. Soud prvního stupně nejprve smluvní pokutu moderoval, načež druhoinstanční soud označil moderaci za nepřipustnou. Nejvyšší soud se vyřešení této otázky v Rozhodnutí nakonec vyhnul.

Připomeňme, že občanský zákoník účinný do 31. prosince 2013¹¹ neobsahoval, na rozdíl

od obchodního zákoníku účinného do téhož dne,¹² výslovné připuštění moderačního práva soudu v případě nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty. Soudy tak bylo dovozováno, že v případě občanskoprávních, tedy i pracovněprávních, vztahů, není možné smluvní pokutu moderovat a ustanovení o smluvní pokutě nezbyvá než prohlásit za neplatné. V rámci rekonfigurace však s novým občanským zákoníkem přišla výslovná úprava moderačního práva i v občanskoprávních vztazích.¹³ Krom toho lze v novém občanském zákoníku najít i o obecnou klauzuli ukládající soudu, aby moderoval právní jednání, jež by mělo být neplatné pouze z důvodu spočívajícího v „nezákonném určení množstevního, časového, územního nebo jiného rozsahu“.¹⁴

Dle autorova názoru tak mají soudy podle nové právní úpravy možnost, resp. povinnost moderovat i nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu sjednanou podle zákoníku práce. S ohledem na abstraktní dispozici právní úpravy přiměřenosti smluvní pokuty, a tedy i náročnost určení její adekvátní výše při sjednávání konkurenční doložky, lze tento postup jen doporučit. Nota bene v případě, kdy se s neplatností smluvní pokuty může pojit i neplatnost celé konkurenční doložky – viz výše.

Okamžik posouzení přiměřenosti

Zásadní otázkou pro posouzení přiměřenosti smluvní pokuty je okamžik, ke kterému se má přiměřenost hodnotit. V této otázce je rozhodovací praxe poměrně ustálená a Nejvyšší soud se k ní opětovně vyjádřil i v rámci Rozhodnutí: „pro přiměřenost smluvní pokuty je přitom rozhodná doba, kdy byla konkurenční doložka sjednána“. Z tohoto pohledu je irrelevantní, zda oproti očekávání zaměstnanec žádné významné know-how nakonec nezíská či zda jej ve

Je přípustné zakotvení společného zastupování s.r.o. prokuristou a jednatelem?

Může být platně rozhodnuto o rozdělení zisku a.s. po uplynutí lhůty 6 měsíců podle § 403 odst. 1 ZOK?

Jasně odpovědi na více než 510 problematických otázek přináší
PRAKTICKÝ MANUÁL K ZÁKONU O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH

KOMPLETNÍ
RECEPTÁŘ
NA ZOK

*Jednoduše zjistíte,
jak spolehlivě
postupovat
v konkrétním případě*

- ▶ Na základě analýzy soudní praxe
- ▶ Srozumitelná a jasná řešení
- ▶ Průběžné aktualizace a doplňování dalších problematických otázek
- ▶ Prakticky prolínáno se souvisejícími předpisy, judikaturou a literaturou

Odpovědi / Vzory / Postupy / Checklisty / Systematické provazby

Více informací na <http://praktickymanualzok.aspi.cz>

prospěch konkurentů bývalého zaměstnavatele vůbec nepoužije.¹⁵ Irelevantní je pak i např. rozsah porušení konkurenční doložky, období, kdy k porušení došlo či zda zaměstnavateli vůbec vznikla nějaká újma.

Došlo-li tedy zaměstnancem k porušení konkurenční doložky, byť i v bagatelním rozsahu, měl povinnost uhradit zaměstnavateli sjednanou smluvní pokutu. V případě, že se zaměstnanec proti povinnosti uhradit smluvní pokutu bránil, posuzoval soud přiměřenost smluvní pokuty ke dni sjednání konkurenční doložky. Rozsah porušení pak dále zkoumat nemusel, neboť, jak již bylo uvedeno výše, moderační smluvní pokuty přípustná nebyla.

Shora nastíněný postup mohl vést k nespravedlivé situaci, kdy byl zaměstnanec povinen uhradit vysokou smluvní pokutu i v případě, kdy z jeho strany došlo pouze k formálnímu či zanedbatelnému porušení konkurenční doložky, bez vzniku jakékoliv újmy na straně zaměstnavatele. Tak tomu ostatně bylo i ve sporu, v rámci kterého učinil Nejvyšší soud Rozhodnutí.

Závěry Rozhodnutí

V Rozhodnutí šlo o spor zaměstnance, který u žalobce pracoval na pozici obchodního manažera. V pracovní smlouvě, resp. jejím dodatku, byla sjednána konkurenční doložka. V ní se zaměstnanec zavázal zdržet se po dobu jednoho roku výkonu výdělečné činnosti, která by byla shodná s předmětem činnosti (původního) zaměstnavatele nebo která by měla vůči zaměstnavateli soutěžní povahu. V případě porušení konkurenční doložky byla sjednána smluvní pokuta ve výši odpovídající výši peněžitého vyrovnání, které zaměstnavatel za dodržování konkurenční doložky celkem poskytne. V kontextu výše uvedených pravidel pro posuzování přiměřenosti smluvní pokuty se tak obecně dá konstatovat, že tato smluvní pokuta byla sjednána v přiměřené výši. Tento závěr v Rozhodnutí potvrdil i Nejvyšší soud.

K jinému závěru bychom však zřejmě došli v případě, kdyby byla přiměřenost smluvní pokuty hodnocena až v okamžiku jejího uplatnění. Pracovní poměr zaměstnance u nového zaměstnavatele, konkurenta původního zaměstnavatele, trval pouhých několik dní (necelý pracovní týden) a byl ukončen z iniciativy zaměstnance (zrušením ve zkušební době). Ze strany zaměst-

nance tak formálně sice došlo k porušení konkurenční doložky, rozsah tohoto porušení však byl zcela zanedbatelný. Jak již bylo uvedeno výše, soud prvního stupně se zde zjevnou nespravedlností pokusil narovnat moderační výše smluvní pokuty, kterou snížil na 1/12. S odkazem na nepřipustnost moderační smluvní pokuty pak soud druhého stupně rozhodnutí změnil tak, že původnímu zaměstnavateli přiznal nárok na úhradu celé částky smluvní pokuty.

Nejvyšší soud se následně při narovnávání zjevně nespravedlivé situace vydal jinou cestou než soud prvního stupně a konstatoval, že „nelze za této situace po žalované spravedlivě požadovat zaplacení smluvní pokuty za porušení smluvní povinnosti vyplývající z konkurenční doložky [...], a proto výkon práva žalobkyní spočívající v tomto požadavku je třeba hodnotit jako rozporný s dobrými mravy ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 obč. zák.“¹⁶ Nejvyšší soud tak v tomto případě de facto provedl druhé kolo hodnocení přiměřenosti smluvní pokuty, a to ke dni porušení konkurenční doložky. Pro podporu svých závěrů Nejvyšší soud zdůraznil zejména bagatelní rozsah porušení konkurenční doložky ze strany zaměstnance. Připomněl také, že pro případ zneužití nabytého know-how ze strany zaměstnance měl původní zaměstnavatel i jiné možnosti ochrany (např. prostředky ochrany proti nekalé soutěži včetně možnosti uplatnění náhrady škody či trestněprávní postih),¹⁷ než požadovat sankci v podobě smluvní pokuty sjednané v konkurenční doložce.

Závěr

Rozhodnutí lze považovat za pozitivní odklon od dosavadního formalismu Nejvyššího soudu při rozhodování o konkurenčních doložkách sjednaných podle zákoníku práce a tato skutečnost je autorem hodnocena kladně. Nezbyvá než doufat, že podobně přistoupí Nejvyšší soud i k dalším sporným otázkám nastíněným výše. ●

**Mgr. Jan Peřinka, koncipient / Associate
GLATZOVA & Co., s.r.o.**

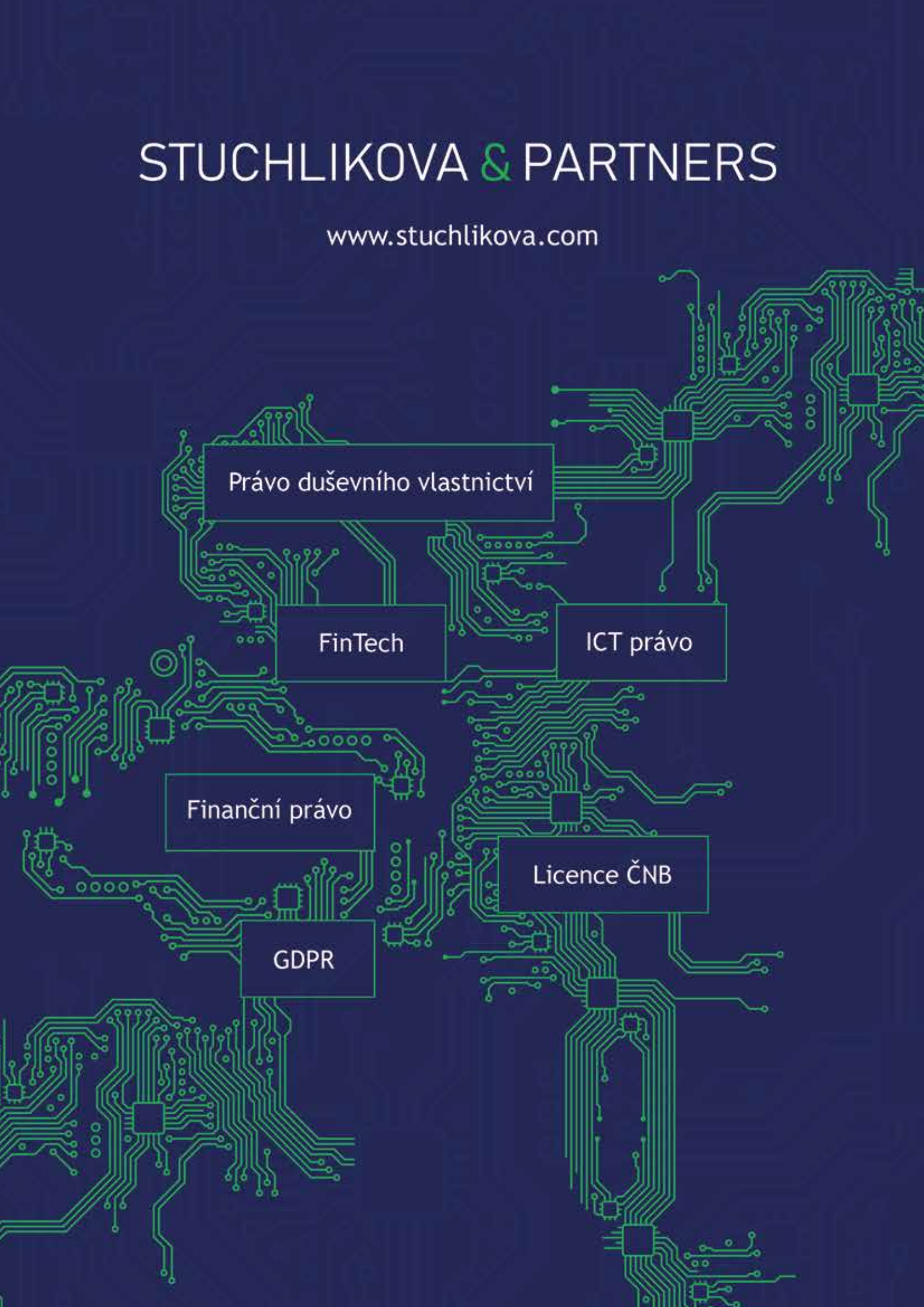
GLATZOVA & Co.

Poznámky:

- ¹ Pojednává-li autor v tomto článku o konkurenční doložce, má namysli právě konkurenční doložku sjednanou podle § 310 zákona č. 262/2006, zákoníku práce, v platném znění.
- ² § 310 odst. 3 in fine zákona č. 262/2006, zákoníku práce, v platném znění.
- ³ K tomu viz výklad dále.
- ⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 19. února 2016, sp. zn. 21 Cdo 4393/2015.
- ⁵ Rozhodnutí Okresního soudu Praha – východ z 12. srpna 2014, sp. zn. 7 C 32/2013.
- ⁶ K tomu viz výklad dále.
- ⁷ Tento závěr zopakoval Nejvyšší soud i v Rozhodnutí.
- ⁸ Srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu z 19. února 2016, sp. zn. 21 Cdo 4393/2015 a z 12. srpna 2004, sp. zn. 21 Cdo 525/2004.
- ⁹ Srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu z 19. února 2016, sp. zn. 21 Cdo 4393/2015 a z 30. října 2009, sp. zn. 21 Cdo 1773/2008.
- ¹⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění.
- ¹¹ § 300 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění zákona č. 428/2011 Sb.
- ¹² § 301 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 179/2013 Sb.
- ¹³ § 2051 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění.
- ¹⁴ § 577 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění.
- ¹⁵ V této souvislosti nicméně připomeňme ustálenou praxi Nejvyššího soudu, podle kterého není porušením konkurenční doložky, pokud se zaměstnanec nechá u nového zaměstnavatele zaměstnat na pozici, ve které nemůže know-how nabyté u původního zaměstnavatele využít. To platí i v případě, kdy vůči sobě budou původní a nový zaměstnavatel v konkurenčním vztahu. Příkladem může být hotelový manažer, který se u konkurenčního hotelu nechá zaměstnat na pozici kuchaře. V této situaci původní zaměstnavatel ve vymáhání smluvní pokuty z konkurenční doložky úspěšný nebude a nezbude mu než postupovat podle ustanovení o nekalé soutěži.
- ¹⁶ § 3 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění zákona č. 428/2011 Sb., dnes § 2 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění.
- ¹⁷ Trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže – § 248 zákona č. 40/2009, trestního zákoníku, v platném znění.

STUCHLIKOVA & PARTNERS

www.stuchlikova.com

Právo duševního vlastnictví

FinTech

ICT právo

Finanční právo

Licence ČNB

GDPR

opatření způsobilých páchaní trestné činnosti zamezit.

Časové hledisko je důležité pro posouzení toho, kdy k přijetí opatření došlo. Platí, že přijatá opatření je nutno posuzovat ve vztahu k době, kdy byla uskutečněna. Právnícká osoba tak musí vynaložit předmětné úsilí ještě před spácháním trestného činu. Úsilí vynaložené až po spáchání trestného činu může mít svůj význam pouze pro aplikaci ustanovení o účinné lítosti, případně sehrát roli polehčující okolnosti v rámci úvah o trestu za něj ukládaný. Hledisko personální je pak důležité při posouzení toho, na jaký okruh osob opatření dopadají. Pakliže je osoba, jejíž jednání má být právnícké osobě přičítáno, v postavení, kdy na ni kontrolní mechanismy nedopadají, nelze považovat takovýto systém za správně nastavený. Je tedy kladen důraz na to, aby systém postupoval právníckou osobou na všech úrovních.

Pro společnosti jsou v praxi problematickými zejména hlediska potentní a procesní. Hledisko potentní zkoumá způsobilost opatřeními dosáhnout požadovaného cíle, definovaného předmětným ustanovením zákona. Předpokládá se, že opatření právnícké

osoby budou specifická a individuální, šitá na míru dané právnícké osobě, tedy jejím aktivitám, produktům, ale i velikosti právnícké osoby, složení zaměstnanců a jejich počtu. Typicky opatření, nastavená a přijatá mateřskou zahraniční společností, jež by byla slepě aplikována bez dalšího na společnosti dceřiné se sídlem na území České republiky, tak dle názoru Nejvyššího státního zastupitelství neobstojí.

Konečně z hlediska procesního se posuzuje aktivita společnosti směrem k prosazování přijatých opatření – ta musí kontinuální. Nestačí prostě vytvoření systému opatření; tato musejí být implementována, kontrolována, vynucována a aktualizována, musí se jednat o živý organismus.

Nová rozšíření v oblasti CMS a jejich praktický dopad

Aby mohla právnícká osoba prokázat při posuzování podmínek vyvinění splnění všech těchto hledisek, musí mít nastavený funkční systém vzájemně provázaných opatření, způsobilých zvládnout rizika vyvolávající, usnadňující nebo podporující páchaní trestných činů, tedy tzv. Compliance management systému (CMS).

Metodika se (i s odkazem na mezinárodní zdroje a zahraniční srovnání) v mnohem větší podrobnosti věnuje právě compliance managementu, významu jeho zavádění a režimu jeho fungování, zejména s důrazem na nutnost každodenního reálného fungování a užívání takového systému.

Zdůrazněním role CMS, jakožto esenciální podmínky pro úspěšné vyvinění se, dává Nejvyšší státní zastupitelství jasně najevo, že společnosti, které doposud nevěnovaly compliance managementu dostatečnou pozornost, by měly co nejdříve učinit kroky k jeho implementaci. Nečinné by však v žádném případě neměly zůstat ani společnosti, které CMS již zavedený mají, neboť jak NSZ opakovaně zdůrazňuje, zavedení CMS je pouze prvním, dílčím krokem na cestě k úspěšnému splnění podmínek pro vyvinění se. Až jeho dodržování, vynucování a neustálé přizpůsobování novým okolnostem a rizikům bude pro orgány činné v trestním řízení známkou skutečného úsilí právnícké osoby. S ohledem na složitost věci a mnohost souvislostí považujeme za vhodné konzultovat zavedení a aktualizaci CMS s profesionálem, zpravidla advokátem, který má s věcí praktickou zkušenost, a to i s ohledem na dále uvedené.

Při zavádění CMS je vždy důležité postihnout oblasti prevence, detekce a reakce, které jsou souhrnně označovány jako tzv. tři pilíře compliance. Cílem prevence je snížení rizik porušení compliance pravidel. Toho lze účinně dosáhnout především zavedením a dodržováním etických pravidel, doplněných o řádnou komunikaci CMS a školení zaměstnanců. Jako žádoucí součást prevence uvádí NSZ také hloubkové prověrky obchodních partnerů, což se při každodenním praktickém fungování, zejména obchodních společností, jeví jako komplikované; ochota obchodních partnerů „odkrývat karty“, i když třeba nic neskrývají, je totiž prozatím velmi limitovaná.

Detekci pak NSZ rozumí zejména včasné zjištění porušení compliance pravidel prostřednictvím interních a externích auditů či kontrol, ale i skrze interní šetření, které by mělo být upraveno v CMS. Dokonce je výslovně uvedeno, že interní šetření protiprávního jednání si musí každá právnická osoba vykonat sama a nelze vyčkávat na orgány činné v trestním řízení. Lze se domnívat, že orgány činné v trestním řízení očekávají, že výsledky takového šetření, jako jednu z podmínek řádně fungujícího CMS, následně bude právnická osoba prezentovat právě těmto orgánům. Je pak otázkou, jaké důsledky bude mít takové sdělení informací v případě, že orgány činné v trestním řízení neshledají podmínky vyvinění za splnění. Prezentace výsledků fungování CMS je tedy jistě nezbytná, nicméně je třeba vždy důsledně posoudit, co, kdy a kterému z OČTŘ bude předloženo, tak aby byl naplněn účel existence CMS; pokud tedy už dojde k incidentu, který společnost bude v rámci compliance nucena řešit, je třeba pohlížet na situaci komplexně a se svým právním zástupcem pečlivě uvážit jednotlivé kroky.

Domníváme se totiž, že některé atributy uvedených tří pilířů CMS, zejména hloubkové prověrky v rámci prevence, prezentace interního vyšetřování jako součást detekce a konečně hlášení každého jen trochu podezřelého jednání jako součást reakce, mohou vést, i s ohledem na prozatím nedefinované mantinely naplnění podmínek možného vyvinění, v případě jejich nesplnění ke znesnadnění obhajoby v trestním řízení, kdy orgány činné v trestním řízení nebudou mít podmínky vyvinění za splnění. Z dosavadní, byť limitované judikatorní praxe, musíme obezřetný přístup spíše doporučit.

Nároky na funkční CMS ze strany Nejvyššího státního zastupitelství jsou tedy jistě pocho-

pitelné, nesmí ale dojít k jejich zneužití, resp. měl by jim odpovídat jasněji formulovaný rámec, jehož naplněním budou uvedené orgány považovat požadavek na exkulpaci za dostatečný.

Nefunkční CMS

Řada společností má sice vhodně nastavená preventivní opatření, ovšem není schopna vzniklá porušení detekovat, případně na ně vhodně reagovat. Mezi indikátory nefunkčních CMS patří dle materiálu NSZ např. nedostatečné personální vybavení, nedostatečné pravomoci compliance managera/officera nebo nedostatečná komunikace compliance systému dovnitř společnosti. Nejvyšší státní zastupitelství znovu zdůrazňuje, že CMS musí být živým, užívaným a skutečně aplikovaným režimem fungování společnosti.

Mezi další typické projevy nesprávně nastavených CMS patří absence interních hlášení porušení protiprávního jednání i přes existence etické linky, chybějící pravidla pro šetření a vyhodnocování incidentů, provádění pouze mechanických auditů, nebo ne zřídka kdy slepě prováděná implementace CMS mateřské zahraniční společnosti či nevyvozování důsledků z protiprávního jednání.

Nový trend v rozhodovací praxi?

Zatímco prvostupňové soudy byly zřejmě doposud při posuzování podmínek pro vyvinění poměrně benevolentní a přihlížely především k tomu, zda měly společnosti zavedený CMS, odvolací soudy začínají klást větší důraz na skutečné, dlouhodobě vynakládané úsilí společností. Například Vrchní soud v Praze zdůraznil, že nestačí pouze formální krok spočívající v přijetí a seznámení se s daným opatřením, ale je třeba současně prokázat „poctivou prokazatelnou snahu právnické osoby, aby byla přijatá ochranná opatření životaschopná, byla naplňována, vyžadována, kontrolována, vynucována a revidována.“

Z uvedených částí metodiky NSZ, která pochvalně konstatuje a kvituje, že státní zástupci v řešených případech vždy brojili opravnými prostředky proti výkladu soudu, který byl pro obviněné právnické osoby příznivý (byly shledány zákonné podmínky pro vyvinění), pak ale také vyplývá, že trend spíše přísného nazírání věci ze strany policie a státních zástupců bude zachován. Těžiště argumentace ve prospěch exkulpce tak zjevně bude až v řízení soudním, s důrazem na soudy vyšších

stupňů. Na druhou stranu je ale zřejmé, že bez nich se kvalifikovaná a použitelná judikatura, formující implicitně i náhled policie a státního zastupitelství, nevytvoří.

Závěrem

Zavádění, aktualizace a fungování skutečných a způsobilých CMS je realitou a naléhavou potřebou každé právnické osoby, která chce v případě tíživé situace vyvolané trestním řízením obstát a jejich zavádění je jistě žádoucí. Lze také očekávat, že upřesnění chápání CMS ze strany NSZ se výrazně promítne do trestních řízení vedených proti právnickým osobám. Současně je ale zřejmé, že orgány činné v trestním řízení mohou tendovat k postupu směřujícímu k vedení trestních řízení proti právnickým osobám, neboť snaha právnických osob se obhájit může být cenným zdrojem informací, které by jinak orgány činné v trestním řízení musely složitě opatřovat.

Je nasnadě zmínit, že komunikace, jakožto jeden ze základních elementů fungování celého compliance managementu, by měla s ohledem na uvedené probíhat kontinuálně na několika úrovních. Komunikace jak s compliance managerem, tak především trestněprávními odborníky, by se neměla omezovat pouze na fázi implementace CMS, popř. jeho upravování a zlepšování, ale měla by probíhat rovněž vždy po odhalení protiprávního jednání tak, aby došlo k pečlivé analýze a kvalifikovanému návrhu dalších kroků.

Nezbývá však, než vyčkat praktického dopadu nové metodiky NSZ, která je jistě v obecné rovině pozitivním krokem, který svědčí o připravenosti státních zástupců se možnostmi exkulpce zabývat. Věříme, že aktivita státních zastupitelství i obhájců právnických osob povede v dohledné době k rozšíření judikatorní praxe soudů, která bude v čase určující. ●

**JUDr. Lukáš Duffek, vedoucí advokát
ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.**

Nakládání s rodnými čísly v kontextu GDPR

Rodné číslo je beze sporu nutné považovat za specifický osobní údaj. Ačkoliv nepatří mezi zvláštní kategorie osobních údajů,¹ jedná se o unikátní identifikátor fyzických osob uvedených v § 16 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, z něhož lze vyčíst jejich pohlaví, datum narození a věk. Právě pro svou jedinečnou povahu vzbuzuje nakládání s rodnými čísly ze strany zaměstnavatelů, úřadů či bank u laické veřejnosti značné obavy, že jejich údaje mohou být zneužity. Cílem tohoto článku je analyzovat současnou právní úpravu a ověřit, zda garantuje subjektům údajů dostatečně účinnou ochranu. Analýze je podrobena právní úprava podmínek zpracování rodných čísel v kontextu nedávno přijatého obecného nařízení o ochraně osobních údajů (dále jen „GDPR“).

Právo EU

GDPR nahradilo na úrovni práva EU směrnici 95/46/ES. Při této legislativní změně však nedošlo pouze k nahrazení vlastního obsahu právní úpravy, ale také ke změně formy právních aktů. GDPR je totiž nařízením, které je na rozdíl od směrnice 95/46/ES již ze své podstaty přímo použitelné v právních řádech členských států. Podmínkám zpracování národních identifikačních čísel se věnuje čl. 87 GDPR, který zní následovně: „Členské státy mohou dále stanovit zvláštní podmínky pro zpracování národních identifikačních čísel nebo jakýchkoliv jiných všeobecně uplatňovaných identifikátorů. V takovém případě se národní identifikační číslo nebo jakýkoliv jiný všeobecně uplatňovaný identifikátor použije pouze v závislosti na vhodných zárukách práv a svobod daného subjektu údajů podle tohoto nařízení.“ Dle čl. 87 GDPR lze tedy v rámci zvláštních podmínek zpracování národních identifikátorů tyto identifikátory použít pouze v závislosti na vhodných zárukách práv a svobod daného subjektu údajů podle GDPR. Čl. 87 tak svým zněním reflektuje aplikační přednost GDPR před národními úpravami. Tím je fakticky omezen rámec působnosti zvláštních podmínek zpracování rodných čísel přijatých členským státem.

Vnitrostátní právo

V reakci na přijetí GDPR a zakotvení čl. 87 GDPR do jeho textu se žádné nové zvláštní podmínky zpracování rodných čísel v národní legislativě nepřipravují. Dle vládního návrhu zákona o zpracování osobních údajů má být stávající vnitrostátní úprava zpracování rodných čísel dostačující. Stávající úpravou se přitom míní především zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel. Tento

zákon upravuje podobu rodných čísel, způsob jejich přidělování a především omezuje přípustné případy zpracování rodných čísel, z čehož lze dovozovat i vyšší míru ochrany tohoto osobního údaje. Za základ zvláštních podmínek zpracování rodných čísel ve smyslu GDPR lze považovat § 13c odst. 1 zákona o evidenci obyvatel, podle kterého je možné rodná čísla využívat jen

- a) jde-li o činnost ministerstev, jiných správních úřadů, orgánů pověřených výkonem státní správy a soudů vyplývající z jejich zákonem stanovené působnosti, nebo notářů pro potřebu vedení Centrální evidence závětí;
- b) stanoví-li tak zvláštní zákon, nebo
- c) se souhlasem nositele rodného čísla nebo jeho zákonného zástupce.

Ad a) Orgány veřejné správy

Ustanovení § 13c odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel neobsahuje žádné výslovně vyjádřené omezení zde obsaženého zmocnění ke zpracování rodných čísel. Oprávněné subjekty jsou proto v možnostech zpracování omezeny primárně výše zmiňovaným zněním čl. 87 GDPR – rodná čísla tedy mohou být použita pouze v závislosti na vhodných zárukách práv a svobod subjektu údajů. Pojem vhodných záruk práv a svobod ve smyslu čl. 87 GDPR je však možno vykládat různými způsoby. Při vymezení obsahu tohoto pojmu je však vždy nezbytné opřít se o základní zásady zpracování osobních údajů uvedené v čl. 5 GDPR. Dodržování těchto zásad je totiž samo o sobě nejobecnější zárukou šetření práv a svobod subjektů údajů. Lze tak dovodit, že pokud oprávněný subjekt dbá naplnění základních zásad zpracování osobních údajů, měl by současně poskytovat vhodné záruky práv a svobod subjektů údajů. Způsob naplňování základních zásad je nastíněn níže v tomto článku.

Ad b) Na základě zákonného zmocnění

V souladu s § 13c odst. 1 písm. b) zákona o evidenci obyvatel může být zmocnění ke zpracování rodných čísel obsaženo také ve zvláštním zákoně. V takových případech lze obdobně aplikovat závěry uvedené výše k obecnému zmocnění obsaženému v § 13c odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel. Přístup ke zpracování rodných čísel se však bude lišit podle toho, zda je zmocnění vyjádřeno ve formě oprávnění, nebo povinnosti zpracovávat rodná čísla.

V případech, kdy zvláštní zákon obsahuje oprávnění zpracovávat rodná čísla, je nutné zhodnotit, zda bližší podmínky zpracování obsažené v příslušném zvláštním zákoně zajišťují poskytnutí vhodných záruk práv a svobod subjektů údajů. Pokud nikoliv, nemohl by správce rodná čísla v souladu s čl. 87 GDPR zpracování použít. Tím je dle názoru autorů dán významný rozdíl mezi právním stavem v době před datem použitelnosti GDPR, kdy základní zásady zpracování osobních údajů v členských státech zakotvovala směrnice 95/46/ES. V čl. 8 odst. 7 této směrnice bylo stanoveno pouze to, že členské státy určí podmínky, za kterých může být předmětem zpracování vnitrostátní identifikační číslo. V případech, kdy tedy zvláštní zákon stanovoval podmínky v rozporu s právy a svobodami subjektů údajů, nezbyvalo dotčeným subjektům nic jiného než vyčkat na změnu legislativy, případně na zrušení vadných ustanovení takového zákona Ústavním soudem.²

Možnost upustit od zpracování rodných čísel však nebude dána v případě, kdy právní řád stanoví výslovnou povinnost rodné číslo zpracovávat.³ Stanovení takové povinnosti je práv-

ním titulem zpracování ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. c) GDPR - splnění právní povinnosti správce, nejedná se o zvláštní podmínku zpracování ve smyslu čl. 87 GDPR. Pokud tedy správce má výslovnou povinnost rodné číslo zpracovávat, ale zároveň mu podmínky zpracování uvedené ve zvláštním předpise neumožňují toto provést za současného zachování záruk pro práva a svobody subjektů údajů, měl by s ohledem na aplikační přednost unijního práva primárně postupovat v souladu s právní úpravou GDPR. Je však samozřejmě možné, že povinnost zpracovat rodné číslo byla již od počátku stanovena tak, že ji je nemožné splnit a zároveň se nedostát do rozporu se zásadami ochrany osobních údajů. V takovém případě by bylo dle názoru autorů v zásadě opět nutné (jako za minulé právní úpravy) vyčkat změny legislativy.

Ad c) Se souhlasem subjektu údajů

Mimo orgány veřejné správy a případy upravené zvláštními zákony lze rodná čísla v souladu s § 13c odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel zpracovávat pouze na základě souhlasu subjektu údajů. Tento souhlas musí samozřejmě splňovat všechny náležitosti souhlasu dle GDPR. Nově je tedy např. postaveno najisto, že podpis smlouvy, v níž jsou uvedena rodná čísla, nelze bez dalšího považovat za souhlas s jejich zpracováním dle GDPR.

Zásady zpracování osobních údajů

Jak již bylo uvedeno výše, dodržování základních zásad zpracování osobních údajů dle čl. 5 GDPR je samo o sobě nejobecnější zárukou šetření práv a svobod subjektů údajů. Správce by proto měl dbát naplňování těchto zásad i při zpracování rodných čísel.

Základ pro zásadu zákonnosti je stanoven v § 13c odst. 1 zákona o evidenci obyvatel. Pokud je subjekt pouze oprávněn ke zpracování rodných čísel, ale nemá pro konkrétní případ k tomu stanovenou žádnou povinnost ani jiný předem daný právní titul, musí sám stanovit jeden z právních titulů obsažených v čl. 6 odst. 1 GDPR. V naprosté většině takových případů bude právním titulem oprávněný zájem, plnění úkolu ve veřejném zájmu nebo zpracování při výkonu veřejné moci. V ostatních případech bude přípustný právní titul již dán přímo zákonodárcem bez ohledu na vůli správce.

Pro dodržování zásady účelového omezení je důležité mít na zřeteli, že česká judikatura poskytl relativně přesné vymezení účelu

nakládání s rodnými čísly. Dle závěrů judikatury je účelem zpracování rodných čísel „zajišťování co nejrychlejšího a nejefektivnějšího zpracování a vyhledávání údajů, neboť rodné číslo se jako identifikátor objevuje v mnoha evidencích a počítačových systémech“.⁴ Pokud tedy výše uvedený účel v konkrétním případě odpadá (např. z toho důvodu, že příslušné evidence využívají jiný způsob identifikace), měl by správce, pokud je to možné, zpracování rodného čísla ukončit.

Jak bylo nastíněno již v úvodu tohoto článku, ze zpracování samotného rodného čísla lze dovodit datum narození, věk a pohlaví fyzické osoby, které bylo rodné číslo přiděleno. To může být problematické v případech zpracování rodných čísel v databázích veřejné správy, které slouží k jednoznačnému ztotožnění fyzické osoby a ke kterým může mít v řadě případů přístup široká veřejnost. Z hlediska zásady minimalizace údajů, dle níž je správce oprávněn za stanoveným účelem zpracovávat toliko nezbytný rozsah osobních údajů, se dle názorů autorů jeví jako nadbytečné, aby byl tento identifikátor složen z dalších osobních údajů. Tento problém má být v budoucnu vyřešen přechodem na osobní identifikátor, jehož podoba nebude na stávajících osobních údajích závislá.⁵

Závěr

S příchodem GDPR nedošlo pouze ke změně formy unijní úpravy ochrany osobních údajů ze směrnice na nařízení, ale rovněž k zúžení zmocnění členských států pro přijetí zvláštních podmínek zpracování rodných čísel. Dle čl. 87 GDPR je rodná čísla možné zpracovávat pouze, pokud jsou správcem danému subjektu údajů při zpracování poskytnuty vhodné záruky práv a svobod. Pojem vhodných záruk práv a svobod sice není výslovně definován, správci však vždy musí postupovat v souladu se základními zásadami zpracování osobních údajů dle čl. 5 GDPR.

Naplňování základních zásad by obecně nemělo činit potíže, pokud je správci dána pouhá možnost rodná čísla zpracovávat. V takovém případě bude muset správce sám zvážit, zda má přípustný právní titul a účel zpracování a následně zda je schopen poskytnout vhodné záruky zpracování tohoto osobního údaje. Problémy však nelze vyloučit v případech, kdy je správci sice dána povinnost rodné číslo zpracovat, to však nemůže učinit v souladu s vnitrostátní úpravou a se současným zachováním vhodných záruk dle GDPR. K uvedenému může dojít především

v případech, kdy zákonodárce nerespektuje judikatorně vymezený účel, a to: „zajišťování co nejrychlejšího a nejefektivnějšího zpracování a vyhledávání údajů, neboť rodné číslo se jako identifikátor objevuje v mnoha evidencích a počítačových systémech“. Správce by za takového právního stavu měl splnit zákonnou povinnost rodné číslo zpracovat. Zároveň by se však měl pokusit využít pravidla přednosti unijního práva a vnitrostátní podmínky zpracování ve vhodném rozsahu nahradit ustanoveními GDPR. V této souvislosti je proto nutné apelovat na zákonodárce, aby především respektoval výše uvedený účel zpracování rodných čísel a vždy stanovil podmínky zpracování daného osobního údaje přiměřené tomuto účelu. ●

Mgr. Ing. Kateřina Mencnerová, advokátka
Mgr. Bc. Radek Tupec, advokátní koncipient
CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Jedná se o taxativní výčet osobních údajů uvedených v čl. 9 GDPR, které jsou považovány vůči subjektu údajů za citlivé a jimž je proto poskytnuta zvýšená ochrana při jejich zpracování.
- ² Např. zrušení povinnosti uvádění daňového identifikačního čísla (DIČ) na každé účtence. Ústavní soud v tomto případě dospěl k závěru, že užívání DIČ není šetrné k právu na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů podle čl. 10 odst. 3 Listiny. Viz Nález ÚS ČR, sp. zn. Pl. ÚS 26/16, ze dne 12. prosince 2017.
- ³ Např. § 4 odst. 2 písm. b) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí.
- ⁴ Nález ÚS ČR, sp. zn. Pl. ÚS 26/16, ze dne 12. prosince 2017.
- ⁵ Např. dle § 64 odst. 2 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, lze při vytváření registru obyvatel pro jednoznačnou identifikaci fyzické osoby využívat rodné číslo nejdéle do 31. prosince 2025.

Zahraniční e-shopy pro české spotřebitele zejména s ohledem na náležitosti provozování e-shopu výhradně ze zahraničí

Internetové obchody přitahují stále více českých spotřebitelů. Velké oblibě se těší rovněž e-shopy zahraniční. Jaké náležitosti je pro provozování e-shopu nutno splnit a jaká pravidla platí pro e-shop, který své služby nabízí výhradně ze zahraničí, tedy bez jakékoli přítomnosti na českém území?

Na rozdíl od většiny pojednání na téma e-shopu, která se zaměřují zejména na ochranu spotřebitele v souvislosti s nakupováním zboží a služeb přes internet, se v tomto článku zaměřujeme na náležitosti a povinnosti v souvislosti s provozováním e-shopu z pohledu provozovatele, zejména případ kdy provozovatelem e-shopu není český subjekt, ale zahraniční osoba, resp. subjekt usazený v jiném členském státě Evropské unie.

E-shop jako živnost volná

Provozování e-shopu náleží do kategorie volných živností, konkrétně do oboru činnosti č. 48 „Velkoobchod a maloobchod“ dle přílohy č. 4 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále „živnostenský zákon“). Obecně platí, že podnikatel, který hodlá provozovat e-shop neboli internetový obchod, musí splnit základní podmínky provozování živnosti dle živnostenského zákona.

Jde-li o zahraniční subjekt, tedy podnikatele z jiného státu, jenž chce podnikat a své služby poskytovat na území České republiky, je tento rovněž povinen splnit podmínky živnostenského zákona a ohlásit živnost či, jde-li o právnickou osobu, přemístit sídlo či alespoň zřídit odštěpný závod v České republice, následně ohlásit živnost a zapsat odštěpný závod do obchodního rejstříku.

Jaké podmínky ale musí být splněny v případě, kdy e-shop provozuje zahraniční podnikatel, který hodlá nabízet zboží a služby i českým spotřebitelům, a to výhradně ze zahraničí, bez jakékoli přítomnosti na území České republiky? – Vzhledem k tomu, že odpovědi na tuto otázku se výrazně liší, klade si tento článek za úkol ozřejmit a vyjasnit danou problematiku, a to zejména s ohledem na zkušenosti v souvislosti s poskytováním služeb zahraničním subjektům.

Směrnice o elektronickém obchodu

Provozování e-shopu je zejména upraveno Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000, o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“, dále jen „Směrnice“), v níž se v bodě 18 preambule uvádí, že „služby informační společnosti zahrnují širokou škálu hospodářských činností, které probíhají on-line. Tyto činnosti mohou spočívat zejména v on-line prodeji zboží.“ Jinými slovy, provozování e-shopu spadá do kategorie služeb informační společnosti a je tak upraveno uvedenou Směrnicí (která se mj. vztahuje i na další služby informační společnosti, jako např. služby poskytující informace nebo obchodní sdělení on-line, služby, které spočívají v předávání informací prostřednictvím komunikační sítě a další).

Článek 3 Směrnice nazvaný „Vnitřní trh“ sice ukládá členským státům, aby při poskytování

služeb informační společnosti poskytovatelem usazeným na jeho území byly dodržovány platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti, zároveň však v dalším odstavci stanoví, že členské státy nemohou omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu. Jinými slovy tedy poskytovatel služeb informační společnosti (mezi které náleží i provozování e-shopu) musí dodržovat vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti, avšak zároveň nesmí dojít k omezení volného pohybu služeb informační společnosti poskytovatele z jiného členského státu.

Výjimkou umožňující omezení jsou opatření uvedená v odst. 4 článku 3 Směrnice, která mohou členské státy přijmout z důvodu zachování veřejného pořádku, ochrany veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti či ochrany spotřebitelů a investorů.

Ohledně náležitostí pro provoz zahraničního e-shopu, který své služby poskytuje výhradně ze zahraničí, je pak zcela klíčová tzv. zásada

vyloučení předchozího povolení zakotvená v článku 4 Směrnice, jehož odstavec první si na tomto místě dovoluji citovat: „Členské státy dbají, aby přístup k činnosti poskytovatele služeb informační společnosti a její výkon nepodléhal povinnosti předchozího povolení ani žádnému jinému požadavku se stejným účinkem.“

Tato zásada je beze zbytku transponována v odst. 2 § 9 zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“ nebo „zákon o některých službách informační společnosti“), podle kterého se na poskytovatele služby informační společnosti, který je usazen v jiném členském státě Evropské unie a který poskytuje tuto službu na území České republiky, nevztahují právní předpisy uvedené v odstavci 1 téhož ustanovení zákona, pokud tento zákon nebo zvláštní předpis nestanoví jinak.

Na tomto místě a pro úplnost je třeba dodat, že odst. 1 § 9 zákona ukládá poskytovatelům, kteří své služby poskytují prostřednictvím podniku nebo organizační složky (resp. odštěpného závodu) umístěné na území České republiky, povinnost řídit se ustanoveními zákona a zvláštních právních předpisů upravujících podmínky zahájení a výkonu činnosti, která je předmětem poskytované služby, zejména právních předpisů upravujících vznik podnikatelského oprávnění, požadavky na odbornou způsobilost, požadavky na obsah a kvalitu poskytované služby a odpovědnost poskytovatele služby za porušení těchto povinností.

I přesto, že odst. 2 § 9 uvedeného zákona jasně stanoví, že se výše uvedené povinnosti a právní předpisy nevztahují na poskytovatele usazené v jiném členském státě Evropské unie, ustanovení odstavce 3 § 9 zákona naopak zdůrazňuje povinnosti poskytovatelů služeb dodržovat povinnosti vyplývající z dalších právních předpisů, a to na ochranu veřejného pořádku, veřejného zdraví, bezpečnosti státu a ochranu spotřebitele.

Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že Směrnice ani zákon o některých službách informační společnosti, který je transpozicí Směrnice, neukládají povinnost poskytovateli služeb informační společnosti (mezi které se řadí i provozování e-shopu), který je usazený v jiném členském státě Evropské unie a poskytuje tuto službu na území České republiky, ohlašovat živnost ani zřizovat odštěpný závod v České republice.

Pro úplnost je třeba dodat, že shora uvedené platí za podmínky, že poskytovatel služby provozuje e-shop ze zahraničí, bez jakékoli přítomnosti na území České republiky, tzn. není zde zejména umístěný server, ze kterého je e-shop provozován, ani sklad zboží nebo provozovna pro výdej zboží či reklamace.

České právní předpisy

Český právní řád obsahuje korektiv ve smyslu odst. 4 článku 3 Směrnice, kdy stanoví řadu povinností vyplývajících ze zvláštních právních předpisů na ochranu veřejného pořádku, veřejného zdraví, bezpečnosti státu a ochranu spotřebitele, kterými je poskytovatel služby vždy vázán.^[1] Jinými slovy, provozovatel zahraničního e-shopu poskytující služby v České republice, avšak usazený v jiném členském státě, je povinen dodržovat celou řadu českých právních předpisů, jako např. a zejména zákon o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb. či zákon o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb. a další právní předpisy.

Z těch je třeba zmínit zejména zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále „občanský zákoník“), konkrétně ustanovení o závazcích ze smluv uzavíraných se spotřebitelem (§ 1810–1867). Z § 1860 občanského zákoníku mj. vyplývá i povinnost podnikatele uzavřít smlouvu se spotřebitelem podle jeho volby v úředním jazyce členského státu Evropské unie, v němž má spotřebitel bydliště nebo jehož je spotřebitel státním příslušníkem. Požadavek na srozumitelnost vyplývá rovněž z ustanovení § 1811 občanského zákoníku, podle kterého veškerá sdělení vůči spotřebiteli musí podnikatel učinit jasně a srozumitelně v jazyce, ve kterém se uzavírá smlouva se spotřebitelem.

Z uvedených ustanovení je tedy zřejmé, že při nabízení a prodeji zboží a služeb prostřednictvím zahraničního e-shopu směrem k českým spotřebitelům musí být veškerá smluvní dokumentace, včetně obchodních podmínek a dalších informací či sdělení v českém jazyce.

Občanský zákoník obsahuje celou řadu zvláštních ustanovení, která se týkají závazků ze smluv uzavíraných distančním způsobem, tzn. prostřednictvím prostředku komunikace na dálku, typicky on-line obchody neboli internetové obchody uzavírané prostřednictvím e-shopu. Z těchto ustanovení je vhodné zmínit zejména povinnost podnikatele sdělit spotřebiteli před uzavřením smlouvy celou řadu podstatných informací, které se týkají uzavírané smlouvy a jejichž výčet stanoví

§ 1820 občanského zákoníku, včetně poučení spotřebitele o možnosti odstoupení od smlouvy, a další povinnosti, jejichž obsah a rozsah není předmětem tohoto pojednání.

Jak je to s daněmi, potažmo s DPH?

Z hlediska DPH, podnikatel – provozovatel e-shopu, který je registrovaný k DPH v jiném členském státě a který zasílá zboží českým spotřebitelům, je povinen se registrovat k DPH v České republice a uplatňovat českou DPH, pokud zasílané zboží je předmětem spotřební daně nebo pokud celková hodnota dodávek překročí částku 1 140 000 Kč v rámci jednoho kalendářního roku. Podle § 8 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, může provozovatel e-shopu dobrovolně podat přihlášku k registraci před dosažením hodnotového limitu a přiznávat DPH v České republice; v takovém případě je povinen takto postupovat do konce kalendářního roku bezprostředně následujícího po roce, ve kterém se takto rozhodl.

Shrnutí

Na základě uvedeného lze závěrem shrnout, že podnikatel nabízející zboží a služby českým spotřebitelům prostřednictvím zahraničního e-shopu provozovaného výhradně z jiného členského státu není vázán povinností ohlásit živnost ani zřídit odštěpný závod v České republice. To platí za podmínky, kdy provozovatel e-shopu je usazený v jiném členském státě, ze kterého je e-shop provozován, bez jakékoli přítomnosti na území České republiky, tzn. není zde umístěný server zajišťující provoz e-shopu, ani sklad zboží nebo provozovna pro výdej zboží či reklamace. ●

Mgr. Gabriela Hájková, partner
PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Poznámky:

¹ Viz odst. 3 § 9 zákona o některých službách informační společnosti.

Alkohol[®].CZ

— Výjimečná vína, destiláty a e-shop —

**PŘEHLEDNÝ
E-SHOP**

s kamennou prodejnou

**97 % ZBOŽÍ
SKLADEM**

nejširší výběr whisky a rumu

**VLASTNÍ
DOPRAVA**

po Praze od 79,- Kč a 60-ti min.

Odpovědnost advokáta

Není porušením povinnosti advokáta, který na pokyn klienta, poučeného o možných důsledcích, zvolí z možných procesních strategií (kdy všechny nesou určitá rizika) tu, jež v důsledku okolností, které advokát nemohl předem vědět ani ovlivnit, nevedla k úspěchu v soudním sporu.

Bodové hodnocení v zákoně o silničním provozu

Systém bodového hodnocení je v zákoně o silničním provozu koncipován tak, že vymezení právních povinností, jejichž (prokázané) porušení je spojeno s bodovým hodnocením, se zásadně shoduje se skutkovými podstatami odpovídajících přestupků. Speciálně v případě skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) tohoto zákona a souvztažných podmínek, za kterých je zaznamenáno bodové hodnocení téhož jednání přestupce, však dochází k jisté diskrepanci, neboť přestupkové jednání ve smyslu § 125c odst. 1 písm. b) nezakládá bez dalšího naplnění podmínek pro zaznamenání bodového hodnocení spojeného s řízením vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po jeho požití, po kterou je řidič ještě pod vlivem alkoholu, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile. K naplnění příslušného znaku

skutkové podstaty předmětného přestupku totiž postačuje spolehlivé prokázání požití alkoholického nápoje, případně ovlivnění řidiče v době, kdy vozidlo řídil, nehledě na míru takového ovlivnění (tzv. zásada nulové tolerance). Průkazné zjištění hladiny alkoholu v krvi řidiče je však nezbytné, a to nejen pro následnou úvahu příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností ohledně provedení záznamu bodového hodnocení, ale též pro úvahu přestupkového správního orgánu v procesu ukládání sankce za přestupek.

Vzdání se práva na odvolání

V rámci posouzení přípustnosti odvolání je nutné zkoumat rovněž podmínky, za kterých bylo vzdání se práva na odvolání učiněno. Je nezbytné zvážit i případné důvody zpochybňující zdánlivě jasnou skutečnost, že se účastník řízení svého práva na odvolání opravdu vzdal. Takovým důvodem může být i podpis stěžovatele pod strojově natištěným textem vzdání se práva na odvolání, připraveným správním orgánem.

Shromažďovací právo

Závazek zajistit efektivní výkon svobody shromažďování se promítá do povinnosti poskytnout ochranu proti útokům kontrademonstrantů. Není přípustný zákaz shromáždění z důvodu kolize pouze pro formální

překryv místa ohlášených konkurujících si shromáždění. To ale za situace, kdy lze předpokládat pokojnou protidemonstraci proti dříve ohlášenému shromáždění.

Přítěžující a polehčující okolnost

Obviněný ze správního deliktu může na svou obhajobu uvádět jakákoli tvrzení, popř. může zůstat nečinný, a je na správním orgánu, aby zjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Případná nepravdivá tvrzení obviněného má správní orgán vyvrátit. Volba procesní taktiky představuje právo obviněného, nikoli přítěžující okolnost (byť doznání viny a lítost mohou být hodnoceny jako polehčující okolnost). Procesní postup účastníka řízení spočívající v tom, že jako řidiče označí osobu, o které ví, že již nežije, nelze vyhodnotit jako přítěžující okolnost.

V rámci hodnocení osobnosti pachatele správního deliktu je možné přihlédnout k okolnosti, že již před spácháním deliktu uzavřel smlouvu se subjektem, který poskytuje své služby v rámci tzv. pojiště-

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

ní proti pokutám za dopravní přestupky. Pokud obviněný z deliktu platí takovému subjektu za takové „pojištění“, lze usuzovat, že to svědčí o jeho celkově negativním vztahu k dodržování povinností stanovených právními předpisy upravujícími provoz na pozemních komunikacích. (Taková osoba pohrdá pravidly silničního provozu a nehodlá se jimi řídit, přičemž spoléhá na to, že pomocí služeb poskytovaných v rámci příslušného „pojištění“ nebude za takové protiprávní jednání nijak postižena. Jednání řidičů, kteří již předem počítají s tím, že pravidla silničního provozu nebudou respektovat a že jim za to nehrozí žádná sankce, je vysoce společensky nebezpečné a znamená ohrožení životů, zdraví a majetku jiných účastníků silničního provozu. Takovou skutečnost lze v rámci hodnocení osoby odpovědné za správní delikt hodnotit jako přítěžující okolnost).

Předvolání k podání vysvětlení

Pokud je samotné předvolání k podání vysvětlení nezákonné, je i pořádková pokuta vydaná k jeho vynucení nezákonná. Neuposlechnutí nezákonně vydané výzvy nemůže „závažně ztěžovat postup správního orgánu“, jak vyžaduje § 62 odst. 1 písm. a) spr. ř.

Myslivecká stráž

Funkce myslivecké stráže není pod ochranou čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod zaručujícího každému právo na svobodnou volbu povolání i přípravu k němu, právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Myslivecká stráž je veřejnou funkcí ve smyslu čl. 21 odst. 4 Listiny. Podmínky pro přístup k funkci myslivecké stráže musejí být stanoveny s ohledem na požadavek rovnosti, při respektování legitimního cíle, vůči kterému nesmí být podmínky zjevně nepřiměřené. Podmínka bezúhonnosti stanovená zákonem o myslivosti, která nepočítá se zahlazením dřívějšího odsouzení pro úmyslný trestný čin je přísná, nikoli však zjevně nepřiměřená vůči cíli, kterým je důvěryhodnost výkonu veřejné moci.

Správa společné věci

Ustanovení § 1130 o. z. poskytuje soudní ochranu přehlasovanému nebo opomenutému menšinovému spoluvlastníkovi před rozhodnutím většinového spoluvlastníka zpravidla tehdy, jde-li o rozhodnutí o významné záležitosti týkající se společné věci (o záležitost mimořádné správy). Nelze vyloučit, že v závis-

losti na konkrétních okolnostech případu, zejména tam, kdy stav hrozící těžké újmy bude zcela zřejmý, bude možné soudní ochranu poskytnout výjimečně i tehdy, půjde-li o rozhodnutí v záležitosti běžné správy.

Náhrada škody

V obecné rovině porušení povinnosti pronajímatele předat a udržovat byt ve stavu způsobilém řádného užívání může představovat porušení právní povinnosti podle § 420 odst. 1 obč. zák. i ve vztahu k osobě, která není smluvní stranou v nájemním vztahu. Povinnost předejít vzniku škody neznamená povinnost předvídat každý v budoucnu možný vznik škody, náhoda postihuje toho, komu se přihodila; nahodilá škoda nepostihuje toho, v jehož majetku vznikla nezaviněná příčina poškození, nýbrž toho, jehož majetek byl takto poškozen.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Exekuce a doručování

Ve vztahu k doručování exekučního příkazu není náhradní doručení (ani v případě, že je exekuční příkaz doručován do vlastních rukou) vyloučeno a to ani tehdy, je-li tímto způsobem prostřednictvím procesního právního jednání doručován hmotněprávní projev vůle. Skutečnost, že exekuční příkaz obsahuje i hmotněprávní institut na způsobu doručování exekučního příkazu ničeho nemění.

Dobrá víra právnické osoby

Dobrá víra právnické osoby či její vědomost o určité (právně významné) skutečnosti (jež může mít vliv na platnost právního úkonu nebo na zkoumání, zda nejde o neúčinný nebo odporovatelný právní úkon) se odvíjí nejen od dobré víry (vědomosti) členů statutárního orgánu (a to bez ohledu na to, zda v daném případě jednali jménem právnické osoby), ale také od dobré víry (vědomosti) jejich zástupců, jde-li o zástupce, kteří právnickou osobu při dotčeném právním úkonu zastupovali. Jde-li o osoby pověřené řízením právnické osoby – podnikatele ve smyslu § 15 obč. zák., jimž svědčí jak široké rozhodovací pravomoci (jejichž prostřednictvím se spoluutváří vůle právnické

osoby), tak i široké zástupčí oprávnění, lze zásadně přičíst jejich vědomost o určité právně významné skutečnosti této právnické osobě i tehdy, jestliže ji při posuzovaném právním úkonu nezastupovaly, ač by tak mohly (v souladu s § 15 obč. zák.) učinit. Tím není vyloučeno, aby právnické osobě byla přičtena vědomost o určité (právně významné) skutečnosti i v jiných případech.

Náhrada škody

Porušení povinnosti žalovaného spočívající v provedení řádné kontroly zadávací dokumentace vyplývající z mandátní smlouvy, nemůže založit povinnost nahradit škodu, která vznikla tím, že žalovaný na nedostatky výslovně neupozornil, a na vyžádanou radu žalobcem (příjemcem dotace) popřel možnost krácení dotace z důvodů nedostatků zjištěných poskytovatelem dotace (správním orgánem), když z podkladů provedené kontroly tato možnost vzniku škody vyplývala a žalobce (příjemce dotace) byl povinen ve smyslu § 384 odst. 1 obč. zák. učinit potřebná opatření potřebná k odvrácení škody.

Pracovněprávní vztahy

K přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů podle ustanovení § 338 odst. 2 a 3 zák. práce může dojít při převzetí zakázky zaměstnavatele jiným dodavatelem na základě výpovědi smlouvy o poskytování služeb uzavřené se zaměstnavatelem ze strany objednatele a uzavření smlouvy o poskytování stejných či obdobných služeb s novým dodavatelem i bez převzetí hmotných a nehmotných složek sloužících k zajištění plnění sjednané činnosti, spočívá-li výkon této činnosti v podstatné míře na pracovní síle a převezme-li nový dodavatel podstatnou část zaměstnanců (z hlediska jejich počtu a odbornosti), které zaměstnavatel při této činnosti používal.

Péče řádného hospodáře

Jednateli porušujícímu povinnost vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře nárok na odměnu obvyklou v rozsahu, v jakém funkce nebyla vykonávána řádně, v souladu s § 571 odst. 2 obč. zák. nevznikne.

Odpovědnost za vady

Jsou-li předmětem převodu vlastnictví nově vystavěné jednotky (vymezené podle zákona o vlastnictví bytů) v jednom domě, je tak

zřejmé, že vždy bude předmětem převodu nejen samotná jednotka, ale také podíl na společných částech domu. Vkladem kupní smlouvy do katastru nemovitostí, tedy převodem vlastnictví k jednotce a podílu na společných částech domu, začne vždy kupujícímu běžet zákonná záruční doba k uplatnění práva z odpovědnosti za vady (§ 621 obč. zák.), a to bez ohledu na to, zda k převodu všech jednotek dojde v jeden okamžik, nebo bude k převodům docházet postupně. Pro určení počátku běhu záruční doby podle § 621 obč. zák. nemůže být významné, že část prodávané věci (společné části domu) nenabývá kupující do výlučného vlastnictví, ale jen do spoluvlastnictví. Ani u společných částí domu, které nabyl kupující kupní smlouvou do spoluvlastnictví (spolu s „celou“ jednotkou), nemohou účastníci smlouvy změnit běh zákonné záruční doby tak, že by částečně či zcela běžela už před uzavřením kupní smlouvy a jejím vložení do katastru nemovitostí, a tak ji zkrátit, či úplně vyloučit. Má-li být zachován smysl úpravy odpovědnosti za vady prodané věci – tj. ochránit kupujícího a umožnit mu domáhat se u prodávajícího nároků z odpovědnosti za vady věci, kterou od něho koupil – musí se tato ochrana v plném rozsahu týkat všech věcí, které jsou předmětem kupní smlouvy.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Náhrada za ztrátu na výdělku

Vznikem nároku na výplatu starobního důchodu podle § 61a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2010, zaniká invalidnímu důchodci nárok na náhradu za ztrátu

na výdělku po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity).

Insolvenční řízení a náklady řízení

Pohledávka vzniklá před rozhodnutím o úpadku dlužníka a představovaná paušální částkou nákladů řízení o přestupcích ve smyslu § 79 odst. 1 věty druhé zákona o přestupcích, jejíž výši vymezuje ustanovení § 1 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb. (vyhláška o paušální částce), není mimosmluvní sankcí ve smyslu ustanovení § 170 písm. d/ insolvenčního zákona (ani „příslušenstvím“ takové mimosmluvní sankce) a je-li řádně a včas přihlášena, lze ji uspokojit v insolvenčním řízení vedeném na majetek dlužníka.

Způsobilost právnické osoby jednat před soudem podle § 21 o. s. ř.

Článek 36 odst. Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručují základní právo osoby na spravedlivý proces a v jeho rámci též na přístup k soudu. Porušení tohoto práva se orgán veřejné moci dopustí i tehdy, pokud formalistickým výkladem procesních norem podústavního práva odepře projevu vůle účastníka řízení důsledky, které zákon s takovým projevem spojuje.

K porušení práva na přístup k soudu dojde, jestliže soud odmítne projednat návrh na vydání předběžného opatření s odůvodněním, že návrh nebyl podán oprávněnou osobou, ačkoliv takový důvod k odmítnutí nebyl dán.

Poučení o lhůtě

Nerespektování právního názoru Ústavního soudu obecným soudem zakládá porušení principu rovnosti, jakož i právní jistotu, a tím se dostává do rozporu s čl. 36 odst. 1

Listiny základních práv a svobod. Samotný nesouhlas obecného soudu s právním názorem Ústavního soudu, a jeho nereflexivní při rozhodování, nemohou být samy o sobě považovány bez dalšího za porušení čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky, je-li obsažen již v samotném odůvodnění rozhodnutí, kdy si je obecný soud při rozhodování vědom toho, že bude postupovat v rozporu s právním názorem Ústavního soudu a že vůči němu proto předkládá náležitou ústavněprávní oponenturu. Druhou možností je, v případě pochybností o ústavně konformním výkladu zákona podaného Ústavním soudem, postup podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky ve spojení s § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

Odstranění vad podání v případě nejasnosti o zastoupení obhájcem

Dospěl-li Nejvyšší soud k závěru, že dovolání nebylo podáno prostřednictvím obhájce, byť bylo odesláno z e-mailové adresy původního obhájce stěžovatele a vybaveno ověřeným elektronickým podpisem obhájce zmocněného substituční plnou mocí, aniž byli tito stěžovateli obhájci (či některý z nich) vyzváni k odstranění vady podání, porušil tím stěžovatelovo právo na přístup k soudu, zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny.

Bezdůvodné obohacení

Místnosti diplomatické mise podléhají zvláštní ochraně, a to zejména před vniknutím, exekucí či uplatněním jiných donucovacích prostředků. Imunita cizího státu vůči rozhodovací pravomoci přijímajícího státu ve vztahu k místnostem mise však výslovně upravena není. Je proto odůvodněné – s ohledem na vývoj mezinárodního práva – umožnit vést vůči cizím státům ve vztahu k nemovitostem používaným pro účely diplomatických misí těchto států veškeré druhy soudních řízení, které nebudou v rozporu se závazky podle

Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát? Zajímá Vás aktuální judikatura?

Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)

se slevou 15 % při použití slevového kódu **SC2018Mjd v našem eshopu**

a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

Zvířátka adoptujeme rádi.

Naši pomoc potřebují ale
i samoživitelé.

Pomozte samoživitelům vytvořit
nový domov.

888555577/5500

ADOPTUJ MARIÍ

Nouze je blíž, než si myslíte

www.adoptujmarii.cz

Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích zaručujícími zejména nedotknutelnost místností mise a které nebudou zasahovat do výkonu funkcí mise. Ochrana místností mise přitom nebude narušena ani v případě rozhodnutí nepříznivého pro cizí stát, neboť bude nadále zakázáno vstupovat do místností mise bez svolení šéfa mise, či podrobit místnosti mise exekuci.

Spoluvlastnictví a obchodní podíl

Postupem podle § 116 odst. 2 či § 148 odst. 1 obch. zák. nelze zrušit účast jen některého ze „spolumajitelů“ obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným. Chce-li některý ze „spolumajitelů“ obchodního podílu ukončit svoji „spoluúčasť“ ve společnosti, tedy nechce-li již nadále být „spolumajitelem“ obchodního podílu, může se s ostatními „spolumajiteli“ dohodnout na zrušení „spolumajitelství“, popř. – nedojde-li k dohodě – může k jeho návrhu rozhodnout o zrušení „spolumajitelství“ soud (§ 114 odst. 3 in fine obch. zák., § 141 a 142 obč. zák.).

Rozhodčí doložka

Také pro poměry sjednání rozhodčí doložky za účinnosti zákona o rozhodčím řízení do 1. 4. 2012 platí (ve shodě se závěrem usnesení ve věci sp. 20 Cdo 1330/2016), že „byl-li rozhodčí smlouvou povolán jmenovitě určený rozhodce (fyzická osoba) nejen k rozhodnutí sporu, nýbrž i k případnému určení jiného rozhodce za sebe, pak tímto původně určeným rozhodcem vydaný rozhodčí náleze nelze posuzovat jako vydaný někým, kdo k tomu neměl pravomoc.

Odpovědnost státu za škodu

Orgán jednající za stát ve věci škody (újmy) způsobené rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem Ústavního soudu nelze určit podle § 6 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.,

a v souladu s § 6 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., za stát jedná Ministerstvo financí.

Skutkové zjištění průběhu dopravní nehody

Skutková podstata přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích za porušení povinnosti stanovené v § 4 písm. a) téhož zákona je velmi široká z důvodu preventivní povahy povinnosti stanovené v § 4 písm. a), ale právě proto lze aplikovat dané ustanovení zákona pouze se zřetelem ke konkrétním okolnostem, nikoli jako generální, sběrnou sankci za následek, tedy za dopravní nehodu jako takovou. Dojde-li ke střetu vozidel na zúženém a nepřehledném úseku komunikace, kdy obě vozidla přesahují do druhé části vozovky, aniž by se vzájemně vyhnula, je nutné přihlídnout k celému průběhu nehodového děje a poměřit podíl zavinění účastníků nehody na jejím vzniku.

Procesní nástupnictví

Pokud obecné soudy vyložily úpravu procesního nástupnictví podle § 107 o. s. ř. formálním způsobem, upřely stěžovatelce možnost domáhat se svého práva u nezávislého a nestranného soudu, nepřihlíděly k jejímu zájmu na ochraně subjektivních práv a nezvratně jí tak upřely meritorní projednání věci – přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Právo na spravedlivý proces

Vychází-li správní soudy při zjišťování skutkového stavu věci pouze z posudků Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, které jsou nepřesvědčivé nebo neúplné, a jsou-li proto hodnocení důkazů a k tomu soudy přijaté skutkové závěry založeny na zcela neúplném (nedostatečném) dokazování, jde o stav, jenž zakládá porušení ústavně zaručeného práva

na řádný proces zakotveného v článku 36 odst. 1 Listiny.

Podání zásilky k poštovní přepravě

Poštovní zásilkou se dle § 2 písm. a) zákona o poštovních službách rozumí adresná zásilka v konečné podobě, ve které má být provozovatelem dodána. Podací lístek není veřejnou listinou, které svědčí presumpce správnosti. Charakter veřejné listiny vymezuje správní řád v § 53 odst. 3 jako listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné. Pro podací lístek (stejně jako pro každou jinou listinu soukromou) platí, že určitou důkazní sílu má, ovšem stačí formální popření jeho správnosti, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho, kdo tvrdil skutečnosti, jež měly být podacím lístkem doloženy. Není žádný rozumný důvod se domnívat, že v případě služby DopisOnline, která je službou ryze soukromé povahy, má být za okamžik podání zásilky k poštovní přepravě považován z hlediska veřejného práva již den objednání této služby, bez ohledu na to, kdy pošta skutečnou zásilku zpracuje a předá ve smyslu zákona o poštovních službách k poštovní přepravě.

Restituce

Lhůta stanovená pro uplatnění nároků u pozemkového úřadu v § 9 odst. 6 zákona č. 428/2012 Sb. je prekluzivní (propadná). Právo dožadovat se vydání věci podle toho-

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát? Zajímá Vás aktuální judikatura?
Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)
se slevou 15 % při použití slevového kódu SC2018Mjd v našem eshopu
a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

Již od roku 2005 poskytujeme PRÁVNÍ PORADENSTVÍ tuzemské a zahraniční klientele s důrazem na komplexní řešení daného problému, jak z právního, tak i daňového hlediska.

Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.

Specializujeme se zejména na:

- právo obchodních korporací
- veřejné zakázky
- občanské právo
- pracovní právo
- právo nemovitostí
- trestní právo
- mezinárodní obchod
- finance a bankovníctví
- právo hospodářské soutěže
- rodinné právo, aj.

Právní služby poskytujeme
v českém, slovenském,
anglickém, německém,
francouzském a španělském jazyce.

to ustanovení tak jejím marným uplynutím zanikne.

Institut přechodného pobytu pro rodinného příslušníka občana Evropské unie, přiměřenost zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života

Institut přechodného pobytu pro rodinného příslušníka občana Evropské unie, nedopadá na vztahy pouze přátelské. Pro aplikaci neurčitěho pojmu „trvalý partnerský vztah“ ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců musí žadatel prokázat, že se jedná o trvalé soužití dvou osob, které svou intenzitou odpovídá vztahu druhá a družky. Žadatel dále musí prokázat vedení společné domácnosti.

Pokud jde o přiměřenost zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života, pak zatímco u zrušení povolení k pobytu či u správního vyhoštění zákon výslovně ve většině případů požaduje, aby správní orgán zkoumal přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, u zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění zákon takový požadavek explicitně nestanoví, vyjma jen některých důvodů [pro případ zamítnutí žádosti o přechodný pobyt se tento požadavek vztahuje k důvodu dle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž tak stanoví odst. 2 téhož ustanovení]. Povinnost zkoumat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života nelze dovodit ani z § 174a zákona o pobytu cizinců.

Soudní poplatky

Účastník, který se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody a který má na účtu, který pro něho vede věznice podle § 25 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, finanční prostředky, s nimiž může podle § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody disponovat za účelem uhrazení svých osob-

ních potřeb, má právo žádat, aby z těchto prostředků byla uhrazena jeho povinnost k zaplacení soudního poplatku, která mu byla uložena v řízení, které on sám zahájil, nebo jehož je účastníkem, a věznice je povinna takové žádosti vyhovět. Proto soud, který rozhoduje o návrhu účastníka, jenž se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody, na osvobození od soudních poplatků, zohledňuje i to, že účastník má možnost využít tyto prostředky.

Řízení proti dětem mladším patnácti let

Podle § 4 z. s. m. soudnictví ve věcech mládeže a ve věcech posuzování činů jinak trestných spáchaných dětmi mladšími patnácti let vykonávají soudy pro mládež. Byl-li příslušnému soudu pro mládež podán návrh na uložení opatření podle § 90 odst. 1 z. s. m., nelze reálně uvažovat o absenci pravomoci soudu coby neodstranitelném nedostatku podmínky řízení.

Odůvodnění snížení nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty

Úprava možnosti snížení nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty byla zakotvena v § 301 obchodního zákoníku, podle jehož věty první platilo, že nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu může soud snížit s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti, a to až do výše škody vzniklé do doby soudního rozhodnutí porušením smluvní povinnosti, na kterou se vztahuje smluvní pokuta. Z citovaného ustanovení plyne oprávnění obecného soudu zvážit v každém jednotlivém případě všechny okolnosti daného případu a rozhodnout, zda tyto okolnosti odůvodňují snížení výše sjednané smluvní pokuty či nikoli. V této souvislosti Ústavní soud uvádí, že do procesu uvážení soudu je v případě postupu dle § 301 obchodního zákoníku nutno zahrnout všechny podstatné okolnosti dané

věci, a nikoliv vybrat jen některou, aniž by bylo vyloženo, proč ostatní okolnosti proces uvážení neovlivnily. Platí totiž, že vznesení účastníkem řízení významné námitky, jež reálně mohou ovlivnit právní posouzení věci, je nezbytné, aby soud na tyto námitky reagoval a svůj závěr (být stručně, přesto však přesvědčivě) odůvodnil. Neučiní-li tak a s námitkami se v odůvodnění svého rozhodnutí nikterak nevypořádá, zbavuje své rozhodnutí základních atributů v podobě přesvědčivosti a přezkoumatelnosti (čl. 36 odst. 1 Listiny).

Způsob určení výdajů daňového subjektu

Pokud si daňový subjekt zvolí paušální výši výdajů ze zanedbatelné částky (např. z částky 1 Kč), a tím se připraví o možnost uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě ve výši 13 404 Kč, zatímco jiný daňový poplatník tuto možnost má, neboť si za stejných podmínek nezvolil paušální určení výdajů, musí jít takto nevhodně provedená optimalizace k tíži daňového poplatníka. Nejedná se o svévolné rozlišování daňových subjektů se stejnou výší příjmů, nýbrž o odůvodněný postup opřený o volbu učiněnou daňovým subjektem v souladu se zákonem. Je na každém daňovém subjektu, aby zvážil, zda se mu tento, byť i ve vztahu k příjmům z podnikání pouze částečný, způsob určení výdajů vyplatí za cenu ztráty možnosti uplatnit daňová zvýhodnění.

Výkon trestu odnětí svobody

Povinnost chránit bezpečí odsouzených osob ve výkonu trestu odnětí svobody je zakotvena v ústavním pořádku České

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát? Zajímá Vás aktuální judikatura?
Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)
se slevou 15 % při použití slevového kódu SC2018Mjd v našem eshopu
a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

republiky. U osob umístěných ve věznicích dochází k omezení jejich základních práv, čímž stát současně přebírá odpovědnost za jejich bezpečí. Pro účely právního posouzení možnosti odmítnutí splnění příkazů vychovatele ve věznici lze nalézt inspiraci u právní úpravy neuposlechnutí rozkazu v případě služby v armádě. Je-li připuštěna určitá ochrana vojáka před neuposlechnutím rozkazu (nutno zdůraznit, že je vždy závislá na konkrétních okolnostech a mělo by se jednat o výjimečné případy), tím spíše musí právní řád a činnost správních orgánů umožňovat ochranu vězňů při neuposlechnutí příkazu vychovatele, pokud zakládá rozpor se základními právy a svobodami, byť je třeba vždy pečlivě uvážit a zhodnotit, zda se jedná o důvodnou obavu, nebo pouhou snahu účelově se vyhnout plnění příkazu.

Právo provést stavbu

Doložení práva provést stavbu se podle § 110 odst. 2 stavebního zákona (a to i ve znění po novele provedené zákonem č. 350/2012 Sb.) má zkoumat nejen při umísťování stavby do území, ale i ve fázi jejího stavebního projednání. V případě, kdy stavba byla umísťována ještě za předchozího nesvobodného režimu a stavební povolení k ní bylo v důsledku soudního rozhodnutí zrušeno, lze důvodně předpokládat, že otázka práva provést stavbu na dotčeném pozemku nebyla dosud v řádném správním procesu v podmínkách právního státu vůbec zkoumána. Nelze připustit, aby se správní orgány jejímu posouzení vyhnuly s odkazem na to, že konkrétní stavby již nevyžadují stavební projednání. Tím by fakticky stěžovateli uzavřely cestu vedoucí k tomu, že se touto otázkou bude zabývat nezávislý soud.

Poskytování služeb dodavatelů

Finanční závislost smluvního partnera na jiném je běžná v ekonomických vztazích a nečiní z tohoto vztahu závislou práci. Nezbytná spolupráce na staveništi nevylučuje možnost ovlivnit rozvržení pracovní doby. Je pochopitelné, že pracovníci na stavbě musí spolupracovat, neboť je to dáno technickými postupy bez ohledu na to, zda činnost vykonávají jako živnostníci či zaměstnanci, což však nevylučuje, aby se například společně domluvili a udělali si přestávku. Rovněž skutečnost, že smluvní partneři nemají písemně sjednané smlouvy o dílo, ve kterých by detailně specifikovali všechny smluvní podmínky (např. datum a způsob předání díla, podmínky reklamace

atd.), jim nelze klást k tíži, neboť úprava vzájemných vztahů je součástí smluvní svobody a písemná forma není nutná. Také není nezbytné, aby si smluvní strany sjednaly speciální úpravu odpovědnosti za škodu, pokud jim vyhovovala obecná úprava plynoucí z norem soukromého práva. Pokud se smluvní strany rozhodnou, v souladu s obecnými principy smluvního práva (smluvní svoboda, dobrá víra, nezneužívání ekonomicky silnějšího postavení apod.), do smluvního vztahu vstoupit a dojde k jeho skutečné realizaci, nejedná se o právní úkon zastřený.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Právo na alespoň jeden plně hrazený léčivý přípravek ze systému veřejného zdravotního pojištění

Právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost je třeba vykládat v souladu se zásadou koherence ústavního pořádku, což znamená, že porušením tohoto práva (a svobody) je i omezení určité skupiny nositelů práva na ochranu zdraví v přístupu k takovému léčivému přípravku. Práva podnikat se lze podle čl. 41 Listiny základních práv a svobod domáhat pouze v mezích zákonem stanovených podmínek, které však musejí být stanoveny, vykládány a uplatňovány ústavně konformním způsobem. To z hlediska soutěže výrobců léčivých přípravků zahrnuje i požadavek nezasahovat do jejich práva a svobody rozhodovat o podnikání podle čl. 26 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod způsobem, který je v rozporu s ochrannou funkcí základních práv a svobod spojenou s pozitivním závazkem státu zajistit rovnost podmínek soutěže v tržním prostředí. Tento závazek platí i pro stanovení podmínek pro zařazení léčiv do skupin a podskupin podle pravidel § 39c zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění; toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformně, bez možného znevýhodnění podnikatelů stanovením podmínek hrazení léčivých přípravků takovým způsobem, který možno považovat za zásah do práva na ochranu zdraví podle čl. 31 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 3 odst. 1 a čl. 4 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod.

Porušení presumpce neviny

Nedostatečné objasnění skutkového stavu ohledně skutku, který byl obžalovanému kladen za vinu, představuje porušení presumpce neviny zakotvené v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Nárok soudního exekutora na odměnu v případě úpadku dlužníka

Bylo-li zpeněžení majetku exekutorem provedeno ještě před zahájením insolvenčního řízení a veškeré náklady vznikly v době, kdy exekutor nemohl ani předpokládat budoucí insolvenční řízení, pak byl „v legitimním očekávání“, že za odvedenou práci obdrží odměnu, a pozdější insolvenční řízení na tom nic nemění. Obecné soudy jsou povinny při vydávání výtěžku exekuce do insolvenčního řízení postupovat podle § 46 odst. 7 exekučního řádu (zákon č. 120/2001 Sb.) tak, že insolvenčnímu správci exekutor vydá vymožené plnění po odpočtu nákladů exekuce, neboť účelně vynaložené náklady exekuce, jejichž součástí je také odměna exekutora, se nestávají součástí majetkové podstaty v insolvenčním řízení. Opačný postup je v rozporu s právem exekutora na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a porušuje čl. 95 odst. 1 ve spojení s čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky.

Postoupení pohledávky

Plní-li dlužník, jemuž nebylo včas oznámeno postoupení pohledávky, třetí osobě a nikoli postupiteli, není naplněn jeden z předpokladů speciální objektivní odpovědnosti podle § 527 odst. 1 písm. b) obč. zák., taková situace tudíž nevylučuje vznik nároku postupníka z bezdůvodného obohacení vůči třetí osobě, která plnění od dlužníka přijala.

Totožnost skutku

Totožnost skutku není soudní praxí ani právní teorií chápána jen jako naprostá shoda mezi skutkovými okolnostmi popsanými v žalobním návrhu a výrokem rozhodnutí soudu. Postačí shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi, přičemž soud může a musí přihlížet i k těm změnám skutkového stavu, k nimž došlo při projednávání věci v hlavním líčení, bez ohledu na to, zda postavení obžalovaného zlepšují nebo zhoršují. Některé skutečnosti v rozhodnutí soudu tedy mohou oproti obžalobě přibýt, některé mohou odpadnout, soud má s ohledem na závěry o skutkovém stavu upřesnit nepřiléhavý popis

skutku z obžaloby, nesmí se ovšem změnit podstata skutku. Totožnost skutku je zachována (v poměru mezi obžalobou a rozhodnutím soudu o ní) kromě jiných případů i tehdy, jestliže je úplná shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, nebo je úplná shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, anebo jednání nebo následek (nebo obojí) jsou alespoň částečně shodné, shoda ovšem musí být v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu; podstatnými z tohoto hlediska nejsou ty skutkové okolnosti, které charakterizují jen zavinění či jiný znak subjektivní stránky činu. Na zachování totožnosti skutku nemají vliv změny v okolnostech, které pouze individualizují žalovaný skutek z hlediska času, místa a způsobu spáchání činu, formy zavinění, rozsahu následku a motivace, když jinak shoda v následku či jednání není dotčena. Tak na podstatě skutku nic nezmění např. upřesnění data spáchání trestného činu oproti obžalobě. Totožnost skutku zůstane zachována, jestliže odpadnou nebo se změní některé skutečnosti uvedené v obžalobě, které se vztahují k jiným okolnostem než k relevantnímu jednání nebo následku. Totožnost skutku bude zachována při rozdílném následku i tehdy, když skutečnosti zjištěné v hlavním líčení, které charakterizují jednání obviněného, jsou alespoň částečně totožné s popisem jednání v obžalobě. O totožný skutek jde i tehdy, je-li totožná podstata skutku, tj. je-li zachována alespoň částečná totožnost jednání nebo alespoň částečná totožnost následku.

Zemědělská půda

Neučinil-li žalovaný (osoba mající speciální prevenční povinnost chránit půdu tak, aby nedocházelo k jejímu odnosu erozní činností a ke zhoršování jejích fyzikálních, biologických a chemických vlastností) dostatečná opatření, která by čelila přírodnímu působení, jakým je i přívalový déšť, ačkoliv taková

dostupná možnost byla, porušil tuto speciální prevenční povinnost a došlo-li v důsledku porušení jeho povinnosti k masivnímu smyvu ornice při dešti a ke vzniku škody, odpovídá za ni podle § 420 odst. 1 obč. zák.

Trestný čin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

Pojem „jiného“ užitý při formulaci ohrožovacího následku v § 254 odst. 1 tr. zákoníku se vztahuje k pachateli tohoto trestného činu a nikoli k účetní jednotce – právnické osobě, která je od pachatele – fyzické osoby odlišným subjektem a jejíž účetnictví takový pachatel řádně nevedl. Proto i taková právnická osoba může být poškozená, pokud byla tímto činem ohrožena její majetková práva.

Insolvence a pojištění

Postižení právo pojistitele vůči pojištěnému ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb. není nárokem na náhradu škody ve smyslu ustanovení § 416 insolvenčního zákona a ohledně takové pohledávky pojistitele se neuplatní vyluka z účinků osvobození dlužníka (pojištěného) od placení zbytku dluhů popsaná v § 416 insolvenčního zákona ani tehdy, jestliže pojištěný způsobil osobě, které pojistitel za něj plnil, škodu úmyslně (§ 10 odst. 1 písm. a/ zákona č. 168/1999 Sb.).

Odmítnutí dovolání

Pokud Nejvyšší soud pro vady odmítne dovolání, ve kterém dovolatel dostatečně určitě vymezí, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání, porušuje jeho právo na soudní ochranu a spravedlivý proces zakot-

vené v článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Přístup Nejvyššího soudu, který odmítá jako vadná dovolání vymezující ustálenou rozhodovací praxi, od níž se měl odvolací soud odchýlit, pouze slovním popisem bez uvedení konkrétních spisových značek, pokud je možné ji identifikovat jiným způsobem, lze označit jako formalistický.

Restituce

Stanovení data, po jehož uplynutí již oprávněné osoby nemohou požádat o bezúplatné převedení náhradního pozemku, by mohlo představovat legitimní cíl v tom smyslu, že zájem na právní jistotě všech zúčastněných subjektů obecně vzato vskutku může vyžadovat stanovení nějakého data, ke kterému je třeba veškeré restituční nároky vypořádat. To však není případ tehdy, pokud napadená právní úprava žádnou faktickou a definitivní tzv. restituční tečku nestanoví, pouze – aniž by zde byl nějaký přesvědčivý a nezpochybnitelný důvod takového postupu – zakládá nerovnost v rámci srovnatelné skupiny oprávněných osob. Sledovaný cíl nemůže bez dalšího legitimizovat ani skutečnost, že se dosud neskončená restituční správní řízení týkají již „pouze desítek osob“. I kdyby totiž zbývalo již pouze jediné restituční správní řízení, není namístě – není-li pro to nějaký legitimní důvod – zakládat nerovnost mezi jinak srovnatelnou skupinou oprávněných osob. V opačném případě by totiž došlo k zásahu do legitimního očekávání části oprávněných osob, respektive k nepřipustnému zásahu do jimi nabytého práva (iura quaesita) mít možnost uspokojit svůj restituční nárok prostřednictvím náhradního pozemku.

Subsidiarita trestní represe

Pokud obecné soudy neaplikují zásadu subsidiarity trestní represe, ačkoliv skutkové okolnosti svědčí o tom, že k tomu byly splněny podmínky, porušují ústavní princip nullum crimen, nulla poena sine lege zakotvený v čl. 39 Listiny základních práv a svobod. ●

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát? Zajímá Vás aktuální judikatura?
Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)
se slevou 15 % při použití slevového kódu SC2018Mjd v našem eshopu
a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

BOSS IS BACK

Zcela nové BMW X5

Boss je zpět: zcela nové BMW X5. Je nepřehlédnutelné – vzpřímené, mohutné a elegantní. Impozantní jednodílná maska chladiče ve tvaru ledvinek naznačuje, co se stane, když se motor nového BMW X5 pořádně nadechne. Zdokonalený X design předních světlometů nenechá nikoho na pochybách, kdo se ujme vedení. Nové BMW X5 s novými technologiemi pro ještě více bezpečnosti a maximální jízdní dynamiku na každém povrchu dobře ví, kam směřuje. A jak se tam dostat jako první. X5.

Manažerské kvality

- 01 - Charakteristická laserová světla X s modrými elementy
- 02 - Maximální jízdní dynamika díky paku xOffroad se vzduchovým odpružením na obou nápravách
- 03 - Typický X design interpretovaný působivým způsobem
- 04 - Dokonale propojené díky inovativní technologii konektivity a asistenčním systémům
- 05 - Chytré uspořádání zavazadlového prostoru pro maximální komfort

Design exteriéru a interiéru BMW X5

Typické BMW X5 – každý jeho detail o něčem vypovídá. Přední část vozu s velkou jednodílnou maskou chladiče ve tvaru ledvinek s mírně šestiúhelníkovým tvarem, osobité přední světlomety a velké nasávací otvory společně odhalují, co může člověk od vozu očekávat: odhodlanost na 22palcových kolech z lehkých slitin.

Díky panoramatické prosklené střeše Sky Lounge se interiér ukazuje v tom nejlepším

světle. Skvostné skleněné prvky tvoří exkluzivní akcenty a ambientní osvětlení vytváří speciální atmosféru. Styl lze dále individuálně doladit čtyřmi různými přírodními vůněmi paketu Ambient Air Package. O dokonalou kvalitu přehrávané hudby se na cestách postará audiosystém Bowers & Wilkins Diamond Surround Sound System.

Dokonalý management

Zavazadlový prostor BMW X5 nabízí novou generaci komfortu. Pro pohodlné nakládání a vykládání lze spodní i horní část dle-

je řidič uvnitř vozu, lze motor nastartovat tím, že chytrý telefon vloží do doku pro bezdrátové nabíjení nebo na místo určené k jeho odložení. Digitální klíč BMW Digital Key, který je dostupný přes aplikaci BMW Connected, nabízí bezkonkurenční flexibilitu, protože jej řidič může sdílet až s pěti dalšími lidmi. Digitální klíč BMW Digital Key bude v době představení k dispozici pro vybrané chytré telefony, jež jsou kompatibilní s technologií NFC. ●

se osvětleným písmenem „X“. Tímto jedinečným způsobem zušlechťený interiér současně podtrhuje vysoké standardy vnímání kvality.

BMW digital key: Odemykání a zamykání vozu chytrým telefonem

Digitální klíč BMW Digital Key využívá k odemykání a zamykání vozidla prostřednictvím chytrého telefonu technologii Near Field Communication (NFC), díky čemuž již není potřeba tradičního klíče od vozu. Vše, co musí řidič udělat, aby otevřel vozidlo, je přidržet chytrý telefon u kliky dveří. Jakmile

ného víka zavazadelníku elektricky otevřít i zavřít. V kombinaci s komfortním přístupem stačí jen krátký cílený pohyb nohy pod zadním nárazníkem. Paket zavazadlového prostoru(4) zaručuje pořádek a bezpečí. Je-li víko zavazadlového prostoru otevřené, může se na povel tlačítka elektricky ovládaný kryt zavazadlového prostoru schovat pod podlahou. Posuvné a protiskluzové kolejničky zabráňují nechtěnému pohybu zavazadel.

Ručně zpracované skleněné prvky interiéru Crafted Clarity

Exkluzivně navržené skleněné prvky „Crafted Clarity“ se vyznačují použitím ručně zpracovaného, jemně zatmaveného křišťálového skla, které viditelně i hapticky zlepšuje atmosféru interiéru. Mezi tyto skleněné prvky patří volič převodovky, ovladač hlasitosti, ovladač iDrive, stejně jako tlačítko Start/Stop. Skleněný prvek na voliči převodovky je dokonale zpracovaný a vyznačuje

Pro rezervaci svého individuálního termínu zápůjčky nás kontaktujte na advokatum@renocar.cz
Nezapomeňte uvést heslo: EPRAVO – X5

Renocar Praha, Lipová 280, Praha-Čestlice
(D1, EXIT 8), Tel.: 261 393 600

Renocar Brno, Řípská 5c, Brno-Slatina
(D1, EXIT 201), Tel.: 548 141 548
www.renocar.cz

BARKER

ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

**STYLISH SHOES TO MAKE
EVERY DAY EXTRAORDINARY**

Havířská 6, Praha 1 | www.barker-shoes.cz

Bříza & Trubač

Advokátní kancelář Bříza & Trubač v říjnu oslavila pět let své existence. Všichni věří, že její hvězda bude i nadále stoupat.

Na terasách pražského paláce Lucerna se zkraje října odehrála oslava pátého výročí advokátní kanceláře Bříza & Trubač. O úvodní slovo se postarala herečka Tereza Kostková – jelikož však byla na poslední chvíli povolána na záskok do Ostravy, namísto osobní zdravice nahrála video na telefon cestou vlakem na sever Moravy. Jak sama předeslala, nešlo o žádný „barter“, ale o civilní poděkování spokojené klientky. Páté výročí spolu s více než desetihlavým týmem kanceláře oslavila stovka klientů, přátel i blízkých. Večer jim kromě dobrého jídla a vína zpříjemnila i hra swingového kvarteta a také přítomnost pop-up baru s trojicí unikátních koktejlů – „Bříza“, „Trubač“ a „Šílenství“. Poslední koktejl neodkazuje na jméno třetího partnera kanceláře, kterým se letos stal advokát Tomáš Hokr, ale možná trochu nechává vzpomenout na úplné začátky firmy, která byla

založena v době končící velké hospodářské krize.

Když před pěti lety advokáti Petr Bříza a Ondřej Trubač dospěli k rozhodnutí, že si chtějí zkusit založit vlastní firmu, udělali v podstatě krok do prázdna. Přátelsky se rozešli s největší domácí advokátní kanceláří (tehdy ještě) Havel, Holásek & Partners, aniž by jí „přetáhli“ jediného klienta. Začínali skromně, ve dvou s jediným koncipientem v útulných kancelářích na malostranském Jánském vršku se skvostným výhledem na Prahu.

Dnes už s úsměvem vzpomínají na dobu, kdy měli naspořeno na tři měsíce života a věděli, že pak už musí kancelář začít vydělávat. „Ale povedlo se. I když to bylo obtížnější, než jsme ve svém optimismu očekávali,“ říká Petr Bříza. V začátcích hodně

pomohly reference od kamarádů a také lidí, kteří zakládající partnery kanceláře slyšeli na přednáškách a konferencích, případně četli odborné články, které sepsali. Kancelář se totiž od začátku profilovala na odvětví, ve kterých jsou společníci „nejvíce doma“ – řešení soudních sporů či arbitráží s mezinárodním prvkem pro Petra Břízu a daňové spory pro Ondřeje Trubače. „Překvapilo nás, jaký byznysový dopad naše publikační a přednášková činnost má,“ říká Bříza.

Postupně ale začalo být jasné, že kancelář nemůže žít pouze ze sporů, ale potřebuje si vybudovat stabilní portfolio stálých klientů, kteří se na ni budou obracet s nejrůznějšími právními problémy. „Bez toho je hodně složité cokoli plánovat. Dnes už ale takové portfolio máme, a to velmi pestré. Pracujeme pro tradiční české strojírenské či stavební společnosti, ale i pro inovativ-

ní technologické firmy," popisuje Ondřej Trubač aktuální portfolio. Z mnoha zajímavých klientských přírůstků za poslední rok lze zmínit např. Agenturu pro evropský globální navigační satelitní systém (GSA), která (jakožto jediná unijní agentura na území ČR) zajišťuje mimo jiné fungování systému Galileo. Bříza & Trubač jí poskytuje právní služby díky úspěchu v otevřeném tendru, v němž uspěla jako v podstatě jediná menší česká advokátní kancelář. „Je to velmi pestrá práce v několika cizích jazycích, radíme agentuře v mnoha oblastech napříč právními odvětvími. Jde také o dost unikátní možnost být v Praze v intenzivním kontaktu s právem Evropské unie,“ přibližuje Petr Bříza zajímavý nadnárodní mandát jejich kanceláře.

situaci na trhu práce to není jednoduché. Máme ale velkou radost, že se nám hlásí velmi kvalitní lidé a můžeme si vybírat,“ doplňuje. „Chceme budovat funkční a kompaktní strukturu a do budoucna se určitě nebráníme přibírání dalších partnerů,“ říká k tomu Petr Bříza.

Právě pečlivý výběr spolupracovníků je jedním z klíčových receptů kanceláře Bříza & Trubač na úspěch. „Je to pro nás naprosto zásadní. Nechceme jen, aby to byli výborní právníci, ale také aby dobře zapadli do našeho kolektivu a měli stejně nastavený hodnotový systém,“ říká Petr Bříza. Nejde přitom jen o pracovní nasazení, ale i o přístup k práci jako takový. „My vůbec nemáme problém klientovi říci, že jeho kauza není

celáře Ondřej Trubač pak byl označen za předního experta v daňové oblasti.

V říjnu kancelář obdržela prestižní ocenění Pro bono & CSR 2018, udělované mediálním domem Economia a odborným měsíčníkem Právní rádce. Na střeďečním galavečeru v Grand Hotelu Bohemia v Praze převzal společník kanceláře Ondřej Trubač ocenění za zapojení kanceláře do pomoci mladým lidem, kteří odcházejí z dětských domovů nebo z azylových domů a vstupují na trh práce – do projektu To dáš! Projekt vznikl díky podpoře strategických partnerů Coca-Cola HBC a Nadace Terezy Maxové dětem, ve spolupráci se společností Accenture a kanceláří Bříza & Trubač. „Letos jsme vypracovali příručku o právním minimu pro uchazeče o zaměstnání. Je to taková kuchařka se základními pravidly a dotazy ohledně pracovního práva. Cílem je, aby tito lidé mohli lépe využít svá práva,“ přibližuje Ondřej Trubač projekt, za který kancelář ocenění získala.

Jelikož jsou jednou z klíčových specializací kanceláře přeshraniční spory a arbitráže, velkým úspěchem bylo přijetí do prestižní mezinárodní sítě advokátních kanceláří SCG Legal. Ta jednomyslně přijala kancelář Bříza & Trubač na začátku září na výročním kongresu, který se konal v Chicagu a kde kancelář reprezentovali Petr Bříza a Tomáš Hokr. „SCG Legal má 148 členských kanceláří s více než 11 tisíci advokáty v 82 zemích světa. Jedná se o jednu z nejprestižnějších sítí advokátních kanceláří vůbec. Pravidlem je, že v každé zemi je pouze jedna partnerská kancelář (logickou výjimkou jsou USA, kde má SCG Legal kancelář v každém z 50 států i některých komerčních centrech) a přijímací proces má několik stádií, včetně finální prezentace kandidáta v rámci výročního kongresu. Bříza & Trubač tak dále rozšiřuje své možnosti a dosah, když je snadno schopna zajistit svým klientům právní poradenství v 82 státech světa, a to prostřednictvím špičkových partnerských kanceláří,“ popisuje Petr Bříza.

Do příští „pětiletky“ tak kancelář Bříza & Trubač vstupuje stále se stejným mottem, které měli její zakladatelé úplně na začátku. „Řekli jsme si, že se nechceme srovnávat s ostatními kancelářemi na trhu, nechtě se ostatní srovnávají s námi, chtějí-li,“ směje se Petr Bříza. ●

Zakládající společníci kanceláře Ondřej Trubač (vlevo) a Petr Bříza.

Po pěti letech si zakládající společníci pochvalují, jak jim jejich „dítko“ roste pod rukama. Kancelář loni zaznamenala meziroční růst téměř 40 procent, přestěhovala se do mnohem větších prostor v pražské Klimentské ulici, letos se pak tým rozšířil na celkem deset právníků. „Letos to vypadá, že budeme mít meziroční růst o více než polovinu, což je skvělé. Zdá se, že po prvních třech letech, které byly pionýrské a někdy opravdu hodně těžké, se kancelář pořádně rozjela,“ říká Ondřej Trubač s tím, že růst počtu klientů i zadávané práce s sebou nese i nutnost hledat nové lidi. „Určitě porosteme, nechceme být ale anonymním davem. Umím si představit, že za dalších pět let nás bude 25 až 30, že budeme taková školní třída. Při dnešní

moc nadějná a nemá smysl jít s ní k soudu. Nebo ukončit spolupráci, protože se nám nezdá, jak klient k věci přistupuje. Byť se nám občas stane, že práci odmítneme, stejně občas nevíme, kam dřív skočit,“ směje se Bříza.

Letošní rok byl pro kancelář Bříza & Trubač přelomový i v množství ocenění, které obdržela. Kromě soutěže Právníká firma roku, kde obhájila označení za velmi doporučovanou kancelář v oblasti daňového práva a přidala k němu i doporučení v oblasti trestního práva (zejména v oblasti trestního práva daňového a trestní odpovědnosti právnických osob), byla kancelář zařazena mezi doporučované kanceláře v prestižním globálním průvodci Legal 500. Partner kan-

RANDA HAVEL ■ LEGAL

TACTICS PRECISION VICTORY.

act legal offices

Amsterdam ▪ Bratislava ▪ Brussels ▪ Budapest ▪ Frankfurt
Madrid ▪ Paris ▪ Prague ▪ Vienna ▪ Warsaw

www.randalegal.com ▪ www.actlegal.com

Je "notářským zápisem" podle § 776 odst. 2 ZOK vždy jen notářský zápis sepsaný českým notářem?

V praxi vzniká otázka, zda mohou zahraniční společníci českých obchodních společností podepsat notářský zápis ohledně korporátního rozhodnutí, pro nějž je tato forma vyžadována, před „svým“ zahraničním notářem, resp. zda má takový notářský zápis v České republice stejné právní účinky jako notářský zápis sepsaný českým notářem. Pokud by byl tento postup možný, odpadla by procedura vyhotovení plné moci v zahraničí, její doručení do České republiky a přijetí notářského zápisu v zastoupení zahraničního společníka u českého notáře.

Odbornou analýzu existujících soudních rozhodnutí provedli zkušení odborníci na korporátní právo Mgr. Ivan Chalupa a Mgr. David Reiterman a odpověď na výše uvedené otázky zní:

ANO

Z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. dubna 2017, sp. zn. 7 Cmo 205/2016, vyplývá, že „notářským zápisem“ podle § 776 odst. 2 ZOK je vždy jen notářský zápis sepsaný českým notářem.

Vrchní soud k tomu doslova uvedl:

„Na výše uvedeném pochybení soudu prvního stupně a jeho procesních důsledcích nemění nic ani to, že závěr soudu prvního stupně o tom, že předmětným notářským zápisem ve smyslu výše citovaných zákonných ustanovení se rozumí notářský zápis podle českého práva učiněný notářem České republiky, je správný. Na podporu tohoto závěru odvolací soud dodává, že závěr o tom, že není přípustné vykládat pojem „notářského zápisu“ obsažený v zákoně o obchodních korporacích a v zákoně o veřejných rejstřících a v notářském řádu jako určitý obecný termín bez ohledu na to, zda byl vyhotoven českým či cizozemským notářem,

vyplývá z níže citovaných zákonných ustanovení. ... Z uvedeného proto vyplývá, že i po účinnosti nové civilní legislativy stále platí, že „notářský zápis“, jak o něm hovoří zákon o obchodních korporacích či zákon o veřejných rejstřících, nelze bez

dalšího ztotožňovat s veřejnou listinou ve smyslu dvoustranné smlouvy mezi ČSSR a Rakouskem, na níž odkázal odvolatel, rovněž ani veřejnou listinou a notářským

zápisem ve smyslu Haagské úmluvy o vyloučení požadavků legalizace cizích veřejných listin z roku 1961. Na danou věc se neaplikuje ani nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012. Odmítnutí „oběhu“ této formy notářských zápisů vychází z logiky, že jde o výkon pravomoci státu, který byl na notáře pouze v této specifické situaci přenesen a není tedy prostupný napříč celou Evropskou unií či státy stojící mimo Evropskou unii.“

Řešení stovek dalších konkrétních otázek korporátní praxe na základě analýzy soudních rozhodnutí, včetně souvisejících vzorů, checklistů a postupů a systematických provazeb přináší Praktický manuál k ZOK v ASPI. Aktuálně zařazeno přes 510 příspěvků, k více než 245 paragrafům ZOK.

Jasně a srozumitelně odpovědi na otázky jsou věcnou analýzou relevantních soudních rozhodnutí. Pro tyto odpovědi autoři pečlivě vybírají jak novou judikaturu NS a ÚS, tak nižších soudů k ZOK dostupnou exkluzivně v ASPI a relevantní použitelnou judikaturu k obchodnímu zákoníku.

Manuál je průběžně aktualizován – autoři neustále doplňují nová a aktualizující zařazená řešení. ●

Nejúspěšnější sportovně-charitativní aplikace už pomohla 1000 projektům

Přispěla přes 73 miliony korun

Mobilní aplikace EPP – Pomáhej pohybem Skupiny ČEZ a Nadace ČEZ dosáhla dalšího milníku. Počet dobročinných projektů, které uživatelé během tří let existence <http://www.pomahejpohybem.cz/> podpořili chůzí, během, cyklistikou a dalšími sporty, se na konci září významně zakulatil. S jejich pomocí rozdala nadace neziskovým organizacím 73,5 milionů korun.

Automobil pro hospice a další neziskové organizace, nákup vybavení do dětských domovů i zařízení pro seniory, nákup defibrilátorů nebo projekty na ochranu přírody Jizerských hor – jen zlomek z celkového počtu 1000 dobročinných projektů, kterým k jejich realizaci pomohli pohybem uživatelé aplikace EPP během její tříleté existence. Aby mohla Nadace ČEZ rozdělit mezi neziskové organizace 73,5 mil. korun, museli uživatelé EPPky nasportovat 3,8 mil. hodin a překonat celkovou vzdálenost 19,2 mil. km, což se rovná 480 oběhnutí zeměkoule. Naplnění potřebného počtu bodů jednoho projektu v aplikaci si průměrně žádá 2 550 hodin pohybu.

„S přibývajícím hodinami, kilometry, energií a v důsledku toho i korunami pro dobročinné projekty se radost obdarovaných i nás, v nadaci, stále násobí. Děkuji zvlášť každému uživateli EPPky, že si při sportu nebo třeba na výletě zapne právě naši aplikaci a pomáhá pohybem,“ uvedla ředitelka Nadace ČEZ Michaela Ziková.

Od ledna do dnešního dne používalo aplikaci EPP a tím i pomohlo dobré věci více jak 105 000 unikátních uživatelů. Od 1. května 2015 přidělilo body za svou pohybovou aktivitu 391 585 lidí. Nejvíce bodů pro dobročinné projekty bylo v aplikaci podpořeno chůzí, během, cyklistikou a turistikou.

„Velice si vážím všech malých i velkých sportovců, kteří se rozhodli svůj pohyb převést i na dobrý skutek. I díky podpoře ze strany Nadace ČEZ jsme za poslední čtyři roky pomohli s obnovou návštěvnické infrastruktury v Jizerských horách, záchranou vysy-

chajícího rašeliniště na Nové louce nebo výsadbou tisíců sazenic dubů, buků a jedlí, což vede k druhově rozmanitějším a tedy zdravějším lesům. Celkově jsme obdrželi již dvě stě tisíc korun na ochranu a obnovu přírody, ve které žijeme a kde řada lidí i sportuje, z čehož mám velkou radost,“ říká Ondřej Petrovský, ředitel Nadace Ivana Dejmalu pro ochranu přírody, kterou Nadace ČEZ podpořila za poslední roky již čtyřikrát.

O aplikaci

Mobilní aplikace EPP – Pomáhej pohybem zaznamenává pohyb uživatele (např. chůze, běh, jízda na kole, lyžování, ale třeba i interiérové aktivity). Kromě běžných údajů

o rychlosti, čase, tempu či vzdálenosti také generuje body, které může uživatel kdykoli věnovat některému z aktuálně nabízených projektů neziskových organizací, škol nebo obcí. Pokud uživatel aplikace svým pohybem nashromáždí za daný čas určitý počet bodů, Nadace ČEZ projekt podpoří konkrétní dopředu stanovenou částkou. Aktuální a již úspěšně podpořené projekty včetně cílových částek a stavu bodů lze sledovat na www.pomahejpohybem.cz. Neziskové organizace mají možnost dostat svůj projekt do aplikace vyplněním žádosti o nadační příspěvek v rámci jednoho z grantových řízení dle povahy projektu. Aktuální grantová řízení naleznete na www.nadacecez.cz/cs/vyhlasovana-grantova-řízení.html ●

Začátek roku bude v Dubaji plný zábavy

První měsíce roku 2019 budou v nejpopulárnějším arabském emirátu plné rozmanitých akcí. Užijete si je, ať už strávíte v Dubaji týdenní dovolenou, nebo se zdržíte jen krátce během vašich cest do vzdálenějších destinací.

Nákupní festival

Dubajský Shopping Festival začal 26. prosince 2018 a potrvá až do 2. února 2019. Stejně jako každý rok přiláká zákazníky z celého světa, kteří se mohou těšit na zábavné akce a zážitky pro páry i rodiny s dětmi. Festival tradičně doprovází i bohatý program plný soutěží s cenami od drobných slevových poukázek po luxusní automobily.

Gastronomický ráj

Světově populární Dubajský Food Festival se po roce vrátí na Arabský poloostrov. Od poloviny února až do konce března 2019 si budou moci všichni návštěvníci emirátu užít desítky akcí spojených s gastronomií z celé planety.

Food festival nabídne nabídku program nabitý kulinářskými akcemi a kulturními aktivitami.

K vrcholům nadcházejícího ročníku bude patřit akce „Dubajský týden restaurací“ s výběrem luxusních menu za mimořádně nízké ceny, „Plážová kantýna“, obří gastro party, konající se poblíž nejluxusnějšího hotelu na světě Burj Al Arab, nebo projekt Skryté klenoty, který zve do zajímavých lokálních arabských restaurací.

Přesně podle hesla, že Dubaj má něco pro každého, ať už cestuje za luxusem, nebo hledá nízkorozpočtové zážitky.

Všichni návštěvníci Dubaje, kteří budou v té době v emirátu na dovolené, také budou moci

soutěžit s desítkami nejrozmanitějších restaurací a dalších partnerů akce o zajímavé ceny.

Na skok v Dubaji– co neminout

Pokud míříte během zimy někam dál do Asie či na ostrovy v Indickém oceánu, velmi pravděpodobně vás čeká přestup v Dubaji. Minout tuto pulzující metropoli a projít jen letištní halou by ale byla obrovská škoda. Udělejte si mini dovolenou v Dubaji jen tím, že si naplánujete pozdější odlet z metropole, třeba jen o jeden či dva dny. Tady je malá inspirace, co vše se dá stihnout:

1 den – Nejvyšší budova světa a Dubai Mall

I s omezenými časovými možnostmi se cestovatelé mohou pokochat nejvyšší budovou planety, nakoupit si v největším obchodním centru či okusit arabský způsob života:

- Nejprve se svezte metrem k Burdž Chalífa, nejvyšší budově na světě a globální ikoně.
- Předem si zarezervujte termín a vydejte se vzhůru na jednu ze dvou vyhlídek ve 124. a 125. patře a pokochejte se snad tím nejúchvatnějším výhledem, jaký lze v Dubaji zažít. S o něco dražším lístkem získáte přístup na platformu, jež je nejvýše položenou rozhlednou na světě: 148. poschodí budovy se nachází celých 555 metrů nad zemí.
- Skutečně nebývalý zážitek nabízí nejvyšše umístěná restaurace světa s názvem At.mosphere, nacházející se v 122. patře Burdž Khalífy.
- Vedle Burdž Chalífa stojí The Dubai Mall, největší obchodní, zábavní a odpočinkové centrum planety. Plocha centra přesahuje milion metrů čtverečních, což odpovídá 200 fotbalovým hřištím. Kromě více než 1 300 obchodů zde naleznete mimo jiné i kluziště, fontány či obří akvárium.

2 dny – Moderna i historie

Po ruchu v dubajském centru stojí za to zamířit za trochou historie, třeba v podobě tradičních trhů. Ty se nacházejí na březích dubajského vodního kanálu a jsou ústředním bodem místního kulturního dědictví a dějin obchodu:

- Doporučujeme začít v historické čtvrti Al Fahidi, kde si návštěvníci mohou zajít do Dubajského muzea (situovaného v pevnosti Al Fahidi), do muzea kávy, muzea mincí a mnoha dalších.
- Poté se nabízí možnost přeplout vodní kanál na tradiční lodi abra a prohlédnout si trhy ve čtvrti Deira. Její klikaté uličky se stánky a obchůdky plnými zlata, koření a látek jsou ideální příležitostí ke

strávení pár hodin výběrem autentických suvenýrů.

- Pokud si večer budete chtít dopřát famózní gastronomický zážitek, doporučujeme restauraci Bleu Blanc v hotelu Renaissance Downtown Dubai. Světově proslulý šéfkuchař David Myers tam sestavil famózní menu a užijete si tam atmosféru u centrální otevřené kuchyně a obrovským grilem. ●

Víte, že ...

Dubaj zůstává nejkosmopolitnějším městem světa? 83 % populace Dubaje tvoří lidé, kteří se tam nenarodili. V Dubaji tak celkem žije přes 200 národností a mluví se tam až 140 světovými jazyky.

Jak se děti vyrovnávají s rozvodem rodičů

Vliv rozvodu na psychiku dítěte

Nikdo neuzavírá manželství s úmyslem se jednou rozvést. Mnoho harmonických soužití končí kolapsem v krátké době několika málo let. Rozvodem končí především první manželství. Narůstá počet dětí a dospívajících mladších 18 let, kteří zažili rozvod svých rodičů a žijí v převážné většině pouze s matkou, výrazně menší část z nich pouze s otcem. Miliony dětí v západním světě jsou každý rok postiženy rozvodem svých rodičů.

Rozvod s sebou přináší mnoho emočních a jiných psychických následků jak pro rodiče, tak pro dítě. Děti, které zažily rozvod rodičů, jsou hluboce poznamenány na dlouhou dobu. Následky mohou přetrvávat do dospělosti. Podle některých výzkumů je u dospělých, kteří jako děti zažili rozvod rodičů, vyšší riziko zdravotních problémů. U dětí, které jsou nepřetržitě vystaveny domácímu násilí, se může rozvinout hluboce zakořeněná úzkost, nebo pocit nejistoty. Pokud rodiče nevysvětlí dostatečně důvod rozvodu, může si dítě vytvářet svůj vlastní scénář, podle kterého nejčastěji obviňuje samo sebe a spatřuje se jako důvod rozvodu.

Rozvod rodičů znamená pro dítě traumatickou událost. Soudržnost rodiny a harmonický vztah rodičů zajišťující dítěti citově dostupný vztah k oběma rodičům, doposud poskytovaly dítěti jistotu a stabilitu. Tento příznivý stav je náhle a nepochopitelně přerušen. Dítě je vystaveno podmínkám, které jsou pro něj emočně obtížně zpracovatelné a náročné. V podmínkách, ve kterých se ocitnout nechtělo. Rozvod rodičů znamená do jisté míry ztrátu bezstarostného dětství a spontaneity. Trauma, kterému musí děti čelit, vyrovnávání se se smutkem ze ztráty jednoho z rodičů, náhlé narušení bezstarostného dětství, pocity viny, narůstající úzkosti a potřeba ochránit rodiče před nepříjemnými pocity, to vše jsou neblahé jevy, jejichž dopady mohou ovlivnit více oblastí života dítěte nejen v daném okamžiku, ale i v budoucnosti.

Následky rozvodu jsou závislé na mnoha faktorech, z nichž nejvýznamnějšími jsou chování rodičů, dále věk a pohlaví dětí. Pro děti je důležité udržovat kontakt s oběma rodiči. Absence, nebo udržování kontaktu rodiče s dítětem i po rozvodu závisí obvykle na kvalitě vztahů v rodině, na společně pro-

žité zkušenosti, na míře chápání psychologických potřeb dítěte. Výzkumy ukazují, že děti, jejichž oba rodiče se zajímali o jejich potřeby, komunikovali s nimi o situaci, pociťují méně negativní dopady rozvodu, a to v porovnání s těmi, které mohly komunikovat a po rozvodu měly kontakt pouze s jedním rodičem. Dopady rozvodu se v budoucnu a v dospělosti projevují zejména v těchto oblastech: sociabilita, navazování intimních vztahů, stupeň dosaženého vzdělání a vztahy s rodiči.

Faktor věku dítěte ovlivňující zpracování rozvodu rodičů

Na straně dítěte je klíčovým elementem pro schopnost čelit traumatu jeho věk. Čím nižší bude věk dítěte v době rozvodu, tím masivnější mohou být negativní následky této události.

Malé děti ve věku okolo 2 a 3 let si formují pouto k pečujícím osobám. Utvářejí si důvěru v to, že okolní prostředí a svět je bezpečné místo. Kolem tří let se díky rozvoji motoriky, lokomoce a řeči vzdalují od matky a zkoumají možnosti své samostat-

nosti. Rodič zůstává ale bezpečná osoba, ke které se vždy vrací. Rozpadem rodiny zažívají ztrátu kontaktu s jednou z pečujících osob, na kterou mohou reagovat regresí, kdy se místo již naučených návyků uchylují k chování vývojově mladšímu (cucání palce, obtíže se spánkem, návyky stolování, kontrola svěračů apod.). Je to projev chování z nenasycené potřeby citu lásky a ochrany. Tyto projevy většinou do roka zmizí, ale po celý život může přetrvávat „hlad a nenasycenost“ v interpersonálních vztazích. Dlouhá separace od osoby, ke které si již vytvořily bezpečnou vazbu, může způsobit v budoucnu problémy v oblasti partnerských vztahů.

Děti ve věku okolo 3 až 5 let se nacházejí v období, ve kterém se utváří vědomí jejich vlastní individuality. Zvnitřňují si obraz rodiče a rozvíjí se kapacita zachování vnitřního obrazu rodiče, který v danou chvíli není přítomen. Dítě začíná experimentovat s řečí i na úrovni pocitů a duševního stavu. Je to období, kdy si uvědomuje rozdílnost pohlaví a identifikuje se s rodičem stejného pohlaví. Rozvod rodičů může způsobit zažívání pocitu viny, úzkostné stavy. Pocity opuštění se mohou transformovat do smutku, depresí, sníženého sebevědomí.

U větších dětí okolo 3 až 5 let jsou pozorovány už i agresivnější postoje současně s velkým strachem, nebo úzkostí. Rizikem je opět regrese, tedy ztráta již nabytých dovedností a návyků a propad na vývojově nižší úroveň.

Zásadní pilíře práce :

Poskytování praktické pomoci samoživitelům prostřednictvím našich projektů, jako např. Program psychosociální pomoci a podporovaného bydlení pro matky s dětmi, Obědy pro děti, Ambulantní sociální poradna, vzdělávací programy – The Bridge, The Career Bridge a Vědomé rodičovství, atd.

Upozorňovat na témata a problematiky, které se týkají samoživitelů i úplných rodin a hledat řešení, která by jim umožnila zlepšení jejich situace v České republice.

Svou činnost spatřuje v konkrétní práci s jednotlivci, ale i v celospolečenském působení a osvětě v oblasti samoživitelství a podpory rodin. V roce 2015 vydala knihu Jak přežít první (k)rok – Praktický průvodce nejrizikovějším obdobím samoživitelství. Každý rok pořádá Den rodiny v Grébovce. Poslední ročník (2018) navštívilo 8000 lidí.

Ztráta rodiče odlišného pohlaví může mít negativní dopad na schopnost socializace dítěte. Většinou otec je ten, kdo dítě uvádí do širší společnosti a světa ve smyslu sociálním. Ztráta rodiče stejného pohlaví znamená ztrátu modelu pro identifikování se se svou genderovou rolí.

Ve věku 6 až 8 let rozvíjejí děti vztahy se svými vrstevníky, postupuje morální vývoj, tedy vnímání v kategoriích správné jednání/špatné jednání, spravedlivé/nespravedlivé. Dítě vyspívá také v oblasti citového vývoje, rozvíjí se schopnost empatie a kontrola vlastních emočních stavů. Při rozvodu rodičů prožívají smutek, bolest a zároveň hněv, který již dokáží přímo vyjádřit. Zažívají strach a obavy ze ztráty rodičů. Pocity viny a sebeobviňování v tomto věku je ještě silnější než v předchozích obdobích. Často trpí různými psychosomatickými projevy jako je např. bolest hlavy, žaludku, astma. Může také dojít ke zhoršení školního prospěchu, rozvinutí poruchy pozornosti. Dítě může také projevovat snahu a pokusy ke znovuoobnovení rodiny. Někdy k tomu může volit nevhodné způsoby chování (upoutávání pozornosti, zhoršení prospěchu, odmítání komunikace, apod.)

Dítě v období 9–12 let rozvíjí svoje zájmové činnosti a kromě školních kompetencí nabývá také kompetence v oblasti sportu, umění, sociálních vztahů. Uvědomuje si vlastní možnosti i limity, a to převážně ve vztahu s druhými. Rozvíjí svoje sociální vztahy mimo rodinu, mezi vrstevníky, v zájmových činnostech. V situaci rozvodu rodičů požaduje jasné vysvětlení. Snaží se pochopit rodiče, nebo jednoho z rodičů. Na druhé straně také může silně odsuzovat jednání obou rodičů, nebo jednoho z rodičů. Vnímá svou vlastní zranitelnost a zažívá odmítnutí. Reaguje smutkem, vztekem, prožíváním bolesti, viny. Může také prožívat stud za své rodiče v komunitě svých vrstevníků. Rizikem mohou být výkyvy ve školním prospěchu, symptomy úzkosti, deprese, panické ataky. Častým rizikem jsou i projevy antisociálního chování (útěky z domu, záškoláctví, malé podvody apod.). Z hlediska rodinných vztahů a jejich dalšího uspořádání je rizikovým vytvoření koalice s jedním z rodičů a zavržení druhého rodiče.

Ve věku adolescence mezi 13 a 18 lety se mladý člověk již psychologicky emancipuje, identita má již svou strukturu. Uvědomuje si ztrátu dětství a závislosti a v reakci na to může mít snahu se znovu přesvědčovat

o ochraně ze strany rodiny. Konfrontuje se s pravidly ve společnosti a začíná navazovat sexuální vztahy. Rozvod rodičů může v dětství tohoto věku vyvolat zmatek a nejistoty ohledně vlastního sexuálního a partnerského života. Následkem rozvodu může být opožděná adolescence (nechce vyspět, ale zůstat závislým dítětem), nebo naopak předčasná vyspělost. Rizikem je omezení kontaktu s jedním z rodičů. Adolescent vyhledává a chce trávit čas se svými vrstevníky a může proto odmítat návštěvu u druhého rodiče. Adolescent může vnímat rozpaky ve vztahu k vlastní rodině. Jednání rodičů je schopen již posoudit a na základě vlastního úsudku oba, nebo jednoho rodiče zavrhnout. Tento věk je nejrizikovější z hlediska poruch chování, jakožto následku rozvodu rodičů, které mohou mít antisociální charakter (užívání drog, sexuální promiskuita, útěky atd.).

Jak může chování rodičů zmírnit, nebo naopak prohloubit trauma dítěte

Je málo dětí, které by si přály rozvod rodičů. Stává se to v opravdu vyhraněných situacích, kdy jsou děti přítomny domácímu násilí, nebo jsou samy oběťmi domácího násilí, nebo jsou svědky nepřetržitých hádek a děti jsou už natolik vyspělé, že chápou, že není jiné východisko. Rozvod rodičů v těchto situacích přináší úlevu všem, i dětem. Ve většině případů má ale rozhodnutí rodičů tíživý dopad na děti. Nepřítomnost jednoho z rodičů, obzvláště za současného nepřátelského postoje mezi rodiči, může v dítěti vyvolat pocity úzkosti, viny, studu, pokusy o obnovení vztahu mezi matkou a otcem, snahou ochránit je, vyřešit jejich problémy, a to na úkor dětských her, bezstarostnosti a školních výsledků.

Pokud jsou vztahy mezi rodiči silně konfliktní, rodiče spolu nekomunikují a nekomunikují ani s dětmi o rozhodnutích, která ohledně rodinného soužití učinili, neujišťují děti o tom, že jejich vztahy k dětem zůstanou nezměněny, svým chováním ukazují dětem, že ztrácejí kontrolu nad situací a svými emocemi, hrozí, že bude v dětech vzrůstat masivní obava z opuštění rodiči, nebo jedním z rodičů. Jedním z úkolů rozvádějícího se páru je proto vysvětlit dětem, co se vlastně děje a přitom je nezatahovat do manželského sporu a už vůbec ne využívat je jako nástroj převahy nad ex partnerem. Ohled na city dítěte, jasná slova a ujištění o láskyplném vztahu obou rodičů k dítěti, jsou jedinými

LIFTING BEZ OPERACE V ÚSTAVU LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

Jasným trendem současné moderní estetiky je kombinace vždy několika různých ošetření. Protože v ÚLK je naším cílem dosáhnout svěžího a přirozeného efektu při všech ošetřeních, sestavujeme pro každého takový individuální program, který bere v potaz typ pleti, její problémy či věk klienta. Mezi nejčastěji kombinované zákroky patří: **zpevnění kontury čelisti 3D liftingovými vstřebatelnými nitěmi**, **kanylová modelace přírodní kyselinou hyaluronovou** ke kompenzaci propadů pod očima a na lících, **kanylová modelace těla vlastní kyselinou hyaluronovou** do vrásek periorálně, a to bez nepřirozeného vyšpulení rtů. Dále **rejuvenace epidermis**, **barevné sjednocení a redukce rozšířených žilek**, to vše systémem laserových ošetření.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nej kvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

nástroji, které mohou napomoci k tomu, aby dítě zvládlo rozvod svých rodičů bez větších traumat. Je potřeba volit slova a vybírat, co dítěti sdělit a co naopak zamlčet. Není vhodné dítě dopodrobna informovat o charakteru hádek, přisuzovat negativní charakteristiky druhému partnerovi, ke kterému má dítě citový vztah, se kterým se identifikuje a kterého potřebuje k vytvoření své mužské, nebo ženské identity. Děti, které mají důvěru v podporu svých rodičů, dokáží lépe zvládat těžké situace.

První krok tedy spočívá ve sdělení dítěti toho faktu, že se rodiče rozcházejí. Rodič, který odejde z rodiny s křikem a s bouchnutím dveří, může dítěti způsobit opravdové trauma. Dítě se pak cítí opuštěné, bezmocné a dává si odchod rodiče za vinu. Sdělení má proběhnout v klidu, jasnými slovy a ne příliš zdoluhavě. Není prozatím nutné dlouhé vysvětlování. Děti jsou v této chvíli příliš šokované na to, aby byly schopné poslouchat podrobná vysvětlení. V průběhu času budou další příležitosti k navrácení k tématu, zodpovězení otázek, vyjasnění dalších věcí a především k ujištění dítěte, že ono nenese žádnou zodpovědnost a vinu za to, co se přihodilo. Je přínosné, když je zpráva oznámena oběma rodiči současně. Dítě vidí, že je to rozhodnutí obou a že se na tom rodiče dohodli: "máma a já jsme se rozhodli...").

Je vždy lepší, když je oznámení učiněno ještě předtím, než se rozvod opravdu rozběhne. Mělo by se o tom, co přijde, mluvit s klidem, rozvahou, bez obviňování druhého rodiče a s ujištěním dětí, že se mohou ptát a vyjadřovat svoje úzkosti a obavy. Není nijak vhodné a ničemu neprospívá po dětech chtít, aby stav věci pochopily. Úkolem dítěte není pochopit, proč se máma s tátou rozhodli, že se rozvedou. Je však úkolem rodičů je rozvodem provést tak, aby byly co nejméně traumatizovány. Rodiče musí připustit to, že děti budou ještě dlouho tesknit po společném životě v úplné rodině. V době rozvodu, ale ještě dlouho po něm, budou muset rodiče děti stále ujišťovat, že máma i táta je má rád, že ony nenesou žádnou vinu a zodpovědnost. Musí být ujištěny o tom, že s rodičem, který již nebude ve společné domácnosti, se budou i nadále vidět. Dospělý musí vytvořit takové podmínky, aby děti měly pocit, že situace, i přestože je nepříznivá, je pod kontrolou, a to pod kontrolou rodičů.

Je třeba mít na paměti, že děti, které zažily vyhrocený rozvod rodičů plný nepřátelských postojů, vykazují podobné symp-

tomy jako děti zneužívané, nebo zanedbané. Takovýto rozvod rodičů je opravdové trauma, které se otiskne v psychice dítěte. V jistém smyslu jsou tyto děti zneužité a zanedbané. Mnohdy se stávají nástrojem v rukou rodiče, který je zneužije k prosazení vlastního zájmu nad zájmem druhého rodiče. Rodiče, kteří jsou příliš zaměřeni a zahlceni sporem s bývalým partnerem, nevěnují dostatečnou pozornost a péči citovým a jiným potřebám dítěte, které v tomto smyslu zůstává zanedbáno.

Co tedy mohou rodiče udělat, aby zmírnili dopady rozvodu na psychiku dětí:

- Namísto obvyklého shazování viny na druhého rodiče je třeba neustále monitorovat vlastní jednání s otázkou, zda nepřispívá k negativnímu prožívání dítěte. Rozhodně nijak neprospívá, ba naopak je škodlivé, pokud je dítěti jedním z rodičů dáváno najevo, že on je tím dobrým rodičem, a druhý rodič je ten špatný a že by dítě mělo upřednostňovat toho, kdo se označil jako dobrý rodič, jinak bude mít problém.
- Při setkání obou rodičů před dítětem zamezit hádkám a snaze převládat druhého argumenty. Dát dítěti najevo, že tu jsou oba pro něj.
- Nechat otevřené dveře tomu, kdy a jak se budou moci děti vidět s druhým rodičem, nebo s ním být jinak v kontaktu. Ideální je, pokud se rodiče v tomto obějdou bez soudního rozhodnutí a nechají vše podle aktuální potřeby a dohody.
- Umět rozpoznat a oddělit svoje vlastní pocity a potřeby od pocitů a potřeb dítěte. Často jsou diametrálně odlišné.

Rodič musí připustit a v zájmu dítěte jednat podle faktu, že bývalý partner, se kterým on aktuálně nechce už mít nic společného, je stále rodičem jeho dítěte a jako takový zůstává pro dítě nepostradatelným a nezaměnitelným.

- Pokud jsou tyto body pro rodiče těžko dosažitelné, je vhodné se zamyslet, zda by jeho zájmu i v zájmu jeho dítěte nebylo vhodné vyhledat individuální terapii, nebo poradenství. ●

Mgr. Magdalena Steinerová,
WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ PROJEKT IVANY A PAVLA TYKAČOVÝCH

WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Společnost byla založena v roce 2012 manželi Ivanou a Pavlem Tykačovými a pomáhá především ženám s dětmi, které se ocitly v tíživé životní situaci, nedokážou ji vlastními silami řešit, ale přistupují k řešení svých problémů aktivně.

www.women-for-women.cz,
www.obedyprodeti.cz

Private Jet: Jste to Vy, kdo určuje datum a čas odletu!

Cestování letecky? Představte si naprostou svobodu. Žádné davy lidí na letišti, přestupy ani zdoluhavé bezpečnostní kontroly. Soukromé letadlo vás dopraví, kam si budete přát. A letový personál a palubní servis je tu jenom pro vás... Odhalte půvab privátního létání!

Létání private jety není každému ještě úplně známé. Kdo ale jednou letěl soukromým letadlem, už nechce cestovat jinak. Co je na privátním létání tak výjimečného? Co vás čeká při odbavení a pak na palubě? A jakými stroji se vydat na vaši exotickou dovolenou? Specialisti na dovolenou na míru ze společnosti Exclusive Tours nám to prozradili.

Dušan Blaščák

„I to nejmenší privátní letadlo nabízí svobodu volby. Jste to vy, kdo určuje datum a čas příletu a odletu. Ušetříte rovněž spoustu času před

a po přistání. A navíc máte naprosté soukromí, bezpečí na palubě, komfort a nemusíte absolvovat žádné přestupy. V neposlední řadě

je takové létání i velice prestižní,“ vysvětluje private & charter flight consultant Dušan Blaščák z Exclusive Tours.

Pokud jde o lety do běžných evropských destinací, můžete odletět v průměru už za dvě nebo tři hodiny od zavolání. Dozvíte-li se tedy ráno narychlo, že odpoledne musíte podepsat například v Londýně smlouvu s klientem, s největší pravděpodobností byznys zcela bez stresu uzavřete. Společnost Exclusive Tours vypraví kolem 100 soukromých letů ročně. Po vaší poptávce vám srovná nabídky na trhu a představí ty nejzajímavější eventuality všech letadel. To je obrovská výhoda oproti možnostem jen jednoho dopravce. Zároveň za klienty vyřeší formality a zkontroluje kontrakt s vybranou přepravní firmou.

Co se týče samotného privátního letu, většínou se hned při vstupu do terminálu nebo na předem určeném místě setkáte s kapitánem letadla. Ten vám pomůže se zavazadly a provede vás přes bezpečnostní a pasovou kontrolu. Pak se pěšky nebo autem přesunete k vašemu letadlu. Od vstupu do terminálu až po zavření dveří letadla to obvykle netrvá déle než deset minut a letíte!

„Naším rekordem je 36 minut od prvního kontaktu s klientem až do chvíle, kdy se letadlo odlepilo ze země. Klient totiž zmeškal pravidelnou leteckou linku. Byl tedy už na letišti stejně jako posádka soukromého letadla, kterou mu Exclusive Tours dokázala expresně zajistit,“ pyšně prozrazuje Dušan Blaščák.

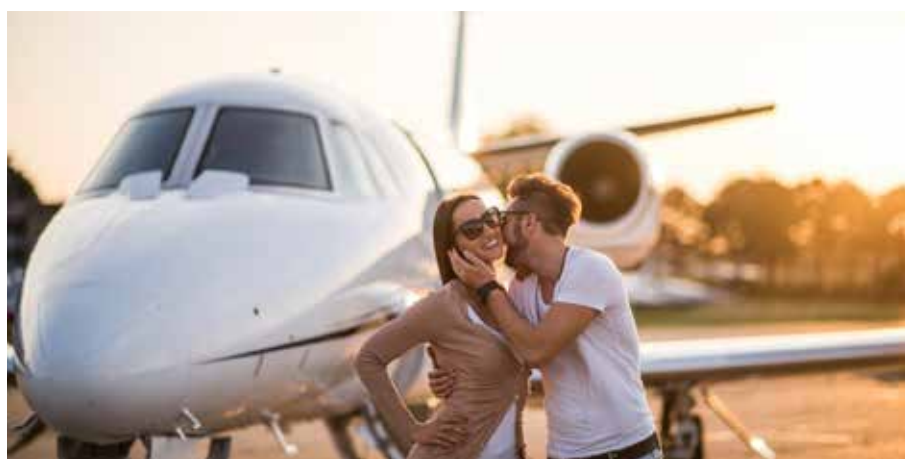
Private jet slouží vlastně jako takové vaše taxi, na cestě po Evropě počítá většinou

letištích, tak i maximální dobu posádky ve službě.

U výběru letadla vždy záleží na vaší preferenci. Někdo je zvyklý na určitý minimální standard nebo má oblíbený typ letadla, jiný zase upřednostňuje ekonomickou variantu. Někteří klienti chtějí co nejmenší letadlo s požadovaným doletem a počtem míst. Populární jsou také například Cessny – light jety řady CJ1 až CJ4 nebo super light jety řady XLS. V nabídce jsou i midsize jety, které nabízejí vyšší komfort, taková je třeba Cessna Sovereign.

několik zón – v jedné mohou spát děti, ve druhé se pak rodiče ještě věnují byznysu nebo zábavě. Vrcholem jsou pak velká dopravní letadla ve VIP verzi, která jsou hotovými letárci rezidencemi svých majitelů.

A jaký private jet by Dušan Blaščák z Exclusive Tours doporučil na delší lety za exotikou? „Nejllepší jsou tzv. ultra long range jety, které na místo doletí rychle a bez mezipřistání. Doporučuji Falcon 7X, Global Express XRS/5000/6000 nebo Gulfstream G550 a G650. Jestli vám nevadí mezipřistání a hodina navíc výměnou za výhodnější cenu, jsou na trasy do osmi nebo devíti

hodin vhodná i menší letadla jako Cessna Sovereign, Hawker 900XP nebo Challenger 604 a 605. Víme, že každý člověk nemusí být zrovna letecký expert, proto s výběrem letadla všem klientům, samozřejmě, pomůžeme.“

Cestování soukromým letadlem, to je zkrátka svoboda! Až poletíte příště, ať už kamkoliv, zavolejte Exclusive Tours. Svěřte se do rukou společnosti, která pro své klienty na českém a slovenském trhu dělá první i poslední už jedenáct let. A vede si skvěle. Řada cen je toho důkazem. ●

www.exclusivetours.com

s dvouhodinovou čekací dobou. Letadlo si ale, beze všeho, můžete rezervovat i na celý den, a to i přes noc, počká na vás. Pořád je to ale letecká doprava, která má přísné předpisy a regulace. Je tedy nutné respektovat jak počasí na trase letu a samotných

Rozdíly mezi letadly jsou velké. Cesta letadlem typu entry light jet a light jet se dá vlastně přirovnat k jízdě limuzínou. U větších strojů je už značný prostor pro cestující a bohatší catering s teplým jídlem. V superluxusních letadlech se dá prostor rozdělit na

Nový wellness hotel v Jeseníku!

Regenhartova Villa s historickou duší opět ožívá

Chcete si užít naprostou pohodu v podhůří Jeseníků? Klid, relaxaci a odpočinek? Villa Regenhart může být tou správnou volbou pro Vás.

Město Jeseník se proslavilo především v 19. století díky vodoléčebným lázním Vincence Priessnitze, ale také díky textilní výrobě spojené s firmou Regenhart & Raymann. V roce 1899 se začala psát i historie jedné z nejkrásnějších vil v Jeseníku – Regenhartovy Villy – kterou nechal v letech 1898 až 1899 postavit jeden z bratrů, vlastníků textilní továrny, pan Ernst Regenhart jako své rodinné sídlo.

Díky novým majitelům vila po letech opět ožila a představuje se jako čtyřhvězdičkový

wellness & spa hotel se službami na té nejvyšší úrovni.

Navázat na téměř stovacetiletou tradici nebylo vůbec jednoduché, ale díky velmi citlivému přístupu architektů byla vila renovována s maximálním citem pro detail, s cílem zachovat původní architektonický ráz a historickou věrnost a vrátit jí tak její původní lesk a slávu. Samotná rekonstrukce hotelu byla dokončena v květnu 2016. Svým hostům je k dispozici od června 2016.

Historická atmosféra je citlivě propojena s moderním, čtyřhvězdičkovým luxusem. Všechny pokoje a apartmány disponují vysokorychlostním wi-fi připojením, satelitní televizí, minibarem, telefonem a koupelnou vybavenou vanou či sprchou. Vybírat můžete z několika typů ubytování převážně apartmá-

nového typu, každý pokoj je dokonce pojmenován po některém z členů Regenhartovy rodiny. K hotelu patří také venkovní terasa a rozlehlý park, stylová restaurace, lobby bar a pro Vaše hýčkání se pak otevírají netušené možnosti v našem wellness centru.

Zavřete oči a ponořte se do nirvány, která pohladí Vaše smysly. Prožijte chvíle harmonie těla a duše v našem luxusním spa & wellness centru. Bohatá nabídka wellness služeb je tady pro Vás. Uvolnit se můžete během různých relaxačních rituálů a masáží. V intimní atmosféře se Vám budou odborně a s maximální péčí věnovat vyškolené terapeutky a masérky. Odbourejte stres a posilte imunitu v saunovém světě s parní, solní a finskou saunou, k dispozici je i ochlazovací a odpočinková zóna. Užít si můžete bazénový komplex s perličkovými lavicemi, vodopádem

a masážními tryskami. Pro ty, kteří preferují spíše soukromí, bude tou správnou volbou privátní wellness, které Vám poskytne diskretní odpočinek s unikátní trojkombinací hydromasážní whirlpool vany, finské sauny a vyhřívaného vodního lůžka. Nerušeně můžete také relaxovat pod širým nebem ve venkovní vířivce.

Na srdce si samozřejmě klademe vysoký standard naší restaurace, která služby hotelu vhodně doplňuje. Naším hostům nabízíme příjemnou atmosféru ve stylovém prostředí, pravidelně obměňovaný výběr pokrmů moderní české gastronomie s důrazem na využití regionálních a sezónních surovin. Zatímco na podzim si u nás můžete vychutnat lahodnou zvěřinu, v létě Vás rádi pozveme ke grilu plnému ryb z horských řek. Největším labužníkům nabídneme několikachodová degustační menu, sestavená z těch nejvybranějších pokrmů.

Na své si přijdou milovníci kávy, neboť se zde podává na zakázku připravená pražená káva té nejvyšší kvality. V letním období přijde jistě vhod i posezení na terase s příjemným výhledem do přilehlého parku.

Snažíme se, aby se každá Vaše návštěva proměnila v nezapomenutelný zážitek. Příprava kulinářských specialit je pro naše kuchaře prací i vášní zároveň.

Pro Vaše maximální pohodlí nabízíme kompletní concierge služby. Na přání pro Vás připravíme vše, co byste během Vašeho pobytu u nás mohli potřebovat. Ať se již jedná o rezervaci jízdenek, letenek, či jiných forem dopravy, tlumočnické služby, průvodcovské služby, hlídání a péči o děti, nebo jen vyčištění a vyžehlení prádla, náš personál je tu pro Vás. Získání služeb osobního asistenta nikdy nebylo jednodušší – naše hotelová recepce je zde k Vaším službám.

Pro turistické vyžití a výlety do blízkého okolí Vás čeká mnoho nádherných lokalit. Kromě blízkých Priesnitzových lázní a historického města Jeseník doporučujeme krásy bohaté přírody horského terénu, která nabízí mnoho k objevování nezávisle na ročním období. Mezi oblíbené letní cíle patří rozhledna na Pradědu, Biskupská hora, vodní elektrárna Dlouhé Stráně či Mechové jezírko na Rejvízu. Vaši touhu po adrenalinu může uspokojit adrenalin park v České Vsi nebo bobová dráha na Ramzové. V zimě se zase můžete těšit na bohaté možnosti místních ski areálů na Červenohorském sedle, projet se sněžnou rolbou nebo si užít netradičních zážitků Snowbike kolovny. Mezi oblíbené celoroční cíle patří zámek Jánský Vrch, hrad Žulová a ruční papírna ve Velkých Losinách.

Samozřejmostí je možnost zprostředkování zapůjčení jízdního kola, lyží nebo snowboardu, dle aktuálního ročního období.

K výhodám hotelu zcela jistě patří snadná dostupnost. Nachází se přibližně 500 metrů od centra lázeňského města Jeseník a 10 minut chůze od autobusového nádraží. Na letiště v Ostravě dojedete autem za dvě hodiny, do Prahy pak přibližně za hodiny tři. Přijedete-li vlastním vozem, zcela jistě využijete bezplatného parkování přímo na hotelovém parkovišti.

Víme, že existuje spousta míst, kde lze strávit nezapomenutelné chvíle, ale pouze jedním z nich je Villa Regenhart.

Nádherná neobarokní vila s atmosférou starých dob, připravená splnit všechna Vaše přání ve velkém stylu.

Prožijte svoji dovolenou či víkend na kouzelném místě s perfektním servisem a špičkovými službami.

Nechte se hýčkat v rukou profesionálů. Již nyní se těšíme na Vaši návštěvu. ●

VILLA REGENHART

Villa Regenhart

Josefa Hory 673
790 01 Jeseník

Ing. Petr Polák

předseda představenstva Villa Regenhart a.s.

tel.: +420 602 783 999

e-mail: management@villaregenhart.cz

www.villaregenhart.cz

Asociace rodinných firem (ARF)

Tak trochu jiný přístup - spolupráce, podpora a důvěra jako v rodině.

JSTE MAJITELEM, MAJITELKOU ČI MANAŽEREM, MANAŽERKOU RODINNÉ FIRMY?

STAŇTE SE SOUČÁSTÍ PLATFORMY PRO SDÍLENÍ HODNOT, VIZÍ, PŘÍSTUPŮ A ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY VEDENÍ RODINNÝCH FIREM.

ARF MÁ PRO SVÉ ČLENY REÁLNOU HODNOTU A PRAKTICKÝ PŘÍNOS. POSKYTUJE PODPORU, PŘINÁŠÍ NOVÉ MOŽNOSTI, OBCHODNÍ PŘÍLEŽITOSTI, UMOŽŇUJE ROZHLED, SROVNÁNÍ, NOVÉ ÚHLY POHLEDU A ROZVOJ NEJEN VLASTNÍKOVI A JEHO RODINĚ, ALE ZEJMÉNA JEHO FIRMĚ.

ZÁMĚREM ARF JE VEDLE ROZŠÍŘENÍ OBZORŮ A ZNALOSTÍ EXPERTNÍ PROBLEMATIKY POSKYTNOUT I MOŽNOSTI POZNAT A SEZNÁMIT SE S TĚMI, KTERÍ DANÉ TÉMA V MINULOSTI ŘEŠILI, NEBO JE NYNÍ ŘEŠÍ STEJNĚ JAKO VY.

SPOLEČNĚ MAJÍ RODINNÉ FIRMY ŠANCI NA ÚSPĚCH, ZMĚNU A VYTVOŘENÍ STABILNÍHO DOMÁCÍHO I ZAHRANIČNÍHO PROSTŘEDÍ, KDE BUDE JEJICH HLAS SLYŠET A BUDE MÍT FAKTICKÝ A ZEJMÉNA PRAKTICKÝ DOPAD A EFEKT.

NEOBJEVUJME, CO JIŽ BYLO OBJEVENO.

SDÍLEJME.

Jak se stát členem ARF?

Na našich webových stránkách
www.asociacerf.cz můžete vyplnit jednoduchý přihlašovací formulář, nebo se nám ozvěte přímo
tel.: +420 604 420 442,
email: info@asociacerf.cz.

**ASOCIACE RODINNÝCH FIREM
JUGOSLÁVSKÁ 620/29
120 00 PRAHA 2 - VINOHRADY
E-MAIL: [INFO@ASOCIACERF.CZ](mailto:info@asociacerf.cz)
TEL.: +420 604 420 442**

Asociace rodinných firem (ARF)

Tak trochu jiný přístup - spolupráce, podpora a důvěra jako v rodině.

ARF je platformou sdružující nejen vlastníky a manažery rodinných firem, ale zároveň i jejich budoucí majitele z řad potomků či příbuzných současných vlastníků. Posláním ARF je sdružování osobností působících v rodinných firmách rozmanitého zaměření za účelem sdílení informací, zkušeností či návrhu řešení problémů ze života firemního i rodinného.

Pro vaši představu uvádíme témata vybraných článků a setkání.

ARF vybraná témata článků:

- Průmysl 4.0. Automatizace a robotizace. Jsou české firmy připraveny?
- Nutkání jít dál. Hledání cest v situacích, kdy to ostatní vzdali.
- České firmy jsou šikovné. Nedostává se jim však odpovídající podpory ani doma, ani v zahraničí.
- Jak připravit společnost na prodej?
- Brand Marketing: registrací ochranné známky vše nekončí, ba naopak teprve začíná.
- Předat nebo prodat rodinnou firmu? Ani jedno, základem je firmu i sebe připravit.
- 2019: zelená pro zvýšení Vašich daní.
- Zaměstnanec 4.0
- Zlaté české ruce potřebují i české hlavy.
- Jak podpořit a udržet stabilitu rodinné firmy?

- Restrukturalizace jako příprava firmy nejen na její předání na další generaci.

ARF, Pavelka Partners a C.O.T. media vybrané akce:

- Jak předat firmu a udržet majetek rodiny, 22. května 2014, Zámek Zbiroh
- Jak předat firmu a udržet majetek rodiny, 25. listopadu 2014, Chateau Herálec
- Co se stane s Vaším majetkem, když zítra náhodou neopatrně vstoupíte do vozovky? 9. června 2016, Chateau Herálec
- Co jsme nestihli na Herálci, 24. až 25. srpna 2016, CIHELNY GOLF & SPA RESORT
- Umíte efektivně ochránit Vaši rodinu, sebe a Vaši firmu ve 21. století? 27. až 28. dubna 2017, Panství Dlouhá Lhota
- Co se na Panství nestihlo, 13. a 14. června 2017, Chateau Herálec
- Jak se buduje „česká“ značka a její efektivní předání další generaci nebo managementu, 26. a 27. dubna – Farma Michael

- Inovace – přidaná hodnota 21. století, úkol pro ty, kteří přicházejí. Katalyzátorem inovací se stává nastupující vlastnická generace, 12. června 2018, Zámek Zbiroh
- Odkaz našich otců aneb jak udržet firmu nejen v kondici, ale i v rodině, 20. září 2018, Spa Hotel Lanterna, Velké Karlovice

ARF vybraná plánovaná témata workshopů:

- Zaměstnanec 4.0
- Já a můj čas
- Týmy a organizace budoucnosti
- Organizační design agilních týmů aneb nástroje, principy a systémy práce, které můžete hned implementovat ●

Slovenka ze Žiliny dobývá Evropu

Před 26 lety došlo k rozdělení Československa. 100leté výročí založení republiky však slavili Češi a Slováci společně. A tak to má být. Jaké to je, být ze Slovenska a studovat v Praze? Vnímají dnešní děti a studenti společné kořeny a historii nebo se o ní učí jen ve škole? Zeptali jsme se čerstvé absolventky mezinárodního programu PPE, který v anglickém jazyce vystudovala na soukromé VŠ CEVRO Institut v Praze.

Katarina Kyjaková přebírá magisterský diplom z rukou vyučujícího programu PPE, profesora filozofie Davida Schmidte z Univerzity of Arizona, Praha, červen 2018

Vybrala jste si školu v Praze, ač sama pocházíte z Žiliny, proč?

Hoci pochádzam zo Žiliny, už od ukončenia strednej školy tam nebývam. Chcela som študovať ekonómiu, ale zároveň aj cudzie jazyky. Najlepšou možnosťou pre mňa bola v rámci Slovenska Ekonomická univerzita v Bratislave. V rámci programu Erasmus+ som vycestovala do Nemecka. Práve v Nemecku mi moja spolužiačka len tak mimochodom spomenula nový PPE program v Prahe na CEVRO Inštitúte s možnosťou získať štipendium vo spolupráci s občianskym združením INESS a Tatra Bankou. Prahu a Českú republiku som nikdy nepocítovala ako zahraničie, možno aj kvôli spoločnej histórii a podobnému jazyku. Štipendium som nakoniec dostala, a tak som sa z Nemecka sťahovala rovno do Prahy.

A proč právě VŠ CEVRO Institut?

Priznám sa, že české univerzity a medzi nimi CEVRO Inštitút som predtým veľmi nepoznala. Až keď som sa hlásila, začala som o škole a samotnom programe zisťovať viac a bola som prekvapená. Škola vyzerala byť menšia, ale zato moderne vybavená a PPE program medzinárodný a vedený profesorami z kvalitných univerzít v zahraničí. Toto všetko sa mi potvrdilo a ja som nikdy neľutovala, že som sa na štúdium dala.

V programu s Vámi studovali studenti z celého světa, přineslo Vám to něco? Budete dál v kontaktu?

Práve to, že študenti boli naozaj z celého sveta, považujem za jedno z najväčších pozitív programu. Myslím, že sme boli naozaj dobrý

kolektív a ostaneme v kontakte. Určite ma to naučilo veľa o iných národoch či kultúrach a cítim sa viac tolerantnejšia voči ostatným. Tiež som sa od nich veľa naučila, lebo každý mal iný background a vďaka tomu, že PPE spája tri oblasti – filozofiu, ekonómiu a politiku – sme sa všetci stretli a študovali spolu.

Co nyní chystáte? Budete studovat nebo se již chystáte do práce?

Už pred štátnicami som začala uvažovať, že čo bude ďalej. Okrem iného som sa vrátila k mojim starým snom o stáži v európskych inštitúciách. Skúsila som to a momentálne som na stáži v Európskom parlamente v Luxemburgu. Luxemburg je síce malá krajina, ale má krásnu prírodu a veľmi výhodnú polohu, ak chce človek cestovať. Po stáži sa chystám pracovať, hoci do budúcnosti uvažujem nad štúdiom MBA.

Studovat v zahraničí je velmi přínosné pro samotné studující. Pro zemi, která takového nadaného a talentovaného člověka za své hranice „pouští“, už se to říci nedá. Většina absolventů zahraničních univerzit, zvláště pokud jsou prestižní, skončí daleko od své země. Vy máte nějaký plán, jak se vrátit domů a uplatnit tam své znalosti, případně rozjet třeba nějaký svůj osobní byznys?

Bohužiaľ, odliv absolventov je smutná realita mnohých krajín, nielen Slovenska. Ja osobne momentálne nad návratom na Slovensko neuvažujem. Odlúčenie od rodiny či kamarátov v dnešnej dobe plnej smartphonov a internetu za problém nepovažujem a po rokoch strávených v zahraničí a medzinárodnom prostredí si už

Promující PPE studenti (mnozí se vrací do svých domovských zemí - USA, VB, Kanada, Indie, Německo, Francie, Španělsko, Norsko, Itálie, Arménie, Slovensko a další)

neviem samú seba predstaviť vo firme bez možnosti cestovania či využitia cudzích jazykov. Bratislava je síce plná medzinárodných firiem, avšak za tú istú pozíciu v zahraničí je človek veľakrát oveľa lepšie ohodnotený.

to, čo škola ponúka. PPE program je medzinárodný program, na ktorom učia profesori z mnohých svetových univerzít. Už to bolo pre mňa zárukou, že to bude v poriadku. Nikdy som svoje rozhodnutie neľutovala. CEVRO Inštitút je špičková škola.

a prišiel aj stres z časovej tiesne. Na druhej strane sa mi ale vždy lepšie pracovalo pod stresom a bola som oveľa efektívnejšia ako normálne. Toto mi ostalo až doteraz, keď sa mi niečo podobné stáva v práci.

Čemu sa venujete, keď máte voľný čas?

Voľného času je síce pomenej, ale zato sa ho snažím využiť čo najlepšie. Veľmi rada cestujem, ale nevyužívam cestovné kancelárie. Keď cestujem, organizujem všetko sama, lepšie spoznám danú krajinu a skúsenosť je oveľa osobnejšia. Momentálne sa tiež učím francúzsky, lebo v Luxemburgu je to nevyhnutnosť a je nepríjemné, keď človek nerozumie, o čom sa ostatní okolo neho rozprávajú. ●

První promoce PPE (Philosophy, Politics, Economy) – magisterský mezinárodní studijní program oxfordského typu, Praha, Městanská Beseda. CEVRO Institut. červen 2018

Když byste měla říci jeden důvod, proč studovat na soukromé škole, jaký by to byl?

Súkromné školy majú vo všeobecnosti veľmi zlú povesť. Prevláda názor, že sú nekvalitné a študent si prakticky vie ten titul zaplatiť. Takéto prípady existujú, ale práve preto je treba školu vyberať s rozumom. Pozrieť na

Co nám na sebe pustíte? Máte nějaké neřesti, špatné vlastnosti, jste třeba někdy lenivá nebo něco takového, co prožíváme my všichni normální smrtelníci?

Myslím, že som bola úplne rovnaký študent ako všetci ostatní. Často som veci odkladala na neskôr, no vždy ma to dobehlo

CEVRO Institut

je soukromou vysokou školou práva, politologie, mezinárodních vztahů, ekonomie a bezpečnostních studií. Na českém vysokoškolském trhu působí dvanáct let. Nabízí prestižní vzdělání, individuální přístup a špičkové vyučující. Vybrat si lze z bakalářských, magisterských i postgraduálních programů. Přednáší zde elitní profesori i experti přicházející z praxe justice, veřejné správy a byznysu.

<http://www.cevroinstitut.cz/>
<https://www.facebook.com/CEVROInstitut.cz/>
https://www.instagram.com/cevro_institut/
<https://www.linkedin.com/school/cevro-institut-praha/>
<https://www.youtube.com/user/CEVROInstitut>

Mercedes-Benz GLE

Revoluce v terénu

Zcela nový Mercedes-Benz GLE přináší obdivuhodnou digitální přístrojovou desku, hlasové ovládání MBUX a také zcela nové motory a systémy pohonu všech kol.

Většina fanoušků značky zná terénní a luxusní Mercedes-Benz jako třídu M, od roku 2015 však nese v rámci nově sjednoceného označení název GLE. Nová generace Mercedesu-Benz GLE představuje ideální řešení pro náročné zájemce o prostorné, pohodlné, bezpečné a reprezentativní SUV, s nímž se mohou vydat do lesa stejně dobře jako do luxusního alpského resortu nebo večer do společnosti. Jako vždy vyniká špičkovou technikou a v řadě ohledů nemá ve své třídě srovnání.

Rekordní aerodynamika

Novinka zaujme moderními linkami, které ale připomínají odkaz předchůdců. Bezpečně nové GLE poznáte nejen podle efektní přídě, ale také podle zadní části, která provedením dvou zadních střešních sloupků stále odkazuje na slavnou první generaci. Jak se sluší na vůz této kategorie, pyšní se mohutnými koly: základní mají

průměr 18 palců, dopřát si ale můžete až 22palcová. Už předchozí generace udivovala vynikající aerodynamikou s nízkým odporem vzduchu ($c_x = 0,32$), aktuální verze posouvá vlastnosti ještě výrazně dál. Hodnota $c_x = 0,29$ je nejnižší ve třídě a závidět by ji mohl i leckterý menší automobil. Výsledkem je nejen hladké obtékání vzduchu snižující spotřebu paliva, ale také nižší citlivost na poryvy větru a také tišší jízda. Není divu, že mohutný Mercedes-Benz GLE vyniká aerodynamikou, firma patří v této oblasti na samotnou špičku, a to i díky vlastnímu aerodynamickému tunelu v Sindelfingenu.

Proti předchozí generaci výrazně narostly rozměry a především prostor v interiéru. Rozvor náprav činí bez pěti milimetrů tři metry (+80 mm proti předchůdci), a tak nejen, že je všude více místa, ale poprvé si můžete dopřát i třetí řadu sedadel. I u ní si lze nastavit polohu elektricky, a to včetně

sklonu opěradla. Tradičně doslova gigantický je zavazadlový prostor: objem 0,825 m³ hovoří za vše. Nechybí praktické tlačítko pro snížení zadního pérování, když potřebujete naložit těžká zavazadla. Pokud máte vůz vybavený vzduchovým pérováním Airmatic, stačí stisknout ovladač a záď se sníží o přibližně 40 mm.

Unikátní displeje

Jednou z hlavních novinek je však moderní palubní rozhraní MBUX (Mercedes-Benz User Experience). Poprvé se představilo v kompaktním voze třídy A, v novém SUV GLE zaujme dvojicí širokoúhlých displejů o mimořádné úhlopříčce 12,3 palce. Jejich spojením vzniká jedinečný panel, na kterém má řidič i cestující vše plně pod kontrolou: ukazatele, palubní počítač, zábavní systém i navigaci. Řidič může upravovat grafiku zobrazení, využít lze i ovládání gesty, která snímá speciální kamera umístěná ve stropním panelu. Další unikátní prvek usnadňující ovládání vozu je průhledový (head-up) displej, který nabízí mimořádné rozlišení 720 x 240 pixelů, což odpovídá ploše 45 x 15 centimetrů.

Unikátní přístrojová deska obsahuje dva širokoúhlé displeje o úhlopříčce 12,3 palce.

Důležité informace se přitom promítají na čelní sklo tak, jako by byly tři metry před kapotou, což usnadňuje a zrychluje sledování parametrů a méně unavuje oči.

O dobrý výhled v noci se stará nová generace špičkových světlometů na bázi LED. Dálková světla ULTRA RANGE světlometů MULTIBEAM LED vytvářejí maximální legislativou povolenou intenzitu světla. To znamená, že jas dálkových světel klesá pod referenční hodnotu 1 lux až ve vzdálenosti více než 650 metrů.

Nové motory i systém 4MATIC

Pro Mercedes-Benz GLE je připravena nová řada čtyř- až osmiválcových benzinových, naftových i hybridních motorů. Zpočátku se vůz nabízí ve verzi GLE 450

4MATIC, k jehož pohonu slouží benzínový šestiválec se 48 V sítí. Motor poskytuje výkon 270 kW (367 k) a točivý moment 500 Nm, krátkodobě lze využít i přidavný elektromotor o výkonu 16 kW (22 k) a točivém momentu 250 Nm. Všechny verze včetně této dostaly 9stupňovou samočinnou převodovku.

Pohon všech kol 4MATIC existuje ve dvou provedeních. Čtyřválcové varianty mají jednodušší systém s trvalým rozdělením točivého momentu mezi nápravy v poměru 50:50, výkonnější verze využívají rozdělovací převodovku s elektronicky řízenou lamelovou spojkou, která umožňuje rozdělení síly pohonné jednotky až do poměru 0:100. Další novinku představuje redukční převodovka určená pro jízdu v terénu nebo pomalé manévry s těžkými přívěsy, spojena

Interiér je výrazně prostornější a láká na příplatkovou třetí řadu sedadel.

je s automatickou uzávěrkou mezinápravo-
vého diferenciálu.

O jistotu a současně vrcholně pohodlnou jízdu se stará nový systém pérování E-Active Body Control, který využívá kvalit nově vyvinutého vzduchového pérování Airmatic. Systém umožňuje jako jediný na trhu individuálně regulovat pružici i tlumicí síly na každém kole zvlášť, a to do nejvyšší možné míry díky využití sledování povrchu vozovky systémem Road Surface Scan a omezením náklonu v zatáčkách.

Asistenty přebírají řízení

Mercedes-Benz byl vždy synonymem bezpečnosti, což potvrzuje i nová generace GLE, která ve své třídě vyniká řadou unikátních prvků. Aktivní adaptivní tempomat Distronic přizpůsobí rychlost nejen provozu, ale i projížděné trase, rozpozná dopravní zácpu či popojíždějící kolonu. S využitím služby LiveTraffic to dokáže ještě dříve, než potíže na trase zaznamená řidič. Aktivní asistent pro jízdu v dopravní koloně dokáže převzít řízení a udržovat vozidlo v rychlostech do 60 km/h v jízdním pruhu, pokud vůz v koloně nestojí déle než minutu, sám také umí vůz znovu rozjet. Zcela ojedinělá funkce je samočinné udržování v jízdním pruhu tak, aby v případě kolony vůz vytvořil uličku pro průjezd záchranných vozidel. Novinkou je asistent při odbočování vlevo (hlídá přednost protijedoucím vozidlům) a sledování slepého úhlu při vystupování (varuje například ve městě před projíždějícími cyklisty).

Celkem se za jedenáct let prodalo více než dva miliony těchto vozů. I nová generace se bude vyrábět v americkém závodě v Tuscaloose v Alabamě. Nové GLE bude uvedeno na trh v březnu 2019 a již nyní je možné nový model objednat – ceny novinky začínají na částce 1 597 200 Kč. ●

Heslovitě o správném nastavení hesel

Má vaše heslo 16 znaků včetně těch speciálních? Máte pro každou online službu jiné unikátní heslo, jak to radí odborníci na kybernetickou bezpečnost?

Pakliže tyto podmínky nesplňujete, jste na tom stejně jako valná většina lidí pracující v online prostředí. Na druhou stranu, tam, kde obyčejný smrtelník ohrožuje své osobní informace nebo nejhůře peníze, je odpovědnost advokáta mnohem větší.

Jan Drozd je odborníkem na počítačovou bezpečnost a u nás v SingleCase hlídá, aby všechny zabezpečovací prvky fungovaly tak, jak mají. Společně s ním jsme připravili seznam doporučení, která v případě převedení do praxe radikálně snižují riziko krádeže vašich online účtů a dat.

U všech Honzových bezpečnostních pravidel jsme hledali jejich vnitřní princip, vlastně jsme si u každého udělali takový malý teleologický výklad. V 4. bodě pak nabízíme konkrétní systém správy hesel, který mohou aplikovat i právníci nebo kdokoli, co se neživí počítačovou bezpečností.

1) Jak má vypadat bezpečné heslo

Honza: "Doporučená délka hesla je 32 znaků, obsahuje malá, velká písmena, číslice a speciální znaky."

My sami máme někdy problém vzpomenout si na PIN ke kartě nebo jaký paragraf má v novém OZ veřejná soutěž (§ 1772, pro ty, kterým by nedalo to hledat), takže 32 znaků je stoprocentně nad naše možnosti. Důležité je si uvědomit, že každý znak navíc pomáhá síle hesla. Na rozluštění hesla od 1 do 9 potřebujete maximálně 9 pokusů, pokud ale přidáme znak navíc, je to už 99 pokusů. Složitost roste řádově. Kombinatorika nám totiž říká, že na rozluštění jedné pozice ze znaků a čísel potřebujeme 9, ale až 36 (9+27) pokusů. A ještě více je to se speciálními znaky, proto je také Honza doporučuje používat.

2) Jak mám vytvořit bezpečné heslo

Honza: "Heslo by nemělo obsahovat nezměnná jednoduchá slova, jméno a přezdívkou uživatele, jeho rodiny, firmy nebo domácích mazlíčků, data narození, výročí svatby a podobně. V ideálním případě nedává smysl, nedá se nijak dovodit."

32 znaků nedávajících žádný smysl připomíná do značné míry učení se na zkoušku z práva životního prostředí. Jde ale o obranu vůči nejčastějšímu způsobu útoku, o tzv. brute force, v překladu hrubou sílu. Hackerský software automaticky dosazuje kombinace nejčastěji v heslech používaných výrazů a slov. Jak víme ze zkoumání databází hesel zveřejněných hackery, tak nejčastější heslo na světě je "heslo" (resp. "password"). Na druhém místě je "123456". V první stovce pak najdeme křestní jména, čísla typu 121212, několik sprostých slov, ale také "starwars". Software je automaticky

vyzkouší, protože mají největší pravděpodobnost úspěchu.

Hacker zvyšuje úspěšnost tím, že softwaru poradí několik klíčových slov, jmen a datumů dohledatelných právě ze sociálních sítí, diskuzních fór a veřejných registrů. Proto libovolné Lence narozené v roce 81 nepomůže při profesionálním útoku zkomolit jméno na heslo Leniczka81, hackerský software se nejspíš zkomolení Lenka na Leniczka už dávno naučil a s velkou pravděpodobností kombinací s rokem narození zkusí.

3) Kolik mám mít hesel

Honza: "Na každém účtu mějte jiné unikátní heslo."

Nejspíš už je vám jasné, že Honzova doporučení jsou nesplnitelná nejen pro běžného uživatele. Zapamatovat si desítky hesel o 32 znacích je nesplnitelné pro kohokoliv, kdo nemá zvláštní dar a zákaz vstupu do kasína. Prozradíme, že řešením je správce hesel, více o něm v dalším bodě. Nyní se však podívejme zase na pozadí Honzovy rady. Asi nejhorší případy hackerského útoku jsou v kompletní krádeži v podstatě celé online identity uživatele.

Dochází k tomu typicky ve dvou scénářích. Prvním je právě jednotné heslo. Zloděj ukradne vaše heslo na nějaké službě (v poslední době proběhl velký únik hesel ze sítě LinkedIn) a vyzkouší to samé heslo nebo jeho variace ve službách ostatních. Druhým scénářem ztráty více služeb během jednoho útoku jsou případy prolomení ochrany účtu, kterým se autorizujete do jiných služeb, typicky osobní mail nebo účet na Facebooku. Ve starých mailech hacker najde vaše přihlašovací údaje nebo další data potřebná k prolomení jiného účtu.

4) Jak se vůbec dá tato doporučení následovat

Honza: "Je mi jasné, že si nemůžete zapamatovat 20 různých hesel s délkou 32 znaků. Neukládejte hesla do prohlížeče, jsou často napadené. Pořídte si správce hesel, ideálně takový, který v prohlížeči neuchovává ani data."

I my musíme doporučit správce hesel, z celé plejády možností vychází nejlépe poměrem starosti o řešení a jeho bezpečnosti. Pokud se pro něj rozhodnete, použijte KeePass, LastPass a 1Password. Pokud správci hesel

nedůvěřujete nebo ho nechcete z jiného důvodu používat, doporučujeme rozdělit vaše služby na tři kategorie podle důležitosti:

1. Do té první dejte ty nejcitlivější – internetové bankovníctví, SingleCase či jiný online přístup ke spisu, e-mailovou schránku, Facebook. Těmto službám vymyslete unikátní a složitá hesla. Pokud to povolují, aktivujte u nich dvoufázové ověřování přes telefon.

2. Druhá skupina hesel jsou služby, které používáte a jsou zneužitelné, ale případná škoda při jejich ztrátě by nebyla tak vysoká. Sociální sítě jako Twitter, Instagram, LinkedIn, služby s kreditem: Košík.cz, kreditová jízdenka Student Agency apod. U nich můžete vymyslet variaci hesla, například "muj ucet @ foto koccek a 2 psu" pro Instagram a "muj ucet @ zivotopis a pr0 chlubení" pro LinkedIn. Pokud to s bezpečností myslíte opravdu vážně, můžete si přečíst odborný článek o tvorbě silných hesel od Michala Špačka.

3. Třetí kategorie jsou služby, na jejichž ztrátě vám nezáleží. Typicky je to povinné vyplňování profilu u soutěží, anket, her, kde musíte vymyslet přihlašovací údaje, ale nejspíš je už nikdy nepoužijete. Je s podivem kolik lidí dá neznámé službě svůj mail a vyplní k němu shodné heslo. U těchto služeb mějte jedno heslo na všechny.

Svá hesla si rozhodně nepište na papírek k monitoru nebo je nenoste v peněženke. Také se vyhněte používání tzv. bezpečnostních otázek, získat rodné jméno vaší matky nebo vaši přezdívku z mládí je totiž ještě snazší než prolomení nedobrého hesla... ●

Pavel Krkoška, CEO SingleCase

Heslovitě

- Nemějte všude stejné heslo.
- Vytvořte si silná hesla.
- Používejte správce hesel nebo alespoň rozdělte služby podle důležitosti a přiřadte jim adekvátní hesla.
- Používejte dvoufázové ověřování a nepoužívejte bezpečnostní otázky.
- Nechť vás provází síla (hesla)

TPA již 25 let poskytuje poradenské služby

TPA působí v České republice jako poradce v oblasti daní, auditu, ale i v dalších specializovaných oborech. Od svého začátku v roce 1993, kdy pod původním názvem NOTIA AUDIT čítala jednoho poradce a pět zaměstnanců, se již po šesti letech díky členství v mezinárodní poradenské skupině TPA Group rozrostla do 11 zemí střední a jihovýchodní Evropy. Dnes je nezávislým členem poradenské sítě Baker Tilly Europe Alliance, která je součástí Baker Tilly International se zastoupením ve 147 zemích a řadí se mezi top 10 globálních poradenských sítí.

TPA Group za čtvrtstoletí na českém trhu expandovala od nabídky poradenství v oblasti daní a účetnictví do dnešního portfolia poradenských služeb, kam patří např. oceňování a znalecká činnost, obchodní due diligence, business consulting, restrukturalizace či M&A. Stála za celou řadou úspěšně uzavřených fúzí a akvizic, nejen českých a zahraničních firem, ale i těch nadnárodních. Novinkou v produktech TPA je implementace informačního systému HELIOS Orange a poradenství s tím spojené. Jedná se o nejrozšířenější český podnikový informační systém (ERP) pro nejširší spektrum firem zabývajících se výrobou, obchodem či službami, přes produkty pro oblast veřejné správy, až po např. produkty pokrývající specializované potřeby ubytovacích a stravovacích zařízení. TPA díky dokonalé znalosti podnikových procesů ve spojení s nabídkou implementace kvalitního ERP systému poskytuje klientům výji-

Jiří Hlaváč (vpravo), parter TPA, s vítězem Gentlemanské firmy roku 2018 Janem Hůdou, předsedou představenstva Rybářství Třeboň

mečné spojení, které podpoří jejich byznys i v technologickém segmentu.

V historii společnosti TPA byly čtyři důležité milníky. Prvním byl rok 1993, kdy

Rostislav Kuneš společně s Janou Skálovou založili společnost NOTIA AUDIT. Díky rychlému a úspěšnému rozvoji došlo v roce 1999 k vytvoření joint-venture s rakouskou společností Treuhand Partner Austria a ke

Závodníci charitativního běhu Běh pro Thomayerku, který se běží v areálu Thomayerovy nemocnice

vstupu do mezinárodní skupiny Horwath International (dnes Crowe Global). V roce 2002 došlo ke změně jména společnosti na TPA Horwath.

Následným přelomovým rokem byl rok 2016. V něm došlo ke vstupu společnosti jako nezávislého člena do poradenské sítě Baker Tilly Europe Alliance a ke zkrácení jména společnosti na TPA. Baker Tilly Europe Alliance je složena ze tří nezávislých členů – Baker Tilly International, nezávislý člen Baker Tilly International v Německu, Baker Tilly, a skupina TPA Group. TPA Group jako člen této aliance může plně využívat a nabízet svým klientům profesionální služby celosvětové sítě daňových a podnikových poradců a auditorů ve všech hlavních obchodních centrech světa. Klienti profitují z přímých komunikačních kanálů a mají přístup ke špičkovým mezinárodním poradcům s vynikající znalostí situace na trhu včetně specifik jednotlivých zemí.

TPA si zakládá na proklientském přístupu, stejně jako na společensky odpovědném chování. Ve spolupráci s CZECH TOP 100 od roku 2014 každoročně uděluje ocenění Gentlemanská firma roku, které si klade za cíl přispět ke kultivaci ekonomického, podnikatelského a společenského prostředí i k podpoře etiky podnikání a řádného chování firem. Mezi držitele tohoto ocenění patří např. výrobce zabezpečovacích sys-

témů JABLOTRON, výrobce lyží Sporten nebo letošní vítěz Rybářství Třeboň.

TPA společně s Thomayerovou nemocnicí a Institutem klinické a experimentální medicíny (IKEM) organizuje charitativní běh – Běh pro Thomayerku. Výtěžek ze startovného putuje na projekty Centra podpůrné péče Lékořice, které se zaměřují na dobrovolnickou činnost, herní aktivity, zooterapii či provozování kavárny v areálu Thomayerovy nemocnice Naše kavárna.

TPA pravidelně přispívá nejen finančně, ale i materiálně organizacím jako např. Dobromysl, která pomáhá lidem se zdravotním postižením i jejich blízkým, Dlaň života poskytující sociální služby v azylovém domě pro těhotné ženy v tísní nebo Nadaci Rozum a Cit, která zajišťuje podporu náhradním rodinám a opuštěným dětem. Každoročně se zaměstnanci TPA v rámci dobrovolnictví zapojují i do jednorázových projektů.

TPA má v současné době 27 poradců a více než 220 zaměstnanců. Při svém byznysu intenzivně spolupracuje s odbornými komorami a asociacemi jako je Komora daňových poradců, Komora auditorů České republiky či Česko-německá obchodní a průmyslová komora a je partnerem Asociace exportérů. Partneři společnosti TPA se navíc věnují publikační i pedagogické činnosti a pravidelně vystupují na fórech či konferencích. Skupina TPA se

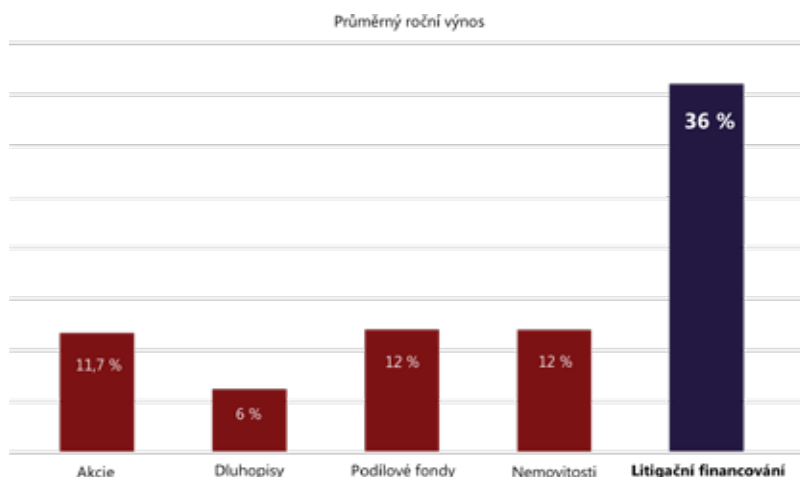

Jana Skálová, partnerka TPA, se získaným oceněním Nejžádanější zaměstnavatel v daních soutěže Daňář & Daňová firma roku

objevuje často na horních příčkách oborových soutěží. Svou velikostí, klientskou základnou i rozsahem služeb patří do první desítky poradenských společností v České republice. ●

Litigation finance jako výnosná investiční příležitost

Zdaleka ne každý si umí představit právo jako investiční příležitost. Dle nedávných průzkumů nabízí litigation finance, tedy financování soudních a mimosoudních sporů, roční průměrný výnos kolem 36 %. Vedle tradičních forem investování např. do akcií, dluhopisů, podílových fondů či nemovitostních fondů tak investorům nabízí důstojnou alternativu, u které se během několika let potvrdila nesporná pozitiva.

Lze uvést dvě základní výhody pro investování do litigačního financování. V porovnání se zaběhlými způsoby investování je jednou z nich zejména několikanásobně vyšší výnos, který často i výrazně přesahuje zmíněných 36 %. Důvodem pro dosahování takto nadprůměrných výsledků je přítomnost překážek pro vstup na tento trh, jež znemožňují operovat na trhu s litigačním financováním subjektům s nedostatečnou odborností a kapitálovým zázemím. Druhou z nich pak představuje kompletní nekorelovanost investice, což způsobuje, že negativní výkyvy trhu nemají žádný vliv na potenciální výnosy, či dokonce výnosy navyšují.

Litigační financování je procesem, v němž investor poskytne ekonomickou úlevu a metodickou podporu obvykle žalobcům ve sporech s hodnotou v milionech eur. Investor uhradí veškeré náklady soudního řízení zahrnující i náklady advokátního zastoupení, a to výměnou za podíl na úspěšném vymození peněžní satisfakce. Financování na tzv. non-recourse bázi představuje pro žalobce výhodu v tom, že je povinen investorovi uhradit podíl pouze v případě úspěchu ve věci.

Sluší se přiznat, že vždy existuje investiční riziko spočívající ve financování strany, ať už žalující, či žalované, která bude ve sporu neúspěšná. Riziko se zmírňuje několika způsoby. Prvním logickým krokem je důsledné vyhodnocování investiční příležitosti na základě pokročilých kvantitativních, kvalitativních a algoritmických analýz. Mezi další kroky patří diverzifikace investičního portfolia, aby zahrnovalo jak konzervativnější soudní spory, tedy ty sice s nižším potenciálním výnosem, ale vyšší šancí na úspěch, tak současně i ty výnosnější.

Litigační finančníci jsou v boji s riziky dlouhodobě velice úspěšní, a proto celosvětově vzniká stále více platform, prostřednictvím kterých mohou do soudních sporů investovat i jednotlivci. V současnosti naleznete čtyři základní varianty, jak vstoupit do světa litigačního financování. Lze investovat do litigačních společností, jež jsou veřejně obchodované na akciových trzích a tím mít zprostředkovaně výnos z úspěchů; do fondů, které se specializují na financování sporů; je možné využít také vznikající on-line platformy; či investovat přímo do konkrétních případů, jež si investor vybere.

Každá z uvedených variant se liší v jednotlivostech a lze mezi nimi dlouze porovnávat výhody. Všechny ale spojuje jedna zásadní nevýhoda. Pro investora v České republice je možnost využití kterékoli z nich značně ztížena, či dokonce zcela nemožná.

V posledních 18 měsících vydělaly fondy investující do soudních sporů více než 2 biliony dolarů. Minulý rok investovala společnost Burford Capital 1,3 miliardy dolarů, což je trojnásobek částky oproti roku 2016. Výnos z investice představuje obvykle několikanásobek původně investovaných prostředků. Pro úplnost je třeba zmínit i rozvíjející se sekundární trh umožňující investorům profitovat v průběhu dlouhodobých sporů. Burford Capital nedávno prodal svůj investiční podíl v rozhodčím sporu týkajícím se dvou argentinských leteckých společností s výnosem 736 %.

Společnost LitFin, pionýr v litigation finance ve střední a východní Evropě, je prakticky jedinou cestou, jak např. formou private equity investice do celého portfolia či přímé investice pouze do vybraného sporu efektivně využít neustále rostoucího litigačního trhu s nadprůměrnými nekorelovanými výnosy. ●

Příklad dobré praxe: Korunní 810 – od zanedbaného areálu a nefunkčního SVJ k prosperitě, revitalizaci a vybudování funkční komunity

Koncem roku 2017 Český statistický úřad evidoval 50% nárůst počtu Společenství vlastníků jednotek (celkem 64 803) oproti roku 2009. Řada z nich se však potýká s interními problémy, jako je netransparentní hospodaření, nejasná koncepce budoucího rozvoje nebo špatné mezilidské vztahy, které mohou vyústit až k paralýze dění v SVJ. V podobném stavu se před časem nacházel také areál Korunního dvora na pražských Vinohradech. V roce 2015 však nastal jeho přerod ve fungující a živou komunitu, která nyní slouží jako názorný příklad prosperujícího SVJ. Přitom Sdružení vlastníků jednotek, které se váže ke komplexu budov v Korunní 810, počtem svých obyvatel přesahuje průměrnou českou obec – takže vybudovat a rozvíjet místní život je úkol opravdu nelehký.

Společné vnitřní prostranství Korunního dvora

Recepce v Korunním dvoře funguje 24 hodin denně

Výchozí stav a problémy

Korunní dvůr na pražských Vinohradech původně sloužil jako měšťanský pivovar, jehož provoz skončil ve 40. letech 20. století. Poté se pozvolna měnil v brownfield; chátrající areál postižený vysokou kriminalitou, která z něj nevymizela ani po rekonstrukci na začátku 21. století. Komplex rezidenčních a komerčních budov, který postrádal vizi a koncepci budoucího rozvoje, byl navíc zatížený vysokým investičním dluhem a problematickou komunikací mezi výborem, správou SVJ a jednotlivými vlastníky jednotek, což podstatně blokovalo možný rozvoj celého areálu.

Revoluční změna fungování správy SVJ

Co vedlo k restrukturalizaci SVJ Korunní 810 a jak tento proces probíhal? Odpovídá Roland Hofman, předseda dozorčí rady manažerské a investiční skupiny M.L. Moran, který je předsedou SVJ od roku 2013: „Do společnosti Korunní Dvůr, s.r.o., respektive SVJ Korunní 810, jsem vstoupil po propuknutí krize. Nepříznivé investiční podmínky a hon na nájemce a klienty se daly očekávat, ale celý areál Korunního dvora evokoval spíše budovy v Palermu než na Královských Vinohradech. Přitom s takovým potenciálem! V bezprostřední blízkosti historického centra, s vynikající dopravní dostupností. Tou dobou ovšem místo duchů; logicky hmatatelná projekce tehdejšího stavu. Chátrající areál s obrov-

ským, složité řešitelným zděděným investičním dluhem, naprosto bídná, záhadná komunikace mezi správou SVJ a zbytkem vlastníků/uživatelů areálu. Nechápal jsem, jak je možné, že s náklady zhruba 3 mil. Kč ročně za ostrahu se běžně kradou kočárky z uzavřených budov, kola rovnou z balkónů a vykrádají se auta přímo z podzemních garáží. Neviděl jsem jediný důvod, proč podporovat netransparentní činnosti a jednání tehdejší správy SVJ. Bezpečí, komfort, transparentní, efektivní komunikace a nakládání s finančními prostředky byly hlavními atributy mé touhy po změně,“ vysvětluje Roland Hofman. Koncem roku 2014 to přišlo. Výbor, tentokrát již v novém obsazení, přistoupil k revolučnímu kroku: správa SVJ v rukou vlastních zaměstnanců. „Během několika schůzek s experty z oblasti správy SVJ jsem teprve pochopil, do čeho jsme se pustili. Že taková změna v areálu, který má počet obyvatel vyšší než většina obcí v ČR, vyžaduje tak aktivní roli výboru, jako nikdy předtím. Nikde v ČR neudělal výbor SVJ změny takového rozměru, jako výbor SVJ v Korunní. Mnoho lidí nás od této změny zrazovalo. Říkali, že nemáme šanci rychle nastavit fungující procesy. Tvrdili, že nezvládneme řídit vlastní zaměstnance. Říkali, že tento projekt je nesmysl. Všem totiž bylo jasné, že nový systém správy klade obrovské nároky na časovou kapacitu, flexibilitu a expertízu výboru. Záležitostmi výměny a fungování správy SVJ jsem osobně doslova žil řadu měsíců. Byli jsme pod obrovským tlakem. Ale dokázali jsme to. Do roka jsme

byli schopni prezentovat významně kladné výsledky,“ komentuje Roland Hofman.

Rozvoj SVJ ve smyslu budování komunit

Prvním krokem bylo sestavení kvalitního, proškoleného týmu vlastních zaměstnanců v čele s experty v daném oboru. Důkladnějším a efektivnějším řízením pracovních činností zaměstnanců se podařilo postupně naplňovat vize a cíle výboru SVJ – zkvalitnit a rozšířit nabídku poskytovaných služeb, stejně jako zlepšit životní podmínky uživatelů a vlastníků při dosahování značných finančních úspor. „Celkové náklady byly sníženy téměř o 20 % a byl dokonce vytvořen účetní zisk. Naše business manažerské know-how jsme se snažili maximálně využít a „přelít“ i do týmu vlastních zaměstnanců. To se pochopitelně nestane přes noc a vyžaduje to dlouhodobě vaši plnou angažovanost. Ale všechna naše snaha se nám vždy vyplatila. Například sledováním vývoje cen plynu a energií a usku-tečněním jejich nákupu právě ve správný okamžik jsme opět ušetřili značnou částku,“ uvádí Roland Hofman. „Uspěli jsme i v každodenních záležitostech. Dílčím klíčovým úspěchem bylo vytvoření nonstop fungující recepce, ochotné vstřícně, slušně a okamžitě s lidmi komunikovat. Správa SVJ musí být stabilizačním prvkem celého systému. U nás tomu tak začalo být. Lidé se začali o provoz areálu více zajímat, prostřednictvím recepce aktivně komunikovali se správou i s výborem SVJ. Správa SVJ dostala podobu konkrétních obličejů, denně přítomných osob, nikoliv

občasných e-mailových zpráv externí správcovské firmy docházející do areálu pouze někdy. Obyvatelé a uživatelé areálu začali denně využívat i nadstandardní služby (ruční mytí aut, praní a žehlení, úklid a údržbu ve svých jednotkách, přebírání zásilek a dopisů a řadu dalších),“ říká Roland Hofman.

Ke kvalitnější komunikaci přispěla také instalace inovativního správcovského softwaru, přímo propojeného s aktualizovanými webovými stránkami, a vytvoření online informačního systému, poskytujícího jednotlivým vlastníkům přístup k nejaktuálnějším datům týkající se jejich jednotky (přehled a stav plateb, vyúčtování služeb atd.). „Dále jsme vytvořili online Help Desk, zefektivňující a zrychlující přijímání a vyřizování individuálních požadavků vlastníků či nájemníků,“ doplňuje Roland Hofman.

Zaměstnanci údržby vyřešili přes 1700 vad nad rámec běžné údržby; odstranili graffiti, vymalovali suterén bytových domů, vyčistili kanalizace a okapní svody, zprovoznilo areálové osvětlení, rozšířili výjezdy z garáží, nainstalovali klece proti holubům a podnikli desítky dalších kroků ke zvýšení komfortu a životní úrovně vlastníků i uživatelů areálu, kteří změnu rychle pocítili. „Došlo k pasportizaci vad, sestavení plánu pravidelné i běžné údržby, což byl krok větší a účinnější, než se

může zdát. Najednou zmizely okopané rohy, zarostlé sloupky, polorozpadlé schody. Navíc jsme byli pružní, zorganizovaní, požadavky obyvatel jsme řešili promptně. To byla obrovská změna. Když jste během éry předchozí správy SVJ nahlásili prasklou žárovku, měsíce jste měli na chodbě tmu a telefonem jste si museli svítit na zámek, abyste se vůbec dostali do bytu,“ popisuje Roland Hofman.

Citelným zlepšením byla i revitalizace stavu zeleně a zkvalitnění úklidu. Areál začal doslova a do písmene vzkvétat. To podstatně zlepšilo atmosféru uvnitř areálu a podpořilo komunikační kanály; společná prostranství se stala opravdu společenská. Obsazenost areálu začala rychle stoupat, poměrně rychle bylo dosaženo 100% obsazenosti.

„S dosahovanými výsledky jsme získávali důvěru obyvatel areálu, díky čemuž se nám podařilo závčas schválit kompletně nové stanovy a nový, efektivnější a spravedlivější rozúčtovací klíč. Na tvorbě nových stanov se podílel Svaz českých a moravských bytových družstev, několik advokátních kanceláří, konzultantů i samotní vlastníci prostřednictvím připomínek,“ vysvětluje Roland Hofman.

Bez úsilí a entusiasmů to nejde

Angažovanost členů výboru při řízení chodu SVJ ovšem vychází, a vycházet nutně

musí, z osobního nadšení a radosti z dané činnosti. Odměna člena (tzn. i předsedy) výboru SVJ je přímo v galaktickém nepochopitelném vynaloženému úsilí. „Nutnost sto procentní vnitřní motivace a časová náročnost řízení správy SVJ vlastní kapacitou výboru SVJ při velké osobní odpovědnosti předsedy výboru SVJ činí pozice ve výboru, neřkuli post předsedy SVJ, dost neatraktivní. Někdy se lidé domnívají, že by z pozice členů výboru jednali lépe, ale ve finále o ty pozice nikdo skutečně nestojí,“ komentuje Roland Hofman.

Současný stav: příjemné prostředí, fungující komunita

Projekt výměny a řízení správy z pozice předsedy výboru SVJ byl značnou pracovní výzvou. Zadostiučiněním je však nyní nejen stálá obsazenost areálu, ale zejména způsob života v něm. Místní firmy těží z jedinečného pracovního prostředí bývalého pivovaru s vynikající občanskou vybaveností. „Rodinám jsme vytvořili bezpečné, příjemné prostředí k uskutečnění vlastních nápadů a iniciativ týkajících se jejich bydlení. Děti dovádějí na trávě, prohánějí se kolem fontán, lidé odpočívají na společném prostranství, zpívají koledy kolem společného vánočního stromu na nádvoří, o Velikonocích koledují. Tak funguje komunita,“ uzavírá Roland Hofman. ●

Součástí Korunního dvora (resp. SVJ Korunní 810) jsou kromě kanceláří také byty

Energetické zpracování odpadů – příležitost pro odpovědné investování

Environmentální a společensky odpovědná problematika se dostává do popředí zájmu lidí, a tedy i investorů, již řadu let. Jedním z aspektů, který je stále více zajímavý, je kromě finančních kritérií i fakt, zda firma, jejíž akcie, dluhopisy nebo i jiné investiční nástroje využívají, nepoškozuje společnost a prostředí, ale naopak k jejímu blahu přispívá. A tito investoři dělají dobře, protože odpovědné financování přináší pozitivní výsledky. Jedním z pozitivních příkladů společnosti působící v environmentální oblasti, konkrétně zpracování a využití odpadů, do které se vyplatí investovat, je Energy financial group.

Energy financial group (EFG) je příkladem společnosti, která prezentuje cirkulární ekonomiku v praxi a řídí se heslem „Vše, co se přírodě vezme, se do ní má vrátit“. Dlouhodobě se věnuje získávání energie z přírodních zdrojů, zejména ze slunce, ale i zpracováním odpadu. Jde tedy přesně o společnost, která spadá do prvního pilíře odpovědných zásad Spojených národů – Principles for Responsible Investment (PRI) – do environmentální oblasti. Dále se tyto zásady zaměřují na oblast sociální a třetím pilířem je oblast politická. Ukazuje se, jak potvrzuje nejnovější výzkum společnosti Fidelity International, že dluhopisy odpovědných společností (přičemž předmě-

telného odpadu v Energetickém centru recyklace (ECR) v Rapotíně jsme předpokládali exit společnosti po vybudování projektu, a tím i rychlou realizaci zisku. Návrh investice u energetických projektů se běžně pohybuje kolem 10–15 let. Ale díky vývoji projektu s ohledem na nové technologické trendy a principy cirkulární ekonomiky jsme postupně přehodnotili naši strategii a exit se nekonal. Podle našich odhadů se doba návratnosti projektu nyní pohybuje okolo 7 let,“ komentuje nárůst využívání služeb Energetického centra Tomáš Voltr, místopředseda představenstva Energy financial group. „Rok 2016 jsme uzavírali s celkovým výnosem kolem 2,5 mil. Kč. V roce

oddělit jakýkoliv obal (plast, kov, papír, sklo) od využitelné suroviny. Díky této technologii je bioplynová stanice v ECR Rapotín schopna zpracovat jakýkoliv bioodpad na bioplyn. Bioplyn se prostřednictvím kogenerační jednotky přemění na elektrickou a tepelnou energii, které jsou pro stanici jedním ze tří zdrojů příjmu. Přebytkové teplo je vedeno do části Rapotína a elektrická energie se dodává do obecní sítě. V současné době se připravuje projekt instalace jednotky na úpravu bioplynu na biometan a jeho vtlačení do VTL sítě.

Energy financial group se rozhodně netají svými plány intenzivně pokračovat v aktivitách spojených s dlouhodobou udržitelností. Společnost začínala se solární elektrárnou, ve své době s nejmodernější technologií tohoto typu, a dnes provozuje solární panely o celkovém výkonu cca 1 500 kWp. Mnohem více se dnes ale zaměřuje na zmiňovanou výrobu energie z odpadu a v projektech tohoto typu plánuje pokračovat. Proč je to ale někdy problém, vysvětluje Ivo Skřenek, předseda představenstva EFG: „Poptávka po obdobných biostanicích je velká. Množství odpadu se stále zvyšuje, náklady na jeho likvidaci či skladování rostou a ceny energií také. Města a obce s tím mají velký problém, který jim můžeme pomoci řešit. Je to atraktivní příležitost pro odpovědné investory. Problémem ale může být veřejné mínění. Ačkoli zastupitelstvo obce by toto řešení chtělo a uvítalo, má třeba i vhodný pozemek, občané někdy stanici ve svém okolí odmítnou, i když jsme jim schopni jejich argumenty proti vyvrátit a vše vysvětlit i na příkladu Rapotína. Přesto se u několika projektů blížíme do stádia realizace a jsem v tomto směru optimista.“

tem analýzy byly jak ty s investičním stupněm, tak i s vyšším výnosem) mají menší spready, silnější finanční indikátory a nižší pravděpodobnost nesplacení. Odpovědnost tak může být dobrým komplementem k tradičním nástrojům při výběru vhodných investic.

Ukazuje to v praxi i společnost EFG. Obecně se návratnost investice do projektů v environmentální oblasti až do nedávna počítala v horizontu více než 10 let. Dnes se díky měnící se legislativě a stále vyššímu zájmu investorů tento horizont výrazně zkracuje.

„V době, kdy jsme začali s budováním a zavedením v ČR dosud ojedinělé technologie třídění a zpracování biologicky rozloži-

2017 došlo k nárůstu na necelých 9 mil. Kč a v roce 2019, kdy plánujeme zapojit do provozu jednotku na úpravu bioplynu na biometan, očekáváme cca 25 mil. Kč, přičemž ekonomika projektu se bude po roce 2019 i na dále zlepšovat,“ vyhodnocuje Tomáš Voltr.

ECR bylo vybudováno v areálu bývalých sklárů v obci Rapotín v Olomouckém kraji a zaštiťuje jak svoz, příjem a třídění odpadů, tak i provoz bioplynové stanice. Centrum zpracovává ročně kolem 30 000 tun bioodpadu a jeho produkty, bioplyn a organicko-minerální hnojiva, jsou dále beze zbytku využívány. Odpad je přijímán a zpracováván ve dvou oddělených halách, podle druhu a kategorie. Kladivový separátor je schopen

Společnost má v plánu i další projekty zajímavé z pohledu udržitelnosti. Plánuje výstavbu nízkonákladových nájemních bytů, které budou zcela soběstačné. Opět se tedy jedná o investici se spíše dlouhodobým stimulem, vysokou transparentností a sociální odpovědností. A právě odpovědné zásady nabývají důležitosti zejména u mladší generace, generace mileniálů, která získává kapitál využitelný k investování a která má větší zájem o investování svých peněz v souladu s ideály společnosti. ●

Energy financial group
www.ef-group.cz

Měníme trh hotovostních půjček a překvapíme také novými produkty

Trh se spotřebitelskými úvěry je výrazně regulován. Už druhým rokem platí zákon, který zavedl mimo jiné povinnost získat k tomuto podnikání licenci. Část firem z trhu odešla, zůstalo 85 poskytovatelů. Nejnověji koupila EC Financial Services konkurenční JET Money a zařadila se mezi tři největší v segmentu hotovostních půjček. David Manych, partner investiční skupiny Natland, odpovědný za transakci, má další smělé plány.

Ze ztrátové firmy jste udělal štika trhu hotovostních půjček. Nemáte ale pocit, že vaše půjčky ExpressCash přispívají k zadlužování obyvatel?

Ne, ale je to obvyklé vnímání tohoto podnikání. Nedal bych ruku do ohně za všechny konkurenty na trhu. Naše filozofie je ale úplně jiná. Především schvalujeme pouze 40 procent žádostí o půjčku, zbytek odmítáme. Dříve to bylo naopak. Většina našich klientů díky tomu své půjčky splatí. Řízení dluhové služby je u nás postavené na tom, že klienti své půjčky splácí.

Viděno čistě ekonomicky, nejste tak trochu sami proti sobě?

Někteří mohou mít "podnikání" postaveno na tom, že neplatiče prostě pošlou k inkasním firmám, exekutorům a podobně. To je podle mého názoru úplně špatně. Nevlastníme žádnou exekutorskou firmu a příjmy z prodeje pohledávek tvoří nepodstatnou, nevýznamnou část tržeb EC Financial Services. Nehodláme na tom nic měnit. Mimochodem, lidé se do dluhových pastí obvykle nedostávají kvůli spotřebitelským úvěrům.

Narážíte na exekutorské odměny?

Nadace Člověk v tísni zveřejnila zajímavou statistiku – kolik stojí vymáhání dluhu ve výši 500 Kč. Celkem to vyjde na 8765 Kč. Samotný věřitel získá tu pětistovku, zbytek náleží především exekutorům, přes sedm set advokátovi. Před deseti lety to bylo ještě

horší – na vymáhanou pětistovku to bylo 18 496 Kč! Většina šla exekutorům.

Ovšem na začátku mohl být spotřebitelský úvěr, ne?

Ano, nezapomínejme ovšem prosím, že neméně zastoupeny jsou na začátku také nedoplatek za plyn či elektřinu, nezaplacená pokuta, např. MHD, nezaplacená faktura za mobilní služby nebo nějaký hřích typu nezaplacené alimenty, nájemné. Naším cílem je vybrat zákazníky, kteří od nás potřebují finanční výpomoc, kterou následně vrátí. Vypomůžu si statistikou Českého statistického úřadu – zhruba třetina lidí nemá úspory na to, aby dokázala zaplatit nenadálý výdaj.

Například novou ledničku, když stará přestane fungovat?

Ano, taky opravu auta, ale třeba také doplatek za roční zúčtování energií. To jsou naši klienti – nemají dostatečné úspory, pro banky jsou nezajímaví. Pokud jim jsme schopni pomoci, neskončí v černé, nelegální zóně. Je bohužel naivní myslet si, že by si tito lidé nevzali půjčku, pokud by neexistovaly spotřebitelské úvěry.

Ovšem vy se snažíte mít stále více klientů – lákáte je marketingem, ne?

Za prvé, nechceme mít stále více klientů. Na trhu jsme známí tím, že máme velmi pečlivé řízení rizika. Pokud bychom chtěli více zákazníků, stačilo by schvalovat všech

ny žádosti o půjčku. Do roka bychom byli na dvojnásobku. No a ohledně marketingu – mýlíte se. Nemáme žádné televizní kampaně, nesnažíme se být za každou cenu vidět a přesvědčovat, že to bez nás nejde. Podporujeme obchodní zástupce v terénu, vybíráme je tak, aby znali daný region, motivujeme je nikoli prodejem za každou cenu, ale schopností jejich klientů půjčky splácet.

Kam se podle vás ubírá trh se spotřebitelskými úvěry?

Trh podle mého kopíruje změnu myšlení lidí. Dříve si lidé nechtěli půjčovat, ale stále více k nám pronikají trendy, které jsou v zahraničí běžné. Sázíme na to, že budeme úspěšní, podléháme reklamě, preferujeme nákup řady věcí na dluh, nikoli z úspor. Ne

nadarmo titulujeme společnost přídomkem konzumní.

Mám však obavy z finanční gramotnosti. To je téma, které se až v poslední době častěji skloňuje a začíná se s tím pracovat. Bohužel pomalu. Mít dluh není špatně, ale přístup k němu musí být obezřetný a míra zadlužení zdravá. A pozor – platí to pro všechny. Musíme zároveň odlišovat případy, kdy je úvěr opravdu jediným východiskem zabezpečení základních životních standardů. To je však téma spíše sociální politiky státu.

Jakou roli zde vlastně hraje stát?

Trendem je určitě rozšiřování regulace poskytování půjček, její zpřísnění nejen u spotřebitelských úvěrů, ale také u hypoték. Povede to k větší univerzálnosti a automatizaci. Podmínky a schopnost uspět a získat půjčku se budou u věřitelů sbližovat.

Jak to myslíte?

O získání půjčky rozhodne šablona, algoritmus, čili proces, který vyloučí lidskou práci a přístup. Už dnes jsou běžné předschválené limity úvěrů, pokud o sobě poskytnete dostatek údajů. Tolik ke vzdálenější budoucnosti. Velice moderní jsou nyní vzájemné půjčky, chcete-li sdílená ekonomika. Je zatím bez regulace, takže i tam čekám nějaký zásah.

Mají spotřebitelské úvěry budoucnost?

Spotřebitelské úvěry jsou zlomkem celkových úvěrů. Do budoucna ovšem jejich podíl na celkovém zadlužení poroste. Přestane se rozlišovat, zda jde o hotovostní nebo bezhotovostní půjčky. Finanční služba bude v zásadě součástí širší nabídky služeb zákazníkovi. Prodej a financování dostane ideálně z jednoho místa. My se chystáme rozšířit nabídku na bezhotovostní půjčky. Ideální by bylo, kdychom dokázali posouvat bezproblémové klienty na vyšší úroveň – tedy půjčky bychom jim posílali na bankovní účty. Předpokládám, že tuto možnost nabídneme už na začátku roku 2019. Byl bych rád, aby EC Financial Services poskytovala do roka 30 % úvěrů bezhotovostně. A vedle toho připravujeme několik smíšených produktů.

Jak si to můžeme představit? Jde o nabídku s jinou firmou?

Ano, jde o společné parametrizované řešení zákaznických potřeb někoho jině-

ho. Představte si firmu, která má dostatek zákazníků, ale neumí jim sama nabídnout financování. Přichází tedy o část byznysu, vazbu se zákazníkem. Navíc nemá licenci na poskytování úvěrů a nechce jít klasickou cestou a své zákazníky poslat či předat splátkové firmě, bance či nebankovnímu poskytovateli. My jim umíme pomoci. A smysl to dává oběma stranám. Pro zákazníky to bude určitě přidaná hodnota. Věřím, že tuto službu představíme také v příštím roce.

Myslíte, že je potřeba stále inovovat?

Jsem o tom hluboce přesvědčen. Možná je to mým naturelem. Natland je investiční skupina, myslíme o několik tahů dopředu. Nejsme uvnitř trhu, který má hranice, které nás omezují. Vidíme příležitosti, analyzujeme i to, co se děje mimo český trh. Mimochodem, pracujeme na nabídce, která by skvěle odpovídala i modernímu trendu tzv. sdílené ekonomiky.

O co půjde?

To bych nerad prozrazoval – věřím, že společně s kolegy a týmem, který se tomu bude věnovat, můžeme propojit řadu zkušeností, know-how a postavit nabídku, která si může najít své místo na trhu. To propojení několika stran bude klíčové. Jsou to nápady, které ještě musejí uzrát a vyvíjet se.

JET Money tedy nemusí být poslední akvizicí?

Nemusí, ale aktivně v tomto segmentu další nevyhledáváme. Čekáme prostě na příležitost a není kam spěchat. Nyní se EC Financial Services a JET Money integrují. Snažíme se rozvíjet se i organicky, spoluprací s obchodními partnery, nabídkou produktu, který je nadstandardní a posune nás zase o krok dál. ●

EC Financial Services

Typická ukázka práce investiční skupiny NATLAND. Původně ztrátová společnost ECFS se pod jejich vedením posunula mezi lídry trhu hotovostních půjček a je zisková. Vyniká precizním řízením rizika. Jako první na trhu dostala od České národní banky licenci pro poskytování spotřebitelských úvěrů. Ačkoliv by takto mohla dlouhodobě fungovat, NATLAND ji posunuje do dalších sfér a firma se stává inovátorem trhu.

Přísnější pravidla ochrany osobních dat platí od května. Pomoci může i pojištění kybernetických rizik

Od 25. května 2018 začala pro firmy platit přísnější pravidla pro ochranu osobních dat zákazníků, tzv. GDPR. Část rizik přitom může pomoci ochránit pojištění kybernetických rizik (tzv. CYBER pojištění), na které by firmy měly aktivně myslet při analýze rizik a sjednávání svých pojistek, a to nezávisle na GDPR. Říká Michal Pilecký, specialista pojištění kybernetických rizik ze společnosti RENOMIA, největšího pojišťovacího makléře v České republice.

Jak se lze proti ztrátě zákaznických dat pojištit?

Pojištění je vhodný doplněk k řízení kybernetických rizik ve firmách. Na trhu je více produktů od různých pojišťitelů, specialisté RENOMIA přitom umí klientům pomoci se v nabídkách zorientovat tak, aby firmy měly co nejlepší krytí. Pojistky obvykle kryjí v případě kybernetického incidentu nejen náklady na škody a právní zastoupení v souvislosti s odpovědností vůči třetím stranám, ale například i forenzní IT audit, který nalezne zdroj a rozsah úniku dat a informací, náklady na komunikaci s veřejností a nápravu reputace poškozené firmy, a dokonce i pokuty, které mohou udělit dozorové orgány.

Je možné říct, v jakém odvětví si firmy tento typ pojištění nejvíce sjednávají?

Jsou to zejména větší firmy, které spravují velké množství osobních dat (jedná se zejména o e-shopy, on-line sázkové kanceláře, společnosti z oblasti IT, společnosti z oblasti médií, telekomunikace, dodavatele elektřiny, vody, tepla, plynu apod., finanční instituce nebo nemocnice). Rád bych zde vyzdvihl i nemocnice, které nejen že spravují citlivé osobní údaje svých pacientů, ale vloni byly i významně zasaženy škodlivým virem – ransomware Wannacry, kdy řada nemocnic na světě prakticky nemohla fungovat z důvodu zablokování počítačových systémů. Aktuálně zaznamenáváme zvýšený zájem i ze strany společností segmentu SME.

Jak moc se liší povědomí o této pojistce v zahraničí? Využívají pojištění proti kybernetickým hrozbám firmy v zahraničí častěji?

Samozřejmě. Ohledně pojištění firem v České republice oproti západní či anglo-americké tradici je obecně propojištěnost u nás nižší. Není to tedy jen případ pojištění kybernetických rizik.

Došlo už u nějaké české firmy k pojistné události a vyplacení plnění? Pokud ne, máte informace o tom, jak často k podobným událostem dochází v zahraničí?

Ano mnohokrát, váže nás však mlčenlivost vůči klientům, kdy bez jejich souhlasu nemůžeme případy komentovat. Kybernetická rizika jsou dle Allianz Risk Barometru 2. největší hrozbou na světě. Pojišťují se sice většinou

velké firmy, ale ze statistik vyplývá, že ve více než 70 % případů dochází k narušení bezpečnosti či ztrátě dat zejména u malých a středních podniků do 100 zaměstnanců a k útoku malwarem dochází dle anti-malware společností přibližně každých 40 vteřin (do frekvence útoků jsou ale počítány i osobní počítače). Vzhledem k počtu útoků bych tak jako podnikatel, který nakládá s osobními daty, neváhal a pojištil se. ●

Kontakt

+420 222 390 888

info@renomia.cz

www.renomia.cz

Příklady škod z praxe:

Únik osobních údajů pacienta – nemocnice

- osobnostní újma pacienta, znemožnění výkonu povolání z důvodu zveřejnění zdravotního stavu
- žaloba o finanční kompenzaci ze strany pacienta
- pokuta udělená dozorovým orgánem za zveřejnění citlivých informací

Hackerský útok a následné zveřejnění 117 000 osobních údajů studentů – univerzita

- náklady na IT experty za účelem zjištění příčiny útoku a přesného počtu zveřejněných údajů
- náklady na oznámení (informační dopis všem studentům a zřízení call centra)
- náklady na PR (zlepšení reputace a dobré pověsti)
- pokuta udělená dozorovým orgánem za zveřejnění citlivých informací

Útok hackerů na PC síť internetového obchodu

- následuje výpadek PC systému
- snížení zisku pojištěného v důsledku nemožnosti prodávat zboží
- náklady na IT experty za účelem zjištění příčiny výpadku systému
- náklady na PR

Firmy již pravděpodobně implementovaly všechny požadavky k GDPR. Existuje ale možnost se nějak bránit případným postihům?

Ano, věřím, že firmy, které osobní data zodpovědně zpracovávají, tak již implementovaly vše, co nové nařízení GDPR požadovalo. Navíc nařízení GDPR sice přináší řadu novinek v oblasti ochrany osobních dat, ale legislativu řešící tuto problematiku tu máme již řadu let a pro firmy to tedy není či by neměla být převratná novinka. Doporučil bych ale všem, aby se kromě nastavení IT procesů a implementace nových vnitřních pravidel, nechaly před ztrátou citlivých zákaznických dat i pojištit. RENOMIA má v této oblasti rozsáhlé domácí i mezinárodní zkušenosti a ví, co klientům doporučit.

Dům pro nájemní bydlení v Myslíkově 8 (Praha 2)

Zeitgeist Asset Management

rozšíří v Praze nabídku nájemního bydlení

Zeitgeist Asset Management, společnost zabývající se developerskou činností a správou nemovitostí pro soukromé a institucionální investory, rozšíří v Praze nabídku nájemního bydlení o více než 150 bytů s celkovou pronajímatelnou plochou více než 10 000 m². Ty vzniknou v atraktivních pražských lokalitách v rámci pěti rezidenčních domů, nově zakoupených pro německý penzijní fond. Nájemní bydlení se kvůli současným vysokým cenám nemovitostí stává už i v Česku vyhledávanou alternativou k vlastnickému bydlení. Zeitgeist proto plánuje nabídku nájemního bydlení v hlavním městě dále rozšiřovat.

Dům pro nájemní bydlení v Kotevní 3 (Praha 5)

Z pěti nově zakoupených budov jsou dvě v Praze 1 (Opletalova 41, U Půjčovny 2), další pak v Praze 2 (Myslíkova 8), Praze 3 (Jeronýmova 10) a Praze 5 (Kotevní 3). Zeitgeist Asset Management plánuje všechny zrekonstruovat a vytvořit v nich celkem 153 nájemních bytů, čímž dvojnásobně navýší své stávající portfolio dosud čítající 150 jednotek. „Nájemní bydlení v Praze skýtá obrovský potenciál, a proto chceme podobným tempem pokračovat i v následujících letech. Naším cílem je do roku 2020 vybudovat portfolio o objemu více než 500 nájemních bytů a vytvořit širokou nabídku nájemních bytů napříč lokalitami a různými standardy, abychom dokázali uspokojit všechny potenciální zájemce,“ uvedl Peter Noack, spoluzakladatel a jednatel Zeitgeist Asset Management.

Česká republika patří z dlouhodobého hlediska k zemím s nejnižším procentuálním zastoupením nájemního bydlení v rámci

Evropské unie: v současnosti dosahuje na trhu rezidenčních nemovitostí pouhých 22 %. Tento trend se však začíná postupně měnit. Kvůli výraznému zvyšování cen bytů, za nímž stojí nedostatečná výstavba, zdlouhavost stavebního řízení a povolovacích předpisů i omezené množství pozemků, začíná zájem Čechů o bydlení v nájmu stoupat. Do budoucna tak lze v tuzemsku očekávat odklon od dnes tak populárního bydlení v osobním vlastnictví, a to i kvůli zpřísnění podmínek pro poskytování hypoték. •

Zeitgeist Asset Management

s kanceláři v Praze, Varšavě a Berlíně se zabývá developerskou činností a správou nemovitostí pro soukromé a institucionální investory v České republice, Polsku, Maďarsku a Německu. V současnosti spravuje aktiva v hodnotě 312 mil. eur.

AFI EUROPE zkolaudovala kancelářský komplex AFI Vokovice

Developer AFI EUROPE dokončil výstavbu administrativního komplexu AFI Vokovice na Evropské třídě v Praze 6. Dvě energeticky úsporné budovy s precertifikací LEED Platinum a celkovou pronajimatelnou plochou 16 700 m² (včetně podzemních archívů) navrhlo studio DAM architekti a realizoval generální dodavatel Gemo. Celková investice AFI EUROPE dosáhla 700 milionů korun.

tů bylo vytvořit nejen působivou stavbu, ale také městský veřejný prostor. Proto je nádvoří, které se rozprostírá směrem k Evropské třídě, otevřené pro veřejnost a zahrnuje množství zelených ploch s vodními prvky. Součástí objektu jsou také ozeleněné střechy s relaxačními zónami, kompletní zázemí pro cyklisty a široká nabídka služeb. Nechybí například restaurace, kavárna či lékárna.

Nové administrativní centrum AFI EUROPE stojí na dopravním uzlu Veleslavín přímo u stanice metra a tramvají poblíž autobusového terminálu i vlakového nádraží. Má tak skvělou dopravní dostupnost jak do centra města, tak i na ruzyňské letiště. ●

„Aktuální obsazenost AFI Vokovice je 80 %. Pozici majoritního nájemce drží společnost Eyelevel, která si pronajala téměř 6000 m². V administrativním komplexu budou sídlit také společnosti EUC, Canadian Medical nebo Stibo Media,“ řekla Kateřina Holická, leasingová manažerka AFI EUROPE Czech Republic.

AFI Vokovice tvoří jedna šestipodlažní a druhá osmipodlažní budova se společným podzemním parkovištěm s kapacitou 285 stání. Obě budovy mají výraznou fasádu, která je odlišuje od okolní zástavby. Nižší, ale naopak prostorově výraznější budově A dominuje šedý geometrický obklad ze sklocementových tvarovek. Vyšší budova B na první pohled zaujme zlatavými pilastry, které jí dodávají nezměnitelný charakter. Záměrem architek-

Expo Real: boom realitního trhu pokračuje

10. října skončil v Mnichově 21. ročník Expo Realu, prestižního evropského veletrhu komerčních nemovitostí a investičních příležitostí. Česká města a kraje se ve společné expozici vedle svých investičních vizí a projektů soustředila také na prezentaci svého inovačního potenciálu, který zvyšuje jejich konkurenceschopnost. Trendy a predikce realitních expertů – účastníků Expo Realu: navzdory geopolitickým tensím, obchodním válkám a mezinárodnímu dluhu zůstanou podmínky pro rozvoj investičního a realitního trhu v Evropě nadále příznivé. V regionu CEE včetně České republiky je vrchol ekonomického cyklu na spadnutí, strmý pád však nepřijde. Stále větší roli na trhu nemovitostí bude hrát vedle inovací také digitalizace, a to zejména v konceptu tzv. chytrých měst.

Expo Real jako platforma networkingu i pro právníky a advokáty

Pro účastníky z České republiky je veletrh díky své provenienci i vysoké účasti významných investorů velmi atraktivním fórem pro prezentaci i networking. Proto se jej v hojně míře zúčastňují nejen municipality, investoři, developeři, architekti a poradenské realitní společnosti, ale také právníci a advokáti. Letos do Mnichova (i když pouze jako návštěvníci bez vlastního stánku) přijeli zástupci téměř 20 právnických a advokátních kanceláří, působících v ČR. Řada z nich vedla jednání na stánku CZECH CITIES & REGIONS, kde plochu o velikosti téměř 200 m² společně sdílela města Praha, Brno, Ostrava, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj, CzechInvest, Sdružení pro zahraniční investice (AFI) a 14 partnerů z řad komerčních společností – mezi nimi i PRK Partners, která tak byla na Expo Realu jedinou českou advokátní kancelář se statusem spoluvystavovatele. Své vlastní expozice nicméně na veletrhu mělo téměř 50 právních a advokátních kanceláří z celého světa. Podle údajů Messe München patří letos Česku v konečném součtu co do počtu účastníků 8. místo za Německem, Velkou Británií, Nizozemskem, Rakouskem, Polskem, Švýcarskem a Francií; první desítku uzavírají Lucembursko a USA. Česká expozice byla letos vůbec největší českou prezentací v celé historii veletrhu a její vysoká návštěvnost tomu odpovídala.

Veletrh překonal rekord v návštěvnosti a počtu vystavovatelů

Podle údajů německého organizátora Messe München zájem o letošní Expo Real ještě předčil rekord z minulého ročníku: počet vystavovatelských společností se zvýšil téměř o 5 % na 2095 ze 41 zemí. Celková výstavní plocha 64 000 m² zabrala 6 hal. Celkem přijelo do Mnichova rekordních více než 44 500 účastníků reprezentujících 72 zemí (přes 22 800 zástupců vystavovatel-

ských společností a téměř 21 700 návštěvníků bez vlastního stánku), což je oproti loňsku nárůst o 6,6 %. V doprovodném programu, rozděleném do osmi tematických diskusních fór, hovořilo na 400 odborníků od bankéřů přes realitní odborníky až po prognostiky.

Intelligentní urbanizace: trend metropolí budoucnosti

Jedním z klíčových témat letošního Expo Realu, jemuž bylo věnováno samostatné diskusní fórum, byla „intelligentní urbanizace“;

Na českém stánku si zájemci mohli sami vyzkoušet fungování 3D modelu Virtualizace Prahy.
© Messe München

podle predikcí totiž mají do roku 2050 žít dvě třetiny světové populace ve městech. Právě v progresivním konceptu „chytrého města“ vidí evropští realitní experti největší potenciál, kam by se měla promítnout často diskutovaná digitalizace: ať už jde o řízení, provoz, plánování či samotnou výstavbu. Charakteristikou budoucího „chytrého města“, o které se na letošním Expo Realu hodně mluvilo, byla nejen jeho udržitelnost, ale také to, aby vytvářelo podmínky pro zdraví a zlepšování kvality života svých obyvatel. Účastníci veletrhu se na fóru „Intelligent Urbanization Forum“ mohli seznámit s řadou inovátorských projektů: mj. s novou městskou čtvrtí Werksviertel v Mnichově či s Whisper Valley – rezidenční a obchodní čtvrtí, která je největším projektem udržitelného developmentu v USA.

Expo Real pohledem českých měst a regionů

Praha

Trend inteligentní urbanizace sleduje i Praha, která na veletrhu prezentovala novinky v konceptu „Smart Prague“. „Historicky první dlouhodobou strategií „chytrého města“ jsme vytvořili v roce 2017. Protože pro život města je klíčová podpora občanské společnosti a aktivního spolupodílení se, je Smart Prague společný projekt tvořený společným úsilím, iniciativami a zpětnou vazbou od jednotlivých aktérů. Na projektech spolupracujeme s univerzitami, městskými podniky, městskými částmi a soukromým sektorem, snažíme se zapojovat také občany a neziskový sektor. Letos jsme na Expo Realu představili dva hlavní projekty koncepce Smart Prague – Datovou platformu Golemio a také 3D model Virtualizace Prahy: jak model funguje, si návštěvníci prostřednictvím brýlí pro virtuální realitu mohli na stánku sami vyzkoušet. Právě Golemio považují za jeden z nejvýznamnějších počínů, který se nám v rámci Smart Prague podařilo vytvořit. Tato datová platforma Prahy je totiž specifická tím, že funguje nejen pro sběr a shromažďování městských dat, ale hledá především nové způsoby, jak je využít. Umožňuje nám mít perfektní znalost vybrané problematiky v reálném čase a reálných číslech – to se týká zejména dopravy, parkování, kvality ovzduší, spotřeby energií anebo spotřeby odpadů,“ uvedla při příležitosti recepcce pro obchodní partnery a investory na českém stánku tehdejší primátorka Prahy Adriana Krnáčová.

Česká expozice byla po celou dobu veletrhu dějištěm řady schůzek a jednání.

Brno a Jihomoravský kraj

„Novinkou v naší letošní veletržní prezentaci byl projekt nové Jižní čtvrti o rozloze 133 ha pro 10 000 obyvatel, díky níž se Brno zařadí k nejdynamičtěji se rozvíjejícím městům ve střední Evropě. Expo Real je pro nás ideálním fórem nejen pro prezentaci tohoto projektu, ale i pro sdílení zkušeností a hledání inspirace: vzorem jsou nám například HafenCity v Hamburku či projekt Central Railway Station ve Vídni. Konsenzuální rozhodnutí města Brna, Jihomoravského kraje a státu o přesunu stávajícího brněnského nádraží k řece Svratce vytváří předpoklady nejen pro to, aby se Brno stalo moderním železničním uzlem mezi Prahou, Vídni a Ostravou, ale dává nový impuls právě pro to, aby podoba Jižní čtvrti, bezprostředně navazující na historické centrum města, mohla nabýt konkrétnějších obrysů. Nyní již pracujeme na aktualizaci územní studie, jejímž cílem bude zejména stanovit prostorové regulativy, zpřesnit vymezení funkčních ploch a systém dopravní infrastruktury, definovat obslužnost jednotlivých ploch a doporučit etapizaci realizace. Na urbanismu a architektuře Jižní čtvrti spolupracujeme s předními odborníky ze zahraničí – zorganizovali jsme například workshop za účasti architektů Petera Gera z Hamburku, Christopha Hrcire z Vídně a Marka Johnsona z Denveru. Naším příspěvkem k „inteligentní urbanizaci“ je budoucí inteligentní čtvrť Špitálka v centrální části města. Cílem projektu je realizace nové sociálně, ekonomicky a energeticky udržitelné městské čtvrti s využitím ověřených chytrých technologií,“ uvedl ředitel Kanceláře architekta města Brna Michal Sedláček. „Rozvoj

Brna jako tahouna ekonomiky celého regionu se přirozeně pozitivně odráží i na prosperitě Jihomoravského kraje jako celku. V základních prioritách – včetně přesunu nádraží směrem k řece – panuje mezi městem a krajskou samosprávou jasná shoda. Současná poloha nádraží je již na hranici své kapacity – a pokud chceme v kraji nadále rozvíjet inovace, udržet zde mladé lidi a vysoce kvalifikované odborníky především v segmentech vědy a výzkumu a moderních technologií, musíme jim vytvořit odpovídající podmínky včetně lepšího dopravního spojení. Jihomoravský kraj doplnil letošní prezentaci města Brna nejen o průmyslové zóny (Veselí nad Moravou a Blansko-Vojánky), ale také o projekty pro bydlení, občanskou vybavenost a rozvoj cestovního ruchu (rozvojová lokalita Znojmo-Pod Městským lesíkem, areál bývalého cukrovaru v Břeclavi a brownfield Břeclav-zámek). Že se účast na Expo Realu vyplácí, potvrzují dva naše vloni v Mnichově prezentované projekty, které již našly investory (rezidenční projekt Znojmo-Malá Louka a také areál staré nemocnice ve Znojmě),“ doplnil člen Rady Jihomoravského kraje Petr Hýbler.

Ostrava a Moravskoslezský kraj

„Důkazem toho, že průběžná práce s investory a kontinuální prezentace na evropských realitních a investičních veletrzích nese své ovoce, je například náš projekt v Hrušově. Vloni jsme na Expo Realu jednali s potenciálními zájemci o odkup pozemků k vybudování průmyslové zóny. Uběhl rok a zářijové zastupitelstvo schválilo odkup 35 ha společnosti Contera Management, která tam

PRAETOR JE PARTNEREM OSLAV 100 LET
ČESKÉ A SLOVENSKÉ ADVOKACIE

PŘINÁŠÍME NOVÉ MOŽNOSTI PRO ADVOKÁTY

PROPOJILI JSME ASPI & PRAETOR

Rešerše právních informací přímo ve vašich spisech

VÝHODNÉ PODMÍNKY PRO ADVOKÁTY

AKCE do 24. 12. 2018 Při pořízení systému Praetor

- 50 % SLEVA NA MIGRACI DAT
- MOBILNÍ APLIKACE ZDARMA
- O výhodách pořízení ASPI & Praetor se informujte na prezentačním stánku nebo při osobním jednání

UŽIVATELÉ SYSTEMŮ ASPI A PRAETOR ZÍSKÁVAJÍ VÝRAZNÉ ÚSPORY ČASU A ZJEDNODUŠENÍ PRÁCE:

- + Vzájemný přístup z jednoho systému do druhého (možnost pracovat s ASPI v prostředí spisu).
- + Snadné ukládání výsledků vyhledávání a dokumentů v ASPI přímo do příslušného spisu do Praetora.
- + Podpora sdílení výsledků rešerše s týmem na kauzách (knowledge base).
- + Přímě z prostředí ASPI si můžete stopovat čas strávený rešerší a vykázat jej na příslušný spis.
- + Vykazování času studia literatury, judikatury a předpisů i přímo z ASPI.

**DOMLUVTE SI
PREZENTACI
A ZDARMA
VYZKOUŠEJTE**

praetor-systems.cz/aspi
info@praetoris.cz

Veletrh letos zlomil všechny rekordy ve své návštěvnosti.

zaměstná až 700 lidí a vytvoří prostor nejen pro malé a střední podnikání, ale také pro vědu a výzkum. I letos jsme měli pro investory řadu příležitostí. Jde například o atraktivní pozemek ve tvaru slzy o rozloze téměř 8300 m² v centrální části města u nové moderní čtvrti – v lokalitě Karolina. Chtěli bychom, aby zde vyrostla architektonicky výjimečná výšková stavba, nová dominanta města, která v sobě spojí několik funkcí: například hotel, kanceláře či obchodní prostory. V září jsme vyhlásili záměr na prodej a na Expo Realu v Mnichově už jsme vedli jednání s několika potenciálními investory. Výjimečnou architekturu bychom chtěli dostat do Ostravy i v podobě výstavby nové koncertní haly se špičkovou akustikou, na kterou jsme vyhlásili mezinárodní architektonickou soutěž. Do ní se přihlásilo 34 architektonických studií z celého světa, což samo o sobě vypovídá o tom, jaký je o Ostravu zájem. Prvotřídní vzdělání a s tím spojená nabídka kvalitní pracovní síly jsou zásadní oblasti, kterým se město intenzivně věnuje. Podporuje proto mimo jiné i Ostravskou univerzitu v plánu vystavět nový multifunkční areál v centru Ostravy na Černé louce u řeky Ostravice. Ten bude sloužit studentům i široké veřejnosti jako moderní zázemí pro sport, zdraví a technologie v jedné budově, v druhé vznikne Klastř umění a designu Fakulty umění Ostravské univerzity,“ řekl k prezentaci Ostravy na Expo Realu primátor města Tomáš Macura. „V synergii s městem Ostravou jsme na Expo Realu letos prezentovali Moravskoslezský kraj jako moderní a svěží prostor, který je ideálním místem jak pro podnikání, tak pro život

a volný čas. Proto jsme se v nabídce pro investory zaměřili nejen na průmyslové zóny, ale také na bydlení, rekreaci a volnočasové aktivity. Jde například o průmyslovou zónu v Nošovicích a Multimodální logistické centrum v Mošnově, připravovaný obytný komplex v Novém Jičíně či o vizionářský projekt Letovisko Slezská Harta, který má rozvojový potenciál v nadregionálním měřítku. Chceme revitalizovat celou oblast přehrady Slezská Harta – jedním z plánovaných kroků je vybudování cyklostezky Střecha Evropy, která je nyní v projektové přípravě. Pro prezentaci ambiciózních projektů typu Multimodálního logistického centra Mošnov či Letoviska Slezská Harta je právě Expo Real svým rozsahem i zaměřením ideální příležitostí,“ doplnil náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Jan Krkoška.

Žhavá témata letošního Expo Realu

Veletrh je vždy ukazatelem trendů i problémů současného světa, dopadajících i na investiční a realitní trh. Realitní experti se shodli, že deset let po finanční krizi je trh nemovitostí velmi silný. 1380 evropských odborníků, kteří se zúčastnili průzkumu při příležitosti Expo Realu, vidí budoucnost optimisticky: 65,9 % z nich očekává, že podmínky pro rozvoj realitního trhu zůstanou letos a příští rok příznivé – navzdory geopolitickým tendencím, obchodním válkám a mezinárodnímu dluhu. 30 % respondentů věří, že jejich firmy dokáží absorbovat zpomalení ekonomického růstu. Zároveň letošní Expo Real potvrdil, že současné nové trendy (rozvoj nových technologií včetně stále progresivnější automa-

tizace a digitalizace, co-working, crowdfunding, rychle postupující světová urbanizace aj.) nutí lídry, aby na trhu hledali nové cesty a možnosti. Těmi jsou mj. investice do rychle rostoucích realitních segmentů, jako je bydlení či industriální nemovitosti. Protože je trh v současné době vysoce likvidní, žádané začínají být i „béčkové“ lokality a dříve okrajové segmenty – např. projekty zdravotní a sociální péče. ●

Příští, 22. ročník veletrhu Expo Real se v Mnichově uskuteční od 7. do 9. října 2019.

Účastníci veletrhu z řad v ČR působících právních a advokátních kanceláří

bnt attorneys-at-law
bvp Braun Partners
Clifford Chance Prague
DLA Piper Prague
ECOVIS ježek advokátní kancelář
Giese & Partner
Haškovcová & Co.
Kinstellar
Konečná & Zacha
Procházka & Partners
rutland & partners
PRK Partners (spoluvystavovatel na českém stánku)
Řanda Havel Legal
UEPA advokáti
Wilsons

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.
Sokolská třída 60
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 941 946
Fax: +420 224 941 940
e-mail: advokati@akbsn.eu
www.akbsn.eu

ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.
V Jámě 699/1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz
www.arws.cz

**Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa
a partneři s.r.o.**
Sokolovská 5/49
186 00 Praha 8
Tel.: +420 225 000 400
Fax: +420 225 000 444
e-mail: recepcepha@hjf.cz
www.hjf.cz

Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář
Klimentská 1216/46
110 02 Praha 1
Tel.: +420 236 045 001
e-mail: office.prague@bakermckenzie.com
www.bakermckenzie.com

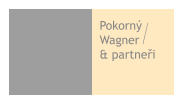
**BRODEC & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář**
Rubešova 162/8
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 247 215
e-mail: info@akbrodec.cz
www.akbrodec.cz

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice
Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

**CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.,
advokátní kancelář**
CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 224 827 884
Fax: +420 224 827 879
e-mail: ak@akccs.cz
www.akccs.cz

**Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.**
Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
Fax: +420 224 229 290
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.
Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
Karolinská 654/2
186 00 Praha 8
Tel.: +420 246 042 100
Fax: +420 246 042 030
e-mail: legalcz@deloittece.com
www2.deloitte.com/cz/cs/services/legal.html

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář
Palác Archa
Na Poříčí 1046/24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
Fax.: +420 221 774 555
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.
Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: praha@dhplegal.com
www.dhplegal.com

GLATZOVA & Co.

Glatzová & Co., s.r.o.
Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz
www.havelpartners.cz

HOLEC, ZUSKA & Partneři
Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 325 235
Fax: +420 296 325 240
e-mail: recepce@holec-advokati.cz
www.holec-advokati.cz

HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz
www.akhsp.cz

CHSH Kališ & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář
Týn 639/1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 111 711
Fax: +420 221 111 725
e-mail: office@chsh.cz
www.chsh.com/cz/offices/prague

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.
Václavská 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 200 700
e-mail: office@legalite.cz
www.legalite.cz

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

NIELSEN MEINL, advokátní kancelář, s. r. o.
Žatecká 55/14
110 00 Praha 1
Tel.: +420 270 004 935
Fax: +420 270 004 939
e-mail: praha@nielsenmeinl.com
www.nielsenmeinl.com

PAVELKA

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Pavelka s.r.o., advokátní kancelář
Jugoslávská 620/29
Vinohrady
120 00 Praha 2
Tel.: +420 734 240 302
e-mail: office@pavelkapartners.cz
www.pavelkapartners.cz

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

PETERKA & PARTNERS
advokátní kancelář s.r.o.
Karlovo náměstí 671/24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 246 085 300
Fax: +420 246 085 370
e-mail: office@peterkapartners.cz
www.peterkapartners.com

PPS
advokáti

PPS advokáti s.r.o.
Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

PRK PARTNERS / ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ 25 LET

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
Jáchymova 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.cz

advokátní kancelář

Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.
Na Příkopě 988/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 810 088
e-mail: info@radapartner.cz
www.radapartner.cz

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
GEMINI Center
Na Pankráci 1683/127,
140 00 Praha 4
Tel.: +420 224 216 212
Fax: +420 224 215 823
e-mail: praha@rowanlegal.com
www.rowanlegal.com

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.
Platněřská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
e-mail: prag@roedl.com
www.roedl.net/cz/cz

RANDA HAVEL ■ LEGAL

ŘANDA HAVEL LEGAL
advokátní kancelář s.r.o.
Truhlářská 13-15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500 – 501
Fax: +420 222 537 510
e-mail: office.prague@randalegal.com
www.randalegal.com

STUCHLIKOVÁ & PARTNERS

Stuchlíková & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.
Kaunický palác
Panská 890/7
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 767 393
e-mail: info@stuchlikova.com
www.stuchlikova.com

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s. r. o.
Trojanova 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz
www.iustitia.cz

WEINHOLD LEGAL

Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com
www.weinholdlegal.com

Advokátní kancelář - Insolvenční správci

ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.
Široká 36/5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 947 055
e-mail: ak@zizlavsky.cz
www.zizlavsky.cz

TISKAP

— Tisk na dotek —

Nebojte se **KOMBINOVAT** s námi to dokážete...

TISK

Díky modernímu technickému vybavení dokážeme všechny typy tiskovin např. vizitky, hlavičkové papíry, obálky, letáky, plakáty, prospekty, katalogy, časopisy, knihy, štítky, nálepky a další atypické tiskoviny...

SCODIX

Poznejte tuto novinku, kde můžete číst i hmatem. Nízký-klasický UV lak, střední-reliéfní UV lak a vysoký-Braillovo písmo.

LAKY

Nabízíme několik druhů voňavých laků, kterými mohou Vaše tiskoviny vonět. Již několik let se naši zákazníci těší na vánoční papír vonící po skořici.

VELKOPLOŠNÝ TISK

Kvalita tisku je vhodná pro tisk fotografií, pláten do galerií, nebo jemných prvků v tisku. Vhodné také pro dlouhodobé aplikace v exteriéru.

KNIHÁRNA

Vaše prospekty, katalogy, knihy a další tiskoviny dokážeme zpracovat do různých typů vazeb a s volbou vhodného typu Vám rádi poradíme.

OBALY

Vyrábíme různé druhy krabiček jak standartizované, tak i podle zadání klienta.

EST 1898

T·M·LEWIN

LONDON

OC Nový Smíchov | Centrum Chodov | Palladium | Centrum Černý Most | OC Olympia Brno | NG Myslбек

NOVÁ KOLEKCE

nejen elegantních
trenčkotů

www.tmlewin.cz

Rozsvítili jsme Waltrovku

Společnost HORMEN, člen ČEZ ESCO, se na developerském projektu areálu Waltrovka podílela realizací osvětlovací soustavy v budově Mechanica.

Sídlo firmy Johnson & Johnson v pražském areálu Waltrovka splňuje ta nejnáročnější kritéria úspornosti a ekologičnosti provozu. Přispívá k tomu i osvětlovací soustava od HORMEN, člena ČEZ ESCO. Téměř 8 tisíc LED svítidel projektovaných pro pracovní, relaxační a reprezentativní zóny na míru nájemce spoluvytváří komfortní, zdravé a vizuálně příjemné pracovní prostředí.

www.cezesco.cz

ČEZ ESCO

ENERGY
SERVICE
COMPANY

Waltrovka

- světelný komfort pro práci i relax
- design na míru

Radost z jízdy

ADVOKÁTI, NENECHTE SI UJET NEJLEPŠÍ NABÍDKU NA VAŠE NOVÉ BMW.

**Jste pro nás velmi speciálními zákazníky.
Vychutnejte si výsady programu prodeje BMW Renocar
určených pro vás, advokáty a využijte celou řadu předností.**

Vyzkoušejte si například nové BMW řady 5 nebo
jiný vůz BMW dle Vašeho výběru a aktuální dostupnosti.

Pro rezervaci svého individuálního termínu zápůjčky
nás kontaktujte na advokatum@renocar.cz

BMW RENOCAR
Praha-Čestlice | Brno-Slatina

advokatum@renocar.cz
www.renocar.cz/advokati

